

Tilinpäätös 2023

Toimintakertomus	4
1 Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa	4
1.1 Kaupunginjohtajan katsaus	4
1.2 Kaupungin hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset	5
1.3 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys	8
1.4 Olennaiset muutokset kaupungin toiminnassa ja taloudessa	12
1.5 Kaupungin henkilöstö	16
1.6 Ympäristöasiat	16
1.7 Muut ei-taloudelliset asiat	17
1.8 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä	18
1.9 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista	20
2 Selonteko kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä	23
3 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus	26
3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen	26
3.2 Toiminnan rahoitus	27
4 Rahoitusasema ja sen muutokset	29
5 Kokonaistulot ja -menot	33
6 Kuntakonsernin toiminta ja talous	34
6.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä	34
6.2 Konsernin toiminnan ohjaus	34
6.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat	35
6.4 Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä	35
6.5 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä	37
6.6 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut	40
7 Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet	46
7.1 Asiaa koskeva sääntely	46
7.2 Tilikauden tuloksen käsittely	46
7.3 Talouden tasapainottamistoimenpiteet	46
Talousarvion toteutuminen	47
8 Tavoitteiden toteutuminen	47
9 Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen	54
9.1 Käyttötalouden toteutuminen	54
9.2 Tuloslaskelmaosan toteutuminen	106
9.3 Investointiosa	108
9.4 Rahoitusosan toteutuminen	112
9.5 Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta	114
Tilinpäätöslaskelmat ja liitetiedot	116

10 Tuloslaskelma	116
11 Rahoituslaskelma	117
12 Tase	118
13 Konsernilaskelmat	121
14 Liitetiedot	126
Eriytettyjen tilinpäätökset ja muut eriytetyt laskelmat	146
15 Muiden eriytettyjen yksiköiden tilinpäätökset	146
16 Muut eriytetyt laskelmat	152
Allekirjoitukset ja merkinnät	153
Tilinpäätöstä varmentavat asiakirjat	154

Toimintakertomus

1 Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

1.1 Kaupunginjohtajan katsaus

Venäjä on jatkanut hyökkäyssotaa Ukrainassa, mikä horjuttaa edelleen Euroopan turvallisuustilannetta ja heikentää taloustilannetta. Suomi liittyi viime vuonna NATO:n jäseneksi, mikä vahvistaa Suomen puolustuskykyä. Pohjois-Suomen valmiusharjoitus syyskuussa oli paikallisen varautumisen voimannäyttö. Viranomaisyhteistyön harjoittelu varmistaa kansalaisten turvallisuutta kaikissa oloissa.

Energian hinta on pysynyt korkealla ja korkotaso on myös viime vuosia korkeammalla tasolla. Rakentaminen on pysynyt vaisuna, mikä osaltaan on heikentänyt työllisyystilannetta. Alkutuotannon tilanne on edelleen hankala, johtuen matalista tuottajahinnoista sekä kohonneista tuotantokustannuksista.

Kuusamon kaupungin talous oli viime vuonna jälleen ylijäämäinen. Verotuloihin kirjautui noin kolmen miljoonan euron kertaluontoinen erä hyvinvointialueuudistukseen liittyen, mikä osaltaan selittää vahvaa tulosta. Viimeisten viiden vuoden aikana kaupungin investoinnit ovat olleet 82 miljoonaa euroa. Velan määrä on samana aikana kasvanut 36 miljoonaa euroa. Kaupungin investointiohjelmaa on leikattu velkaantumisen hillitsemiseksi.

Kuusamon väkiluku oli vuoden vaihtuessa 15 017. Luonnollinen väestönkehitys ja kuntien välinen muutto olivat negatiivisia, mutta nettomaahan muutto oli positiivinen. Erityisesti Kuusamossa asuneet ukrainalaiset hakivat kuntapaikkaa. Kuusamoon muutti viime vuonna yhteensä 730 henkilöä.

Kaupungin kymmenen päätavoitetta ovat useamman vuoden kestäviä elinvoimaa ja hyvinvointia edistäviä. Vuoden 2023 tavoitteet pääosin saavutettiin. Matkailu on jatkanut vahvaa kasvua ja kansainvälisten lentojen määrä tänä talvena on ylittänyt kahden sadan lennon rajan. Metsä- ja puutuoteteollisuuden kysyntä oli heikkoa, mikä on näkynyt Kuusamonkin alueella.

Kuusamon työttömyysaste ylitti 10 prosenttia. Lomautettujen määrä on ollut kasvussa. Työvoimapulaa on silti monella alalla. Kaupunki on palkannut vuonna 2023 vakituiseen työsuhteeseen 33 henkilöä. Nämä henkilöt on valittu eläköityneiden ja työpaikan vaihtaneiden sijalle. Vuokra-asuntopula asettaa edelleen osaltaan haasteen työvoiman saatavuudelle. Vakituksiakin asuntoja on ollut lyhyt vuokrauksessa. Kaikkiaan lyhyt vuokrauksessa viime vuonna oli yhteensä yli 700 loma- ja vakituksessa käytössä olevaa asuntoa. Kiinteistö Oy Kuusamon vuokratilojen käyttöaste oli vuoden lopussa 96 %.

Kuntahistorian suurin hallinnollinen muutos toteutui vuoden alussa. Yhteistyö hyvinvointialueen kanssa merkitsi yhdyspintojen hiomista ja uusien toimintamallien rakentamista hyvinvointityöhön.

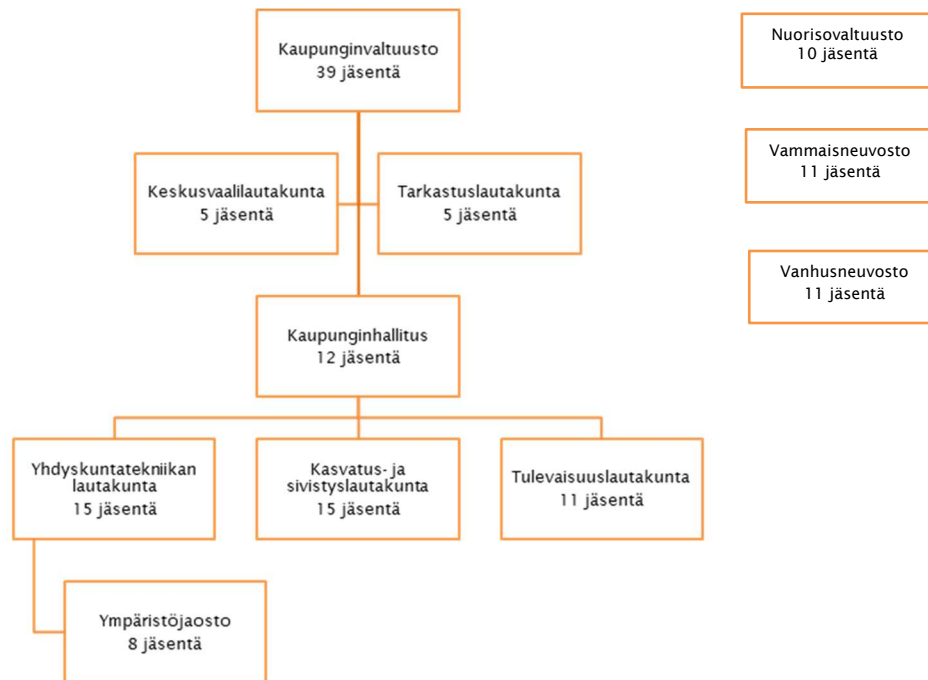
Kuusamon kaupungin luottamushenkilöt ja työntekijät ovat osaltaan olleet rakentamassa kaikkien kuusamolaisien ja Kuusamossa vierailevien parasta. Suuri kiitos tästä työstä ja kaikkien yhteistyötahojen ponnistuksista alueemme hyväksi.

Jouko Manninen
kaupunginjohtaja

1.2 Kaupungin hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Kuusamon kaupungin luottamushenkilöorganisaatio 2023

Kaupunginvaltuuston puheenjohtajisto 1.8.2021 – 31.5.2025

Puheenjohtaja	Matti Heikkilä (KESK)
I varapuheenjohtaja	Tuula Mustonen (KOK)
II varapuheenjohtaja	Pauli Saapunki (KESK)

Kaupunginhallituksen puheenjohtajisto 1.8.2021 – 31.5.2025

Puheenjohtaja	Mika Määttä (KESK)
I varapuheenjohtaja	Martti Turunen (KOK)
II varapuheenjohtaja	Ulla Parviainen (KESK)

Jäsenet 1.8.2021 – 31.5.2023

Hannu Ervasti (KOK)	Juha Säkkinen (KESK)
Pasi Janhunen (VAS)	Marja Tornberg (KESK)
Joukamo Korttesalmi (PS)	Mervi Tornberg-Karjalainen (KESK)
Marjo Koramo (VIHR)	Hannu Tuovila (KESK)
Tarja Leinonen-Viinikka (PS)	

Jäsenet 1.6.2023 – 31.5.2025

Hannu Ervasti (KOK)	Veli Määttä (KESK)
Inka Hokkanen (SDP)	Juha Säkkinen (KESK)
Marjo Koramo (VIHR)	Marja Tornberg (KESK)
Tarja Leinonen-Viinikka (KP*)	Mervi Tornberg-Karjalainen (KESK)
	Hannu Tuovila (KESK)

*) Kuusamon Puolueettomat

Kaupunginvaltuusto 1.8.2021 – 31.5.2025

Valtuuston poliittinen voimasuhde on seuraava:

Suomen Keskusta	20 valtuutettua
Kansallinen Kokoomus	8 valtuutettua
Perussuomalaiset*)	4 valtuutettua
Vihreä liitto	3 valtuutettua
Suomen Sosialidemokraattinen Puolue	2 valtuutettua
Vasemmistoliitto	2 valtuutettua

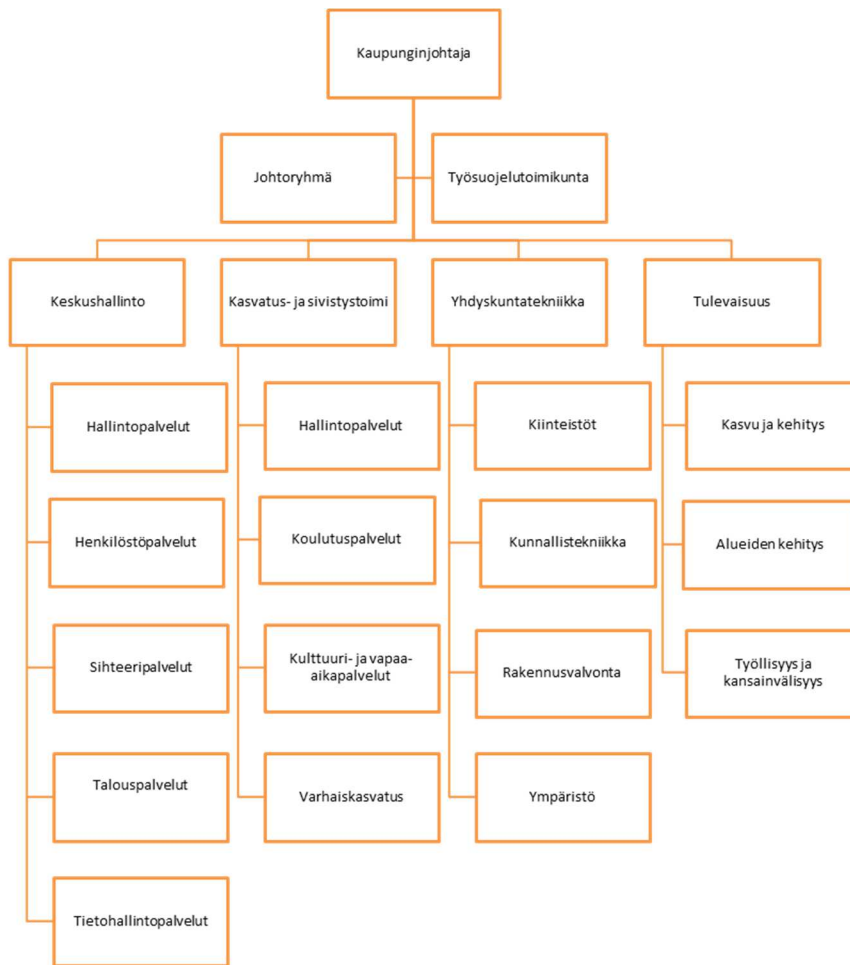
*) 12.12.2023 alkaen

Kuusamon Puolueettomat -valtuustoryhmä, 3 valtuutettua

Perussuomalaisten Kuusamon valtuustoryhmä, 1 valtuutettu

Kuusamon kaupungin viranhaltijaorganisaatio 2023

Tilivelvollisuus

Tilivelvollisia ovat toimielinten jäsenten (pl. kaupunginvaltuusto ja tarkastuslautakunta) lisäksi:

Kaupunginjohtaja Jouko Manninen
Keskushallinnon toimialajohtaja Kirsi Kangas
Sivistystoimen toimialajohtaja Anne Koski-Heikkinen
Tulosaluejohtaja Ulla Ingalsuo-Laaksonen
Yhdyskuntatekniikan toimialajohtaja Jarkko Tammi
Tulosaluejohtaja Anne-Kaisa Olva
Tulosaluejohtaja Vesa Kuosku
Tulosaluejohtaja Jukka Väisänen
Tulevaisuustoimialan toimialajohtaja Jari Karsikko
Tulosaluejohtaja Leavuokko Alavuotunki 30.6.2023 saakka
Tulosaluejohtaja Pekka Räisänen 1.7.2023 alkaen
Tulosaluejohtaja Esa Loukusa

1.3 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys

Valtionvarainministeriön joulukuussa 2023 julkaiseman taloudellisen katsauksen mukaan Suomen talouden tilanne oli alkuvuonna ennakoarvioita heikompi ja kolmannella neljänneksellä tuotanto väheni selvästi. Myös loppuvuoden taloustilanne on edelleen heikko ja Suomen bruttokansantuote (BKT) supistuu vuonna 2023 0,5 prosenttia. Heikoin tilanne on rakentamisessa, mutta myös palveluiden hyvä kasvu on pysähtynyt. Talouden odotetaan kuitenkin kääntyvän kasvuun. Inflaation hidastuminen ja korkojen lasku yhdessä kotitalouksien kohtuullisen hyvän tulokehityksen kanssa lisäävät kotitalouksien ostovoimaa. Yksityinen kulutus kääntyykin vaimeaan kasvuun vuonna 2024 ja kasvu vahvistuu vuonna 2025. Korkojen lasku tukee myös investointeja, joita tukee myös energiasiirtymä ja puolustusinvestoinnit. Vuonna 2024 BKT kasvaa 0,7 prosenttia ja kasvu vahvistuu vuonna 2025 ja 2026 2,0 ja 1,6 prosenttiin.

Vuosi 2023 näyttää kuntahallinnossa kohtuullisen hyvältä, vaikkakin kulutusmenojen kasvu on ollut nopeampaa kuin aiemmin arvioitiin. Toisaalta investointimenoja on kertynyt selvästi viime vuotta vähemmän. Kuntahallinnon rahoitusaseman arvioidaan olevan lähellä tasapainoa vuosina 2023 ja 2024. Alijäämät syvenevät vuosina 2025–2028 n. 0,3–0,4 prosenttiin suhteessa BKT:hen mm. nopeasti kasvavien kustannusten sekä sote-uudistukseen liittyvien valtionosuuksien täsmäytysten ja jaksotusten seurauksena. Alijäämät kasvattavat kuntahallinnon velkaa, mutta velan kasvu suhteessa BKT:hen pysyy hyvin maltillisena.

Kuntahallinnon kulutusmenot kasvavat ennustevuosina pääasiassa hintojen kasvun vauhdittamana, sillä koulutuksen (ml. varhaiskasvatus) palvelutarve pysyy painelaskelmassa laskevana syntyvyyden laskun ja ikäluokkien pienentymisen vuoksi. Poikkeuksen pääasiassa hintojen nousun aiheuttamaan kulutusmenojen kasvuun aiheuttaa vuoteen 2025 ajoittuva TE-palvelu-uudistus, jolloin kunnille siirtyy vastuu työ- ja elinkeinopalveluiden järjestämisestä, ja samalla kuntien rahoitusvastuuta työttömyysetuuksista laajennetaan. Kuntahallinnon suurimman kuluerän muodostavat henkilöstökustannukset, joita sopimuskorotukset nostavat n. 3 prosenttia vuonna 2024. Samanaikaisesti henkilöstökustannusten kasvua hillitsee työttömyysvakuutusmaksun alentaminen, jonka vaikutus ulottuu myös verotuloihin positiivisesti. Vuosina 2025–2027 kunta-alan ansiokehityksen oletetaan olevan talouden yleistä ansiokehitystä hieman nopeampaa kunta-alalle sovitun palkkausjärjestelmien kehittämishjelman vuoksi.

Kuntien tulonsiirrot valtiolta laskevat vuonna 2024, sillä kuntien valtionosuuksia pienennetään tuntuvasti nk. sote-siirtolaskelman tarkentumisen seurauksena. Lisäksi hallituksen päättämä yhden prosenttiyksikön indeksijarru hidastaa valtionosuuksien kasvua vuosina 2024–2027. Vuoden 2022 verotuksen valmistuttua vuoden 2023 lopulla ilmeni, ettei syksyn talousarvion yhteydessä arvioitu sote-siirtolaskelmaan liittyvä valtionosuusleikkaus ollut riittävä. Jotta uudistuksen periaatteena oleva kustannusneutraalisuus kuntien, hyvinvointialueiden ja valtion välillä saadaan varmistettua, tehdään kuntien valtionosuuksista vielä lisäsiirto valtiolle. Hallitus päätti kuitenkin jaksottaa uuden lisäleikkauksen vuosille 2025–2027, jottei ennakoimattoman suuri leikkausvaikutus kohdistu valtionosuuksiin vielä vuonna 2024 tilanteessa, jossa suuri osa kunnista oli jo päättänyt vuoden 2024 talousarviostaan. Näin kunnat saivat lisäaikaa sopeutua ennakoitua niukempiin valtionosuuksiin.

Kuntahallinnon investointipaineet eivät ole kadonneet investointien hetkellisestä hiipumisesta huolimatta, vaan ne pysyvät edelleen mittavina muun muassa rakennuskannan iän, muuttoliikkeen ja vihreän siirtymän edellyttämien muutosten vuoksi. Investointiympäristön epävarmat näkymät, noussut korkotasoa ja kuntien heikkenevä

taloustilanne voivat kuitenkin edelleen lykätä investointeja eteenpäin tai estää niiden toteutumisen. Investointien oletetaan palautuvan normaalille kasvu-uralleen tulevina vuosina.

Kasvavat alijäämät merkitsevät kuntahallinnossa sopeutuspaineita sekä edellyttävät investointien huolellista tarveharkintaa. Toistaiseksi kehitysarviossa on huomioitu vasta teknisluonteinen 50 milj. euron kuntien ja kuntayhtymien oma menosäästö kulutusmenoissa talousarviovuodesta 2024 alkaen ja kuntien päättämät veroprosenttien muutokset vuodelle 2024. Kuntahallinnon menot voivat osoittautua painelaskelmaa maltillisemmiksi, jos kunnat pystyvät sopeuttamaan sekä palveluverkkoaan että toimintaansa vastaamaan pienenevää palvelutarvetta. Toisaalta palveluverkon karsiminen voi osoittautua kaikenkokoisissa kunnissa poliittisesti hankalaksi kysymykseksi. (Vm, Taloudellinen katsaus, talvi 2023:95).

Kuntatalous

Kuntalaki ohjaa kuntien taloutta. Tarkastelun kohteena on konserninäkökulma sekä kunnan toiminta ja talouden ohjaus kokonaisuutena. Kuntakonserni sisältää kunnan oman organisaation, mukaan lukien liikelaitokset, sekä eri yhteisöt, joissa kunnalla on kirjanpitolain (1336/1997) tarkoittama määräysvalta. Kuntalain mukaan kaupungin taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kaupungin taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien (Kuntal 410/2015).

Verotulojen kehitys Kuusamossa

Vuodelle 2023 kaupunginvaltuusto vahvisti Kuusamon kaupungin
- tuloveroprosentiksi 7,36

kiinteistöveroprosenteiksi

- yleinen kiinteistöveroprosentti 1,10
- vakinaiset asuinrakennukset 0,50
- muut kuin vakinaiset asuinrakennukset 1,10
- voimalaitokset 3,10
- yleishyödylliset yhteisöt 0,00

Vuoden 2023 talousarvioon verotuloiksi arvioitiin 32 478 000 euroa.

Sosiaali- ja terveystalouden sekä pelastustoimen järjestämistä vastaava ja siten niiden kustannukset siirretään kunnilta hyvinvointialueille vuonna 2023. Tämän takia kuntien tuloja siirrettiin valtiolle, joka rahoittaa hyvinvointialueiden toimintaa. Merkittävä osa tulojen siirtoa tehtiin kunnallisveron kautta. Ansiotuloverotukseen tehtävät muutokset toteutettiin niin, että niillä on mahdollisimman vähän vaikutusta verovelvollisten verotuksen tasoon. Näin ollen kaikkien Manner-Suomen kuntien tuloveroprosentteja alennettiin yhtä paljon 12,64 prosenttiyksikköä.

Valtiovarainministeriön mukaan keskimääräinen kunnallisvero nousee vuonna 2024 koko Suomessa 0,07 prosenttiyksiköllä 7,51 prosenttiin, minkä arvioidaan lisäävän kunnallisverotuloja n. 80 milj. euroa vuositasolla. Lisäksi kiinteistöverotuloja lisää hallituksen päätös erottaa maapohjat rakennuksista yleisen kiinteistöveroprosentin sisällä ja nostaa niiden verotuksen vaihteluvälin alarajaa. Muutos kasvattaa kuntien kiinteistöverotuloja reilut 100 milj. euroa vuodesta 2024 alkaen. Verotulot säilyvät kuntahallinnon merkittävimpänä tulonlähteenä, vaikkakin ne sote-uudistuksen seurauksena

likimain puolittuivat. Vaikka verotulojen kasvu pysyy ennustevuosina lähellä pitkän aikavälin keskiarvoa, merkitsee se kunnille huomattavasti pienempiä lisätuloja kuin aiemmin. Sote-uudistus kavensi kuntien talouden liikkumavaraa merkittävästi, mikä korostaa entisestään riskienhallinnan merkitystä kuntien talouden suunnittelussa. (Vm, Taloudellinen katsaus, talvi 2023:95).

Kuntien valtionosuudet

Kunnan valtionosuus koostuu kahdesta osasta, kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta (VM) ja opetus- ja kulttuuriministeriön valtionosuusrahoituksesta (OKM).

Valtionosuudet kirjataan tilinpäätöksessä valtionosuusviranomaisen tilitysten ja päätösten mukaan suoriteperustetta vastaavalla tavalla. Tuloslaskelman valtionosuuksiin sisältyvät käyttötalouden valtionosuudet, jotka perustuvat yleiseen valtion ja kuntien väliseen kustannustenjakoon ja joilla ei ole käyttökorvauksen tai maksun luonnetta. Näitä ovat kunnan peruspalvelujen valtionosuus (ml. verotulomenetysten kompensatio), opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet ja harkinnanvarainen valtionosuuden korotus.

Joulukuussa 2022 valtiovarainministeriö antoi päätöksen vuoden 2023 kuntakohtaisista valtionosuuksista. Päätöksen mukaisesti Kuusamon kaupungille kertyy valtionosuutta vuonna 2023 yhteensä 17 149 845 euroa.

Kuntaliitto päivitti 3.1.2023, 5.5.2023 ja 11.8.2023 kuntien opetus- ja kulttuuritoimen vuoden 2023 valtionosuuspäätöksiä.

Kuntaliitto päivitti kotikuntakorvauslaskelmia 20.3.2023 valtiovarainministeriön 6.3.2023 tekemän korjauksen mukaisiksi. Kuntien valtionosuudet muuttuivat joulukuussa 2023, kun kuntien valtionosuuspottiin palautettiin kuntaliitosavustuksiin varatut, mutta käyttämättä jääneet rahat, noin 19 miljoonaa eli 3,43 euroa asukasta kohti. Tämä näkyy kuntien joulukuun 2023 valtionosuustilityksissä. Lisäksi Leppävirran ja Muhoksen kunta ovat tehneet omiin vos-päätöksiinsä oikaisuvaatimukset ja saaneet ne menestyksellisesti läpi. Talousraportoinnissa on tullut virhe, jonka VM on oikaissut kuntien hyväksi ja se näkyy näiden kuntien sote-erissä ja heijastuu myös koko maan muutosrajoittimen ja järjestelmämuutoksen tasauksen summiin. Myös OKM:n valtionosuudet tarkistettiin vastaamaan tuoreinta 26.10.2023 tietoa.

Vuoden 2023 talousarvioon on valtionosuudeksi arvioitu 17 663 500 euroa. Kaupungin valtionosuus on toteutunut 17 208 199 euroa.

Kuusamon kaupungin toteutuneet verotulot suhteessa vuoden 2023 talousarvioon ja vuoden 2022 tilinpäätökseen.

Kuusamon kaupungin kokonaisverotulojen kertymä vuodelta 2023 oli yhteensä 33 947 776 euroa. Edelliseen vuoteen 2022 verrattuna laskua oli -42,5 % eli 25 058 038 euroa (vuoden 2022 verotulojen kokonaiskertymä oli 59 005 814 euroa). (Taulukko 1)

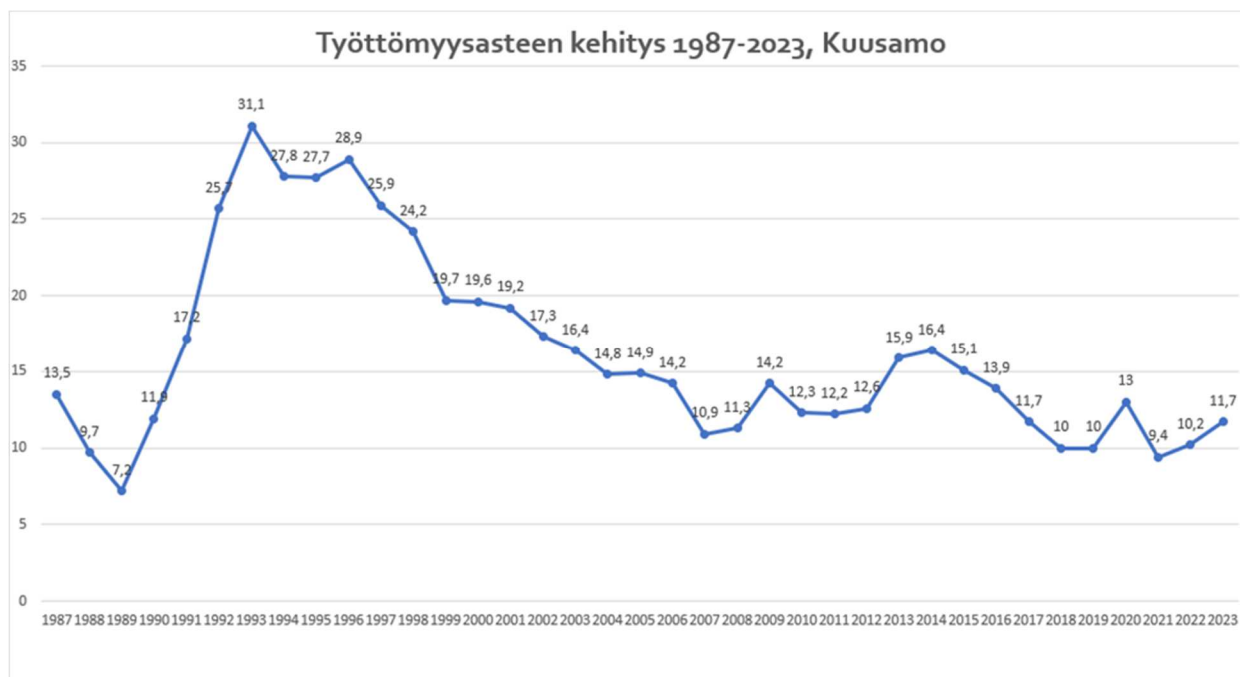
	TP 2022	TP 2023	Muutos
Kunnallisvero	44 512 224 €	21 183 307 €	laskua 23 328 917 € eli -52,4 %
Kiinteistövero	7 826 564 €	8 048 307 €	kasvua 221 742 € eli 2,8 %
Yhteisövero	6 667 026 €	4 716 162 €	laskua 1 950 864 € eli -29,3 %
Yhteensä	59 005 814 €	33 947 776 €	laskua 25 058 038 € eli -42,5 %

Taulukko 1. Verotulojen vertailu vuodesta 2022 vuoteen 2023.

Hyvinvointialueuudistuksesta johtuen vuoden 2023 alusta alkaen sosiaali- ja terveys- sekä pelastustoimi siirtyivät kunnilta hyvinvointialueiden järjestettäväksi. Uudistuksen rahoittamiseksi kunnilta siirretään yhtä paljon tuloja kuin siirtyvät palvelut maksoivat ennen uudistusta. Kuntien valtionosuuksista leikattiin uudistuksen rahoittamiseksi kaksi kolmasosaa, mutta yksittäisen kunnan leikkausosuus vaihtelee.

Valtionosuusjärjestelmään lisättiin toistaiseksi pysyvänä sote-kustannusten ja -tulojen siirrosta johtuvan muutosrajoitin ja kunnan talouden tasapainotilan muutoksia rajoittava järjestelmämuutoksen tasaus. Nämä erät lasketaan osana peruspalvelujen valtionosuutta. Koko maan tasolla vaikutus kuntiin on kustannusneutraali, mutta yksittäisellä kunnalla nämä sote-erät voivat olla tärkeimmässä roolissa valtionosuuksien tason kannalta.

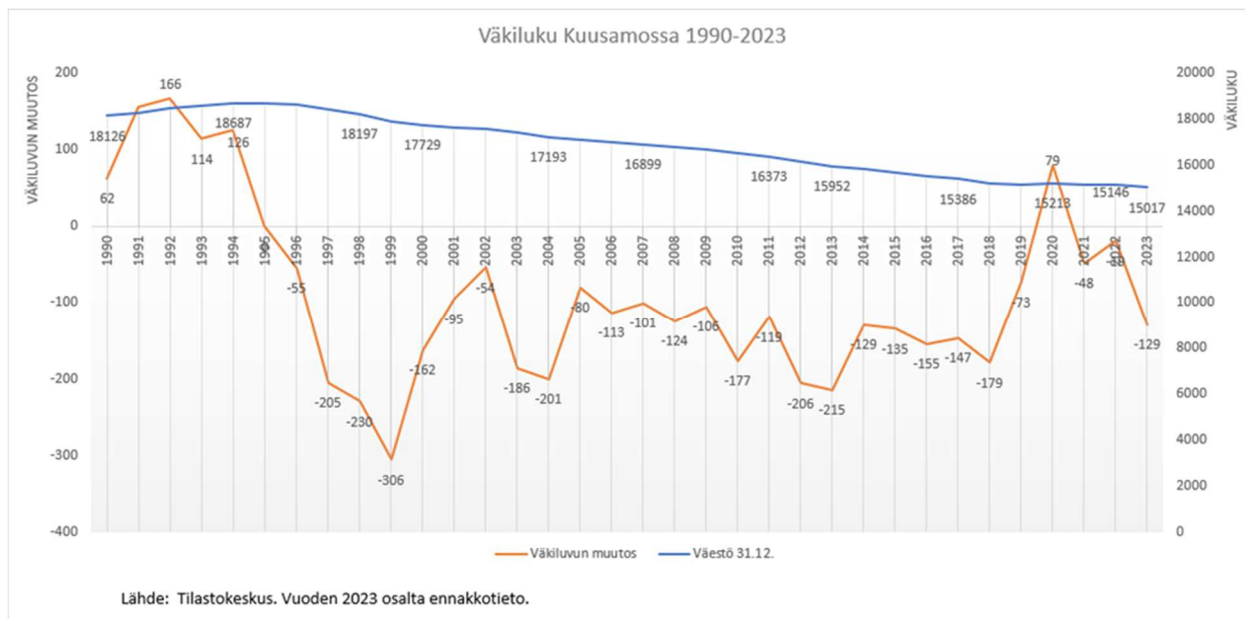
Työttömyyden ja asukasmäärän kehittyminen Kuusamossa vuonna 2023

Kuvio 1. Työttömyysasteen kehitys Kuusamossa vuonna 1987 - 2023

Vuonna 2023 keskimääräinen työttömyysaste Kuusamossa oli 9,9 prosenttia. Kuusamon kaupungin asukasluku joulukuussa oli Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan 15 017 henkeä eli 129 henkilöä vähemmän kuin vuonna 2022, jolloin asukkaita oli 15 146. Väestön prosentuaalinen väheneminen vuodesta 2022 vuoteen 2023 oli 0,9 %.

Kuvio 2. Väkiluku Kuusamossa 1990 - 2023

1.4 Olennaiset muutokset kaupungin toiminnassa ja taloudessa

Vuonna 2023 Kuusamon kaupungin osalta tapahtui merkittäviä muutoksia toiminnassa ja taloudessa. Vuosi oli suuri muutoksen vuosi. Sosiaali- ja terveystoimien palvelut siirtyivät kunnilta uusille hyvinvointialueille 1.1.2023 alkaen. Voimaanpanolain 42 §:n mukaan lain 20 §:ssä tarkoitettujen kuntayhtymien jäsenosuuksien ja 23 §:ssä tarkoitetun irtaimen omaisuuden siirto hyvinvointialueille kirjattiin kaupungin kirjanpidossa peruspääomaa vastaan. Hyvinvointialueelle siirtyvä lomapalkkavelka kirjattiin peruspääomaan kaupungin vuoden 2022 tilinpäätöksen mukaisilla kirjanpitoarvoilla. Kaupungilta hyvinvointialueelle siirtyvät omaisuus- ja pääomaerät kirjattiin alkusaldojen muutoksina vuoden 2023 tilinavaukseen päiväyksellä 1.1.2023. Hyvinvointialueelle siirtyvät erät olivat seuraavat: koneet ja kalusto 76 091,44 euroa, osakkeet ja osuudet 4 035 394,58 euroa, aineet ja tarvikkeet 133 894,10 euroa ja lomapalkkavelka 3 265 990,67 euroa.

Pysyvien vastaavien myyntivoittoja toteutui 243 444,57 euroa vuonna 2023 ja myyntitappioita 5 303,39 euroa.

Sijoitusarvopapereiden osalta myyntivoittoja kertyi 171 168,28 euroa ja myyntitappioita 447 848,26 euroa.

Lisäpoistoja vuonna 2023 kirjattiin 1 269 798,64 euroa johtuen olennaisista muutoksista tulonodotuksissa tai arvosta kunnan palvelutuotannossa.

Maankäyttösopimusten perusteella saatuja rahoja tuloutettiin vuonna 2023 tuloslaskelmaan maksutuottoihin yhteensä 384 600,13 euroa.

Kaupungin investointien nettototeutuma oli 21 136 224,76 euroa. Suurimpia yksittäisiä hankkeita vuonna 2023 oli mm. Nilonkankaan koulun rakentaminen 6 349 579 euroa, yhdyskulman peruskorjaus 1 172 734 euroa ja kevyenliikenteen yhteys Kormasentie-Raja 1 104 465 euroa.

Kuusamon kaupunginvaltuusto on myöntänyt lisämäärärahoja vuonna 2023 seuraavasti:

- keskushallinto avustuksiin 200 000 euroa (kv 21.2.2023 § 3)
- talousarviolainaan 12 000 000 euroa (kv 13.6.2023 § 25)
- investointiosaan yksityistiet 300 000 euroa (kv 8.11.2023 § 41)
- tulevaisuustoimialalle 75 000 euroa (kv 8.11.2023 § 42)

1.1.2023 voimaan tulleen sote-uudistuksen yhteydessä kuntien omistuksessa olleet sote-kiinteistöt jäivät kuntien omistukseen ja hyvinvointialueet tulivat niihin vuokralle. Uudistuksen voimaantuloon liittyvä voimaannanolaki määritteli alkuvuosien vuokra-ajan ja vuokratason.

Hyvinvointialue Pohteen maksamat, asetuksen mukaiset toimitilavuokrat olivat vuonna 2023 yhteensä 3 712 970 euroa. Lisäksi siirtävistä sopimuksista paloasemien vuokrista kertyi 293 795,20 euroa.

Kaupunginhallitus on päättänyt 30.1.2023 § 18 asettaa myyntiin kaupungin sote-kiinteistöt. Myynnin edellyttämät toimenpiteet ja selvitykset on tehty ja prosessi etenee mahdolliseen myyntiin. Kaupungin asiamiehenä toimii ulkopuolinen kiinteistöalan asiantuntija.

Vuoden 2023 tilinpäätöksen analysointia

Kuusamon kaupungin tilinpäätös vuodelta 2023 on 2 532 248,74 euroa ylijäämäinen. Vuoden 2023 tilinpäätöksen toimintakate oli -42 370 027,80 euroa. Muutetun talousarvion mukainen toimintakate oli -45 226 500 euroa. Alitusta muutettuun talousarvioon nähden tuli 2 856 472,20 euroa ja alitusta alkuperäiseen nähden 2 581 472,20 euroa toimintakatteen osalta.

ulkoinen (€)	Talousarvio 2023	Muutettu talousarvio	Toteuma	Poikkeama (toteuma-muutettu talousarvio)
Toimintatuotot	16 524 340	16 524 340	15 441 640,38	-1 082 699,62
Valmistus omaan käyttöön	1 062 000	1 062 000	1 260 080,33	198 080,33
Toimintakulut	-62 537 840	-62 812 840	-59 071 748,51	-3 741 091,49
Toimintakate	-44 951 500	-45 226 500	-42 370 027,80	-2 856 472,20

Taulukko 2. Toimintatuottojen, toimintakulujen ja toimintakatteen muutokset ja toteuma vuonna 2023.

Ulkoisen ja sisäisen toteuma toimintakatteen osalta vuodelta 2023

Keskusvaalilautakunta alitti talousarvion 397,19 eurolla
 Tarkastuslautakunta alitti talousarvion 23 217,42 eurolla
 Keskushallinto alitti muutetun talousarvion 1 902 919,01 eurolla.
 Kasvatus- ja sivistystoimi ylitti talousarvion 236 388,24 eurolla.
 Yhdyskuntatekniikan positiivinen toimintakate ylittyi 2 738 145,55 euroa.
 Tulevaisuustoimiala alitti muutetun talousarvion 449 905,25 eurolla.

Keskushallinto:

Sopimusten mukaiset palvelut ovat pääosin toteutuneet ICT:n osalta. Vuoden 2023 ennakoituja kustannusnousuja kuitenkin ei ole toteutunut pääyhteistyökumppanin osalta.

Joitakin kehitystoimia ei vielä käynnistetty viime vuonna esim. sähköiseen arkistointiin liittyen. Osa tietoliikenteen uudistus- ja muutokuluista on kirjattu investointeihin. Talousarviossa varauduttiin HVA-muutokseen, mutta sopimukset ja myös pääosa järjestelmistä saatiin siirrettyä Pohteelle jo alkuvuonna eikä isoja, ylimääräisiä muutokuluja syntynyt kaupungille vaan laskut menivät suoraan Pohteelle.

Koillis-Suomen kehittämissyhtiö Naturpolis Oy:lle maksettu kehittämisraha ei toteutunut budjetin mukaisesti, koska hankkeet siirtyivät tulevaisuuteen.

Yhteisten erien osalta sote-kiinteistöjen myynti ei toteutunut suunnitellusti vuoden 2023 aikana. Sote-kiinteistöjen myynnin selvitys käynnistyi vuoden 2023 alussa.

Kasvatus- ja sivistystoimiala ylitti sitovan toimintakatteen. Ylityksen syitä olivat seuraavat:

Palvelujen osto- sekä aine- ja tarvikemäärärahojen ylittyminen ja koulutuspalvelujen tulosalueella henkilöstökulujen ylitys. Syinä henkilöstökulujen ylittymiseen olivat opetuspalvelujen tarpeessa tapahtuneet muutokset ja henkilöstön poissaoloista johtuvat sijaistamiset. Ostopalvelujen ylitys johtui mm. loppuvuodesta saapuneista varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen aterioiden lisälaskutuksista, henkilöstön sosiaali- ja terveyspalvelukustannusten sekä koulutus- ja kulttuuripalvelukustannusten lisääntymisestä. Aine- ja tarvikehankintaylitykset johtuivat mm. uudelle Nilonkankaan koululle tehdyistä ostoista, jotka kirjautuivat käyttötalouden puolelle sekä taito- ja taideaineiden opetukseen varattujen määrärahojen ylityksistä.

Toimialan kokonaistoimintatuotot ylittyivät. Varhaiskasvatusmaksujen alenemisen takia maksutuotot jäivät kuitenkin budjetoitua pienemmäksi huolimatta siitä, että kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelujen tulosalue ylitti maksutuottotavoitteen.

Tulevaisuustoimialalle siirrettiin kokonaisia (vanhoja) kustannuspaikkoja keskushallinnosta 340100 ja 340102 määrärahoineen, joihin ei ollut budjetoitu tuloja. Työllistämistukia kuitenkin toteutui n 53 000 €. Lisäksi velvoitetyöllistämisen kustannukset alittivat budjetoidun tason (n 90 000 €), koska velvoitetyöllistettäviä oli aiempaa vähemmän. Toimialalle tuli 115 000 € ennakoitua enemmän valtionavustuksia (laskennallisia korvauksia), johtuen pääasiassa ukrainalaisten (n 50 hlöä) siirtymisestä kuntaan. Lisäksi kaavoituksen alkusyksyllä arvioidut kustannukset eivät toteutuneet kaavahankkeitten viivästyksistä johtuen.

Vuoden 2023 verorahoitus

Vuonna 2023 verorahoitusta kertyi yhteensä 51 155 975 euroa. Vuoteen 2022 nähden verorahoitus eli valtionosuus- ja verotulot pienenevät 62 194 861 euroa eli -54,9 %.

Valtionosuudet alittuivat 455 301 eurolla talousarvioon nähden, talousarvioon valtionosuuksia arvioitiin 17 663 500 euroa. Valtionosuuden muutos vuoteen 2022 verrattuna oli -37 136 823 euroa eli -68,3 %, joka on asukasta kohden -2 438 euroa. Valtionosuusmuutosten taustalla on vuoden 2023 alusta tapahtunut sosiaali- ja terveys- sekä pelastuspalveluiden siirto hyvinvointialueille.

Verotulot ylittyivät 1 469 776 eurolla talousarvioon nähden, verotuloja arvioitiin talousarvioon 32 478 000 euroa. Verotulojen muutos vuoteen 2022 verrattuna oli -25 058 038 euroa eli -42,5 %. Sote-uudistuksen myötä kuntien kunnallisveron ja yhteisöveron tuottoa alennettiin verovuodesta 2023 alkaen. Kunnat saavat kuitenkin pitää aiempien verovuosien verotulot kulloinkin voimassa olleilla jako-osuuksilla ja veroprosenteilla. Kunnat

saavat tästä merkittävän kertaluonteisen hyödyn vuodelle 2023. Kuusamon osalta kertaluonteisten erien eli ns. verohäntien osuus kunnallisveron osalta on n. 2,5 milj. euroa ja yhteisöverotuoton verohäntien osuus oli n. 0,5 milj. euroa. Vuosikate oli 8 427 660,86 euroa eli 561,21 euroa/asukas. Kumulatiivinen ylijäämä on vuoden 2023 tilinpäätöksen tulos huomioiden 22 513 948,34 euroa.

Investointiohjelman toteutuminen vuonna 2023

Bruttoinvestointien toteutuma oli 23 132 425 euroa ja nettoinvestointien 21 136 225 euroa. Muutetussa talousarviossa bruttoinvestoinnit olivat 34 650 000 euroa ja nettoinvestoinnit 32 260 000 euroa. Nettoinvestoinnit talousarvioon verrattuna alittuivat 11 123 775 eurolla.

Kuusamon kaupungin vuoden 2023 lainakanta, rahastosijoitukset ja takaukset

Vuoden 2023 voi jakaa kolmeen jaksoon sen suhteen, miten korot käyttäytyivät. Ensimmäinen jakso, jolloin korot laskivat, alkoi jo vuoden 2022 viimeisellä neljänneksellä ja jatkui vuoden 2023 tammikuun loppuun. Tällä jaksolla inflaation odotettiin hidastuvan, korkojen odotettiin laskevan ja Kiinan odotettiin elpyvän. Inflaatio ei kuitenkaan kääntynyt laskuun ja keskuspankit vakuuttivat taltuttavansa lähes 5,5 prosentissa olevan pohjahintainflaation. Kiina ei turvautunut vanhan mallin massiiviseen elvytykseen, jolloin kiinteistö kriisin kärjistyessä ja paikallishallintojen velkaongelmien kasvaessa elpyminen tyrehtyi alkuunsa. Toinen jakso, jolloin korot nousivat, jatkui aina vuoden 2023 lokakuun loppuun. Palvelusektorin näkymät vahvistuivat, kun reaali-palkat kasvoivat ja työttömyys pysyi historiallisen matalalla. Vahvat työmarkkinat ennakoivat sitkeää inflaatiota, joten korot kääntyivät jyrkkään nousuun. Kolmas jakso, jolloin korot laskivat, jatkui loppuvuoden. Markkinoilla odotettiin inflaation hidastuvan ja keskuspankkien keventävän rahapolitiikkaa, mutta talouden ei odotettu hidastuvan kovinkaan paljon. Vuosi päättyi virittyneissä markkinaolosuhteissa, joissa pitkät korot olivat laskeneet ja osakkeet olivat nousseet edellisen vuosikymmenen mallin mukaisesti. Euroopan ja kehittyvien markkinoiden ja pääosin Yhdysvaltain osakemarkkinoiden koko vuoden tuotot tehtiin tällä jaksolla.

Kaupungin sijoitussalkun markkina-arvo vuoden 2023 lopussa oli 11,3 miljoonaa euroa, joka on 3,9 miljoonaa euroa pienempi kuin edellisen vuoden lopussa. Salkusta nostettiin vuoden aikana pääomia 5 miljoonaa euroa. Salkun kokonaistuotto oli 8,3 %, vertailuindeksin tuoton noustessa 10,7 %:in. Erot vertailuindeksiin johtuivat vertailuindeksiä maltillisemmasta riskitasosta alipainottamalla osakesijoituksia suhteessa korkosijoituksiin vuoden kolme ensimmäistä kvartaalia sekä vertailuindeksiä pidemmästä korkoriskistä vuoden keskivaiheilla. Kiinteistösijoituksilla oli haastava vuosi tuoton jäädessä 4,7 % negatiiviseksi. Osakesijoitukset tuottivat vuoden aikana 15,6 % ja korkosijoitukset 7,3 %. Sijoitussalkun vastuullisuus on hyvä A ja se on vertailuindeksin tasolla. Hiili-intensiteetti on merkittävästi vertailuindeksiä parempi 94 (vertailuindeksi 123).

Vuonna 2023 pitkäaikaista uutta lainaa nostettiin 30 000 000 euroa. Pitkäaikaisia lainoja lyhennettiin 7 469 530 eurolla. Kaupunginvaltuusto päätti 13.6.2023 § 25 myöntää 12 000 000 euron lisämäärärahan vuoden 2023 talousarvioon. Lisämääräraha nostettiin investointien toteuttamiseen, uuden asuntotuotannon edistämiseen Kuusamossa sekä elinvoiman lisäämiseen. Lyhytaikaista kuntatodistusluottoa 31.12.2023 ei ollut. Lainasalkusta vaihtuvakorkoisten lainojen osuus oli vuoden lopussa 47 682 612 euroa ja kiinteäkorkoisten lainojen osuus 17 207 176 euroa.

Kuusamon kaupungin myöntämät takaukset tytäryhtiöille on 31.12.2023 tilanteen mukaan 10 531 207 euroa ja muille 2 126 209 euroa eli yhteensä 12 657 416 euroa.

Kaupungin korkoriskien hallinta

Kaupungin lainasalkku koostuu vaihtuvan ja kiinteän koron lainoista, sekä koronvaihtosopimuksista. Korkotason muutokset vaikuttavat kaupungin korkokuluihin. Korkoriskin suojaamisella pyritään tasoittamaan korkotason muutosten vaikutusta eri vuosien tuloksiin. Korkoriskiä hallitaan talousjohdossa, joka muokkaa lainojen korkosidonnaisuusaikaa käyttämällä apuna myös koronvaihtosopimuksia. Vuoden 2023 aikana hallinto- ja talousjohtajan päätöksillä (2.2.2023, 15.6.2023 ja 28.9.2023) tehtiin suojauksia kaupungin lainapääomiin yhteensä 12,5 miljoonan euron edestä.

Pitkien korkojen tasot ovat nousseet selvästi alimmilta tasoiltaan mm. inflaation kiihtymisestä johtuen. Koska inflaatoriski on edelleen todellinen ja koska pitkien korkojen tasot voivat edelleen nousta, on kaupungin tavoitteena, markkinatilanne ja -kehitys huomioiden, kiinnittää tulevaa investointirahoitusta pidempiaikaisiin lainoihin, jolloin myös lainojen keskimääräinen juoksu-aika pitenee.

Kokonaislainamäärä per 31.12.2023 oli n. 64,89 miljoonaa euroa. Vuoden 2024 lyhennykset tulevat olemaan 9,22 miljoonaa euroa. Kaupungin lainasalkun suojausaste oli 31.12.2023 n. 68 %. Kun huomioidaan lisäksi arvioitu tuleva lainanotto, laskee suojausaste alle 50 %:in vuonna 2025. Kaupungilla on näin ollen uusien investointien lisäksi myös vanhojen lainojen jälleenrahoitusriski. Kaupungin tulee jatkaa aktiivista korkoriskeiltä suojautumista tilanteessa, jossa korkojen edelleen oletetaan nousevan. Tämä myös koskien vielä nostamatonta lainakantaa, jonka korkoriskiltä voidaan suojautua tulevaisuudessa alkavilla forward-start-sopimuksilla. (Lähde: Operandi Oy).

1.5 Kaupungin henkilöstö

Henkilöstö on tärkein voimavara kaupungin palvelutuotannossa. Kuusamon kaupungin palveluksessa oli 651 henkilöä 31.12.2023.

Sairauspoissaolot 2023 ja 2022
2023 yhteensä 9 669 kpv/18,3 kpv/htv
2022 yhteensä 21 342 kpv/21,1 kpv/htv

Kaupungin henkilöstön sairauspoissaolojen määrää tarkastellaan lisäksi KT:n suosituksen mukaisesti kalenteripäivinä. Vuonna 2023 sairauspäiviä oli työntekijää kohti keskimäärin 14,9 kalenteripäivää, kun ne olivat vuonna 2022 keskimäärin 16,7 kalenteripäivää, mikä tarkoittaa noin 11 %:n laskua vuoteen 2022 verrattuna. Työterveyshuollon tietojen mukaan sairauspoissaolojen suurimpina aiheuttajina diagnoosiryhmittäin olivat mielenterveyden häiriöt (35 %) sekä tuki- ja liikuntaelinsairaudet (24 %).

1.6 Ympäristöasiat

Kirjanpitolautakunnan kuntajaosto on antanut yleisohjeen (2018) ympäristöasioiden kirjaamisesta ja esittämisestä kunnan ja kuntayhtymän tilinpäätöksessä. Toimintakertomukseen on sisällytetty kuvaus ympäristökysymyksistä, jotka vaikuttavat olennaisesti kaupungin taloudelliseen tulokseen, asemaan, toiminnan kehitykseen sekä siitä miten kunta huolehtii ympäristöasioista.

Kuusamon kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisena toimii yhdyskuntatekniikan lautakunnan alainen ympäristöjaosto.

Kuusamon kaupungin strategian arvoperustana on "rakkaus lähimmäiseen ja luontoon". Strategia ohjaa ympäristöasiat huomioon ottavaan päätöksentekoon kaupunkikonsernissa.

Kaupunkikonsernin toiminnassa pyritään ekologisuuteen. Ympäristövastuasiat ovat erittäin tärkeitä Kuusamon kaupunkikonsernin päätöksissä ja kehittämistoiminnassa. Kaupunki osallistui Naturpolis Oy:n hallinnoimaan "Hiiliviisaan biotalouden innovaatioekosysteemi" -hankkeeseen, jossa tavoitteena oli rakentaa Koillismaalle biotalouden yritysten, TKI-toimijoiden ja koulutusorganisaatioiden välinen innovaatioekosysteemi. Hanke päättyi vuoden 2023 lopussa, ja vuoden 2024 alusta alkaen työtä jatketaan Hiiliviisasta kiertotaloutta -hankkeessa, jonka tavoitteena on tarkastella biotaloutta laajemmin kiertotalouden näkökulmasta. Hankkeilla edistetään Kuubion kehittymistä. Lisäksi Kuusamossa toteutetaan Naturpolis Oy:n toimesta Biomassat kierto Koillismaalla -hanketta, jonka tavoitteena on selvittää monitahoisesti biokaasutuotannon mahdollisuuksia Koillismaalla sekä erilaisten ympäristönhoidollisten biomassojen hyödyntämismahdollisuuksia.

Lisäksi kaupunki osallistuu Rethinking North - Ympärivuotisuus matkailun menestystekijäksi (ReiNo) -hankkeeseen. Hankkeen toiminnan kautta edistetään kestävä ja vastuullista matkailua, jotka ovat alueen vetovoiman pysyvyyden ja kasvattamisen kannalta merkittävässä asemassa. Toinen kestävä matkailua kehittävä hanke on kansainvälinen LookUP - Supporting Tourism SMEs Triple Transition by Uncovering the Value of Sky as Destination -hanke, jossa tavoitteena on auttaa pieniä ja keskisuuria luontomatkailuyrityksiä kestävyuden, digitaalisuuden ja resilienssin sektoreilla. Hankkeessa tuetaan yritysten kilpailukykyä, digitaalista osaamista sekä kestävyteen tähtääviä toimia tarjoamalla muun muassa koulutusta ja uudenlaisia oppimisalustoja. Lisäksi hankkeessa tuotetaan oppaita sekä seurannan työkaluja pk-yritysten kestävä kehityksen, digitaalisuuden ja liiketoimintaosaamisen tarpeisiin. "

Kaupungilla on vireillä Ympäristöministeriön avustushaku vihreän siirtymän investointihankkeiden edistämiseksi. Avustusta haetaan Kuusamon bioteollisuusalueen investointihankkeiden kaavoitukseen, lupamenettelyyn ja niihin liittyviin selvityksiin. Vihreän siirtymän investointihankkeilla edistetään suoraan tai välillisesti päästövähennyksiä, kiertotaloutta tai luonnonvarojen käytön vähentämistä ei merkittävää haittaa (DNSH)-periaatteen mukaisesti.

Tällä hetkellä ei ole tiedossa merkittäviä ympäristökysymyksiä, jotka vaikuttavat kaupungin taloudelliseen tulokseen, asemaan tai toiminnan kehitykseen.

1.7 Muut ei-taloudelliset asiat

Kirjanpitolain 3 a luvun mukaan toimintakertomuksessa on annettava tiedot siitä, miten kaupunki huolehtii korruption ja lahjonnan torjunnasta sekä ihmisoikeusasioista.

Kaupunkikonsernissa toimitaan voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti ja huomioidaan kuntalaisten tiedonsaanti- ja osallistumismahdollisuudet. Kaupunki toimii yhdenvertaisuuslain ja muiden tasa-arvoa sekä yhdenvertaisuutta edistävien lakien edellyttämällä tavalla. Henkilöstön osalta tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma vuosille 2023-2024 on hyväksytty kaupunginhallituksessa 16.1.2023 § 3.

Kuusamon kaupungin kotouttamisohjelma vuosille 2023-2024 on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 18.9.2023 § 31. Ihmisoikeuksien kunnioittaminen kuuluu hyvään hallintoon ja toteutuu käytännössä johtamisen kautta.

Toimielinten päätöksenteon yhteydessä on käsitelty esteellisyyssyysmyyksiä, millä on pyritty siihen, että luottamushenkilöt ja viranhaltijat ottavat itse vastuun esteellisyyden arvioinnista. Toimielinten tehtävänä on osaltaan myös huolehtia esteellisyyden toteutuminen kaupungin päätöksenteossa.

Kuusamon kaupunginhallitus on kokouksessaan 2.5.2023 § 85 hyväksynyt uuden hankintaohjeen, joka tuli voimaan 1.6.2023. Lisäksi samassa yhteydessä päivitettiin menettelyohje. Kuusamon kaupungin hankinnoissa noudatetaan EU-määräyksiä ja julkisia hankintoja koskevaa lainsäädäntöä sekä kaupungin omaa hankintaohjetta. Tavoitteena on tehostaa julkisten varojen käyttöä ja torjua osaltaan harmaata taloutta.

Luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden sidonnaisuusilmoitukset on julkaistu Kuusamon kaupungin verkkosivuilla kuntalain mukaisesti.

Kuusamon kaupungin sisäinen ilmoituskanava vakavien väärinkäytösten ilmoittamista varten

Kuusamon kaupungin sisäinen ilmoituskanava otettiin käyttöön maaliskuussa 2023. Laki Euroopan unionin ja kansallisen oikeuden rikkomisesta ilmoittavien henkilöiden suojelusta tuli voimaan 1.1.2023 (EU:n ilmoittajansuojeludirektiivi 2019/1937 eli ns. whistleblower-direktiivin täytäntöönpano). Lainsäädännön tarkoituksena on varmistaa, että henkilö, joka työnsä yhteydessä havaitsee tai epäilee yleisen edun vastaista toimintaa erikseen määritellyillä EU:n tai kansallisen oikeuden aloilla, voi ilmoittaa asiasta turvallisesti.

1.8 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Kuusamon kaupungin strategia on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 28.9.2020 § 44. Strategiassa on määritelty kaupungin tulevaisuudenkuva ja tavoitteet.

Kuusamon kaupungin strategian arvoperusta kiteytyy seuraavasti: ”Rakkaus lähimmäiseen ja luontoon – Kuusamo perheille paras”. Strategia sisältää neljä tavoitetta: Kuusamo on kasvava, viihdyttävä, kuuluisa ja omavarainen.

Menestystekijöiden painopisteet ovat seuraavat:

1. Saavutettavuus ja yhteydet
2. Elinkeinojen kehitys, kehittämishankkeet, puurakentaminen ja investoinnit
3. Yritysmuoniteisyys, asiakaslähtöisyys ja palveluasenne
4. Biotalous, matkailu ja ruokatuotanto. Luonnonvarojen kestävä hyödyntäminen

Strategia toimii ohjenuorana toimeenpanoa koordinoivalle kaupunginhallitukselle ja strategiaa toteuttavalle toimielin- ja henkilöstöorganisaatiolle konsernin laajuisesti. Kaupunginvaltuusto asettaa strategian pohjalta tavoitteet ja linjaa keskeiset toimenpiteet vuosittain talousarvion valmistelun yhteydessä. Kaupunginvaltuustolle raportoidaan strategisten tavoitteiden toteuttamisesta osavuositarkastuksissa ja vuosittaisissa toimintakertomuksissa.

Kaupungin talouteen oleellisesti vaikuttava tekijä on työikäisen väestön määrä ja heidän työllisyytensä. Vuoden 2023 lopussa Kuusamon kaupungin asukasluku oli 15 017, edellisenä vuonna asukasluku oli 15 146. Työvoima oli 6 523 henkilöä.

Työttömyysasteen loppuvuodesta 2022 nousuun kääntynyt kehitys jatkui vuoden 2023 aikana. Keskimääräinen työttömyysaste v. 2023 oli 9,9 %, kun se vuotta aiemmin oli 8,8 %. Nuorisotyöttömyyden aste (alle 25-vuotiaiden työttömien työnhakijoiden osuus alle 25-vuotiaasta työvoimasta) oli vuonna 2023 keskimäärin 9,2 %. Yhtäjaksoisesti 12 kk tai pidempään työttömänä olleita oli keskimäärin 2,0 % työvoimasta. Kuusamon työpaikkaomavaraisuus eli alueen väestön ja työpaikkojen välinen suhde oli vuonna 2022 102,0 %.

Vuoden 2023 alusta työllisyyspalvelut siirtyivät Koillis-Suomen kehittämissyhtiö Naturpolis Oy:ltä Kuusamon kaupungin tulevaisuustoimialalle. Kaupungintalon tiloissa toimii Työllisyyspalvelupiste Kieppi, jonka osana ovat myös alle 30-vuotiaiden palvelutarpeisiin vastaava Nuorten Ohjaamo sekä maahanmuuttajien palveluita tuottava kansainvälisten palveluiden yksikkö.

Muun muassa osaavan työvoiman saatavuuteen liittyviin haasteisiin vastaamiseksi käynnistettiin Work & Stay – Kokonainen elämä Koillismaalla ESR+ ryhmähanke. Hankkeen päätoteuttajana toimii Kuusamon kaupungin tulevaisuustoimiala ja siinä on yhteensä seitsemän eri osatoteuttajaa (ml. Naturpolis Oy), kolmen maakunnan alueelta. Hankkeessa kehitetään mm. asettautumispalveluita työn perässä alueelle muuttavien henkilöiden tueksi, työnantajien kansainvälisten rekrytointien osaamista ja kohennetaan alueen näkyvyyttä työssäkäyntialueena.

Alueella on monilla toimialoilla haasteena osaavan työvoiman saatavuus, mikä näkyy avointen työpaikkojen avoinna olon keston pitkittymisenä sekä täyttämättä jääneinä työpaikkoina. Etenkin kausityöntekijöiden saatavuus matkailutoimialalla on ollut haastavaa. ”Maan pinnalla” -aluemarkkinointikonseptin kautta on markkinoitu alueella avoinna olevia työpaikkoja, etätöön sekä yrittämisen mahdollisuuksia alueella.

Alueella on käynnissä ja valmisteilla erilaisia yritysten ja niiden toimintaympäristön kehittämishankkeita liiketoiminnan kasvua, kansainvälistymistä ja TKI-valmiuksia tukemaan sekä toimialakohtaisesti matkailu-, biotalous- ja puutoimialoille, alkutuotantoon ja elintarvikealalle. Nämä vaikuttavat toiminnallaan positiivisesti Kuusamon elinvoimaisuuteen, kiinnostavuuteen investointikohteena ja työnteko- ja asuinpaikkana, ja sitä kautta paikkakunnan tulevaan taloudelliseen kehitykseen. Hankkeilla edistetään myös työllisyyttä ja monipaikkaisuutta, ja kestävyys teemana korostuu kaikessa hanketoiminnassa, mutta erityisesti matkailu-, biotalous-, metsä- ja puutoimialan hankkeissa. Uusia kehittämishankkeita valmistellaan elinkeinoelämälähtöisesti ja kaupunkistrategian mukaisesti. Kaupunki on myöntänyt yritysten tukemiseksi lisärahoitusta seudulliseen kehittämisrahastoon vuosina 2022-2023.

Kaupungilla on aktiivinen ote elinkeinopolitiikassa. Kaavahankkeitten runsas määrä ja laatu eri kaavatasoilla palvelee pitkäjänteisesti paikkakunnan elinvoiman vahvistumista. Sitä voidaan tukea ja nopeuttaa elinvoimainvestoinneilla ja kehittämishankkeilla niin että seuraava talouskasvun aika saadaan mahdollisimman tehokkaasti hyödynnettyä. Etenkin Rukan ja kirkonkylän kaavahankkeilla on jo luotu kestävä pohja kasvulle, joka tukee työllisyys- ja väestötavoitteita seuraaville vuosikymmenille. Kuntakohtaisessa vertailussa Kuusamo on kärkisijalla kun tarkastellaan matkailutuloa asukasta kohden (9945 €/asukas) ja asema jatkaa vahvistumistaan. Kansainvälinen matkailu kasvaa nopeasti. Seuraavan 5 vuoden aikana on mahdollisuus yli 100 M€ investointeihin. Kärkitoimialojen liikevaihdon

kehitys noudattelee vähintään edeltävää vuosikymmentä, ollen vähintään noin 10 %, vaikka metsä- ja puutoimialan näkymä on epäselvä.

Sote-uudistuksen seurauksena 1.1.2023 alkaen kaupungin toiminnan kustannukset vähenevät ja käyttötalousmenoista siirtyi pois noin puolet. Pitkällä aikavälillä oleellisin kuntavaikutus on, että väestön ikääntymiseen ja sairastavuuteen liittyvät kustannukset ja niistä seuraavat kuntatalouteen kohdistuvat riskit siirtyivät pois kaupungin vastuulta. Kaupunki vastaa jatkossakin muun muassa päivähoidosta, opetuksesta, liikunnasta ja kulttuurista.

Hyvinvointialueiden perustamisvaiheessa alueet sitoutuivat vuokraamaan kuntien omistamat sote-käytössä olevat kiinteistöt 3+1 vuoden ajalle. Tämän ajanjakson jälkeen kuntien on yhtiötettävä hyvinvointialueelle vuokrattavat sote-kiinteistöt ja samalla vuokraehdot neuvotellaan uudestaan. Riskinä on, että hyvinvointialueet hakevat säästöjä vuokramenoistaan, mutta kunnille on asetettu vaatimus yhtiöittämisveloitteen kautta toimia ammattimaisesti ja läpinäkyvästi siten, että kuntien kiinteistöjen vuokratuotot kattavat menot.

Kuusamon taloudellinen tilanne on viimeiset vuodet ollut keskimääräistä kuntaa vahvempi. Elinkeinopoliittiset investoinnit tuovat pitkäkestoista jatkuvaa tulovirtaa sekä panostukset muuhun kehittämiseen hankerahoituksen kautta tuo lisätuloa. Vakaata kustannusrakennetta ylläpidetään suunnittelemalla ja ennakoimalla taloutta mahdollisimman hyvin. Tosin tilikauden aikana voi tulla yllättäviä kustannuksia ulkoisesta ja sisäisestä toimintaympäristöstä johtuen. Kustannusrakennetta tukevat myös perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen palveluverkkoratkaisut sekä aktiivinen reagointi toimintaympäristön muutoksiin.

1.9 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittämiseen vaikuttavista seikoista

Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjeen perusteella toimintakertomuksessa tulee esittää arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittämiseen vaikuttavista tekijöistä.

Ulko- ja turvallisuuspoliittiset muutokset ja globaalit haasteet muuttavat toimintaympäristöä. Muutokset toimintaympäristössä heijastuvat suoraan myös väestön hyvinvointiin ja turvallisuuteen. Ulko- ja turvallisuuspoliittiset muutokset, erityisesti Venäjän hyökkäys Ukrainaan, ovat epävakauttaneet Suomen ulko- ja turvallisuuspoliittista asemaa. Ilmastonmuutos, yhteiskuntien digitalisoituminen, hybrdivaikuttaminen sekä verkottuneet arvo- ja tuotantoketjut ovat myös esimerkkejä uhkien ja häiriötilanteiden toimintaympäristön kehityskuluista ja ilmiöistä.

Venäjän sotilaallinen hyökkäys Ukrainaan helmikuussa 2022 on epävakauttanut Suomen ulko- ja turvallisuuspoliittista toimintaympäristöä merkittävästi ja pitkäaikaisesti. Sotilaallisia toimiaan Venäjä on tukenut voimakkaalla hybrdivaikuttamisella, joka on kohdistunut erityisesti Ukrainaan mutta myös Ukrainaa tukeviin valtioihin. Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa horjuttaa vakautta sekä Euroopassa että maailmanlaajuisesti muun muassa energia- ja ruokakriisin sekä kasvavan inflaation myötä.

Suomen lähialueen sotilaallinen tilanne on tällä hetkellä rauhallinen, eikä Suomeen kohdistu välitöntä sotilaallista uhkaa. Sotilaalliseen voimankäyttöön Suomea vastaan tai sillä uhkaamiseen tai poliittiseen painostukseen kuitenkin varaudutaan. Suomi varautuu myös

siihen, että sotilaallista voimaa kohdistettaisiin yksinomaan Suomea vastaan. Varautuminen erilaisiin uhkiiin on myös Kuusamon kaupungin säädöspohjainen tehtävä. Tällä hetkellä varautumisen kehittämistoimet kohdistuvat laittoman maahantulon kysymyksiin.

Hybridivaikuttamisessa valtiollinen tai muu toimija pyrkii vaikuttamaan samanaikaisesti tai jatkumona, suunnitelmallisesti ja eri keinoja käyttäen kohteen haavoittuvuuksiin omien tavoitteidensa saavuttamiseksi. Hybridivaikuttaminen voi kohdistua suorasti tai epäsuorasti esimerkiksi poliittiseen päätöksentekoon, yhteiskunnan tärkeiden palveluiden tai kriittisen infrastruktuurin toimivuuteen, väestön mielipiteisiin tai viranomaisia kohtaan tunnettuun luottamukseen. Vaalihäirintä voi tapahtua pyrkimällä vaikuttamaan vaalien tulokseen tai mielikuvaan niiden luotettavuudesta. Kohteena voivat olla vaalijärjestelmät sekä vaalikampanjat. Vaalihäirinnällä voidaan pyrkiä esimerkiksi yhteiskuntarauhan horjuttamiseen, sekä epäluulon kylvämiseen poliitikkoja, virkamiehiä, väestöryhmiä ja koko yhteiskuntaa kohtaan.

Sähkön saanti saattaa keskeytyä tai häiriintyä monista syistä. Verrattuna aiempiin vuosiin, energiajärjestelmän häiriöiden uhkataso on muuttunut ja noussut. Vaikutukset energiavirtoihin ovat nostaneet energian hintaa ja vaikeuttaneet saatavuutta. Sähkön saannin häiriöt ovat viime vuosina johtuneet pääosin myrskyjen ja tykkylumen sähkölinjoille kaatamista puista. Muita mahdollisia uhkia ovat esimerkiksi sähkön tuotannossa, siirrossa tai jakelussa tapahtuvat laajat tekniset tai ihmisen aiheuttamat häiriöt. Häiriöitä voi olla myös voimalaitosten polttoaineiden saatavuudessa, tai sähkön maahantuontiyhteyksissä.

Uhkana on myös ikääntyvä infrastruktuuri, joka on haavoittuvainen laatuhäiriöille. Vesihuolto on toimiala, jota hallinnoidaan pienillä henkilöresursseilla. Alueellisia ja paikallisia vakavia vesihuollon häiriöitä voivat aiheuttaa vahingot raakaveden muodostumisalueella ja vedenottamon sijaintipaikalla, vedenotto- ja käsittelylaitteiden ja johtoverkoston häiriöt ja inhimillisistä tekijöistä aiheutuvat vahingot ja tahallinen vahingonteko. Häiriöille ovat alttiina kaikki vesihuoltolaitokset koosta riippumatta.

Yhteiskunnan digitaaliset palvelut tarvitsevat toimiakseen luotettavia ja turvallisia yhteyksiä ja tietojärjestelmiä. Riippuvuus tuo mukanaan riskejä, kuten kyberuhkia. Kyberuhka tarkoittaa potentiaalista tilannetta, tapahtumaa tai toimintaa, joka voi vahingoittaa tai häiritä verkko- ja tietojärjestelmiä, tällaisten järjestelmien käyttäjiä ja muita henkilöitä tai muulla tavoin vaikuttaa näihin haitallisesti. Mahdollisia muita viestintäpalveluiden ja -verkkojen häiriötilanteiden aiheuttajia voivat muun muassa olla tietoturvahäiriöt, verkkolaitteiden rikkoontumiset ja virheelliset asetukset, sään ääriolosuhteet, viestinnän tahallinen häirintä, verkkolaitteiden ja viestintäpalveluiden haavoittuvuudet ja niiden hyväksikäyttö, rikollisuus ja terrorismi sekä suuronnettomuudet. Ilman toimivia viestintäpalveluja ja -verkkoja monet elinkeinoelämän ja yhteiskunnan palvelut eivät ole joko käytettävissä tai niiden käyttö ainakin vaikeutuu merkittävästi.

Pandemiat ovat yhteiskunnan kannalta merkittävä riski, koska suuri joukko ihmisiä sairastuu ja monia kuolee, minkä lisäksi yhteiskuntaan ja sen toimintavarmuuteen kohdistuu merkittäviä taloudellisia ja sosiaalisia vaikutuksia. Pandemia voi vaikuttaa myös turvallisuuteen ja yhteiskunnan vakauteen. Riskin suuruutta ja pandemian vaikeusastetta on mahdotonta arvioida etukäteen.

Polarisaatio on globaali ilmiö, jota ilmenee myös Suomessa. Vaikka enemmistölle Suomessa arki on turvallisempaa kuin koskaan, yhteiskunnallisen eriarvoistumisen ja polarisaation merkitys turvallisuudelle on merkittävä. Suomessa on suuria alueellisia eroja niin koko väestön kuin nuorten hyvinvoinnissa. Suomalaisen yhteiskunnan eriarvoisuus näkyy terveyden, hyvinvoinnin, tulojen, varallisuuden, osaamisen, työllisyyden ja asuinalueiden

kehityksen epätasaisena jakautumisena, eroina eri väestöryhmien yhteiskunnallisessa osallistumisessa sekä eriytyvissä ja polarisoituneissa arvoissa ja asenteissa.

Suomen rajojen sisäpuolella ilmastonmuutos aiheuttaa alueellisia ja kansallisen tason riskejä. Suomessa pääosa säähän liittyvistä häiriötilanteista ovat tähän asti olleet alueellisia. Myrskyihin, rajuilmoihin ja lumeen liittyvät sähkökatkot ja niiden seuraukset, metsäpalot ja niiden vaatima pelastustoiminta, tulvat sekä kelirikot ovat aiheuttaneet merkittäviä paikallisia ja alueellisia häiriötilanteita ja taloudellisia vaikutuksia. Säähän liittyvät häiriötilanteet uhkaavat sekä ihmisten terveyttä että terveydenhuollon toimintavarmuutta. Lisääntyvä kuivuus lisää myös laajojen metsäpalojen riskiä.

Rahoitusmarkkinoiden vakaa ja häiriötön toiminta on edellytys kaupungin toiminnoille. Rahoitusriskejä, joita ovat korkoriski, valuuttariski, likviditeettiriski ja luottoriski pyritään minimoimaan. Kuusamon kaupungilla on yhteistyösopimus Operandi Oy:n kanssa korkoriskien hallinnan osalta. Kaupungin sijoitussalkkua hoitaa täyden valtakirjan periaatteella OP varainhoito Oy. Korkoriskejä pyritään hallitsemaan johdannaissopimusten avulla kohdassa 1.4. kuvatulla tavalla.

Riski ja epävarmuus ammattitaitoisen ja osaavan henkilöstön riittävydestä tulee kasvamaan lähivuosina merkittävästi suurten ikäluokkien siirtyessä eläkeikään. Erittymisenä riskinä on riippuvuus kriittisten osaamisalueiden avainhenkilöistä ja haasteet yhteisten tukipalvelujen tehokkaiden tuottamisedellytysten turvaamisesta.

Kaupungin omaisuus-, keskeytys-, metsä-, rakennus- ja asennustyö-, julkisyhteisön vastuuhallinnonvastuu ja oikeusturvavakuutuksien sekä liikenne- ja ajoneuvovakuutuksien osalta vakuutusyhtiönä toimii Pohjola Vakuutus Oy. Kaupungin lakisääteisen tapaturma-, ryhmätapaturma- ja matkavakuutuksien osalta vakuutusyhtiönä toimii LähiTapiola Keskinäinen.

Työllisyyspalveluiden uudistus siirtää julkiset työvoima- ja yrityspalvelut (TE-palvelut) kunnille 1.1.2025 alkaen. Kuusamo muodostaa uuden Kainuu – Koillismaan työllisyysalueen yhdessä kaikkien Kainuun kuntien sekä Taivalkosken kanssa. Kajaanin kaupunki toimii työllisyysalueen vastuukuntana. Uudistuksen myötä pyritään edistämään työntekijöiden nopeaa työllistymistä ja lisäämään työ- ja elinkeinopalvelujen tuottavuutta, saatavuutta, vaikuttavuutta ja monipuolisuutta. Kunnat vastaavat tulevaisuudessa työllisyyspalvelujen järjestämisestä, mikä tuo palvelut lähemmäksi asiakkaita ja mahdollistaa kohdennettumpien ja paikallisten tarpeiden mukaisesti räätälöityjen palvelujen tarjoamisen.

2 Selonteko kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä

Kirjanpitolautakunnan kuntajaosto on antanut kunnille ohjeet tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta. Ohjeen mukaan toimintakertomuksessa tulee selvittää, miten sisäinen valvonta ja riskienhallinta on järjestetty. Lisäksi tulee kuvata sitä, miten sisäistä valvontaa on tarkoitus kehittää taloussuunnittelukaudella.

Sisäisen valvonnan ja siihen olennaisesti liittyvän riskien hallinnan järjestäminen kunnan perustehtävään, toimintaympäristön analysointiin, strategiaan ja toiminnan taloudellisuuteen ja tuloksellisuuteen. Tarkoituksena on varmistaa toiminnan laillisuus. Valvonnalla edesautetaan tavoitteiden saavuttamista, kaupungin tehokasta johtamista, riskienhallintaa sekä toiminnan tuloksellisuuden arviointia. Samalla varmistetaan, että päätösten perusteena oleva tieto on luotettavaa ja riittävää.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perustana on kuntalaki, hallintosäätö, sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet sekä muut kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen hyväksymät ohjeet (mm. konserniohje ja hankintaohjeet).

Vuoden 2023 aikana päivitettiin Kuusamon kaupungin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan periaatteet ja sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohje. Kaupunginvaltuusto hyväksyi kokouksessaan 18.9.2023 § 33 sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan periaatteet. Kaupunginhallitus hyväksyi kokouksessaan 25.9.2023 § 171 sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeen. Vuoden 2024 talousarvion laadinnan yhteydessä toimialat tekivät toimintasuunnitelman sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta reflektoiden omaa toimintaansa. Toimialojen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan suunnitelmassa kuvataan toimialueen toimintaympäristöä ja sen muutoksia, tavoitteiden saavuttamista, riskienhallintaprosessien vastuita ja käytännön toteutusta sekä riskienhallintatoimenpiteitä. Tämän suunnitelman laadinta pohjautuu Kuusamon kaupungin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeen riskiluokitteluun (kohta 3.2). Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan suunnitelma koskee talousarviovuotta 2024. Toimialat ovat käsitellyt sisäistä valvontaa toimintakertomuksen 2023 yhteydessä.

Kuusamon kaupungin riskit luokitellaan strategisiin, taloudellisiin, toiminnallisiin ja vahinkoriskeihin.

Strategiset riskit uhkaavat kunnan tavoitteiden ja strategian toteuttamista vaarantaen toiminnan edellytykset ja vision toteutumisen. Riskit liittyvät keskeisesti strategian toteuttamisen mahdollisuuksiin ja etenkin ulkoisen toimintaympäristön muutoksiin.

Taloudelliset riskit liittyvät sisäisiin tai ulkoisiin taloudellisiin tekijöihin, talouden tasapainoon (tulorahoituksen riittävyys, menojen hallinta), investointeihin, rahoitukseen sekä rahoitusmarkkinoihin.

Toiminnalliset riskit liittyvät palvelujen jatkuvuuteen ja riippuvuuksiin, henkilöstön toimintaan ja osaamiseen, organisaation sisäisiin prosesseihin sekä asiakasprosesseihin, palvelun epäonnistumiseen, tietojärjestelmiin, sopimukseen sekä myös väärinkäyttöihin ja muuhun lainvastaiseen toimintaan.

Vahinkoriskit ovat usein seurausta odottamattomista ja äkillisistä, monesti vakuuttamiskelpoisista tapahtumista, joista voi seurata onnettomuus, rikkoontuminen tai vahingonkorvausvelvollisuus.

Asianhallintajärjestelmään kirjattujen päätösten perusteiden luotettavuutta pyritään varmistamaan riittävällä seurannalla ja viemällä tiedoksi asianosaisille ja ylemmälle päättävälle tasolle. Toimielinten, konserniin kuuluvien tytäryhteisöjen raportointi kaupunginhallitukselle ja valtuustolle talouden ja toiminnan suunnittelusta sekä seurannasta on vakiintunutta.

Hallintosäännön 10 luvussa määritellään kuntalain edellyttämät kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisen perusteet ja työnjako. Kaupunginhallitus vastaa kuntalain 39 §:n mukaisesti kaupungin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä. Lautakunta vastaa toimialallaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä, toimeenpanon valvonnasta ja tuloksellisuudesta. Kaupunginjohtaja vastaa sisäisen valvonnan asianmukaisesta toteutumisesta.

Kaupunginhallitus ja muut toimielimet ovat valvoneet lähtökohtaisesti saamiensa raporttien, selvitysten ja viranhaltijapäätösten perusteella, että toiminnassa noudatetaan lakeja ja muita säännöksiä sekä toimitaan päätösten mukaisesti. Sisäisestä valvonnasta ovat huolehtineet toimialajohtajat alaisensa toiminnan osalta ja tulosaluejohtajat alaistensa osalta ja tuloyksiköiden esimiehet alaistensa osalta. Sisäinen valvonta on toteutettu normaalina viranhaltija- ja esimiestyönä, jolla on varmistettu tehtävien hoitaminen oikea-aikaisesti ja hyväksyttävästi. Lautakunnat ovat käsitelleet toimialansa sisäisen valvonnan toteutumisesta toimialla vuoden 2023 toimintakertomuksen käsittelyn yhteydessä.

Kaupunginhallituksen tiedossa ei ole lakisäateisten tehtävien laiminlyöntejä tai muita lakien ja säännösten tai hyvän hallinto- ja johtamistavan vastaisia toimia, joista saattaisi seurata merkittävä korvaus, kanne tai muu sellainen vaatimus tai oikeusseuraamus. Hallituksella ei myöskään ole tiedossa omaisuuden hankinnan, luovutuksen tai hoidon valvonnan osalta laiminlyöntiä tai muuta virheellistä menettelyä, josta saattaisi aiheutua kaupungille merkittävä korvausvaade tai muu oikeudellinen vastuu. Vuoden 2023 aikana tulneiden kunnallisvalitusten ja oikaisuvaatimusten määrä on ollut edelleen pieni, eikä ole poikennut merkittävästi edellisistä vuosista.

Kasvatus- ja sivistyslautakunta on käsitellyt kokouksessaan 20.3.2024 § 30 sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa kasvatus- ja sivistystoimen osalta. Kasvatus- ja sivistystoimialan keskeiset tavoitteet ja painopisteet vuonna 2023 saavutettiin pääpiirteittäin. Toimialueen rakenne, toimivalta ja vastuut on määritelty asianmukaisesti.

Toimintoa ohjaavat säännöt, ohjeet ja päätökset ovat ajan tasalla. Henkilökunnan työhyvinvoinnista ja turvallisuudesta huolehdittiin.

Sisäistä valvontaa ja riskien hallintaa on suoritettu suunnitellun mukaisesti. Sisäinen valvonta on perustunut säännölliseen koko toimialan toiminnan järjestelmälliseen tarkkailuun, päätösten lainmukaisuuden varmistamiseen, ajantasaisiin ja toimiviin ratkaisuihin keskittymiseen sekä talouden systemaattiseen seurantaan.

Vuoden 2023 aikana ei ole ollut tarvetta etukäteen suunniteltuihin käytössä olevien toimintamallien muutoksiin tai sisäiseen tarkastukseen. Kasvatus- ja sivistystoimiala on noudattanut sopimuksissaan vaadittuja sopimusehtoja.

Henkilöriskien arvioinnit ovat toimialalla ajan tasalla.

Tulevaisuuslautakunta on käsitellyt kokouksessaan 22.2.2024 § 11 vuoden 2023 toimintakertomuksen käsittelyn yhdessä sisäistä valvontaa ja riskien hallintaa vuonna 2023. Toimialan keskeiset tavoitteet ja painopisteet on pääosin saavutettu. Sisäisestä valvonnasta

ja riskien hallinnassa on noudatettu vahvistettua suunnitelmaa vuodelle 2023 (tulevaisuuslautakunta 23.2.2023 § 15).

Sisäinen valvonta on painottunut sisäiseen tarkkailuun. Päähuomio on ollut tehtyjen päätösten lainmukaisuudessa, ratkaisujen toimivuudessa ja talouden seurannassa. Vuonna 2023 ei ilmennyt syytä ryhtyä toimintamallien muutoksiin, eikä sisäiseen tarkastukseen.

Sopimustoimintaan liittyen toimialalla ei ole ollut ongelmia sopimusten mukaisten ehtojen noudattamisessa. Sopimukset ovat lähinnä kaavoitus- ja konsulttisopimuksia, yhteistyösopimuksia sekä laitteisiin liittyviä leasing-sopimuksia.

Henkilöriskien arvioinnit ovat toimialalla ajan tasalla. Tulevaisuustoimialalla on tehty vuonna 2023 yksi viranhaltijapäätös, josta tehty oikaisuvaatimus.

Yhdyskuntatekniikan lautakunta on käsitellyt kokouksessaan 21.2.2024 § 13 vuoden 2023 toimintakertomuksen käsittelyn yhteydessä sisäistä valvontaa ja riskien hallintaa. Toimialan keskeiset tavoitteet ja painopisteet on saavutettu poikkeuksellisista oloista huolimatta. Varojen käyttöä ja talouden yleistä toteutumaa on seurattu keskushallinnosta saatujen ohjeiden sekä kaupunginhallituksen päätösten mukaisesti.

Sisäisessä valvonnassa on noudatettu KV 18.9.2023 § 33 ja KH 25.9.2023 § 171 vahvistettua ohjeistusta. Sisäinen valvonta on todettu riittäväksi, painottuen sisäiseen tarkkailuun.

Yhdyskuntatekniikan toimialalla ei ole ilmennyt syytä ryhtyä mittaviin toimintamallien muutoksiin.

Sopimustoimintaan liittyen toimialalla ei ole ollut ongelmia sopimusten mukaisten ehtojen noudattamisessa. Selvitykset avoimena olevista oikeudenkäynneistä mahdollisine taloudellisine vaikutuksineen sekä vuokravastuista on toimitettu keskushallintoon 25.1.2024 liitettäväksi osaksi kaupungin tilinpäätösmateriaaleja. Taloudellisten riskien todennäköisyys ei ole muuttunut edellisvuodesta.

Toimialalla on tehty 459 viranhaltijapäätöstä. Lautakunta on käsitellyt 126 asiaa ja ympäristöjaosto 49 asiaa. Tehtyihin päätöksiin on tehty oikaisuvaatimuksia, hankintoaikaisuja ja/tai valituksia yhteensä 2 kpl. Kokonaismäärä on 0,4 % tehdyistä päätöksistä. Laskua edellisvuoteen nähden 50 %. Rakennustarkastajat ovat tehneet yht. 872 päätöstä.

Henkilöriskien arvioinnit toimialalla on toteutettu suunnitellusti.

Hallitus esittää kannanottonaan, että sisäinen valvonta tuottaa pääosin kohtuullisen varmuuden toiminnan tuloksellisuudesta, lain- ja hyvän hallintotavan mukaisuudesta, varojen ja omaisuuden turvaamisesta sekä johtamisen edellyttämän luotettavan toiminnallisen ja taloudellisen informaation riittävydestä. Hallintosäännön edellyttämiä sisäisen valvonnan asianmukaisuuden ja riittävyyden arviointeja suoritetaan, mutta ne eivät ole vielä kaikilta osin ja kaikkien tulosalueiden osalta systemaattisia ja edellyttävät käytännön toimintamallien kehittämistä.

3 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

Ulkoinen 1 000 €	2023	2022
Toimintatuotot	15 442	29 667
Valmistus omaan käyttöön	1 260	1 096
Toimintakulut	- 59 072	- 133 934
Toimintakate/jäämä	- 42 370	- 103 171
Verotulot	33 948	59 006
Valtionosuudet	17 208	54 345
Rahoitustuotot ja -kulut	- 358	- 1 336
Korkotuotot	51	30
Muut rahoitustuotot	496	687
Korkokulut	- 1 161	- 379
Muut rahoituskulut	256	- 1 675
Vuosikate	8 428	8 844
Poistot ja arvonalentumiset	- 6 798	- 6 856
Tilikauden tulos	1 630	1 989
Rahastojen lisäys/vähennys	902	1 120
Tilikauden yli/alijäämä	2 532	3 108

	2023	2022
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	27	22
Vuosikate/Poistot, %	124	129
Vuosikate, euroa/asukas	561	584
Asukasmäärä	15 017	15 137

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista

= 100 * Toimintatuotot / (Toimintakulut - Valmistus omaan käyttöön)

Vuosikate prosenttia poistoista

= 100 * Vuosikate / Poistot ja arvonalentumiset

Tuloslaskelma

Tuloslaskelman tehtävänä on osoittaa, miten tuottoina kertynyt tilikauden tulorahoitus riittää palvelujen tuottamisesta aiheutuneiden kulujen kattamiseen. Virallisessa tuloslaskelmassa esitetään ns. ulkoiset erät eli kaupungin ulkopuolelta saadut tuotot ja ulkopuolelta syntyneistä hankinnoista ja muista eristä syntyneet kulut. Toimintakertomuksessa laskelmat esitetään kokonaiskuvan saamiseksi tuhansina euroina. Lisäksi laskelmat esitetään sentin tarkkuudella tilinpäätöskirjan tilinpäätöslaskelmat - osassa.

Tuotot

Kuusamon kaupungin tuottojen kokonaismäärä (toimintatuotot, verotulot, valtionosuudet, rahoitustuotot) oli yhteensä 67 144 038 euroa. Tuottojen määrä oli 76 591 409 euroa pienempi kuin vuonna 2022. Rahoitustuotot vuonna 2023 olivat 546 423 euroa ja vuonna 2022 ne olivat 717 361 euroa. Hyvinvointialueelle 1.1.2023 siirtyneiden sosiaali- ja

terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistus vaikutti vuoden 2023 toimintatuloihin, toimintakuluihin, verotuloihin ja valtionosuuksiin.

- Toimintatuotot pienenevät vuonna 2023 vuoteen 2022 verrattuna 14 225 610 euroa eli 48 %. Hyvinvointialueelle siirtyvien toimintojen tulojen osuus vuonna 2022 oli 13 312 612 euroa.
- Verotulot pienenevät vuonna 2023 vuoteen 2022 verrattuna 25 058 038 euroa eli 42 %.
- Valtionosuudet pienenevät vuonna 2023 vuoteen 2022 verrattuna 37 136 823 euroa eli 68 %.
- Rahoitustuotot (korkotuotot sekä muut rahoitustuotot) pienenevät vuonna 2023 vuoteen 2022 verrattuna 170 938 euroa eli 24 %.

Kulut

Vuonna 2023 kaupungin kulujen kokonaismäärä (toimintakulut, rahoituskulut) oli 59 976 163 euroa. Kulut pienenevät edelliseen vuoteen verrattuna 76 011 108 euroa eli 56 %. Merkittävimmän muutoksen aiheutti hyvinvointialueelle 1.1.2023 siirtyneiden sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistus. Henkilöstökulut pienenevät 26 373 362 euroa, 45 %. Vuonna 2023 palveluiden ostoihin käytettiin 19 364 648, mikä oli 39 835 435 euroa, 67 %, vähemmän kuin vuonna 2022. Aineet, tarvikkeet ja tavarat toteutuivat vuonna 2023 yhteensä 4 290 032 euroa, 5 241 676 euroa, 55 %, vähemmän kuin vuonna 2022. Avustukset vuonna 2023 olivat 2 473 853 euroa, jotka pienenevät edelliseen vuoteen verrattuna 1 837 087 euroa, 43 %.

Toimintakate ja vuosikate

Toimintakatteella osoitetaan, paljonko kuluista saadaan katetuksi palvelutoiminnan myynti- ja maksutuloilla. Loput toimintakuluista katetaan käytännössä vero- ja valtionosuustuloilla. Kunnissa toimintakate on negatiivinen. Kaupungin toimintakate oli -42 370 027,80 euroa, mikä oli 60 800 968 euroa, 59 %, pienempi kuin edellisenä vuonna.

Vuosikate osoittaa tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Tulorahoituksen riittävyyttä arvioitaessa vuosikate on keskeinen luku. Perusoletuksen mukaan tulorahoitus on riittävä, mikäli vuosikate on siitä vähennettävien poistojen suuruinen. Oletusta voidaan pitää pätevänä vain, jos poistot vastaavat vuotuista investointitasoa. Vuonna 2023 Kuusamon kaupungin vuosikate oli 8 427 661 euroa, poistot ja arvonalentumiset 6 797 510 euroa ja nettoinvestoinnit 21 136 225 euroa. Vuosikate oli 3 356 455 euroa suurempi kuin poistot.

3.2 Toiminnan rahoitus

Toiminnan rahoitusta tilikauden aikana tarkastellaan rahoituslaskelman ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Rahoituslaskelmassa esitetään erikseen tulorahoituksen ja investointien nettomäärä ja rahoitustoiminnan eli anto- ja ottolainauksen, oman pääoman ja maksuvalmiuden muutosten nettomäärä. Näiden kahden nettomäärän erotus tai summa osoittaa kaupungin rahavarojen muutoksen tilikaudella.

Rahoituslaskelma	2023	2022
	1 000 €	1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	8 428	8 844
Satunnaiset erät, netto		
Tulorahoituksen korjauserät	-237	-3 952
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-23 132	-21 188
Rahoitusosuudet investointeihin	1 983	231
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	251	3 966
Toiminnan ja investointien rahavirta	-12 707	-12 099
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-2 450	-2 806
Antolainasaamisten vähennykset	335	277
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	30 000	16 531
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-7 470	-10 918
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset	-5 015	1 723
Rahoituksen rahavirta	15 400	4 807
Rahavarojen muutos	2 693	-7 330
Rahavarat 31.12.	19 229	16 535
Rahavarat 1.1.	16 535	23 866
Toiminnan ja investoinnin rahavirran kertymä 5 vuodelta, €	-37 478	-30 662
Investointien tulorahoitus, %	40	42
Laskennallinen lainanhoitokate	1	2
Kassan riittävyys, pv	76	36,2
Asukasmäärä	15 017	15 137

Vuoden 2022 pitkäaikaisten lainojen lisäyksessä ja vähennyksessä näkyy jälleenrahoituslaina 3 157 894 euroa ja pysäköintilaitoksen lainan kirjausmuutos 1 373 065 euroa. Edellisten tilikausien yli/alijäämään kirjattu alv oikaisu 40 604,76 euroa. Nettoapporttikirjauksesta johtuva ero -1 628 euroa.

Investointien tulorahoitus, %
= 100 * Vuosikate / Investointien omahankintameno

Lainanhoitokate
=(Vuosikate + Korkokulut) / (Korkokulut + Lainanlyhennykset)

Laskennallinen hoitokate
=(Vuosikate+Korkokulut)/(Korkokulut+Laskennalliset lainanlyhennykset)

Kassan riittävyys (pv)
= 365 pv x Rahavarat 31.12. / Kassasta maksut tilikaudella

Investointien tulorahoitus -tunnusluku kertoo, kuinka suuri osuus investointien omahankintamenosta on pystytty rahoittamaan tulorahoituksella. Jos tunnusluku on alle 100, joudutaan osa investoinneista rahoittamaan pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai kassavaroilla. Kuusamon kaupungissa prosenttiosuus vuonna 2023 oli 40 %.

Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluku laskennallinen lainanhoitokate on suurempi kuin 1. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja. Kuusamon kaupungin laskennallinen lainanhoitokate vuonna 2023 oli 1 %.

Kunnan maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivässä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla, joihin lasketaan rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset. Kuusamon kaupungin kassan riittävyys oli vuoden 2023 lopussa 76 päivää.

4 Rahoitusasema ja sen muutokset

Kunnan rahoituksen rakennetta kuvataan taseen ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Rahoitusasemassa tilikaudella tapahtuneet muutokset kuten sijoitukset, pääoman lisäykset ja palautukset käyvät ilmi rahoituslaskelmasta. Tarkemmin eritelty sentin tarkkuudella laadittu tase esitetään tilinpäätöslaskelmat -osassa.

Tase	2023	2022
VASTAAVAA	1 000 €	1 000 €
PYSYVÄT VASTAAVAT	134 811	122 468
Aineettomat hyödykkeet	260	376
Aineettomat oikeudet	139	207
Muut pitkävaikutteiset menot	120	170
Ennakkomaksut		
Aineelliset hyödykkeet	117 204	103 922
Maa- ja vesialueet	19 688	18 360
Rakennukset	75 823	54 683
Kiinteät rakenteet ja laitteet	17 336	13 616
Koneet ja kalusto	2 936	1 643
Muut aineelliset hyödykkeet	132	132
Ennakkomaks. ja keskener. hankk.	1 289	15 487
Sijoitukset	17 347	18 170
Osakkeet ja osuudet	7 721	10 543
Muut lainasaamiset	9 392	7 277
Muut saamiset	234	350
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	48	29
Lahjoitusrahastojen erityiskatt.	48	29
VAIHTUVAT VASTAAVAT	25 120	22 572
Vaihto-omaisuus	118	252
Aineet ja tarvikkeet	64	197
Valmiit tuotteet ja tavarat	55	55
Saamiset	5 773	5 785
Pitkäaikaiset saamiset	962	921
Myyntisaamiset	563	594
Muut saamiset	398	327
Lyhytaikaiset saamiset	4 812	4 864
Myyntisaamiset	1 167	2 465
Muut saamiset	861	762
Siirtosaamiset	2 783	1 636
Rahoitusarvopaperit	10 563	15 062
Osakkeet ja osuudet	10 563	15 062
Rahat ja pankkisaamiset	8 666	1 473
VASTAAVAA YHTEENSÄ	159 978	145 070

VASTATTAVAA	2023	2022
	1 000 €	1 000 €
OMA PÄÄOMA	79 938	79 287
Peruspääoma	53 202	54 182
Arvonkorotusrahasto	175	175
Muut omat rahastot	4 047	4 949
Edell. tilik. yli-/alijäämä	19 982	16 873
Tilikauden yli-/alijäämä	2 532	3 108
PAKOLLISET VAARAUKSET	657	656
Muut pakolliset varaukset	657	656
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	71	67
Lahjoitusrahastojen pääomat	71	65
Muut toimeksiantojen pääomat		1
VIERAS PÄÄOMA	79 312	65 060
Pitkäaikainen	55 670	35 890
Lainat rah.- ja vak.laitoksilta	55 662	35 875
Lainat julkisyhteisöiltä	8	15
Lyhytaikainen	23 642	29 170
Lainat rah.- ja vak.laitoksilta	9 213	6 463
Lainat julkisyhteisöiltä	7	7
Saadut ennakot	4 243	3 476
Ostovelat	4 833	8 917
Muut velat	520	1 013
Siirtovelat	4 826	9 295
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	159 978	145 070

Taseen tunnusluvut	2023	2022
Omavaraisuusaste, %	51	56
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	113	43
Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 €	22 514	19 982
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	1 499	1 320
Lainakanta 31.12., 1 000 €	64 890	42 359
Lainakanta 31.12., €/asukas	4 321	2 798
Lainat ja vastuut, 31.12	65 914	43 393
Lainat ja vastuut, €/asukas	4 389	2 867
Lainasaamiset, 1 000 €	9 392	7 277
Asukasmäärä	15 017	15 137

Omavaraisuusaste, %

= $100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

= $100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista

= $100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot} + \text{Vuokravastuut}) / \text{Käyttötulot}$

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

= Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas

= $(\text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}) / \text{Asukasmäärä}$

Lainakanta 31.12.

= $\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat})$

Kuusamon kaupungin taseen loppusumma oli n. 160 miljoonaa euroa, 14,9 miljoonaa euroa suurempi kuin edellisenä vuonna. Taseen kumulatiivinen ylijäämä ottaen huomioon vuoden 2023 tilinpäätöksen tuloksen oli 22,5 miljoonaa euroa.

Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä aikavälillä. Hyvänä tavoitetasona voidaan pitää 70 %:n omavaraisuutta. Kuusamon kaupungin omavaraisuusaste oli alle tavoitetason 51 prosenttia. Uutta lainaa vuonna 2023 nostettiin 30 miljoonaa euroa. Lainakanta nousi vuoden 2022 tasosta 64,9 miljoonaan euroon, ollen näin 4 321 euroa asukasta kohti. Asukaskohtainen lainamäärä nousi vuoteen 2022 verrattuna 1 523 euroa. Keskimäärin kunnissa on lainaa per asukas 3 320 euroa (vuoden 2023 tilinpäätösarvotieto).

Suhteellinen velkaantuneisuus -tunnusluku kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista (toimintatuotot, verotulot, valtionosuudet) tarvittaisiin vieraan pääoman takaisin maksuun. Mitä pienempi tunnusluku on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selvittää velan takaisinmaksusta tulo-rahoituksella. Kuusamon kaupungin suhteellinen velkaantuneisuus tunnusluku vuoden 2023 tilinpäätöksessä oli 113 prosenttia.

5 Kokonaistulot ja -menot

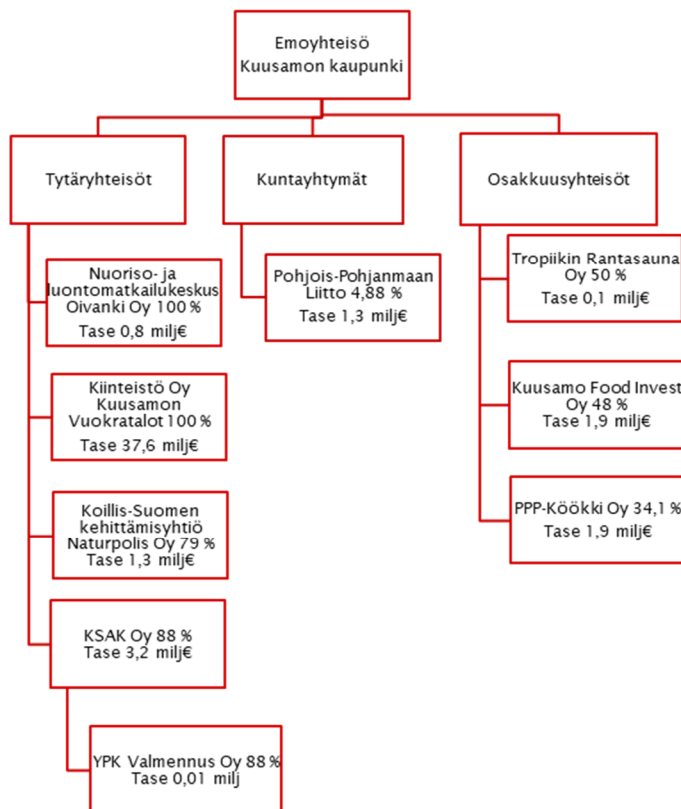
TULOT	teur	MENOT	teur
Varsinainen toiminta		Varsinainen toiminta	
Toimintatuotot	15 442	Toimintakulut	59 072
Verotulot	33 948	-Valmistus omaan käyttöön	-1 260
Valtionosuudet	17 208	Korkokulut	1 161
Korkotuotot	51	Muut rahoituskulut	-256
Muut rahoitustuotot	496	Satunnaiset kulut	
Satunnaiset tuotot		Tulorahoituksen korjauserät	
Tulorahoituksen korjauserät		Pakollisten varausten muutos	
- Pysyvien vastaavien hyödyk-		- Pakoll. varausten lis.(+), väh.(-)	-1
keiden luovutusvoitot	-243	- Pysyvien vastaavien hyödyk-	
Investoinnit		keiden luovutustappiot	-5
Rahoitusosuudet investointimenoihin	1 983	Investoinnit	
Pysyvien vast. hyödykk. luovutustulot	251	Investointimenot	23 132
Rahoitustoiminta		Rahoitustoiminta	
Antolainasaamisten vähennykset	335	Antolainasaamisten lisäykset	2 450
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	30 000	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	7 470
Lyhytaikaisten lainojen lisäys		Lyhytaikaisen lainojen vähennys	
Oman pääoman lisäykset		Oman pääoman vähennykset	
Kokonaistulot yhteensä	99 470	Kokonaismenot yhteensä	91 762
Täsmäytys:			
Kokonaistulot - Kokonaismenot = 99 470 - 91 762 = 7 708			
Rahavarojen muutos - Muut maksuvalmiuden muutokset = 2 693 + 5 015 = 7 708			

6 Kuntakonsernin toiminta ja talous

6.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä

Kuusamon konsernirakenne

Kuntalain mukaan yhteisö, jossa kunnalla on kirjanpitolain (1336/1997) 1 luvun 5 §:ssä tarkoitettu määräysvalta, on kunnan tytäryhteisö. Kunta tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin.

Kuusamon kuntakonserniin kuuluvat yhtiöistä Kiinteistö Oy Kuusamon Vuokratalot, Koillis-Suomen kehittämisyhtiö Naturpolis Oy, Nuoriso- ja luontomatkailukeskus Oivanki Oy, KSAK Oy sekä sen tytäryhtiö YPK Valmennus Oy sekä kuntayhtymistä Pohjois-Pohjanmaan Liitto. Kuusamon kuntakonserniin kuuluu lisäksi osakkuusyhtiöt Kuusamo Food Invest Oy, Tropiikin Rantasauna Oy ja PPP-Köökki Oy. PPP-Köökki Oy on yhdistelty 1.3.2024 päivättyjen laskelmien mukaan.

6.2 Konsernin toiminnan ohjaus

Yhtiöiden toimintaa ohjaa osakeyhtiölaki. Kaupunkikonserniin kuuluvat tytäryhtiöt ja soveltuvin osin myös kuntayhtymät sekä muut yhtiöt, joissa kaupunki on osakkaana, noudattavat toiminnassaan konserniohjetta, Kuusamon kaupungin ja kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ohjeita sekä hyvää hallintotapaa, jollei niitä koskevasta lainsäädännöstä tai yhtiöjärjestyksestä tai säännöstä muuta johdu. Kuusamon kaupungin hallintosäännössä määrätään konsernijohton tehtävistä ja toimivallan jaosta.

6.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Merkittävimmät konsernitapahtumat vuoden 2023 aikana olivat:

- Kiinteistö Oy Kuusamon Vuokratalojen pääomittaminen (Kv 9.5.2023 § 14)
- Kiinteistö Oy Kuusamon Vuokratalojen pääomittaminen (Kv 8.11.2023 § 45)
- Laina Kiinteistö Oy Kuusamon Vuokrataloille (Kv 9.5.2023 § 13)
- Kiinteistö Oy Kuusamon Vuokrataloille myönnettyjen lainojen laina-ajan pidentäminen (Kv 8.11.2023 § 44)

6.4 Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Kiinteistö Oy Kuusamon Vuokratalot

Kiinteistö Oy Kuusamon Vuokratalojen liikevaihdon vuonna 2024 arvioimme hieman nousevan vuodesta 2023. Arvioitu nousu johtuu uudisrakentamisen valmistumisesta, sekä vuodelle 2024 tehdyistä vuokrakorotuksista.

Yhtiön asuntojen vuokrausasteen arvioimme pysyvän vuoden 2023 tasolla. Kustannustason nousu (jätehuolto, vesi/jätevesi, kaukolämpö, sähkö ym.) vuodelle 2024 on otettu huomioon ja kustannustasoa seurataan aktiivisesti. Yhtiön asuntojen korjausrakentaminen sekä investoinnit 2024 pyritään tekemään suunnitelmien mukaisesti.

Keskeisimpänä tavoitteena on kartoittaa olemassa oleva kiinteistökanta ja laatia päivitetty kiinteistöarviointi sekä päivittää toimenpidesuunnitelma.

Nuoris- ja luontomatkailukeskus Oivanki Oy

Arvio konsernin tulevasta kehityksestä pohjautuu toimintasuunnitelmaan 2024, joka on laadittu yhdessä henkilöstön kanssa.

Lasten ja nuorten leiritoiminnan ryhmiä toteutui 40-50 kpl, (kolmannen sektorin nuorisotoimijat, erilaiset yhdistykset, urheiluseurat, partiolaiset, erilaiset aatteelliset toimijat ja harrasteryhmät, sosiaalitoimet, perhekodit, seurakuntien ja kuntien nuorisopalveluiden leirit ja vapaamuotoiset ryhmät). Nuotta-valmennuksessa toteutuu nuorten sosiaalista vahvistamista ja opitaan taitoja, jotka tukevat arkielämää. Vuonna 2024 toimintaa lisätään 30 % edellisvuoteen verrattuna opetus- ja kulttuuriministeriöltä (OKM) saadun avustuksen turvin. Perhetyöllä edistetään muita heikommassa asemassa olevien perheiden hyvinvointia. Toimintaa lisätään 40 % OKM avustusten avulla. Rahoitusta voidaan ohjata tarvittaessa myös ukrainalaisten perheleireihin.

Kansainvälisen työn rahoitusta haetaan mm. opetushallitukselta ja AVI:sta sekä Erasmus+ ohjelmasta. Tämänhetkisen maailmantilanteen vuoksi on erityisen tärkeää, että toimimme aktiivisena kumppanina kansainvälisissä nuorisotyön verkostoissa Euroopassa. Tuemme nuorten ja heidän kanssaan toimivien henkilöiden liikkuvuutta toteuttaen nuorisokeskusten palvelutehtävää, järjestämällä kansainvälistä toimintaa tavoitteellisten oppimiskokemusten saamiseksi. Toteutetaan liikkuvuuksia Euroopan unionin sisällä sekä EU:n ja naapurimaiden välillä. Alueellinen yhteistyö mm. Naturpoliksen ja Educational travel-toimijaverkoston ja

suomalaisten koulujen kanssa. Vuodelle 2024 aiheita mm. nuorisotyön menetelmät muita heikommassa asemassa olevien nuorten tukeminen, järjestetään opintovierailua suomalaiseen nuorisotyöhön tutustumiseksi.

Kehitetään yhteistyössä Koillis-Suomen alueen kasvatus- ja sivistystointen kanssa peruskoulun nuorille suunnattua tavoitteellista leirimuotoista toimintaa sekä edistetään nuorten demokratiakasvatusta. Toteutetaan yläkoulun ja toisen asteen ikäluokille suunniteltuja, kasvatuksellisen sisällön omaavia toimintapäiviä, yhteistyössä muiden nuorisotalojen kanssa (seurakunnat, kunnat, kolmas sektori). Järjestetään ammatillista tapahtumatoimintaa nuorten kanssa toimiville. Ollaan aktiivinen nuorisotyön verkostojen jäsen.

Oivangissa jatketaan vastuullisen matkailun mukaisia kehittämistoimia (STF), jossa osana turvallisuusasiakirjapäivitys. Edellisvuonna valitut Green Key pistekriteerit otetaan käyttöön. Elämää Elijärvellä -jatkohanke on käynnissä. Hankkeen toimenpiteiden (mm. hoitokalastus) avulla edistetään vesistön elinvoimaisuutta. Vesistö on olennainen osa nuorisokeskuksen ohjelmatarjontaa ja alueen turvallisuutta. Suunnitellaan elämää Elijärvellä2 hankkeen tutkimustulosten pohjalta toimenpiteet, joilla voisimme yhä parantaa Elijärven tilaa.

Asiakaspalauteet ja toteutetut tutkimukset (v. 2020 ja 2022) osoittavat, että keskeinen kehittämisen kohde vuonna 2024 on edelleen uusi nuorisotalo- ja perhemajoitusrakennus, jonka suunnitelmien päivitys ja rakennustyöt tulisi aloittaa.

Koillis-Suomen kehittämissyhtiö Naturpolis Oy

Naturpolis Oy:n perustehtävänä on varmistaa, että alueen yritykset, luonto ja ihmiset voivat hyvin ja menestyvät tulevaisuudessakin. Naturpolis johtaa alueen liiketoimintaekosysteemiä tarjoamalla ajantasaisen tilannekuvan, luomalla yhdessä näkemyksen tulevasta, kehittämällä vetovoimatekijöitä ja välittämällä parhaita osaajia. Naturpolis on kansainvälisesti verkottunut asiantuntijaorganisaatio. Vuoden 2023 toiminta perustui päivitettyyn strategiaan ja toimintaympäristössä tapahtuviin yrityskehittämistä, aluekehitystä ja alueen markkinointia ohjaaviin tekijöihin. Strategia on linjassa Kuusamon kaupunkistrategian ja Taivalkosken kuntastrategian kanssa.

Yhtiön vuoden 2024 toimintaan vaikuttavat seuraavat asiat:

- Kuusamon kaupunkistrategian ja Taivalkosken kuntastrategian toimeenpano
- Naturpolis Oy:n strategian toimeenpano
- Yhteistyön vahvistaminen elinkeinoelämän kanssa
- Hankesalkun kasvu
- Henkilöstömäärän kasvu

KSAK Oy

Ammatillisten koulutusten paikallinen tarve riippuu väestöpohjasta sen rakenteesta ja lähiopetuksen määrästä.

Entistä suurempi osuus koulutuksista tai koulutusten osista voidaan tuottaa etänä, joten fyysisten koulutustilojen tarve vähenee edelleen. Yhtiön tilojen vuokratkäyttöä voidaan nykyisestäään tehostaa ja tarvittaessa muuntaa ne vuokralaisten tarpeiden mukaisiksi. Oppilaitoksilla ei ole monopoliasemaa koulutuspalvelujen paikallisina tuottajina, joten verkkokoulutusten tarjonta lisääntyy ympäri Suomen, joka osaltaan vähentää paikallista koulutustarvetta.

Hyvinvointialueiden henkilöstöressurssien uudelleenjärjestelyt voivat vähentää työikäistä asukas pohjaa aluekeskusten ulkopuolella ja siten vähentää paikallista koulutustarvetta.

Teollisen toiminnan omistuspohjassa ja rakenteissa tapahtuvat muutokset voivat muuttaa väestöpohjaa ja koulutustarvetta.

Globaalit geo- ja turvallisuuspoliittiset tilanteet voivat vaikuttaa alueemme väestömäärään ja koulutustarpeeseen, mutta sitä on vielä vaikea arvioida.

Kuusamon alueella on odotettavissa matkailijamäärien lisääntymistä ja luontoon liittyvien palvelujen kysynnän kasvua. Tämä edellyttää henkilöstön lisäämistä eri ammatteihin, koulutuspalvelujen kehittämistä kysyntää vastaavaksi sekä innovatiivisia avauksia, jotta Kuusamon vetovoimatekijät poikkeavat muista pohjoisen matkailukohteista.

Luonnosta saatavien uusiutuvien tuotteiden jalostaminen, ihmisten hyvinvointiin liittyvien palveluiden kehittäminen ja digitaalisen matkailupalveluiden tuottaminen ovat tulevaisuutta. Näiden tavoitteiden toteuttamista edesauttaisi kansainvälisen tutkimus-/kehittämiskeskuksen perustaminen Kuusamoon.

Paikalliset väestöpohjan muutokset eivät suuresti vaikuta KSAK Oy:n toimintaan, koska yhtiön toiminta-alue on omistajakuntiensa rajoja laajempi.

Markkinaehtoisten koulutuspalvelujen kysyntä on selkeästi elpymässä ja kiinnostus luontoalan koulutukseen on lisääntymässä. Yhtiö on hyvä maineinen ja rakenteensa vuoksi nopea ja notkea toimija, joka kykenee yksin ja verkostonsa kautta tuottamaan erilaisia koulutus- ja valmennuspalveluja yritysten tarpeisiin.

Luontoakatemian toimintamalli on myös kiinnostanut useita eri tahoja mm. matkailualan yrittäjiä, joten se on yksi tärkeimmistä KSAK Oy:n kehittämiskohteista.

Yhtiö on vakavarainen ja toimintakykyinen. Koulutustoiminta tulee kokemaan suuria muutoksia lähitulevaisuudessa. KSAK Oy mukautuu helposti muutoksiin ja sillä on hyvä mahdollisuus menestyä koulutusmarkkinoilla omilla vahvuuksillaan.

6.5 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Konsernivalvonnalla tarkoitetaan konsernijohton vastuulla olevaa tytäryhtiöiden toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seuranta, analysointia ja raportointia. Sillä tarkoitetaan myös konserniohjeen sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteutumisen seuranta.

Kuusamon kaupunginvaltuusto on hyväksynyt Kuusamon kaupungin ja kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan perusteet. Päätöksellä valtuusto ohjaa koko kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan järjestämistä ja edellyttää, että konsernin kaikissa toiminnoissa ja kaikilla organisaation tasoilla on riittävä sisäinen valvonta. Hallintosäännön 10 luvun 74 pykälän mukaan "konsernijohto vastaa konserniyhteisöjen ohjauksesta sekä yhteisöjen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisen ja tuloksellisuuden valvonnasta". Toimivallan ja vastuun osalta ei ole havaittu huomautettavaa.

Kuntalain 116 §:n mukaan ”Kunnan tytäryhteisön ja kuntayhtymän on annettava kunnanhallitukselle kuntakonsernin taloudellisen aseman arvioimiseen ja sen toiminnan tuloksen laskemiseen tarvittavat tiedot.” Yhteisöille asetettujen tavoitteiden ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista sekä yhteisöjen tuloksellista ja taloudellista kehitystä sekä tunnuslukuja seurataan säännöllisesti kaksi kertaa vuodessa. Seuraavat tytäryhteisöt raportoivat taloustavoitteiden toteutumista kaupunginvaltuustolle ja kaupunginhallitukselle neljännesvuosiraportoinnin ja tilinpäätöksen yhteydessä: KSAK Oy, Koillis-Suomen kehittämissyhtiö Naturpolis Oy, Nuoriso- ja luontomatkailukeskus Oivanki Oy ja Kiinteistö Oy Kuusamon Vuokratalot.

Kuusamon kaupungin konserniohjeen mukaan tytäryhteisön tulee antaa seurantaa varten kaupungille osavuositarkastukset sille asetettujen tavoitteiden toteutumisesta, toiminnan ja talouden kehittymisestä sekä arvio niihin liittyvistä riskeistä. Todennäköisesti realisoitavasta riskistä on raportoitava viipymättä konsernijohtolle.

Kaupunginvaltuusto antaa vuosittain omistajapolitiikkaan nojaavat taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet. Tavoitteiden toteuma on raportoitu muiden kaupungin tavoitteiden ja toimenpiteiden ohessa. Kaupunginvaltuuston talousarviossa asettamien sitovien ja muiden tavoitteiden toteutumisen seuranta ja raportointi on osa kunkin tytäryhtiön sisäistä valvontaa.

Kaupunginhallitus on antanut yhtiökokousedustajalle ehdotuksensa ao. yhtiön hallintoelimiin valittavista henkilöistä. Kaupunginhallituksen toimivaltaa hallituksen jäsenten ehdottamissa rajoittava ao. yhtiön yhtiöjärjestys, mahdolliset osakassopimukset ja tasa-arvo säännökset. Kaupunginhallitus on antanut myös muut tarvittavat toimintaohjeet yhtiökokousedustajalle.

Kaupungin tytäryhtiöt ovat velvolliset hankkimaan konserniohjeen mukaisesti kaupungin suostumuksen merkittäviin yhtiön toiminnassa tapahtuviin muutoksiin ja oikeustoimiin sekä investointeihin. Toimintavuoden aikana on merkittävistä investoinneista tai normaalista poikkeavista asioista käyty keskusteluja tai hankittu ennakkokäsitys konsernijohtolta.

Konserniohjauksen tukemiseksi kaupunki on edellyttänyt tytäryhtiöiden yhtiökokouksilta, että tytäryhtiöön valitaan vastuulliseksi tilintarkastajaksi kaupungin tilintarkastaja. Tämä keskitetty tilintarkastus palvelee konsernin johtamista ja valvontaa sekä osaltaan varmentaa konsernitalinpäätöksen oikeellisuutta.

Keskitettyjen konsernitoimintojen tavoitteena on, että konsernissa hyödynnetään erilaisten tukipalveluiden hankinta- ja volyyminä sekä ammatti- että erityisosaaminen. Konsernin yhteisöillä on mahdollisuus käyttää hyväkseen konsernin tietohallintoa, taloushallintoa sekä henkilöstöhallintoa. Palveluiden hinnoittelu perustuu toteutuneisiin kustannuksiin. Tytäryhteisöt ovat pääosin noudattaneet tilikaudella keskitetyistä konsernitoiminnoista annettuja linjauksia.

Toimintavuonna tytäryhteisöille lähetettiin pyyntö laatia sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan suunnitelma vuodelle 2024. Suunnitelmassa otetaan kantaa toimintaympäristöön, sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilaan, tunnistettuihin riskeihin, riskienhallintatoimenpiteisiin ja riskienhallintaprosessiin.

Konsernijohto on seurannut toiminnan ja talouden seurannan ohella konsernityhtiöiden riskitilannetta. Kaupunginjohtaja on käynyt omistajaohjauskeskusteluja toimitusjohtajien kanssa muun muassa taloudellisesta tilanteesta, riskeistä ja yhtiön tulevaisuuden näkemyksistä.

Kaupunginhallitus toteaa KSAK Oy:n tilikauden tuloksen olevan tappiollinen -106 672,77 euroa. Tulos on tappiollinen kolmantena vuotena peräkkäin. Taloudellisen riskin minimoiseksi liiketoimintojen sisältöjä on tarkasteltava uudelleen, jotta yhtiön toiminta saadaan kannattavaksi.

6.6 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

Konsernituloslaskelma	2023	2022
	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	25 738	58 454
Toimintakulut	-66 457	-159 747
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	78	-106
Toimintakate	-40 640	-101 399
Verotulot	33 813	58 886
Valtionosuudet	17 208	54 345
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	43	14
Muut rahoitustuotot	542	740
Korkokulut	-1 524	-619
Muut rahoituskulut	226	-1 739
Vuosikate	9 668	10 228
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-8 035	-9 106
Omistuksen eliminointierot	0	0
Tilikauden tulos	1 632	1 123
Tilinpäätössiirrot	911	1 102
Tilikauden verot	-5	-19
Laskennalliset verot	13	29
Vähemmistöosuudet	19	-2
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	2 571	2 232

Konsernituloslaskelman tunnusluvut

	2023	2022
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	39	37
Vuosikate/Poistot, %	120	112
Vuosikate, euroa/asukas	644	676
Asukasmäärä	15 017	15 137

Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin luvut sisältyvät vertailuvuoden tuloslaskelmaan.

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista

= 100 * Toimintatuotot / Toimintakulut

Vuosikate prosenttia poistoista

= 100 * Vuosikate / (Suunnitelman mukaiset poistot + Arvonalentumiset)

Konsernin rahoituslaskelma	2023	2022
	1 000 €	1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	9 668	10 228
Tilikauden verot ja laskennalliset verot	-5	-19
Tulorahoituksen korjauserät	-308	-4 031
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-26 997	-31 819
Rahoitusosuudet investointimenoihin	1 983	241
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	251	4 085
Toiminnan ja investointien rahavirta	-15 408	-21 314
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	0	
Antolainasaamisten vähennykset	16	16
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	31 989	21 987
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-8 500	-12 646
Lyhytaikaisten lainojen muutos		-9
Oman pääoman muutokset	943	
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-14	-1
Vaihto-omaisuuden muutos	-1	67
Saamisten muutokset	737	680
Korottomien velkojen muutokset	-6 582	3 796
Rahoituksen rahavirta	18 587	13 890
Rahavarojen muutos	3 179	-7 424
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	23 123	21 456
Rahavarat 1.1.	19 944	28 861
	3 179	-7 405

Vuonna 2022 ed.tilik. yli-/alijäämiin tehdyt korjaukset 17 181,27 euroa.

Vuonna 2022 nettoapporttikirjauksesta johtuva ero 1 628,00 euroa.

Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiriin luvut sisältyvät vertailuvuoden rahoituslaskelmaan.

Konsernin rahoituslaskelman tunnusluvut

	2023	2022
Toiminnan ja investoinnin rahavirran kertymä 5 vuodelta €	-53 114	-41 397
Investointien tulorahoitus, %	39	31
Laskennallinen lainanhoitokate	1	1
Kassan riittävyys, pv	82	38

Investointien tulorahoitus, %

= 100 * Vuosikate / Investointien omahankintameno

Lainanhoitokate

=(Vuosikate + Korkokulut) / (Korkokulut + Lainanlyhennykset)

Laskennallinen lainanhoitokate

=(Vuosikate+ Korkokulut) / (Korkokulut + Laskennalliset lainanlyhennykset)

Kassan riittävyys (pv)

= 365 pv x Rahavarat 31.12. / Kassasta maksut tilikaudella

	2023	2022
VASTAAVAA	1 000 €	1 000 €
PYSYVÄT VASTAAVAT	159 286	166 802
Aineettomat hyödykkeet	299	1 053
Aineettomat oikeudet	173	365
Muut pitkävaikutteiset menot	127	343
Ennakkomaksut		345
Aineelliset hyödykkeet	152 904	159 115
Maa- ja vesialueet	21 341	20 507
Rakennukset	106 059	90 018
Kiinteät rakenteet ja laitteet	17 336	14 037
Koneet ja kalusto	3 046	2 951
Muut aineelliset hyödykkeet	132	146
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankkeet	4 990	31 456
Sijoitukset	6 083	6 634
Osakkuusyhteisöosuudet	738	743
Muut osakkeet ja osuudet	4 751	5 041
Muut lainasaamiset	357	478
Muut saamiset	237	372
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	1 185	846
VAIHTUVAT VASTAAVAT	29 876	32 297
Vaihto-omaisuus	137	612
Saamiset	6 616	10 229
Pitkäaikaiset saamiset	962	922
Lyhytaikaiset saamiset	5 655	9 307
Rahoitusarvopaperit	10 993	15 733
Rahat ja pankkisaamiset	12 130	5 723
VASTAAVAA YHTEENSÄ	190 347	199 944

VASTATTAVAA	2023	2022
	1 000 €	1 000 €
OMA PÄÄOMA	88 668	88 620
Peruspääoma	53 202	54 182
Yhdistysten ja säätiöiden peruspääoma		5
Muut omat rahastot	5 368	6 556
Edell. tilik. yli-/alijäämä	27 527	25 646
Tilikauden yli-/alijäämä	2 571	2 232
VÄHEMMISTÖOSUUDET	472	616
PAKOLLISET VARAUKSET	657	1 431
Muut pakolliset varaukset	657	1 431
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	1 209	883
VIERAS PÄÄOMA	99 342	108 393
Pitkäaik. korollinen vpo	71 180	67 452
Pitkäaik. koroton vpo		62
Lyhytaik. korollinen vpo	10 343	8 648
Lyhytaik. koroton vpo	17 819	32 231
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	190 347	199 944

Konsernitaseen tunnusluvut

	2023	2022
Omavaraisuusaste, %	48	45
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	124	61
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	30 098	27 878
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	2 004	1 842
Konsernin lainakanta 31.12., 1000 €	81 523	76 101
Konsernin lainat, €/asukas	5 429	5 027
Lainat ja vuokravastuut, 31.12	82 655	78 095
Lainat ja vuokravastuut, €/asukas	5 504	5 159
Konsernin lainasaamiset 31.12., 1000 €	357	478
Kunnan asukasmäärä	15 017	15 137

Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin luvut sisältyvät vertailuvuoden taseeseen.

Omavaraisuusaste, %

= $100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Vähemmistöosuus} + \text{Konsernireservi} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

= $100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Konsernin lainakanta 31.12.

= $\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat})$

Lainat ja vuokravastuut 31.12

= $\text{Vieraspääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat}) + \text{Vuokravastuut}$

Lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas

= $\text{Vieraspääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat}) + \text{Vuokravastuut} / \text{Asukasmäärä}$

Konsernin lainasaamiset 31.12.

= Sijoituksiin merkityt jvk-lainasaamiset ja muut saamiset

7 Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet

7.1 Asiaa koskeva sääntely

Kunnanhallituksen on tehtävä toimintakertomuksessa esitys tilikauden tuloksen käsittelystä. Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on tehtävä selkoa talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi (KuntaL 115 §).

7.2 Tilikauden tuloksen käsittely

Kaupunginhallitus esittää, että tilikauden tulokseen 1 630 151,15 euroon lisätään

- Kuusamon kehittämis- ja investointirahastosta seudullisiin kehittämishankkeisiin 900 006,50 euroa
- henkilöstön kehittämisrahastosta 2 091,09 euroa henkilöstön kehittämiseen käytettyjen menojen kattamiseksi

Tilikauden ylijäämä 2 532 248,74 euroa siirretään taseen omaan pääomaan tilikauden yli-/alijäämätilille. Tuloksen jälkeen kaupungin taseeseen jää 22 513 948,34 euroa ylijäämää.

7.3 Talouden tasapainottamistoimenpiteet

Strategian mukaan kaupunki pyrkii saamaan lisätuloja elinvoimaa kasvattamalla. Kaupungin taloutta seurataan säännöllisesti. Tällä hetkellä ei erityisille tasapainottamistoimenpiteille ei ole tarvetta. Toimialoja ohjataan tehokkaaseen kustannustehokkaaseen toimintaan.

Talousarvion toteutuminen

8 Tavoitteiden toteutuminen

1. Hyvinvoiva Kuusamo	
Talousarviotavoite:	Hyvinvointiyhteistyömalli hyvinvointialueen kanssa valmis
Tavoitteen mittari:	Hyvinvointiyhteistyömalli valmis: Toteuma 100, Tavoite 100
Tilannekuvaus	Kuusamon kaupungin ja Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue Pohteen välinen yhteistyösopimus hyväksytty kaupunginhallituksessa 29.1.2024
Talousarviotavoite:	Kaupungin henkilöstön sairauspoissaolot -30 %.
Tavoitteen mittari:	Sairauspoissaolot - 30 %: Toteuma- 11, Tavoite- 30
Tavoitteen mittari:	Työhyvinvoinnin kehittämishanke käynnissä: Toteuma 100, Tavoite 100
Tilannekuvaus	Sairauspoissaolojen toteutuma -11 %. TSR-hanke Dialogisuus vaikuttavan työkyky- ja työurajohtamisen kehittämisen tukena 2023-2024 on käynnissä.
Talousarviotavoite:	Uuden paloaseman valmisteluun osallistuminen
Tavoitteen mittari:	Maankäytösopimusluonnos tehty maanomistajan kanssa: Toteuma 90, Tavoite 100
Tilannekuvaus	Neuvotteluja käyty Pohteen ja maanomistajan kanssa. Odotetaan Pohteen päätöstä. Sopimusperiaatteista on neuvoteltu.
Talousarviotavoite:	Valmius- ja turvallisuussuunnitelmat päivitetty
Tavoitteen mittari:	Valmiussuunnitelman valmistumisaste (%): Toteuma 100, Tavoite 100
Tavoitteen mittari:	(Turvallisuussuunnitelman) Evakuointisuunnitelman valmistumisaste (%): Toteuma 100, Tavoite 100
Tilannekuvaus	Valmiussuunnitelmat päivitetty. Evakuointisuunnitelma annettu kaupunginhallitukselle tiedoksi 12.2.2024.
2. Kansainvälinen ja kasvava Kuusamo	
Talousarviotavoite:	900 tulomuuttajaa, joista ulkomailta 150
Tavoitteen mittari:	Ulkomaamuuttajat (kpl): Toteuma 142, Tavoite 150
Tavoitteen mittari:	Tulomuuttajat (kpl): Toteuma 588, Tavoite 900
Tilannekuvaus	Osallistuttiin aluemarkkinointiin mm. tuottamalla materiaalia Maan Pinnalla -konseptiin. Vastaanotettiin 25 uutta kiintiöpakolaista. Tiedotettiin vastaanottokeskuksen asiakkaille kuntaan siirtymisen mahdollisuudesta, vastaanottokeskuksesta kuntaan siirtyi 2023 aikana noin 50 henkilöä. Käynnistettiin asettautumispalveluiden ja työllisyyspalveluiden kehittämiseen liittyvä hanke (ESR+) 1.12.2023.
Talousarviotavoite:	Asettautumispalvelut järjestetty Ohjaamoon
Tavoitteen mittari:	Järjestämismalli valmis: Toteuma 100, Tavoite 100
Tilannekuvaus	Hankerahoituksesta riippumatta on valmisteltu järjestämismalli, joka osittain jo otettiin käyttöön kv-palveluissa. Mallia jatkokehitetään ja se otetaan täysimääräisesti käyttöön 1.12.2023 alkaneen ESR+ työllisyys Hankkeen toimesta.
Talousarviotavoite:	Asuntopoliittinen ohjelma päivitetty.

Tavoitteen mittari:	Asuntopoliittisen ohjelman päivityksen valmiusaste: Toteuma 90, Tavoite 100
Tilannekuvaus	Työryhmä on kokoontunut 7 kertaa. Asuntopoliittinen ohjelma on lähes valmis.
Talousarviotavoite:	K Oy Kv hankkii markkinoilta valmiita asuntoja 20 kpl. Selvitetään yksityisten omistamien asuntojen lanseerausta vakituisen asumisen asuntomarkkinoille.
Tavoitteen mittari:	Hankitut valmiit asunnot (kpl): Toteuma 20, Tavoite 20
Tilannekuvaus	Asunnot valmistuvat maaliskuussa 2024.
Tavoitteen mittari:	Asuntojen lukumäärä: Toteuma 15, Tavoite 20
Tavoitteen mittari:	Asuntopoliittisen ohjelman päivityksen valmiusaste: Toteuma 95, Tavoite 100
Tilannekuvaus	Asuntopoliittinen ohjelma valmistui Q1/2024 Vapailta markkinoilta hankittu 15 asuntoa
Talousarviotavoite:	Kitkantien kerrostalon, kk, Käylä, Ruka rivitalojen rakentaminen käynnissä. Seuraavien rakennettavien kerrostalojen ja kahden rivitalon suunnitelmat valmiit sekä kk kerrostalojen saneeraussuunnitelma valmis.
Tavoitteen mittari:	Kitkantien kerrostalon suunnitelman valmiusaste: Toteuma 50, Tavoite 100
Tilannekuvaus	Kitkantien rakentaminen aloitettu Rukalle valmistui uusi rivitalo Uudiskohteiden suunnitelmia ei ole aloitettu, suunnitelmaa varten tulisi olla tontti/tontin koko tiedossa. Saneeraus suunnitelmat aloitettu
3. Kuusamon biopuisto investoinnit	
Talousarviotavoite:	Kiertotalouden tiekartta valmis ja toteutuksessa
Tavoitteen mittari:	Tiekartta valmis: Toteuma 100, Tavoite 100
Tavoitteen mittari:	Toteutuminen aloitettu: Toteuma 100, Tavoite 100
Tavoitteen mittari:	Jätehuoltomääräykset päivitetty uutta lainsäädäntöä vastaaviksi: Toteuma 100, Tavoite 100
Tilannekuvaus	Tiekartta on valmis. Jätekuljetukset on kilpailutettu.
Talousarviotavoite:	Lämpölaitoksen suunnittelu valmis
Tavoitteen mittari:	Suunnittelun valmiusaste: Toteuma 0, Tavoite 100
Tilannekuvaus	Ei muutosta edelliseen arvioon. EVO:n hanke ja tiedotusvastuu.
Talousarviotavoite:	Sahainvestoinnin valmistelu käynnissä
Tavoitteen mittari:	Valmistelu käynnissä (Ei=0 ja Kyllä=100): Toteuma 100, Tavoite 100
Tilannekuvaus	Sahainvestoinnin edistämiseksi on käyty suoria keskusteluja eri toimijoiden kanssa. Alueurakointia on toteutettu ja valmisteltu sitä tukevaa materiaalia. Lisäksi teetetty ja tullaan teettämään lisäselvityksiä mm puunhankintaan liittyen.
Talousarviotavoite:	Terminaalien ja tiestön rakentaminen käynnissä
Tavoitteen mittari:	Terminaalien rakentaminen käynnistetty: Toteuma 100, Tavoite 100
Tavoitteen mittari:	Uusi tieyhteys ja liittymä liikennöitävässä kunnossa: Toteuma 100, Tavoite 100
Tilannekuvaus	Terminaalien rakentaminen on meneillään ja kahden ha:n alue on otettu käyttöön. Uusi tieyhteys ja liittymä ovat käytössä.

4. Kuusamon kampus. Kuusamon luontoakatemia.	
Talousarviotavoite:	Kampuksen toiminnallinen suunnitelma valmis ja tarvekartoitus sekä hankepäätökset tehty
Tavoitteen mittari:	Hankepäätökset tehty: Toteuma 40, Tavoite 100
Tavoitteen mittari:	Tarvekartoitus tehty: Toteuma 60, Tavoite 100
Tavoitteen mittari:	Toiminnallinen suunnitelma valmis: Toteuma 70, Tavoite 100
Tilannekuvaus	Tilojen osalta on tehty hankepäätös (1/2024) ammattiopiston teorialuokkatilojen toteuttamisesta Nuorten- ja järjestötilan toiseen kerrokseen. Muiden tilojen osalta tarve- ja hankeselvitys jatkuu.
Tavoitteen mittari:	Toiminnallinen suunnitelma valmis: Toteuma 70, Tavoite 100
Tilannekuvaus	Toimiala on osallistunut Kampus- hankkeen ohjausryhmätyöskentelyyn ja mm kaavallisten selvitysten muodossa.
Talousarviotavoite:	Kuusamo Kampuksen ja Kuusamon luontoakatemia välinen yhteistyösuunnitelma on laadittu
Tavoitteen mittari:	Yhteistyösuunnitelma on valmis ja se on käytössä: Toteuma 100, Tavoite 100
Tilannekuvaus	Yhteistyötä tehdään suunnitelman mukaisesti.
Talousarviotavoite:	Opiskelija-asuntojen tarve- ja hankesuunnitelma valmis.
Tavoitteen mittari:	Opiskelija-asuntojen tarve- ja hankesuunnitelman valmiustila (%): Toteuma 75, Tavoite 100
Tilannekuvaus	Asumisen tarvetta on kartoitettu ja mahdollisuuksia on lisätty.
5. Maapoliittisen ohjelman toteutus	
Talousarviotavoite:	Kaavoitus; Pappilan pellot; kaava valmis, Ruka; yleiskaavaehdotus hyväksytty, Tatanki-Koukkulampi; kaava hyväksytty, Kuubio; asemakaavaluonnos valmis
Tavoitteen mittari:	Pappilan pellot kaava valmis: Toteuma 100, Tavoite 100
Tavoitteen mittari:	Ruka yleiskaavaehdotus hyväksytty: Toteuma 35, Tavoite 100
Tavoitteen mittari:	Tatanki-Koukkulampi kaava hyväksytty: Toteuma 85, Tavoite 100
Tavoitteen mittari:	Teollisuusalue asemakaavaluonnos valmis: Toteuma 100, Tavoite 100
Tilannekuvaus	Teollisuusalueen (Kuubio) asemakaavaluonnos on valmis ja ollut nähtävillä. Pappilan peltöjen kaava on valmis ja hyväksytty valtuustossa. Rukan yleiskaavaehdotus on ollut luonnoksena nähtävillä ja Natura- kuuleminen käynnissä. Tatanki-Koukkulampi kaava on ollut toisen kerran ehdotuksena nähtävillä.
Talousarviotavoite:	Maanhankinta maapoliittisen ohjelman toteuttamiseksi
Tavoitteen mittari:	Maata hankittu 5 palstaa: Toteuma 100, Tavoite 100
Tavoitteen mittari:	Luovutettu tai vaihdettu 5 palstaa: Toteuma 100, Tavoite 100
Tavoitteen mittari:	Metsäsuunnitelman laatiminen käynnistetty: Toteuma 100, Tavoite 100
Tilannekuvaus	Maata hankittu 5 palstaa. Luovutettu 18 tonttia. Metsäarviot valmistuneet.
Talousarviotavoite:	Reitistöjen kehittäminen
Tavoitteen mittari:	Reittitoimitukset käynnistetty ydinalueilla 3 kpl: Toteuma 100, Tavoite 100

Tavoitteen mittari:	Reitistöjen kehittämissuunnitelma valmis: Toteuma 100, Tavoite 100
Tavoitteen mittari:	Vuosselin reitti valmis: Toteuma 100, Tavoite 100
Tilannekuvaus	Rukan-Kuntivaara mk-reittitoimitus on meneillään. Kahden ulkoilureittisuunnitelman laatiminen aloitettu. Reitistöjen kehittämissuunnitelma on valmis, hyväksytty yhdyskuntatekniikan lautakunnassa 13.12.2023 § 121. Vuosselin reitti on valmistunut.
6. Maaseudun kehittäminen	
Talousarviotavoite:	Alkutuotannon kehittämishankkeet, Luonnontuotealan hankkeet
Tavoitteen mittari:	Luonnontuotealan hankkeiden valmiusaste (%): Toteuma 80, Tavoite 100
Tavoitteen mittari:	Alkutuotannon kehittämishankkeet (%): Toteuma 90, Tavoite 100
Tilannekuvaus	Hankkeita on aina suunnittelussa, valmistelussa, käynnissä ja päättymässä, eli kehittäminen on jatkuvaa työtä. Biomassat kiertoon Koillismaalla -hanke on käynnissä. Hiiliviisaan biotalouden innovaatioekosysteemi (HIB) -hanke päättyi vuoden vaihteessa, ja samalla vuoden 2024 alussa käynnistyi Hiiliviisasta kiertotaloutta -hanke sekä Ilmastonmuutokseen sopeutuminen Koillismaalla -hanke. Kestävästi kehittyvät maatilat -hankkeelle on haettu rahoitus, ja rahoitus tullaan myöntämään, mutta hankkeen aloitus viivästyy keväälle 2024 rahoittajan Hyrräjärjestelmästä johtuen. Elintarvikealalle haettua rahoitusta ei saatu. Elintarvikejalostuksen mahdollisuuksia on kartoitettu laajalla toimijakyselyllä konsulttityönä loppuvuonna 2023, joten alan kehittämistarpeet ja -näkömöt ovat tiedossa jatkotoimenpiteiden suunnittelun pohjaksi.
Talousarviotavoite:	Kylien kehittämishankkeet, Energiapuuhankintaselvitys tehty, Maiseman hoitohanke
Tavoitteen mittari:	Energiapuuhankintaselvitys: Toteuma 50, Tavoite 100
Tavoitteen mittari:	Kylien kehittämishanke valmisteltu: Toteuma 100, Tavoite 100
Tavoitteen mittari:	Maiseman hoitohanke: Toteuma 100, Tavoite 100
Tilannekuvaus	Kylien kehittämishanke on valmisteltu ja hakemus jätetty rahoittajan käsiteltäväksi. Maisemanhoitotyöt sisältyvät osittain em hankkeeseen (työpaketti). Energiapuun hankintaselvitystä on valmisteltu tehtäväksi puuyhdistyksen toimesta.
Talousarviotavoite:	Maaseutuohjelman päivitys valmis
Tavoitteen mittari:	Ohjelman valmiusaste: Toteuma 100, Tavoite 100
Tilannekuvaus	Maaseutuohjelma on hyväksytty valtuustossa 13.6.2023 § 27.
Talousarviotavoite:	Puutalokylähanke selvitys tehty
Tavoitteen mittari:	Hankkeen selvityksen tila (%): Toteuma 0, Tavoite 100
Tilannekuvaus	-
7. Rukan stadion alueen kehittäminen	
Talousarviotavoite:	Hotelli -investorin haku stadion alueelle käynnistynyt
Tavoitteen mittari:	Haku käynnistetty (Ei=0, Kyllä=100): Toteuma 100, Tavoite 100
Tilannekuvaus	Haku on käynnistynyt esittelemällä kohdetta eri hanketoimijoille. Aktiivista kilpailuttamista tms ei ole käynnistetty mm kaavatilanteen johdosta, sekä 98 korttelin kilpailutuksen takia. Toteutettavuusselvitys on valmis.

Talousarviotavoite:	Olympiavalmennuskeskuksen ja Rukan yläkoulun toiminnallinen suunnitelma valmis ja tarvekartoitus sekä hankepää tökset tehty
Tavoitteen mittari:	Tarvekartoitus tehty: Toteuma 60, Tavoite 100
Tavoitteen mittari:	Hankepää tö s tehty: Toteuma 15, Tavoite 100
Tavoitteen mittari:	Suorituspaikkojen suunnittelu käynnistetty: Toteuma 15, Tavoite 100
Tilannekuvaus	Molempien kohteiden tarve- ja hankeselvitys on käynnissä.
Tavoitteen mittari:	Toiminnallinen suunnitelma valmis: Toteuma 75, Tavoite 100
Tilannekuvaus	Toiminnallinen suunnitelma on lähes valmis, samoin tarvekartoitus. Toteutettavuusselvitys on valmistunut. Linjaukset yläkoulun toimintojen osalta on tehty.
8. Saavutettava ja vetovoimainen Kuusamo	
Talousarviotavoite:	Kulttuuri- ja kirjastopalvelut edistävät kunnan asukkaiden hyvinvointia
Tavoitteen mittari:	Kulttuuripalveluissa yhteistyökumppanien kanssa tehty yhteisten tapahtumien vuosikello on valmis: Toteuma 90, Tavoite 100
Tavoitteen mittari:	Kulttuuri- ja tapahtumatuotantoa monipuolistetaan, 2 uutta digitaalista tapahtumaa: Toteuma 2, Tavoite 2
Tavoitteen mittari:	Oulu2026-kulttuuripääkaupunkihankkeeseen osallistutaan hankesuunnitelman mukaisesti: Toteuma 100, Tavoite 100
Tavoitteen mittari:	Uudistetut kirjastotilat ovat käytössä: Toteuma 0, Tavoite 100
Tavoitteen mittari:	Kirjaston kokonaislainausmäärä on kasvanut, 250 000 lainaa / vuosi: Toteuma 236 000, Tavoite 250 000
Tavoitteen mittari:	Kirjaston viestinnän ja markkinoinnin toimintasuunnitelma on valmis ja käytössä: Toteuma 70, Tavoite 100
Tavoitteen mittari:	Kirjaston asiakastyytyvyyttä on mitattu, vähintään 3,8 asteikolla 1-4: Toteuma 0, Tavoite 3,8
Tavoitteen mittari:	Kirjastoauton ja Naturpoliskirjaston toimintasuunnitelma on valmis ja käytössä: Toteuma 75, Tavoite 100
Tilannekuvaus	Kulttuuri- ja kirjastopalvelut ovat edistäneet merkittävästi kunnan asukkaiden hyvinvointia.
Talousarviotavoite:	Lentoliikenteen kasvun turvaaminen ja edistäminen. Neuvottelut strategisten kumppaneiden kanssa käyty.
Tavoitteen mittari:	Lentomäärät (laskeutumis- ja lento-önlähdöt) (kpl): Toteuma 1 554, Tavoite 1 500
Tavoitteen mittari:	Matkustajamäärä lentoasemalla (kotim ja kv) (kpl): Toteuma 120 551, Tavoite 120 000
Tavoitteen mittari:	Neuvottelut yhteistyökumppaneiden kanssa (kpl): Toteuma 21, Tavoite 10
Tavoitteen mittari:	Saapuvat lennot (kpl): Toteuma 777, Tavoite 750
Tavoitteen mittari:	Lähtevät lennot (kpl): Toteuma 777, Tavoite 750

Tilannekuvaus	Lentoliikenteen kasvun turvaaminen ja edistäminen sekä neuvottelut ovat jatkuvaa työtä. Käynnissä on ylimaakunnallinen kansainvälistä matkailua kasvattava matkailuhanke Rethinking North - Ympärivuotisuus matkailun menestystekijäksi. Vuonna 2023 on myös tehty yhteistyötä Pohjois-Pohjanmaan liiton Lentoliikenteen tulevaisuus Pohjois-Suomessa -hankkeen kanssa. Päätettiin myös osallistumisesta Oulun lentoaseman kehittämiseen tähtävään hankkeeseen ja sen puitteissa alueelle tärkeiden matkaketjujen kehittämiseen. Matkustajamäärätavoite ylitettiin, ja se oli Kuusamon kentällä kaikkien aikojen paras tulos. Saavutettavuuden parantamiseksi ja matkaketjujen kehittämiseksi suunnitellaan myös jatkuvasti uusia toimenpiteitä. Lentoyhteyksistä neuvotteluja käytiin vuoden aikana 6 eri toimijan kanssa (Finnairin, Finavian, Lufthansan, Swiss Airin, Edelweissin ja Eurowingsin) kanssa, yhteensä 21 kertaa. Vuonna 2023 Kuusamon lentoasemalle tuli suoria reittilentoja Frankfurtista, Düsseldorfista sekä Zürichistä. Tämän lisäksi suorat lennot Helsingistä Kuusamoon.
Talousarviotavoite:	Monipaikkaisuuden markkinointi- ja myyntikampanja
Tavoitteen mittari:	Kampanjan toteutuminen: Toteuma 100, Tavoite 100
Tilannekuvaus	Kaupungin somemarkkinointikampanja on toteutettu toukokuussa.
Talousarviotavoite:	Yksityis- ja metsäautoteiden tiekuntien aktivointi
Tavoitteen mittari:	Kontaktoidut tiekunnat 200 kpl: Toteuma 100, Tavoite 100
Tilannekuvaus	Tiekuntia on tiedotettu avustusmahdollisuuksista (n. 210 kpl). Osallistuttiin yksityisteiden avustamisen infotilaisuuteen.
9. TE-palvelu 2024 uudistus	
Talousarviotavoite:	Kaupungin TE-palveluiden toimintamalli on valmis
Tavoitteen mittari:	Oppisopimusten lisääminen 20%: Toteuma 100, Tavoite 100
Tavoitteen mittari:	Toimintamallin toteuma: Toteuma 100, Tavoite 100
Tilannekuvaus	Työllisyysaluevalmistelu eteni tavoitellusti ja Kainuu - Koillismaan työllisyysalueen yhteistoimintasopimuksen luonnos hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 18.9.2023 ja lopullinen sopimusversio kaupunginhallituksessa 30.10.2023. ESR+ rahoitteinen työllisyysuhanke, jonka avulla työllisyyspalveluita kehitetään, sai rahoituksen ja sen toiminta käynnistyi 1.12.2023. Oppisopimuksella kaupungilla oli vuoden aikana 10 työllisyyspalveluiden palveluiden piirissä ollutta henkilöä, edellisenä vuonna heitä oli 8.
Talousarviotavoite:	Työllisyysaluesopimus on tehty
Tavoitteen mittari:	Sopimus tehty (Ei=0, Kyllä=100): Toteuma 100, Tavoite 100
Tilannekuvaus	Työllisyysalueen yhteistoimintasopimus on tehty ja hyväksytty valtuustossa sekä lopullinen sopimus kaupunginhallituksessa.
Talousarviotavoite:	Työllisyysuhankehakemus jätetty
Tavoitteen mittari:	Hakemus jätetty: Toteuma 100, Tavoite 100
Tilannekuvaus	Tulevaisuustoimiala jätti Work and Stay - kokonainen elämä Koillismaalla -hankkeen rahoitushakemuksen maaliskuussa 2023. Naturpolis on hankkeessa osatoteuttajana. Hanke on käynnissä.
10. Uusiutuva energia	
Talousarviotavoite:	Biokaasun tuotannon investointi tehty

Tavoitteen mittari:	Biokaasulaitoksen investointipäätös tehty (Ei=0, Kyllä=100): Toteuma 0, Tavoite 100
Tilannekuvaus	Investointipäätöstä ei ole vielä tehty.
Talousarviotavoite:	Kaupunkikonsernin uudisrakennus- ja saneerauskohteissa toteutetaan kannattavat aurinkopaneeli-investoinnit
Tavoitteen mittari:	Päätös toteuttamisesta 2 kpl: Toteuma 80, Tavoite 100
Tilannekuvaus	Nilonkankaan koulun järjestelmä on käytössä. Kaupungintalon aurinkopaneelijärjestelmä on suunniteltu.
Tavoitteen mittari:	Päätös toteuttamisesta 2 kpl: Toteuma 0, Tavoite 100
Tilannekuvaus	Uudiskohteisiin ei ole hankittu paneeleita. Kitkantie 17 kohteelle tehty valmius, jotta paneelit voidaan tarvittaessa asentaa myöhemmin
Talousarviotavoite:	Matkavaaran tuulivoimahankkeen kaava valmis
Tavoitteen mittari:	Kaavan valmiusaste: Toteuma 85, Tavoite 100
Tilannekuvaus	Viranomaisneuvottelu pidetty 3.3.2023. Luonnosvaiheen palaute on käsitelty lautakunnassa lokakuussa, kaava on ehdotuksena nähtäville kevät 2024. Kaavan valmiusaste, ehdotusvaiheessa.
Talousarviotavoite:	Nuunajärven tuulivoimapuiston kaavaehdotus valmis
Tavoitteen mittari:	Kaavaehdotuksen valmiusaste: Toteuma 10, Tavoite 100
Tilannekuvaus	Lisää selvityksiä valmisteilla. Konsultti valmistelee luonnosta. Viranomaisneuvottelu 23.3.2023. Porohtolain kaltainen neuvottelu pidetty 9.5.2023. Kaava on vireillä (osallistumis- ja arviointisuunnitelma), kaavaluonnos tulee nähtäville kevät 2024. Natura-arviointi tehty.

9 Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen

9.1 Käyttötalouden toteutuminen

Ulk + sis (1000 €)	TA2023	TA muutos	TA+ muutos	TP2023	Poikkeama	Käyttö%
Kuusamo						
Toimintatuotot	32 775		32 775	32 656	- 119	100 %
Valmistus omaan käyttöön	1 062		1 062	1 260	198	119 %
Toimintakulut	- 78 788	- 275	- 79 063	- 76 286	2 777	96 %
Toimintakate/jäämä	- 44 952	- 275	- 45 227	- 42 370	2 856	94 %
Kaupunginhallitus						
Toimintatuotot	2 786		2 786	2 759	- 27	99 %
Valmistus omaan käyttöön						
Toimintakulut	- 10 110	- 200	- 10 310	- 8 380	1 929	81 %
Toimintakate/jäämä	- 7 324	- 200	- 7 524	- 5 621	1 903	75 %
Perusturva						
Toimintatuotot						
Valmistus omaan käyttöön						
Toimintakulut						
Toimintakate/jäämä						
Kasvatus- ja sivistys						
Toimintatuotot	3 029		3 029	3 206	176	106 %
Valmistus omaan käyttöön						
Toimintakulut	- 43 181		- 43 181	- 43 594	- 413	101 %
Toimintakate/jäämä	- 40 152		- 40 152	- 40 388	- 236	101 %
Yhdyskuntatekniikka						
Toimintatuotot	21 110		21 110	22 977	1 867	109 %
Valmistus omaan käyttöön	1 045		1 045	1 211	166	116 %
Toimintakulut	- 20 257		- 20 257	- 19 553	705	97 %
Toimintakate/jäämä	1 897		1 897	4 635	2 738	244 %
Tulevaisuus toimiala						
Toimintatuotot	317		317	438	122	138 %
Valmistus omaan käyttöön	2		2		- 2	
Toimintakulut	- 2 785	- 75	- 2 860	- 2 529	330	88 %
Toimintakate/jäämä	- 2 466	- 75	- 2 541	- 2 091	450	82 %
Eriytetyt yksiköt ja yhteiset erät						
Toimintatuotot	5 452		5 452	3 191	- 2 261	59 %
Valmistus omaan käyttöön	15		15	49	34	326 %
Toimintakulut	- 2 364		- 2 364	- 2 159	205	91 %
Toimintakate/jäämä	3 103		3 103	1 081	- 2 022	35 %

Keskusvaalilautakunta

Toiminta-ajatus

Keskusvaalilautakunta huolehtii vaalien yleisjärjestelyistä kunnassa.

Toimintakatsaus

Vuonna 2023 järjestettiin eduskuntavaalit. Vaalipäivä oli 2.4.2023.

Talouden toteutuminen ja tunnusluvut

Ulk (1 000 €)	TP2022	TA2023	TA muutos	TA+ muutos	TP2023	Poikkeama	Käyttö%
Toimintatuotot	33	26		26	29	3	112 %
Valmistus omaan käyttöön							
Toimintakulut	- 29	- 28		- 28	- 27		99 %
Toimintakate/jäämä	4	- 2		- 2	2	3	-121 %

Ulk+sis (1 000 €)	TP2022	TA2023	TA muutos	TA+ muutos	TP2023	Poikkeama	Käyttö%
Toimintatuotot	33	26		26	29	3	112 %
Valmistus omaan käyttöön							
Toimintakulut	- 34	- 31		- 31	- 33	- 3	109 %
Toimintakate/jäämä	- 1	- 5		- 5	- 4		91 %

Tarkastuslautakunta

Toimintakatsaus

Kuusamon kaupungin tilintarkastuksesta aiheutuneet kustannukset koostuivat tilintarkastuksesta ja tarkastuslautakunnan toiminnasta. Tarkastuslautakunta kokoontui vuoden 2023 aikana yhteensä kuusi kertaa.

Kaupunginvaltuusto päätti kokouksessaan 8.11.2023 § 43 käyttää kaupungin tilintarkastuksen hankintasopimukseen sisältyvän option ja valitsi Kuusamon kaupungin tilintarkastajaksi tilikausiksi 2024 ja 2025 BDO Auditor Oy:n, vastuunalaisena tilintarkastajana JHT, KHT Tiina Mikkonen-Brännkärr.

Talouden toteutuminen ja tunnusluvut

Ulk (1 000 €)	TP2022	TA2023	TA muutos	TA+ muutos	TP2023	Poikkeama	Käyttö%
Toimintatuotot							
Valmistus omaan käyttöön							
Toimintakulut	- 44	- 56		- 56	- 32	23	58 %
Toimintakate/jäämä	- 44	- 56		- 56	- 32	23	58 %

Ulk+sis (1 000 €)	TP2022	TA2023	TA muutos	TA+ muutos	TP2023	Poikkeama	Käyttö%
Toimintatuotot	56	56		56	56		100 %
Valmistus omaan käyttöön							
Toimintakulut	- 46	- 61		- 61	- 38	23	62 %
Toimintakate/jäämä	9	- 6		- 6	17	23	-300 %

Kaupunginhallitus

Toiminta-ajatus

Kuusamon kaupunginhallitus luo edellytyksiä elinvoimalle ja kaupunkilaisten hyvinvoinnille edistämällä Kuusamon kehitystä Koillis-Suomen alueellisena palvelukeskuksena ja Suomen tunnetuimpana matkailu- ja luontokaupunkina.

Kaupunginhallitus ja kaupunginjohtaja yhdessä muodostavat konserniohjeen mukaisesti konsernijohton. Konsernijohto vastaa kuntakonsernin omistajaohjauksesta ja konsernivalvonnan järjestämisestä.

Kaupunginhallituksen alainen keskushallinto hoitaa kaupunginhallituksen ja valtuuston valmistelu- ja täytäntöönpanotehtävät, vastaa yhteistoiminta- ja luottamusjärjestelmien toiminnasta sekä kunta- ja valtiollisista vaaleista.

Keskushallinto tuottaa kaupunkikonsernin sisäiset palvelut kuten hallinto-, talous-, henkilöstö-, arkistointi- ja tietohallintopalvelut. Keskushallinto koordinoi koko kaupungin hyvinvointityötä.

Toimialajohtajan katsaus

Keskushallinnon vuosi oli erittäin hyvä taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden osalta. Sitova toimintakate alittui 1,9 miljoonalla eurolla, koska palveluiden ostot eivät toteutuneet ennakoitun mukaisesti. Toiminnalliset tavoitteet merkittävältä osin saavutettiin.

Vuosi oli ensimmäinen historiallisen soteuudistuksen jälkeen. Uudistuksella ei ollut merkittäviä vaikutuksia hallintopalveluihin. Talouspalveluista siirtyi yksi henkilö Monetran ja kaksi henkilöä Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue Pohteen palvelukseen.

Henkilöstöpalvelut koordinoi kaupungin yhteistä TSR-hanketta: "Dialogisuus vaikuttavan työkyky- ja työurajohtamisen kehittämisen tukena". Hankkeessa on kolme pilottia. Pilotti A kohdentuu yhdyskuntatekniikan ja varhaiskasvatuksen työhön ja alojen työntekijöihin/esihenkilöihin. Pilotti A:ssa kehittämisen kohteina ovat muuttuvassa työssä uuden ja uudenlaisen oppimisen tarve, itseohjautuvuus työssä, työnhallinnan kokemuksen vahvistaminen, vuorovaikutus työssä sekä osallisuuden ja vaikuttamisen kokemusten ja rakenteiden kehittäminen. Pilotti B:ssä kehitetään työkyky- ja työurajohtamista sekä työterveysyhteistyötä työnantajan ja työterveyshuollon palvelutuottajan välillä. Tavoitteena on luoda uusi toimintamalli yhteistoimintaan työterveyshuollon kanssa sekä uudistuva työurajohtamisen työkalupakki koko organisaatiolle. Pilotti C:ssä kehitetään kaupungin esihenkilötyötä ja esihenkilöiden lähijohtamisosaamista. Hanke käynnistyi syksyllä 2023, jatkuen 31.12.2024 asti.

Koko kaupungin henkilöstölle toteutettiin vuonna 2023 kolme henkilöstön työhyvinvoinnin tilaa selvittävää kyselyä; työhyvinvointikysely helmikuussa, tasa-arvo- ja

yhdenvertaisuuskysely syyskuussa sekä työntekijäkokemuskysely marraskuussa. Tulokset on käsitelty yhteistoiminnassa. Työhyvinvointikyselyn tulosten perusteella sovittiin työyksikötasoisista kehittämiskohteista yhdessä henkilöstön kanssa.

Koko kaupungin henkilöstön yhteistoimintaelin (YTP), toimialakohtaiset yhteistyötoimikunnat (YTT) ja työsuojelutoimikunta kokoontuivat yhteistoiminnan vuosikellojen mukaisesti. Työsuojelutoimintaa, henkilöriskien arviointityötä ja työterveyshuoltoyhteistyötä toteutettiin toimialojen, työyksiköiden, henkilöstön ja palveluntuottajien kanssa ao. suunnitelmien mukaisesti.

Kuusamon kaupunkiorganisaatiossa otettiin käyttöön henkilöstön työsuohdepyöräetu. Henkilöstölle järjestettiin keväällä yhteinen "Laidunkauden avajaiset" -henkilöstötapahtuma.

Tietohallintopalveluissa tilivuoden aikana erityisiä muutoshallinnan toimenpiteitä vaativat 1.1.2023 tapahtuneet toimintojen siirrot hyvinvointialue Pohteelle ja PPP-Köökki Oy:lle. Pohteen osalta vuoden 2023 vaihteessa toteutettiin pääosa ICT-palvelujen, -järjestelmien ja -sopimuksien siirtotoimenpiteistä. Pohteen ja kaupungin ICT-palvelujen jaetun käyttöympäristön rinnakkaiselo jatkuu vielä vuoteen 2025 saakka. Ateria- ja puhtaanapalvelujen toimintojen siirto PPP-Köökki Oy:lle edellytti ICT-muutostojen toteuttamista, joita toteutettiin LapIT:n ja PPP-Köökin projektina. Toiminnan jatkuvuus voitiin turvata tavoitteen mukaisesti ilman isompia käyttökatoja tai -häiriöitä.

Tietohallinto osallistui Nilonkankaan uuden koulun ICT-, AV- ja tietoliikennejärjestelyjen toteutukseen. Syksyllä kasvatus- ja sivistystoimialalla otettiin käyttöön uusi varhaiskasvatuksen toiminnanohjausjärjestelmä. Kesällä käynnistettiin Intranetin uudistus ja uusi Sinetti otettiin käyttöön vuodenvaihteessa 2024. Yhteistyössä Monetran kanssa käynnistettiin syksyllä M2-matkahallinnan käyttöönottoprojekti. Tietohallinto osallistui myös sopimushallinnan käyttöönottoon. Kaupungin tiedonhallintamallin kuvausten ylläpito- ja täydentäminen jatkettiin organisaatiossa tehtyjen muutosten osalta.

VM:n digikannustinrahoituksella toteutetuista hankkeista päättyivät vuoden 2023 alussa Digicult ja Digikokous 3.0 -hankkeet. Vuoden 2022 aikana käynnistyneen Yhdyskuntatekniikan rakennetun ympäristön -hanke Järvenpään kaupungin kanssa jatkaa suunnitelman mukaisesti syksyyn 2024 saakka. Hankkeen tukemana käynnistettiin syksyllä 2023 uuden tietojärjestelmän, Tiera Cityn, käyttöönotto yhdyskuntatekniikan ja tulevaisuus-toimialoilla. Hankkeilla toimeenpannaan Kuusamon kaupunkistrategian digitiekartan kehittämiskohteita.

Caruna Oyj ja KoillisNet Oy ovat jatkaneet verkkojensa rakentamista Kuusamon keskustaajamassa ja Rukalla. KoillisNet on tiedottanut, että liittymien käyttöönottojen aikataulua on viivästyttänyt haasteet asentajien saatavuudessa. Verkon laajennus- ja käyttöönotto-työt jatkuvat edelleen vuonna 2024.

Digitaalisen turvallisuuden valmiuden ylläpitämiseksi Kuusamon kaupunki osallistui myös vuonna 2023 valtakunnalliseen TAISTO -harjoitukseen. Tietoturvariskien havaitsemiseksi ja torjumiseksi jatkettiin vakiintuneita käytäntöjä yhteistyössä Lapit Oy:n kanssa.

Syksyllä 2023 Kuusamon kaupungin ja Kuntien Tiera Oy:n välistä tietohallintopalveluja koskevaa sopimusta muutettiin kaupunginhallituksen päätöksellä. Muutoksessa kahden tietohallinnon asiantuntijan tehtävät siirrettiin kaupungille 1.1.2024 alkaen.

Hallintopalveluissa on vuoden 2023 syksyllä käynnistetty sähköisen sopimustenhallintajärjestelmän käyttöönottoprojekti. Sähköisen sopimustenhallinnan

järjestelmän käyttöönoton yhteydessä otetaan käyttöön myös sopimusten sähköinen allekirjoitus. Lisäksi hallintopalvelut on edelleen kehittänyt sähköiseen asiakirjahallintoon ja arkistointiin liittyviä käytänteitä ja ottanut käyttöön sähköisen arkistointijärjestelmän, johon arkistoidaan asianhallintajärjestelmään tallennetut pysyvästi ja pitkäaikaisesti säilytettävät asiakirjat. Vuonna 2023 järjestettiin eduskuntavaalit, joiden paikallisista järjestelyistä hallintopalvelut on huolehtinut.

Vuoden 2023 aikana kaupungin toimialat ovat ottaneet uusia järjestelmiä käyttöön. Kirjanpito-ohjelmaan tehtiin uusia liittymiä (mm. Julius laskutusjärjestelmä, rakennusvalvonnan Facta -järjestelmä ja Wilma varhaiskasvatuksen laskutusjärjestelmä). Talouspalveluissa on tapahtunut henkilöstömuutoksia vuoden 2023 alussa hyvinvointialueuudistuksesta johtuen sekä vakituisen henkilön jäädessä eläkkeelle vuoden aikana. Kaupunginhallitus on tehnyt päätöksen 5.12.2023 § 231 Koillis-Suomen kehittämissyhtiö Naturpolis Oy:n ja Kuusamon kaupungin välisestä palvelusopimuksesta. Päätöksen perusteella talouspalvelut -tulosityksikköön on perustettu yksi kokoaikainen projektisihteerin toimi.

Sote-uudistuksesta johtuen PPP-Köökki Oy perustettiin tuottamaan kuntien ja Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueelle ateria- ja puhtauspalveluja. Yhtiö on aloittanut toimintansa 1.1.2023. Kuusamon kaupunki on osakkaana ateria- ja puhtauspalveluja tuottavassa inhouse -yhtiössä. Kaupunki omistaa yhtiöstä 341 osaketta.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

1. Hyvinvoiva Kuusamo	
Vuositavoite	Tila
Hyvinvointiyhteistyömalli hyvinvointialueen kanssa valmis	Valmis
Kuusamon kaupungin ja Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue Pohteen välinen yhteistyösopimus hyväksytty kaupunginhallituksessa 29.1.2024 Hyvinvointiyhteistyömalli valmis: Toteuma 100.0, Tavoite 100.0	
Kaupungin henkilöstön sairauspoissaolot -30 %.	Valmis
Sairauspoissaolojen toteutuma -11 %. TSR-hanke Dialogisuus vaikuttavan työkyky- ja työurajohtamisen kehittämisen tukena 2023-2024 on käynnissä. Sairauspoissaolot - 30 %: Toteuma -11.0, Tavoite -30.0 Työhyvinvoinnin kehittämishanke käynnissä: Toteuma 100.0, Tavoite 100.0	
Valmius- ja turvallisuussuunnitelmat päivitetty	Valmis
Valmiussuunnitelmat päivitetty. Evakuointisuunnitelma annettu kaupunginhallitukselle tiedoksi 12.2.2024. Valmiussuunnitelman valmistumisaste (%): Toteuma 100.0, Tavoite 100.0 (Turvallisuussuunnitelman) Evakuointisuunnitelman valmistumisaste (%): Toteuma 100.0, Tavoite 100.0	
8. Saavutettava ja vetovoimainen Kuusamo	
Vuositavoite	Tila
Digitaalinen monikanavainen asiakas- ja yhteisöpalvelu	Valmis
Osallistuttu DVV:n valtakunnalliseen asiakaskokemustutkimukseen. Toteutettu työntekijäkokemusta mittaava kysely. Tavoitettavuuden mittaaminen: Toteuma 75.0 Asiakaskokemuksen mittaaminen: Toteuma 100.0 Työntekijäkokemuksen mittaaminen: Toteuma 100.0	

Digitiekartan sekä kehitys- ja muutossalkun toimeenpano	Työn alla
<p>Vuoden 2022 aikana käynnistyneen Yhdyskuntatekniikan rakennetun ympäristön -hanke Järvenpään kaupungin kanssa jatkuu suunnitellusti vuoden 2024 loppuun saakka. Hankkeen tukemana on vuoden 2023 aikana käynnistetty Tiera City -järjestelmän käyttöönoton valmistelu ja prosessikehitys yhdyskuntatekniikan ja tulevaisuus toimialojen tarpeisiin. Kehitys- ja muutossalkun suunnitellut toimenpiteet on toteutettu. Digitiekartan toteutusaste: Suunniteltu / toteutunut: Toteuma 80.0, Tavoite 100.0</p>	
Hyvinvointialueen edellyttämien ICT-palvelujen muutosten toteutus ja jatkuvuus	Valmis
<p>Hyvinvointialueen edellyttämien ICT-palvelujen, -järjestelmien ja -sopimuksien muutokset ja vastuiden siirrot Pohteelle on toteutettu. Pohde toimii edelleen jaetussa kaupungin ICT-ympäristössä ja rinnakkaiselon arvioidaan jatkuvan vuoteen 2025 saakka. Ateria- ja puhtaanapitopalvelujen 1.1.2023 PPP-Köökki Oy:lle siirron edellyttämien ICT-muutostoimenpiteiden siirtoprojekti on toteutettu. Toiminnan jatkuvuus on voitu edelleen turvata tavoitteen mukaisesti ilman isompia käyttökatoja tai -häiriöitä. Poikkeamat: Vakavia (MI) poikkeamia korkeintaan 3: Toteuma 100.0</p>	
Monipaikkaisuuden markkinointi- ja myyntikampanja	Valmis
<p>Kaupungin somemarkkinointikampanja on toteutettu toukokuussa. Kampanjan toteutuminen: Toteuma 100.0, Tavoite 100.0</p>	
Rekrytointitoimenpiteiden kehittäminen työnantajamielikuva sekä veto- ja pitovoima.	Valmis
<p>Toteutettu työntekijäkokemusta mittaava kysely. Kysely työnantajamielikuvasta sekä veto- ja pitovoimasta: Toteuma 100.0, Tavoite 100.0</p>	
Sähköinen sopimusten hallinta	Valmis
<p>Sähköinen sopimustenhallinta on saatu vuodenvaihteessa perustettua niin, että järjestelmä voidaan ottaa tuotantokäyttöön vuoden 2024 alusta. Järjestelmä käytössä: Toteuma 100.0, Tavoite 100.0</p>	
Tiedonhallintamalli, sähköinen asiakirjahallinto ja arkistointi	Työn alla
<p>Kaupungin tiedonhallintamallin kuvausten ylläpito ja täydentäminen on jatkunut organisaatiossa tehtyjen muutosten osalta. Laajentamisen edellyttämien toimenpiteiden suunnittelu ja resurssointi edelleen valmisteluvaiheessa. Sähköinen arkistointijärjestelmä Triplan Arkisto otettu käyttöön vuoden 2023 aikana. Kattavuuden laajentaminen: suunniteltu / toteutunut: Toteuma 75.0, Tavoite 100.0</p>	

Talouden toteutuminen ja tunnusluvut

Ulk (1 000 €)	TP2022	TA2023	TA muutos	TA+ muutos	TP2023	Poikkeama	Käyttö%
Toimintatuotot	851	223		223	196	- 27	88 %
Valmistus omaan käyttöön							
Toimintakulut	- 10 850	- 9 221	- 200	- 9 421	- 7 472	1 949	79 %
Toimintakate/jäämä	- 9 999	- 8 998	- 200	- 9 198	- 7 276	1 922	79 %

Ulk+sis (1 000 €)	TP2022	TA2023	TA muutos	TA+ muutos	TP2023	Poikkeama	Käyttö%
Toimintatuotot	4 508	2 786		2 786	2 759	- 27	99 %
Valmistus omaan käyttöön							
Toimintakulut	- 12 258	- 10 110	- 200	- 10 310	- 8 380	1 929	81 %
Toimintakate/jäämä	- 7 751	- 7 324	- 200	- 7 524	- 5 621	1 903	75 %

Suorite	TP2022	TA2023	TP2023
Toimintamenot €/asukas	809	667	558

Yhteiset erät

Talouden toteutuminen ja tunnusluvut

Ulk (1 000 €)	TP2022	TA2023	TA muutos	TA+ muutos	TP2023	Poikkeama	Käyttö%
Toimintatuotot	628	1 942		1 942	291	- 1 651	15 %
Valmistus omaan käyttöön							
Toimintakulut	- 25	- 146		- 146	- 151	- 4	103 %
Toimintakate/jäämä	603	1 796		1 796	140	- 1 656	8 %

Ulk+sis (1 000 €)	TP2022	TA2023	TA muutos	TA+ muutos	TP2023	Poikkeama	Käyttö%
Toimintatuotot	628	1 942		1 942	291	- 1 651	15 %
Valmistus omaan käyttöön							
Toimintakulut	- 25	- 146		- 146	- 151	- 4	103 %
Toimintakate/jäämä	603	1 796		1 796	140	- 1 656	8 %

Kasvatus- ja sivistyslautakunta

Toiminta-ajatus

Kasvatus- ja sivistystoimiala antaa mahdollisuuksia jatkuvaan itsensä kehittämiseen ja hyvinvointiin ja tukee perheiden omaa selviytymistä joustavasti, yhteisöllisesti ja ympäristöään arvostavasti.

Toimialajohtajan katsaus

Toimintavuoden aikana hallintopalveluiden tulosalueella jatkettiin asiakaslähtöisen palvelun tehostamista ottamalla käyttöön digitaalisia palvelualustoja. Käytössä olevien sähköisten toiminnanohjausjärjestelmien käyttöominaisuuksia tehostettiin ja ajantasaistettiin. Sähköisen arkistoinnin käyttöönottoa jatkettiin.

Varhaiskasvatuksen tulosalueella palveluverkkosuunnitelman sisältämiä toimenpiteitä otettiin käyttöön aikataulun mukaisesti. Merkittävimpiä toimenpiteitä olivat Rukan päiväkodin toimitilojen laajennuksen valmistuminen, palvelusetelin sääntökirjan päivittäminen ja sähköisen palvelunohjausjärjestelmän käyttöönotto. Varhaiskasvatuspalveluiden tuottamisen ja johtamisen uuden mallin suunnittelua jatkettiin. Varhaiskasvatuspalvelujen kysyntä pysyi edellisen vuoden tasolla.

Päivitetyn kouluverkkosuunnitelman sisältämiä toimenpiteitä vietiin aikataulun mukaisesti eteenpäin. Nissinvaaran uuden koulun tila- ja hankeselvitystä jatkettiin. Nilonkankaan uuden alakoulun vihkiäisiä vietettiin syyslukukaudella ja Nilon yläkoulun saneeraus valmistui suunnitelmien mukaisesti vuoden lopussa. Yhteisöllisiä opiskeluhoollon palveluja pystyttiin pitämään tyydyttävällä tasolla hankerahoituksen avulla.

Kainuun ammattiopiston Kuusamon toimipaikan opiskelijamäärää pystyttiin lisäämään ja tämä merkitsi valtionosuustulojen lisääntymistä. Toisaalta opiskelijamäärän lisääntyminen aiheutti muuttuvien kulujen kasvua, joka merkitsi sitä, että Kuusamon kaupunki joutui yhteistyösopimuksen mukaisesti kuntaosuuden muodossa osallistumaan Kuusamossa järjestettävän monialaisen ammatillisen koulutuksen rahoitukseen.

Kuusamo-kampus-hankkeen vauhdittamana yhteistyö Oulun yliopiston, Lapin yliopiston ja Kajaanin ammattikorkeakoulun kanssa tiivistyi. Ammattiopisto Luovin kanssa tehtiin aktiivista koulutusyhteistyötä nk. satelliittimallin avulla. Koulutusyhteistyötä yrityselämän kanssa jatkettiin edelleen esim. JobBoost -hankkeen avustuksella.

Kajaanin ammattikorkeakoulun ja Kuusamon kaupungin välistä koulutusyhteistyötä ja suunnitelmien päivityksiä tehtiin säännöllisesti huomioiden työ- ja yrityselämän tarpeet. Kehittyneet etäopiskelumuodot mahdollistavat usean korkea-asteen tutkinnon suorittamisen Kuusamosta käsin.

Jäähallin, liikuntakeskuksen ja kirjastopalveluiden asiakasmäärät lisääntyivät.

Nuorisopalvelut saivat aluehallintovirastolta uudelleen avustusta etsivän nuorisotyön toiminnan jatkamiseen. Avustuksella pystyttiin säilyttämään kahden nuorisoetsivän palvelut. Hankerahoituksella pystyttiin palkkamaan toisen asteen pihapiiriin koulunuorisotyöntekijöitä.

Museokortin käyttö näkyi kotiseutumuseon ja Karhuntassun matkailu- ja kulttuurikeskuksen kävijämäärien kasvuna. Nature Photo -luontokuvatapahtuma toteutettiin onnistuneesti lähitapahtumana syksyllä 2023. Nuorisovaltuuston toiminta jatkui aktiivisena.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

2. Kansainvälinen ja kasvava Kuusamo	
Vuositavoite	Tila
Eri kieli ja kulttuuritaustaisten lasten ja nuorten palvelujen järjestämis- ja toiminnanohjaussuunnitelma on valmistelussa	Valmis
Oikeus sujuvaan opinpolkuun (VALO) -hanke päättyy 31.7.2024 ja sen tuotoksena valmistuu toiminnanohjaussuunnitelma. Aktiivinen hanketyö on lisännyt palveluissa käyntejä. Valmistavan opetuksen palvelu- ja toiminnanohjausjärjestelmä on valmistelussa (hanke päättyy kesällä 2024): Toteuma 100.0, Tavoite 100.0 Kaikki tiedossa olevat paikkakunnalle muuttaneet lapset ja nuoret perheineen ovat vähintään yhdessä kasvatus- ja sivistystoimialan palvelun piirissä: Toteuma 90.0, Tavoite 100.0	
4. Kuusamon kampus. Kuusamon luontoakatemia.	
Vuositavoite	Tila
Jo olemassa olevien yhteistyökumppaneiden (Oulun yliopisto, Kajaanin ammattikorkeakoulu ja Lapin yliopisto) sekä mahdollisten uusien yhteistyökumppaneiden ja paikkakunnan ja lähiseutujen yritysten kanssa on luotu selkeä kampus -yhteistyön tekemisen suunnitelma	Valmis
Hankkeeseen määritellyt tavoitteet on saavutettu ja kampuksen kehittämistä jatketaan. Suunnitelmat ovat valmiit: Toteuma 100.0, Tavoite 100.0 Toimialalla on annettu toimeksi vähintään 5 opinnäytetyötä: Toteuma 2.0, Tavoite 5.0 Toimialalla on tehty vähintään 5 harjoittelusopimusta: Toteuma 5.0, Tavoite 5.0	
Kuubio-alueen sekä uusiutuvaan energiaan liittyvien yritysten ja koulutuspalvelujen yhteistyösuunnitelmaluonnos on valmis	Työn alla
Kuusamo Kampus -hankkeen toteutuksessa on huomioitu Kuubio-alueeseen liittyvät kehittämissuunnitelmat. Yhteistyön suunnitelmaluonnos on valmis: Tavoite 100.0	
Kuusamo Kampuksen ja Kuusamon luontoakatemian välinen yhteistyösuunnitelma on laadittu	Valmis
Yhteistyötä tehdään suunnitelman mukaisesti. Yhteistyösuunnitelma on valmis ja se on käytössä: Toteuma 100.0, Tavoite 100.0	

Kuusamo Kampuksen markkinointi osana monikampus- verkostoa maakunnallisesti, valtakunnallisesti ja kansainvälisesti on käynnistetty	Työn alla
<p>Markkinointitoimenpiteitä on tehty suunnitelman mukaisesti. Markkinointi on käynnistetty vähintään 3 mediassa: Toteuma 3.0, Tavoite 3.0 Kampusta ja sen palveluja markkinoidaan vähintään 2 kansainvälisessä tapahtumassa: Toteuma 1.0, Tavoite 2.0</p>	
Kuusamo kampuksen rakenteellinen suunnitelma, jossa on kartoitettu jo olemassa olevat tilat, laitteet ja välineet, jonka perusteella tuleva tilojen ja laitteiston tarve- ja rakenteellinen operatiivinen toimintasuunnitelma ml. rahoitussuunnitelma on valmis.	Työn alla
<p>Kuusamo kampuksen rakenteellinen suunnitelma on kesken. Vuokatti-Ruka urheiluakatemia opiskelijamäärän lisääminen, väh. 20 % (14 hlöä): Toteuma 14.0, Tavoite 14.0 Kuusamo Kampuksen rakenteellinen ja operatiivinen toimintasuunnitelma on valmis: Toteuma 60.0, Tavoite 100.0 Kampuksella opiskelee (toinen ja korkea-aste) 850 opiskelijaa: Toteuma 750.0, Tavoite 850.0</p>	
Kuusamon lähikuntien koulutuksellisen toiminnan kehittämisen tarpeet sekä kansallisia ja kansainvälisiä kampus-toimintamalleja on selvitetty	Työn alla
<p>Suunnitelmien ja tavoitteen mukaisesti on edetty. Kuusamon lähikuntien kanssa on tehty sopimukset tarvittavien koulutuksien järjestämisestä, vähintään 3 kpl ja kansainvälisistä kampus-toimintamalleista on laadittu selvitys: Toteuma 70.0, Tavoite 100.0 Ammatillisen opetuksen tarvesuunnitelmat on päivitetty: Toteuma 70.0, Tavoite 100.0</p>	
Opiskelija-asuntojen tarve- ja hankesuunnitelma valmis.	Työn alla
<p>Asumisen tarvetta on kartoitettu ja mahdollisuuksia on lisätty. Opiskelija-asuntojen tarve- ja hankesuunnitelman valmiustila (%): Toteuma 75.0, Tavoite 100.0</p>	
Virtuaalikampuksen vaatimat digitaaliset laite- ja sovellusratkaisut sekä virtuaalisen toiminnan pedagogisen osaamisen tarpeet mm. opintojaksojen striimauksen mahdollistamiseksi verkkoympäristössä on selvitetty	Valmis
<p>Selvitystyö on edennyt Kuusamo Kampus -hankkeessa. Selvitysraportti on valmis: Toteuma 100.0, Tavoite 100.0</p>	
5. Maapoliittisen ohjelman toteutus	
Vuositavoite	Tila
Kouluverkkosuunnitelman sisältämät toimenpiteet on otettu käyttöön suunnitelman sisällön mukaisesti	Työn alla
<p>Käyttöönotto on edennyt suunnitelman mukaisesti. Nissinvaaran koulun tila- ja toimenpidesuunnitelma sekä toteutusaikataulu on valmis: Toteuma 100.0, Tavoite 100.0 Rukan koulun tila- ja toimenpidesuunnitelma sekä toteutusaikataulu on valmis: Toteuma 20.0, Tavoite 100.0 Kirkkokedon koulun, mukaan lukien esiopetuspäiväkotii, tila- ja toimenpidesuunnitelma sekä toteutusaikataulu on valmis: Toteuma 20.0, Tavoite 100.0 Nilonkankaan uusi koulu on käytössä: Toteuma 100.0, Tavoite 100.0</p>	
Museoalueen kunnostamisen tarve-, toimenpide- ja aikataulusuunnitelma on valmis ja otettu käyttöön	Valmis
<p>Suunnitelma on valmis ja rahoitusmahdollisuudet on selvitetty. Suunnitelmat ovat valmiit ja niiden toteutukseen tarvittavat rahoitusmahdollisuudet on selvitetty: Toteuma 100.0, Tavoite 100.0</p>	
Varhaiskasvatuksen palveluverkkosuunnitelman sisältämät toimenpiteet on otettu käyttöön suunnitelman sisällön mukaisesti	Työn alla

<p>Suunnitelmat ovat edenneet aikataulun mukaisesti. Taikareppu -päiväkodin tila- ja toimenpidesuunnitelma ja aikataulu on valmis (linkittyy Kirkkokedon esiopetuspäiväkodin tila- ja toimenpideselvitykseen): Toteuma 20.0, Tavoite 100.0 Rukan päiväkodin hoitopäivien määrä on lisääntynyt 10 % uuden ryhmätilan käyttöönoton myötä: Toteuma 10.0, Tavoite 100.0 Tila- ja tarveselvitys Rukan koulun tilojen hyödyntämisestä varhaiskasvatuspalveluihin on valmis: Toteuma 20.0, Tavoite 100.0 Tolpanniemen esiopetuksen tila- ja tarveselvitys ja toimenpideaikataulu on valmis: Toteuma 80.0, Tavoite 100.0</p>	
7. Rukan stadion alueen kehittäminen	
Vuositavoite	Tila
Rukan koulun tila- ja toimenpidesuunnitelma on valmis kouluverkkosuunnitelman mukaisesti	Työn alla
<p>Suunnitelmien laatimista jatketaan. Suunnitelmat aikatauluineen ovat valmiit: Toteuma 20.0, Tavoite 100.0 Olympiavalmennuskeskuksen tilojen sijoittumisen suunnitelma Rukan stadionin alueelle on valmis: Toteuma 50.0, Tavoite 100.0</p>	
8. Saavutettava ja vetovoimainen Kuusamo	
Vuositavoite	Tila
Karhuntassun kansainvälinen kulttuuri- ja matkailukeskus -konsepti on valmis	Valmis
<p>Konseptia tullaan päivittämään. Kansainvälinen kulttuuri- ja matkailukeskus Karhuntassu on toiminnassa ja sen kävijämäärä on 35 000 /vuosi: Toteuma 10,500.0, Tavoite 35,000.0 Kuusamossa sijaitsevat muistomerkit ja patsaat on QR-kooditettu ja videoitu: Toteuma 100.0, Tavoite 100.0 Kyllä järjestetään kulttuuritapahtumia, vähintään 4 tapahtumaa: Toteuma 4.0, Tavoite 4.0</p>	
Kasvatus- ja sivistystoimialan palvelujen sähköinen toiminnanohjausjärjestelmä on valmis ja sen toimivuutta mitataan	Valmis
<p>Varhaiskasvatuksen toiminnanohjausjärjestelmä on valmis. Muilta osin toiminnanohjausjärjestelmiä on kehitetty suunnitelman mukaisesti, lukuun ottamatta palvelujen laatukyselyn toteuttamista. Toimialan tulosityksiköistä vastaaville on järjestetty koulutusta toimialan toiminnanohjausjärjestelmästä ja siihen liittyvästä tiedolla johtamisesta, 4 kertaa: Toteuma 4.0, Tavoite 4.0 Toimialan johtoryhmätyöskentelykonsepti on uudistettu: Toteuma 100.0, Tavoite 100.0 Toimialan palvelutoiminnan lomakkeet ovat sähköisessä muodossa: Toteuma 90.0, Tavoite 100.0 Varhaiskasvatus- ja koulutuspalveluiden sähköinen toiminnanohjausjärjestelmä on päivitetty ja toiminnassa: Toteuma 100.0, Tavoite 100.0 Sähköinen perhekeskusverkosto on toiminnassa ja sitä päivitetään: Toteuma 100.0, Tavoite 100.0 Kulttuuri- ja liikuntapalvelujen sähköinen kalenterivarausjärjestelmä on käytössä: Toteuma 100.0, Tavoite 100.0 Toimialaa ja sen palveluja markkinoidaan kaupungin verkkosivuilla ja sähköisissä medioissa, näkyvyys vähintään 1 x viikko: Toteuma 100.0, Tavoite 52.0 Toimialan palvelujen laatukyselyn tulokset on raportoitu ja tuloksiin on reagoitu: Toteuma 30.0, Tavoite 100.0</p>	
Kulttuuri- ja kirjastopalvelut edistävät kunnan asukkaiden hyvinvointia	Työn alla
<p>Kulttuuri- ja kirjastopalvelut ovat edistäneet merkittävästi kunnan asukkaiden hyvinvointia. Kulttuuripalveluissa yhteistyökumppanien kanssa tehty yhteisten tapahtumien vuosikello on valmis: Toteuma 90.0, Tavoite 100.0 Kulttuuri- ja tapahtumatuotantoa monipuolistetaan, 2 uutta digitaalista tapahtumaa: Toteuma 2.0, Tavoite 2.0 Oulu2026-kulttuuripääkaupunkihankkeeseen osallistutaan hankesuunnitelman mukaisesti: Toteuma 100.0, Tavoite 100.0 Uudistetut kirjastotilat ovat käytössä: Tavoite 100.0 Kirjaston kokonaislainausmäärä on kasvanut, 250 000 lainaa / vuosi: Toteuma 236,000.0, Tavoite 250,000.0 Kirjaston viestinnän ja markkinoinnin toimintasuunnitelma on valmis ja käytössä: Toteuma 70.0, Tavoite 100.0 Kirjaston asiakastytyväisyyttä on mitattu, vähintään 3,8 asteikolla 1-4: Tavoite 3.8 Kirjastoauton ja Naturpoliskirjaston toimintasuunnitelma on valmis ja käytössä: Toteuma 75.0, Tavoite 100.0</p>	

Liikuntapalvelut edistävät kunnan asukkaiden hyvinvointia	Työn alla
<p>Liikuntakeskuksen kävijämäärät ovat lisääntyneet. Liikuntakeskuksen kuntosalien ja jäähallin kehittämissuunnitelma on valmis ja otettu käyttöön: Toteuma 50.0, Tavoite 100.0 Eri ikäryhmille suunnattavien liikuntapassien ja liikuntaneuvonnan käyttöaste on kasvanut, 20 % kasvua: Toteuma 20.0, Tavoite 20.0 Liikuntakeskuksen kesän käyttöaste, 15 % kasvua: Toteuma 9.0, Tavoite 15.0</p>	
Nuorisopalvelut edistävät kunnan asukkaiden hyvinvointia	Valmis
<p>Tavoitteeseen liittyviä hankkeita on käynnissä. Nuorten kulttuuripolkuun suunnitelman päivitys on valmis ja käytössä: Toteuma 100.0, Tavoite 100.0 Nuorisopalvelujen kouluissa ja oppilaitoksissa tehtävän nuorisotyön paikallinen toimintamalli on valmis ja käytössä: Toteuma 100.0, Tavoite 100.0 Nuorisopalveluiden digitaalisten toimintaympäristö on valmis ja sitä pilotoidaan: Toteuma 100.0, Tavoite 100.0</p>	
Varhaiskasvatus- ja koulutuspalvelut edistävät kunnan asukkaiden hyvinvointia	Valmis
<p>Toiminnot ovat edenneet suunnitelmien mukaisesti. Koulutuksen ja varhaiskasvatuksen kolmiportaisen ja kolmitasoisen tuen järjestämisen malli on valmis ja taloudellisesti kestävällä tavalla käytössä: Toteuma 100.0, Tavoite 100.0 Peruskoululaisten ja lukiolaisten ”Luonnossa liikkumisen opinpolku” -suunnitelma on valmis: Toteuma 70.0, Tavoite 100.0 Kouluterveyskyselyn ja Move-mittausten tulokset on selvitetty ja niiden perusteella laadittu toimenpidesuunnitelma on valmis ja käytössä: Toteuma 100.0, Tavoite 100.0 Rajapintayhteistyö on käynnistynyt hyvinvointialueen kanssa: yhteistyöverkostotapaamisia järjestetään, vähintään 1 x kk: Toteuma 12.0, Tavoite 12.0 Lapsivaikutusten arviointijärjestelmä on otettu käyttöön päätöksenteossa: Toteuma 20.0, Tavoite 100.0 Kouluilla ja varhaiskasvatuksessa järjestetään yhteisiä vanhempien tapaamisia, vähintään 4 kertaa lukuvuodessa: Toteuma 4.0, Tavoite 4.0 Opinto-ohjauksen suunnitelma on valmis ja kaikilla 9-luokan päättäneillä on opiskelupaikka: Toteuma 100.0, Tavoite 100.0 Musiikkiopiston palvelujen käyttöaste, 20 % kasvua: Toteuma 10.0, Tavoite 20.0</p>	

Talouden toteutuminen ja tunnusluvut

Ulk (1 000 €)	TP2022	TA2023	TA muutos	TA+ muutos	TP2023	Poikkeama	Käyttö%
Toimintatuotot	2 849	2 952		2 952	3 105	153	105 %
Valmistus omaan käyttöön							
Toimintakulut	- 27 814	- 31 140		- 31 140	- 31 529	- 388	101 %
Toimintakate/jäämä	- 24 965	- 28 188		- 28 188	- 28 424	- 236	101 %

Ulk+sis (1 000 €)	TP2022	TA2023	TA muutos	TA+ muutos	TP2023	Poikkeama	Käyttö%
Toimintatuotot	2 963	3 029		3 029	3 206	176	106 %
Valmistus omaan käyttöön							
Toimintakulut	- 39 268	- 43 181		- 43 181	- 43 594	- 413	101 %
Toimintakate/jäämä	- 36 306	- 40 152		- 40 152	- 40 388	- 236	101 %

Suorite	TP2022	TA2023	TP2023
Toimintakate €/asukas	- 1 648,32	- 1 858,76	- 1 892,79

Hallintopalvelut

Toiminta-ajatus

Kasvatus- ja sivistyslautakunta

Kasvatus- ja sivistyslautakunnan tehtävänä on linjata kasvatus- ja sivistystoimialan kehittämistä. Kasvatus- ja sivistyslautakunta vastaa lainsäädännön ja kaupungin hallintosäännön määrittämästä päätöksenteosta ja tukee kasvatus- ja sivistystoimialan johtamista.

Toimistopalvelut

Toimistopalveluiden tehtävänä on vastata tarkoituksenmukaisesti ja joustavasti tulosyksiköiden tukipalveluiden kysyntään.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Hallintopalvelujen tulosalueella jatkettiin kaupunkistrategian mukaisen tiedolla johtamisen prosessien ja asiasisältöjen kehittämistä ja toteuttamista. Kehittäminen kohdistui toimintavuoden aikana pääasiassa varhaiskasvatuspalveluiden digitaalisiin palvelutoimintoihin ja ohjausjärjestelmän käyttöönottoon.

Kouluverkkoosuunnitelmaa toimeenpantiin aikataulun mukaisesti.

Urheiluyläkoulutoiminnan pilottia jatkettiin Rukan koululla ja toiminnan suunnittelua laajennettiin koskemaan myös Nilon yläkoulua.

Taiteen perusopetuksen tarjonta pidettiin Kuusamossa vuoden 2022 tasolla ja palvelun tarjontaa pyrittiin laajentamaan Posiolla ja Taivalkoskella.

Turvattiin kaikille Kuusamon perusopetuksen päättäneille toisen asteen koulutuspaikka, uutta oppivelvollisuuslakia pystyttiin noudattamaan ja korkeakouluysteistyötä tiivistettiin

Varhaiskasvatuksen palveluverkkosuunnitelmaa toteutettiin aikataulun mukaisesti.

Lukion uuden opetussuunnitelman käyttöönottoa laajennettiin kolmannelle vuosikurssille.

Talouden toteutuminen ja tunnusluvut

Ulk (1 000 €)	TP2022	TA2023	TA muutos	TA+ muutos	TP2023	Poikkeama	Käyttö%
Toimintatuotot	347	209		209	52	- 157	25 %
Valmistus omaan käyttöön							
Toimintakulut	- 2 511	- 2 343		- 2 343	- 2 324	18	99 %
Toimintakate/jäämä	- 2 165	- 2 134		- 2 134	- 2 273	- 139	107 %

Ulk+sis (1 000 €)	TP2022	TA2023	TA muutos	TA+ muutos	TP2023	Poikkeama	Käyttö%
Toimintatuotot	347	209		209	52	- 157	25 %
Valmistus omaan käyttöön							
Toimintakulut	- 2 712	- 2 664		- 2 664	- 2 645	18	99 %
Toimintakate/jäämä	- 2 366	- 2 455		- 2 455	- 2 594	- 139	106 %

Suorite	TP2022	TA2023	TP2023
Henkilöstömenot €	357 774	433 376	428 071
Toimintakate €/asukas	- 138,87	- 140,72	- 151,35

Varhaiskasvatus

Toiminta-ajatus

Varhaiskasvatuksen tehtävänä on tukea perheitä heidän kasvatustehtävässään järjestämällä vaihtoehtoisia varhaiskasvatuspalveluja sekä tarjoamalla lapsen kehitystä ja hyvinvointia tukevaa toimintaa yhdessä eri tahojen kanssa.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Kuusamon kaupungin varhaiskasvatuksen toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen vuonna 2023

Ennustettiin, että vuodelle 2023 olisi haasteena palveluverkon riittävyys ja näin erityisesti kaupungin keskustan alueella. Tämä ennuste ei kuitenkaan toteutunut. Palvelua onnistuttiin järjestämään asiakkaiden tarpeen mukaisesti. Yksityisillä palveluntuottajilla oli oma osuutensa tähän onnistumiseen. Kuitenkin edelleen toimintaympäristön nopeat muutokset haastavat lähipalveluperiaatetta.

Varhaiskasvatuspalveluiden onnistuneita muutoksia ja investointeja kaudella olivat:

- Rukan päiväkotilaajennuksen ja Nilonkankaan esiopetuspäiväkodin kalustamiseen ja uusien materiaalien hankintaan liittyvät hankinnat.
- Sähköisen viestintäjärjestelmän käyttöönotto sekä asiakaspalvelun prosessien kehittäminen varhaiskasvatuksessa.
- Varhaiskasvatuspalveluiden toiminnan ja johtamisen uudelleen arviointi ja toimintamallin uudistuksen eteenpäin vieminen.
- Varhaiskasvatuspalvelut osallistuvat aktiivisesti erilaisiin koulutuksiin ja kehittämishankkeisiin liittyen pedagogiikan kehittämiseen ja hyvinvoinnin lisäämiseen.
- Varhaiskasvatuspalvelut ovat mukana LAPE-työryhmässä, jossa jatkettiin moniammatillista verkostotyötä lasten ja perheiden palveluiden kehittämiseksi.

Talouden toteutuminen ja tunnusluvut

Ulk (1 000 €)	TP2022	TA2023	TA muutos	TA+ muutos	TP2023	Poikkeama	Käyttö%
Toimintatuotot	566	611		611	324	- 287	53 %
Valmistus omaan käyttöön							
Toimintakulut	- 7 020	- 8 420		- 8 420	- 7 852	569	93 %
Toimintakate/jäämä	- 6 454	- 7 810		- 7 810	- 7 528	282	96 %

Ulk+sis (1 000 €)	TP2022	TA2023	TA muutos	TA+ muutos	TP2023	Poikkeama	Käyttö%
Toimintatuotot	566	611		611	324	- 287	53 %
Valmistus omaan käyttöön							
Toimintakulut	- 8 846	- 9 826		- 9 826	- 9 261	564	94 %
Toimintakate/jäämä	- 8 280	- 9 215		- 9 215	- 8 938	277	97 %

Suorite	TP2022	TA2023	TP2023
Henkilöstömenot €	4 646 483	4 927 600	4 687 080
Toimintakate €/asukas	- 424,42	- 508,59	- 501,29
Kotihoidontuki ja yksityisen hoidontuki (v.2019 palveluseteli) 1000 €	1 134	1 471	1 565
Kotihoidon piirissä lapsia	110	100	108
Kunnallisen päivähoiton hoitopäivät	84 503	84 500	84 402
Esiopetuksen oppilaiden lkm	165	131	124

Koulutuspalvelut

Toiminta-ajatus

Perusopetus

Kuusamon yhtenäisen perusopetuksen tehtävänä on turvata tasapuolinen ja ajanmukainen opetus ja kasvatusta sekä vahvistaa edellytyksiä jatkuvaan itsensä kehittämiseen. Perusopetus toimii yhteistyössä kotien ja eri yhteistyötahojen kanssa.

Lukio

Lukio on jatkuvasti uudistuva oppimiskeskus, jossa kasvaa monipuolisesti sivistyneitä nuoria ja aikuisia.

Vuokatti-Ruka urheiluakatemia

Urheiluakatemia avulla urheilija pystyy yhdistämään valmentautumisen ja koulunkäynnin arjessaan. Urheiluakatemiassa urheilijan tukena toimii eri alojen asiantuntijoita, joita ovat lajivalmentajien lisäksi mm. fysioterapeutti, fysiikkavalmentaja sekä psykkinen valmentaja. Urheiluakatemiatoiminta käsittää urheilijan polun vaiheet yläkoulutoiminnasta huippu-urheiluun saakka.

Vuokatti-Ruka urheiluakatemia Kuusamon yksikkö tarjoaa urheilusta (rinnelajit: alppihiihto, freeski, lumilautailu) innostuneille tavoitteellisille nuorille alustan, jossa on turvallista kasvaa ja kehittyä ja tavoitella myöhemmin myös huippu-urheilumenestystä. Nuorten elämäntaitoja kehitetään niin, että nuorista kasvaa tasapainoisia aikuisia ja he saavat valmiuksia myös jatko-opintoihin ja tulevaisuuden työelämään.

Musiikkiopisto

Musiikkiopiston toiminta-ajatuksena on tarjota lapsille ja nuorille laadukasta ja monipuolista musiikkitaiteen perusopetusta ja tukea alueen asukkaiden musiikin harrastamista.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Kouluverkkoosuunnitelman toimeenpanoa jatkettiin sen sisältämien toimenpiteiden mukaisesti. Näkyvin aikaansaannos oli uuden Nilonkankaan koulun valmistuminen ja Nilon koulun saneeraustyön päättymisen. Merkittävin toimenpide oli Nissinvaaran koulun tarve- ja hankeselvityksessä edistyminen. Tolpanniemen koulun tarve- ja hankeselvityksen laadintaa jatkettiin. Rukan sekä Kirkkokedon koulujen selvityksiä käynnistettiin myös ja Rukan koulun tila- ja tarveselvitystyö jatkuu suunnittelutyönä vuonna 2024. Näiden lisäksi kouluverkkoosuunnitelman mukaisesti kehittämistyötä aloitettiin tekemään siten, että Käylä, Mäkelä ja Nissinvaara ovat mukana pienten koulujen kehittämishankkeessa, jossa tavoitteena on lisätä pienten kylien vetovoimaa ja elinvoimaa.

Lukuvuoden 2022–2023 ydinteema oli arjen hallinnan taitojen kehittäminen. Kestävän tulevaisuuden teemaksi oli sovittu kestäväällä tavalla toimiminen, jonka sisältöinä ovat ekologisen ja taloudellisen toiminnan, sosiaalisen toiminnan ja kulttuurisen toiminnan aihealueet. Näihin liittyen Nilon koululla jokaisella luokkatasolla edistettiin hyvinvointia ja sen myötä arjen hallinnan taitoja, yhteenkuuluvuutta ja suvaitsevaisuutta. Koulun yhteistyökumppaneina olivat esimerkiksi nuorisotyö, seurakunta ja poliisi. Rukan koululla kehitettiin urheilijan polku -mallin mukaista urheiluyläkoulupolkua yhdessä Vuokatti-Ruka Urheiluakatemia kanssa. Rukan koulu pilotoi lukuvuonna 2023-2024 Yrityskylän yläkoulu-konseptia, jolloin 9. vuosiluokat ennakkotuntien jälkeen tulevat käymään päivän Oulussa sijaitsevassa Yrityskylä Yläkoulun oppimisympäristössä. Alakouluilla ydinteemoja toteutettiin kullekin koululle laaditun hyvinvoinnin vuosikellon mukaisesti.

Oppilaiden tuen järjestämismalleja kehitettiin toimintavuoden aikana laatimalla kolmiportaiseen tukeen liittyville toimenpiteille selkeät asianhallinta- ja toimintaprosessien mallinnukset sekä taloudellisesti kestävät toimintasuunnitelmat. Opinto-ohjauksen päivitetty toimintasuunnitelma otettiin käyttöön uuden lukuvuoden alkaessa.

Kuusamon lukion opiskelijamäärä nousi syksyllä 2023 n. 20 opiskelijalla edellisvuoteen verrattuna. Kuusamon ulkopuolelta tulleiden opiskelijoiden määrä kasvoi edelleen ja uuden lukuvuoden alussa heidän määränsä oli lähes 80. Suurin osa em. opiskelijoista on Vuokatti-Ruka urheiluakatemia urheilijoita.

Lukuvuoden 2023-2024 alussa lukiossa alkoi kaksi uutta linjaa yleis- ja urheiluvalmennuslinjan lisäksi: lumilinja ja yrittäjäyrylinja. Urheiluvalmennuslinja täydentyi alppilajien (alppihiihto, freeski, lumilautailu) lisäksi lentopallolla. Vuokatti-Ruka urheiluakatemia toimintoihin liitettiin myös ns. yleisvalmennuslinja, joka tarjoaa eri lajien urheilijoille harjoitusmahdollisuuden kolmena aamuna viikossa.

Oppivelvollisuuden laajenemisen osalta syksyllä 2023 aloitti ensimmäinen vuosikurssi, jonka opiskelijat voivat valmistua ylioppilaiksi keväällä 2024 uuden lain mukaisina opiskelijoina.

Lukio jatkoi edelleen vilkasta kansainvälisyystoimintaa mm. ystävyyskoulu GAZ-Schulen (Reichelsheim, Saksa) sekä Darmstadtin teknillisen yliopiston (Saksa) kanssa (opettajaharjoitteluyhteistyö Kuusamossa).

Vuokatti-Ruka urheiluakatemia toiminta laajentui ja kasvu jatkui. Toisen asteen (lukio, KAO) urheilijoiden määrä nousi syksyllä 14 henkilöllä. Urheilijoiden kokonaismäärä vuonna 2023 oli 224: yläkoululeiriläiset 75, urheiluyläkoululaiset 31 (Nilo, Ruka), toisen asteen opiskelijat 99, toisen asteen päättäneet 19. Henkilöstömäärä pysyi edellisvuoden tasolla.

Urheiluakatemia lajikirjo (alppihiihto, freeski, lumilautailu) laajentui syksyllä 2023 lentopallolla, jonka osalta akatemia tekee yhteistyötä Kuusamon Pallo-Karhujen kanssa, sekä ns. Yleisvalmennuslinjalla (lukio, KAO), joka antaa mahdollisuuden eri lajien urheilijoille harjoitella seurojen toteuttaman lajiharjoittelun lisäksi kolmena kouluamuna viikossa asiantuntevassa valmennuksessa.

Urheiluyläkoulutoiminta vakinaistettiin Kuusamossa niin, että lukuvuoden 2023-2024 alusta alkaen sekä Nilon että Rukan yläkoulut ovat virallisia urheiluyläkouluja. Urheiluyläkoulutoiminnalla voidaan vahvistaa nuorten urheiluharrastusta tarjoamalla kouluviikon aikana mahdollisuus harjoitteluun osana kouluopetusta ja kerhotoimintaa.

Urheiluakatemia osana Olympiavalmennuskeskus Vuokatti-Rukan huippu-urheilutoiminta jatkui lajiliittojen, Vuokatin urheiluopiston, Jyväskylän yliopiston, Sotkamon kunnan ja Kuusamon kaupungin yhteistyössä. Toiminta oli hyvin verkostomaista muiden urheilutoimijoiden kanssa, ja Olympiavalmennuskeskus Vuokatti-Ruka oli talvilajien osalta koordinoiva ja omalta osaltaan mm. lajivalmennusta tukevaa asiantuntijatoimintaa toteuttava taho.

Vuokatti-Ruka urheiluakatemia kuntien (Kuusamo, Sotkamo) toimijoiden yhteistyö oli rakentavaa, toimivaa ja eteenpäin katsovaa. Urheiluakatemia tehtävänä oli toteuttaa toiminnassaan kuntien strategisia linjauksia

Lukuvuoden aikana musiikkiopisto vastaa Taivalkosken lisäksi myös Posion musiikkitaiteen perusopetuksesta. Musiikkileikkikouluun saadaan lisää oppilaita.

Talouden toteutuminen ja tunnusluvut

Ulk (1 000 €)	TP2022	TA2023	TA muutos	TA+ muutos	TP2023	Poikkeama	Käyttö%
Toimintatuotot	1 228	1 148		1 148	1 258	110	110 %
Valmistus omaan käyttöön							
Toimintakulut	- 15 739	- 17 564		- 17 564	- 17 914	- 350	102 %
Toimintakate/jäämä	- 14 510	- 16 416		- 16 416	- 16 656	- 240	101 %

Ulk+sis (1 000 €)	TP2022	TA2023	TA muutos	TA+ muutos	TP2023	Poikkeama	Käyttö%
Toimintatuotot	1 229	1 148		1 148	1 259	111	110 %
Valmistus omaan käyttöön							
Toimintakulut	- 22 081	- 23 994		- 23 994	- 24 358	- 363	102 %
Toimintakate/jäämä	- 20 853	- 22 846		- 22 846	- 23 099	- 253	101 %

Suorite	TP2022	TA2023	TP2023
Henkilöstömenot €	13 180 737	13 734 448	13 838 004
Toimintakate €/asukas	- 959,59	- 1 088,89	- 1 109,17
Peruskoulujen oppilaiden lkm	1 532	1 551	1 538
Lukion opiskelijoiden lkm	249	265	257

Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut

Toiminta-ajatus

Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut lisäävät kuntalaisten hyvinvointia, edistävät fyysistä ja henkistä toimintakykyä, lisäävät osallisuutta, yhteisöllisyyttä ja aktiivisuutta sekä ehkäisevät syrjäytymistä.

Palvelun sisältö/toiminnan kuvaus

Kulttuuritoimi

Kulttuuritoimi edistää, tukee ja järjestää kulttuuritoimintaa kunnassa. Kulttuuritoimi vastaa Kuusamotalon, Kaamosgallerian ja kotiseutumuseon toiminnasta. Kulttuuritoimi järjestää tapahtumia eri kohderyhmät huomioon ottaen ja kulttuuritoimen tuottamat tapahtumat täydentävät Kuusamotalon muuta ohjelmatarjontaa. Kulttuuritoimi tekee myös yhteistyötä alueen muiden toimijoiden kanssa ja kulttuuriavustuksilla tuetaan paikallisten kulttuuritoimijoiden toimintaa. Kulttuurikasvatussuunnitelmalla tuetaan lasten ja nuorten kulttuurikasvatusta yhteistyössä koulujen kanssa.

Kirjastotoimi

Kirjasto tarjoaa pääsyn tietoon ja kulttuurisisältöihin, ylläpitää monipuolista ja uudistuvaa kokoelmaa sekä edistää lukuharrastusta. Kirjasto edistää myös yhdenvertaisuutta ja yhteiskunnallista vuoropuhelua tarjoamalla tietopalvelua, ohjausta tiedon hankintaan ja monipuoliseen lukutaitoon sekä tarjoamalla tiloja oppimiseen ja kansalaistoimintaan. Kirjaston toimipisteet ovat pääkirjasto, kirjastoauto Kirjakka ja toisen asteen oppilaitoskirjasto Naturpolis.

Liikuntatoimi

Liikuntapalvelut luo edellytyksiä kuntalaisten aktiiviselle liikuntaharrastukselle. Liikuntatoimi järjestää terveyttä ja hyvinvointia edistävää liikuntaa ja liikuntaneuvontaa sekä vastaa Liikuntakeskuksen (uimahalli, jäähalli, kuntosalit ja palloiluhalli sivutiloineen) toiminnasta. Toiminnassa otetaan huomioon eri kohderyhmät. Liikuntaseurojen toimintaa tuetaan avustuksilla.

Nuorisopalvelut

Nuorisopalvelut edistää ja tukee nuorten kasvua, osallisuutta ja vaikuttamismahdollisuuksia sekä kykyä ja edellytyksiä toimia yhteiskunnassa kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti. Tukee nuorten harrastamista ja vapaa-ajan toimintaa, edistää nuorten kulttuurien moninaisuutta, yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa sekä parantaa nuorten kasvu- ja elinoloja.

Peruspalveluita ovat yhteisvastuullinen ohjaus- ja neuvontatyö, monialainen verkostoyhteistyö mm. osallisuus- ja kouluyhteistyö esim. nuorisovaltuuston toiminta, yrittäjyys- ja kansainvälisyyskasvatus sekä osallistuminen maahanmuuttajanuorten kotouttamiseen.

Nuorisopalvelut koordinoi ja toteuttaa paikkakunnalle osoitettujen hankemäärärahojen kautta mm. Etsivää nuorisotyötä sekä koulunuorisotyötä.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Liikuntapalvelujen liikuntaneuvontatoiminnan sekä lasten ja nuorten liikunta-aktiivisuuden kehittämistyötä jatkettiin vuoden 2023 aikana poikkihallinnollisena yhteistyönä.

Liikuntakeskuksen kesän käyttöastetta pyrittiin lisäämään, mutta merkittäviä leirejä tms. ei saatu. Uimahalli- ja pesutilojen kesän pilasi Legionella -bakteeri, joka sulki uimahalli tilat noin kolmeksi kuukaudeksi. Liikuntapalveluihin kuuluvien liikuntapaikkojen sähköinen Julius-varausjärjestelmä valmistui ja otettiin käyttöön osin jo loppuvuodesta 2023. Liikuntapalvelujen vetovoimaisuutta lisättiin uudistetuilla palveluilla ja järjestelmällä tiloja uudelleen.

Kirjaston toiminnallisten tilojen uudistaminen jäi odottamaan mahdollista kirjaston peruskorjausta. Korjaussuunnittelua käynnistettiin vuoden 2023 aikana. Kirjasto oli mukana Pohjois-Pohjanmaan sekä koulutoimen lukemista edistävässä yhteishankkeissa. Demokratiahankkeen avulla kirjaston toimintaa kehitettiin kansalaisten ja päättäjien vuoropuhelun foorumeina. Kirjastopalveluiden kävijämäärä kasvoi, mutta ei yltänyt vielä koronavuosi edeltävälle tasolle.

Kuusamotalon ja kotiseutumuseon kunnostusta jatkettiin määrätietoisella suunnittelutyöllä. Museolla saatiin valmiiksi tallipuojin kunnostaminen. Entistä monipuolisempia, myös digitaalisia ja aivan uusia, kulttuuri- ja tapahtumatuotantoja kehitettiin. Heinäkuussa kuudella kuusamolaisella kylällä toteutettiin Kuusamon Kamari -festivaali. RAF-valmiusjoukot vierailivat heinäkuussa viidellä kylällä. Iltatori vakiinnutti paikkansa kesän tapahtumien sarjassa. Galleriatoimintaa kehitettiin yhteistyössä Oulun taidemuseon ja paikallisten kuvataiteen harrastajien kanssa.

Kulttuuripalveluiden ja Kuusamotalon käyttäjämäärä kasvoi edellisvuodesta lähes 8.000 vieraalla. Oulu2026-kulttuuripääkaupunkihankkeen alueellisia valmisteluja jatkettiin aktiivisesti yhteistyössä alueen kulttuuritoimijoiden kanssa.

Karhuntassun uusi kansainvälinen matkailu- ja kulttuurikeskus valmistui suunnitellusti ja otettiin käyttöön tammikuun alussa. Samalla matkailuneuvonta palasi Kuusamotalosta takaisin omiin tiloihinsa.

Nuorisopalvelut vakiinnutti toimintansa uusissa tiloissa ja osallistui aktiivisesti eri yhteistyökumppaneiden kanssa nuorten hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämiseen. Nuorisopalveluille laadittiin digitaalisen nuorisotyön kehittämissuunnitelma, jonka pohjalta on laadittu suunnitelma kehittämisen painopisteistä sekä käytännön toimenpiteistä. Toiminta alkoi syksyllä 2023 Nuorisovaltuuston toimintaa ja vaikutusmahdollisuuksia on lisätty paikallisesti tuomalla toimintaa esille eri tulosalueille ja päättävälle tahoille. Edustajille on tarjottu vaikuttajakoulutusta. Nuorisovaltuusto otti vuoden aikana aktiivisesti kantaa nuoria koskeviin asioihin; kirjoitti lausuntoja, aloitteita sekä kannanottoja.

Talouden toteutuminen ja tunnusluvut

Ulk (1 000 €)	TP2022	TA2023	TA muutos	TA+ muutos	TP2023	Poikkeama	Käyttö%
Toimintatuotot	708	738		738	746	7	101 %
Valmistus omaan käyttöön							
Toimintakulut	- 2 545	- 2 314		- 2 314	- 2 351	- 37	102 %
Toimintakate/jäämä	- 1 836	- 1 575		- 1 575	- 1 605	- 30	102 %

Ulk+sis (1 000 €)	TP2022	TA2023	TA muutos	TA+ muutos	TP2023	Poikkeama	Käyttö%
Toimintatuotot	822	815		815	846	31	104 %
Valmistus omaan käyttöön							
Toimintakulut	- 5 629	- 6 194		- 6 194	- 6 235	- 41	101 %
Toimintakate/jäämä	- 4 807	- 5 379		- 5 379	- 5 388	- 10	100 %

Suorite	TP2022	TA2023	TP2023
Henkilöstömenot €	1 533 436	1 697 817	1 609 901
Toimintakate €/asukas	- 115,98	- 103,86	- 106,88
Lainoja/v	233 230	250 000	238 145
Lainoja/asukas	15,41	16,49	15,7
Kirjaston tilaisuudet/v	55	100	62
Kultt.tilaisuuksissa kävijöitä	17 541	60 000	25 267
Kulttuuritilaisuudet kpl	116	250	101
Liikuntakeskus kävijämäärä	263 401	290 000	309 610
Liikuntakeskus kävijät/asukas	17,4	19,12	20,45
Nuorisopalv. kävijämäärä	15 110	18 000	16 222

Hankkeet ja projektit

Talouden toteutuminen ja tunnusluvut

Ulk (1 000 €)	TP2022	TA2023	TA muutos	TA+ muutos	TP2023	Poikkeama	Käyttö%
Toimintatuotot		247		247	726	479	294 %
Valmistus omaan käyttöön							
Toimintakulut		- 500		- 500	- 1 088	- 588	218 %
Toimintakate/jäämä		- 253		- 253	- 362	- 109	143 %

Ulk+sis (1 000 €)	TP2022	TA2023	TA muutos	TA+ muutos	TP2023	Poikkeama	Käyttö%
Toimintatuotot		247		247	726	479	294 %
Valmistus omaan käyttöön							
Toimintakulut		- 504		- 504	- 1 095	- 591	217 %
Toimintakate/jäämä		- 257		- 257	- 369	- 112	143 %

Yhdyskuntatekniikka

Toiminta-ajatus

Yhdyskuntatekniikan lautakunnan keskeisimpänä tehtävänä on vastata kestävä kehityksen vaatimusten mukaisesti yhdyskuntasuunnittelusta ja -rakentamisesta niin, että niillä turvataan ja taataan monimuotoinen, viihtyisä ja turvallinen elinympäristö. Lisäksi lautakunta vastaa hyvästä rakentamistavasta ja mm. luonnon monimuotoisuuden turvaavasta ympäristönsuojelusta.

Toimialajohtajan katsaus

Takana on ensimmäinen vuosi Sote-uudistuksen jälkeistä aikaa. Hyvinvointialueen toiminnan aloittaminen on sujunut toimialan näkökulmasta ilman merkittäviä ongelmia. Muutoin viime vuotta on leimannut epävakaus. Pitkin vuotta saatiin talouskasvun osalta synkkiä ennusteita ja mm. rakennusosalta kantautui huolestuttavia viestejä.

Toimintaympäristön muutoksiin ja talouden haasteisiin on reagoitu esimerkiksi onnistuneilla sähköenergian systeemihinnan suojauksilla. Toimialalla pystyttiin toteuttamaan muitakin toimenpiteitä, joilla menot saatiin pidettyä kohtuullisena palvelujen tuottamisen häiriintymättä merkittävästi. Toimialan menot alittuivat noin 695 000 ja toimintatuotot ylittyivät 1 642 800 eurolla. Positiivinen käyttökate (muutettu talousarvio) ylittyi siten 2 505 000 eurolla. Merkittävimmät menojen alitukset ovat syntyneet energian hinnassa. Toimintatuottojen kasvua on ollut sekä sisäisissä että ulkoisissa myynti- ja vuokratuloissa sekä maanvuokratuloissa ja viranomaismaksuissa.

Talouden epävarmuudesta huolimatta toimialalla on jatkettu mittavan investointiohjelman toteuttamista. Investointiohjelman toteutuma-aste oli 65,5 %. Laajempia valmistuneita hankkeita olivat mm. Nilonkankaan koulu, Yhdyskulman saneeraus, Vuosselin reitti sekä Mäntyselän tieyhteyden valmistuminen liikennöitävään käyttöön.

Lisäksi valmistuivat kaupungintalon ulkopuolen peruskorjaus ja katokset vaiheen 1 osalta, ammattiopiston asuntolan D-rapun saneeraus ja Kirkkokedon koulun auditoriomuutos. Vesikattojen korjauksia tehtiin Mäkelän koululla, Oivangin nuorisokeskuksessa, Torangin koululla ja terveyskeskuksessa. Liikuntakeskuksen aulan ja wc-tilojen saneeraus valmistui keväällä 2023 ja ent.postin päärakennuksen korjaukset ja ympäristön järjestelyt syksyllä 2023.

Tarve- ja hankeselvityksiä tehtiin vuoden 2023 aikana mm. Tolpanniemen ja Nissinvaaran koulujen sekä myös ammattiopiston osalta. Iso-Kemilän (Dione), Ruijantie 16 ja Porkkatie 3 purkutyöt saatiin loppuun suunnitellusti syksyllä 2023.

Vuoden 2023 alussa hyvinvointialue Pohde aloitti toimintansa ja kaupunki teki vuokrasopimukset toimitiloista. Toimintatapoja ja malleja on luotu yhteistyössä. Vuoden alussa aloitti toimintansa myös inhouse -yhtiö PPP-Köökki Oy, jonka kanssa tehtiin sopimukset toimialalla puhtauspalveluista, toimitilojen lisäksi.

Mäntyselän teollisuusalueen tieyhteys ja liittymä on otettu käyttöön. Pohjois-Pohjanmaan liitto on myöntänyt Mäntyselän tieyhteyshankkeelle tukea 977 542 euroa. Energiapuuterminaalin toteuttaminen etenee suunnitellussa aikataulussa. Kahden hehtaarin alue on otettu käyttöön syksyllä. Pohjois-Pohjanmaan liitto on myöntänyt hankkeelle tukea 1 772 582 euroa.

Helmenpyytäjätien silta on valmistunut aikataulussa. Jatatien, Luomantien ja Kaiterantien sekä kevyen liikenteen väylien saneeraukset ovat valmiina.

Rukan tuomaritornin muutostyö sekä valmentajien lava ovat valmiit ja Heliharjun mäen muutostyö on aloitettu ja työtä jatketaan keväällä 2024.

Kiertotalouden tiekartta laadittu Kuusamon kiertotalous 2030 hankkeessa. Jätteiden erilliskeräys alkoi 1.9.2023.

Uusien asuntoalueiden tiet on rakennettu liikennöitävään kuntoon ja rakentaminen tonteilla on mahdollista. Uunikulma-Kivilampi alueelta on luovutettu yhteensä 13 tonttia ja Maikun alueelta 2 tonttia. Tonteista 5 on luovutettu vuoden 2023 aikana. Pappilan peltojen maankäyttösopimus on allekirjoitettu ja asemakaava hyväksytty. Raakamaata on hankittu 5 palstaa (noin 87 ha).

Reitistöjen kehittämissuunnitelma on valmistunut. Vuosselin reitin viimeistelytyöt on saatu päätökseen. Vuonna 2023 toteutettavien tie- ja reitistöhankeiden toteuttaminen on pääosin edennyt suunnitellusti. Joidenkin pienien kohteiden toteuttaminen on siirtynyt vuodelle 2024. ELY-keskuksen kanssa valmisteltavien kevyen liikenteen väylä -hankkeiden valmistelu on edennyt suunnitellusti. ELY-keskus on yhteistyössä kaupungin kanssa valmistellut rahoitushakemuksen Kitkantie-Nissinvaara kevyen liikenteen väylähankkeelle. Yksityisteiden kunnossapitoavustuspäätökset vuosille 2023–2027 on tehty. Hakemuksia tuli 222 kpl. Yksityisteiden perusparantamiseen ja suunnitteluun on myönnetty avustusta 47 hankkeelle.

Digitaalisten palvelujen ja tietovarantojen kehittämisen hanke (Ydin) on käynnissä. Hanke on yhteinen Järvenpään kaupungin kanssa. Hankkeessa lähtötilanne on selvitetty ja kehittämistarpeita, vaatimuksia sekä tavoitteita kartoitettu mm. järjestetyissä työpajoissa. Henkilöstöä on koulutettu uusien ohjelmistoratkaisujen käyttöönottoon. Koulutuksia on järjestetty yhdessä Järvenpään kaupungin kanssa.

Koulutukset ja työpajat digitaalisen turvallisuuden edistämiseksi on tilattu ja aikataulutettu. Lisäksi on kilpailutettu ja tilattu asiantuntijapalvelu rakennetun ympäristön prosessien kehitystyöhön. Työpajat prosessien kehitystyöhön sovittu asiantuntijapalvelun tarjoajan kanssa.

Tietojärjestelmän hankintapäätös on tehty. Sopimukset toimittajan kanssa on allekirjoitettu ja alustava käyttöönottosuunnitelma tehty.

Rakennusvalvontaan on jätetty vuoden 2023 aikana lupahakemuksia yhteensä 470 kpl, mikä on -12 % vuoden 2022 aikana jätetyistä lupahakemuksista ja -9 % viiden edeltävän vuoden keskiarvosta. Rakennusvalvonnassa on aloittanut toukokuussa 2023 kaksi uutta rakennustarkastajaa. Uusien rakennustarkastajien perehdyttäminen vaikutti jonkin verran lupien käsittelyaikoihin vuonna 2023.

Asuntopoliittisen ohjelman päivittämisen ohjausryhmä on kokoontunut 7 kertaa vuoden 2023 aikana. Työ on lähes valmis ja etenee päätöksentekoaikoihin alkuvuonna 2024.

Ympäristötulosalueelle on rekrytoitu viimeisin ympäristötarkastaja joulukuussa 2023. Hygieenikkoeläinlääkäri on virkavapaalla 1.12.2023- 30.9.2024 välisen ajan, jolle aikavälille tehtävään on saatu sijainen. Uusien työntekijöiden perehdytys on vaikuttanut tulosalueen töiden sujuvuuteen. Toiminnanharjoittajien lupa- sekä ilmoitusmäärät ja tarkastusten lukumäärät ovat olleet aiempien vuosien tasolla.

Työhyvinvointikysely on toteutettu ajalla 2.2.-16.2.2023. Kyselyn tuloksissa ei tapahtunut merkittäviä muutoksia edellisvuoteen nähden ja työhyvinvointi on säilynyt hyvällä tasolla. Työhyvinvointikyselyn tulokset on käsitelty työyksiköissä kevään aikana. Sairauspoissaolot ovat laskeneet hienoisesti edellisvuoteen nähden.

Toimialalla käynnissä ja valmistelussa olevat hankkeet (12/2023):

- Mäntyselän tieyhteys, Pohjois-Pohjanmaan liitto, kokonaiskustannus 1 955 085 euroa
- Yhdyskuntatoimialan digitaalisten palvelujen ja tietovarantojen kehittäminen, Valtiovarainministeriö, kokonaiskustannus 469 500 euroa
- Vuosselinreitti, ympärivuotinen ja monikäyttöinen 2021–2023, Maaseuturahasto, kokonaiskustannus n. 820 000 euroa
- Kuusamon kiertotalous, Pohjois-Pohjanmaan liitto, kokonaiskustannus 107 000 euroa
- Kevyen liikenteen yhteys Raja-Kormasentie, Traficom, kokonaiskustannus 625 000 euroa
- Slopestyle-rinne, OKM/AVI, kokonaiskustannus 2 050 000 euroa (hakemus jätetty)
- Yksityisteiden peruskorjaushankkeet, joita myös Ely-keskus avustaa (13 kpl), kokonaiskustannus 1 857 000 euroa
- Pienet yksityisteiden peruskorjaukset ja peruskorjauksen suunnitelmien laatiminen (28 kpl), kokonaiskustannus noin 100 000 euroa
- Alakitkan kalasataman laite- ja kalustohankinnat, ELY, Euroopan meri- ja kalatalous rahasto, kokonaiskustannus 122 400 euroa
- Valmennuskeskus, OKM/AVI, kokonaiskustannus 21 740 000 euroa (rahoitussuunnitelmaesitys tehty)
- Liikuntakeskus, yu-tilan saneeraus, OKM/AVI, kokonaiskustannus 560 600 euroa (hakemus jätetty)

Yhteensä kokonaiskustannukset noin 30 406 585 euroa.

Lisäksi Yhdyskuntatekniikka ja tulevaisuustoimiala ovat yhteistyössä valmistelleet Portti kansallispuistoon (367 089 euroa) ja Mäntyselän energiapuuterminaali hankkeet (1 772 582 euroa). Yhdyskuntatekniikka vastaa hankkeiden toteuttamisesta.

Lisäksi toimiala on osallistunut Pessarín alikulkutunnelit hankkeen rahoitushakemuksen valmisteluun. Hankkeen kustannusarvio 574 000 euroa.

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Toimialan keskeiset tavoitteet ja painopisteet on saavutettu poikkeuksellisista oloista huolimatta. Varojen käyttöä ja talouden yleistä toteutumaa on seurattu keskushallinnosta saatujen ohjeiden sekä kaupunginhallituksen päätösten mukaisesti. Sisäisessä valvonnassa on noudatettu KV 18.9.2023 § 33 ja KH 25.9.2023 § 171 vahvistettua ohjeistusta. Sisäinen valvonta on todettu riittäväksi, painottuen sisäiseen tarkkailuun. Yhdyskuntatekniikan toimialalla ei ole ilmennyt syytä ryhtyä mittaviin toimintamallien muutoksiin.

Sopimustoimintaan liittyen toimialalla ei ole ollut ongelmia sopimusten mukaisten ehtojen noudattamisessa. Selvitykset avoimena olevista oikeudenkäynneistä mahdollisine taloudellisine vaikutuksineen sekä vuokravastuista on toimitettu keskushallintoon 25.1.2024 liitettäväksi osaksi kaupungin tilinpäätösmateriaaleja. Taloudellisten riskien todennäköisyys ei ole muuttunut edellisvuodesta.

Toimialalla on tehty 459 viranhaltijapäätöstä. Lautakunta on käsitellyt 126 asiaa ja ympäristöjaosto 49 asiaa. Tehtyihin päätöksiin on tehty oikaisuvaatimuksia, hankinta-oikaisuja ja/tai valituksia yhteensä 2 kpl. Kokonaismäärä on 3 % tehdyistä päätöksistä. Laskua edellisvuoteen nähden 50 %. Rakennustarkastajat ovat tehneet yht. 872 päätöstä. Henkilöriskien arvioinnit toimialalla on toteutettu suunnitellusti.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

1. Hyvinvoiva Kuusamo	
Vuositavoite	Tila
Uuden paloaseman valmisteluun osallistuminen	Työn alla
Neuvotteluja käyty Pohteen ja maanomistajan kanssa. Odotetaan Pohteen päätöstä. Sopimusperiaatteista on neuvoteltu. Maankäyttösopimusluonnos tehty maanomistajan kanssa: Toteuma 90.0, Tavoite 100.0	
2. Kansainvälinen ja kasvava Kuusamo	
Vuositavoite	Tila
Asuntopoliittinen ohjelma päivitetty.	Työn alla
Työryhmä on kokoontunut 7 kertaa. Asuntopoliittinen ohjelma on lähes valmis. Asuntopoliittisen ohjelman päivityksen valmiusaste: Toteuma 90.0, Tavoite 100.0	
K Oy Kv hankkii markkinoilta valmiita asuntoja 20 kpl. Selvitetään yksityisten omistamien asuntojen lanseerausta vakituisen asumisen asuntomarkkinoille.	Valmis
Asunnot valmistuvat maaliskuussa 2024. Hankitut valmiit asunnot (kpl): Toteuma 20.0, Tavoite 20.0	
3. Kuusamon biopuisto investoinnit	
Vuositavoite	Tila
Kiertotalouden tiekartta valmis ja toteutuksessa	Valmis
Tiekartta on valmis. Jätekuljetukset on kilpailutettu. Tiekartta valmis: Toteuma 100.0, Tavoite 100.0 Toteutuminen aloitettu: Toteuma 100.0, Tavoite 100.0 Jätehuoltomääräykset päivitetty uutta lainsäädäntöä vastaaviksi: Toteuma 100.0, Tavoite 100.0	
Terminaalin ja tiestön rakentaminen käynnissä	Valmis
Terminaalin rakentaminen on meneillään ja kahden ha:n alue on otettu käyttöön. Uusi tieyhteys ja liittymä ovat käytössä. Terminaalin rakentaminen käynnistetty: Toteuma 100.0, Tavoite 100.0 Uusi tieyhteys ja liittymä liikennöitävässä kunnossa: Toteuma 100.0, Tavoite 100.0	
4. Kuusamon kampus. Kuusamon luontoakatemia.	
Vuositavoite	Tila
Kampuksen toiminnallinen suunnitelma valmis ja tarvekartoitus sekä hankepäätökset tehty	Työn alla
Tilojen osalta on tehty hankepäätös (1/2024) ammattiopiston teorialuokkatilojen toteuttamisesta Nuorten- ja järjestötilan toiseen kerrokseen. Muiden tilojen osalta tarve- ja hankeselvitys jatkuu. Hankepäätökset tehty: Toteuma 40.0, Tavoite 100.0 Tarvekartoitus tehty: Toteuma 60.0, Tavoite 100.0 Toiminnallinen suunnitelma valmis: Toteuma 70.0, Tavoite 100.0	
5. Maapoliittisen ohjelman toteutus	
Vuositavoite	Tila
Maanhankinta maapoliittisen ohjelman toteuttamiseksi	Valmis
Maata hankittu 5 palstaa. Luovutettu 18 tonttia. Metsäarviot valmistuneet. Maata hankittu 5 palstaa: Toteuma 100.0, Tavoite 100.0 Luovutettu tai vaihdettu 5 palstaa: Toteuma 100.0, Tavoite 100.0 Metsäsuunnitelman laatiminen käynnistetty: Toteuma 100.0, Tavoite 100.0	

Reitistöjen kehittäminen	Valmis
Rukan-Kuntivaara mk-reittitoimitus on meneillään. Kahden ulkoilureittisuunnitelman laatiminen aloitettu. Reitistöjen kehittämissuunnitelma on valmis, hyväksytty yhdyskuntatekniikan lautakunnassa 13.12.2023 § 121. Vuosselin reitti on valmistunut. Reittitoimitukset käynnistetty ydinalueilla 3 kpl: Toteuma 100.0, Tavoite 100.0 Reitistöjen kehittämissuunnitelma valmis: Toteuma 100.0, Tavoite 100.0 Vuosselin reitti valmis: Toteuma 100.0, Tavoite 100.0	
7. Rukan stadion alueen kehittäminen	
Vuositulo	Tila
Olympiavalmennuskeskuksen ja Rukan yläkoulun toiminnallinen suunnitelma valmis ja tarvekartoitus sekä hankepäätökset tehty	Työn alla
Molempien kohteiden tarve- ja hankeselvitys on käynnissä. Tarvekartoitus tehty: Toteuma 60.0, Tavoite 100.0 Hankepäätös tehty: Toteuma 15.0, Tavoite 100.0 Suorituspaikkojen suunnittelu käynnistetty: Toteuma 15.0, Tavoite 100.0	
8. Saavutettava ja vetovoimainen Kuusamo	
Vuositulo	Tila
Digitaalisten palvelujen ja tietovarantojen kehittäminen	Valmis
Hankintapäätös on tehty ja järjestelmän käyttöönotto on aloitettu. Omaisuuksien hallinnan järjestelmän hankintapäätös tehty: Toteuma 100.0, Tavoite 100.0	
Yksityis- ja metsäautoteiden tiekuntien aktivointi	Valmis
Tiekuntia on tiedotettu avustusmahdollisuuksista (n. 210 kpl). Osallistuttiin yksityisteiden avustamisen infotilaisuuteen. Kontaktoidut tiekunnat 200 kpl: Toteuma 100.0, Tavoite 100.0	
10. Uusiutuva energia	
Vuositulo	Tila
Biokaasun tuotannon investointi tehty	Työn alla
Investointipäätöstä ei ole vielä tehty. Biokaasulaitoksen investointipäätös tehty (Ei=0, Kyllä=100): Tavoite 100.0	
Kaupunkikonsernin uudisrakennus- ja saneerauskohteissa toteutetaan kannattavat aurinkopaneeli-investoinnit	Työn alla
Nilonkankaan koulun järjestelmä on käytössä. Kaupungintalon aurinkopaneelijärjestelmä on suunniteltu. Päätös toteuttamisesta 2 kpl: Toteuma 80.0, Tavoite 100.0	

1. Uuden kaupunkiorganisaation ja hyvinvointialueen yhteistyömallien luominen

Hyvinvointialueen kanssa on käynnistetty yhteistyötä tapaamisilla ja kohdekäynneillä. Inhouse -yhtiö PPP-Köökki Oy toteuttaa kaupungin kiinteistöjen puhtauspalvelut ja toiminta sekä yhteistyö ovat sujuneet hyvin.

2. Uuden teollisuusalueen kehittäminen, jätehuollon ja kiertotalouden sekä energiaomavaraisuuden edistäminen

Mäntyselän teollisuusalueen tieyhteys ja liittymä on otettu käyttöön. Pohjois-Pohjanmaan liitto on myöntänyt Mäntyselän tieyhteys Hankkeelle tukea 977 542 euroa. Energiapuuterminaalien toteuttaminen etenee suunnitellussa aikataulussa. Kahden hehtaarin alue on otettu käyttöön syksyllä.

Kiertotalouden tiekartta laadittu Kuusamon kiertotalous 2030 hankkeessa. Jätteiden erilliskeräys alkoi 1.9.2023.

3. Maankäyttöpoliittisen ohjelman toteuttaminen ja uudet vetovoimaiset asuntoalueet

Uunikulma-Kivilampi ja Maikun asuntoalueiden tiet on rakennettu liikennöitävään kuntoon ja rakentaminen tonteilla on mahdollista. Uunikulma-Kivilampi alueelta on luovutettu yhteensä 13 tonttia ja Maikun alueelta 2 tonttia. Tonteista 5 on luovutettu vuoden 2023 aikana. Pappilan peltojen maankäyttösopimus on allekirjoitettu ja asemakaava hyväksytty. Raakamaata on hankittu 5 palstaa (noin 87 ha)

4. Saavutettavuus, yhteydet, tiestö ja reitistöt

Reitistöjen kehittämissuunnitelma on valmistunut. Vuosselin reitin viimeistelytyöt on saatu päätökseen. ELY-keskuksen kanssa valmisteltavien kevyen liikenteen väylä - hankkeiden valmistelu on edennyt suunnitellusti. ELY-keskus on yhteistyössä kaupungin kanssa valmistellut rahoitushakemuksen Kitkantie-Nissinvaara kevyen liikenteen väylähankkeelle.

Yksityisteiden kunnossapitoavustuspäätökset vuosille 2023–2027 on tehty. Hakemuksia tuli 222 kpl. Yksityisteiden perusparantamiseen ja suunnitteluun on myönnetty avustusta 47 hankkeelle.

5. Investointiohjelman toteuttaminen

Talouden epävarmuudesta huolimatta toimialalla on jatkettu mittavan investointiohjelman toteuttamista. Investointiohjelman toteutuma-aste oli 65,5 %. Laajempia valmistuneita hankkeita olivat mm. Nilonkankaan koulu ja Yhdyskulman saneeraus, Vuosselin reitti sekä Mäntyselän tieyhteyden valmistuminen liikennöitävään kuntoon.

6. Digitaalisten palvelujen ja tietovarantojen kehittäminen

Digitaalisten palvelujen ja tietovarantojen kehittämisen hanke (Ydin) on käynnissä. Hankkeessa lähtötilanne on selvitetty ja kehittämistarpeita, vaatimuksia sekä tavoitteita kartoitettu mm. järjestetyissä työpajoissa. Henkilöstöä on koulutettu uusien ohjelmistoratkaisujen käyttöönottoon. Järjestelmän hankintapäätös on tehty.

7. Haastavaan energiatilanteeseen vastaaminen

Kiinteistöille on rakennettu lisää valmiuksia varavoiman käyttöön ja varavoimakoneita on hankittu lisää mm mahdollisia sähköpulatilanteita varten.

Sähkönhinta toteutui oletettua alhaisempana markkinatilanteen ja onnistuneiden sähköenergian systeemihinnan suojauksien ansiosta.

Talouden toteutuminen ja tunnusluvut

Ulk (1 000 €)	TP2022	TA2023	TA muutos	TA+ muutos	TP2023	Poikkeama	Käyttö%
Toimintatuotot	5 292	7 614		7 614	8 528	914	112 %
Valmistus omaan käyttöön	1 060	1 045		1 045	1 211	166	116 %
Toimintakulut	- 20 142	- 17 300		- 17 300	- 15 696	1 604	91 %
Toimintakate/jäämä	- 13 790	- 8 641		- 8 641	- 5 957	2 684	69 %

Ulk+sis (1 000 €)	TP2022	TA2023	TA muutos	TA+ muutos	TP2023	Poikkeama	Käyttö%
Toimintatuotot	24 271	21 110		21 110	22 977	1 867	109 %
Valmistus omaan käyttöön	1 060	1 045		1 045	1 211	166	116 %
Toimintakulut	- 24 303	- 20 257		- 20 257	- 19 553	705	97 %
Toimintakate/jäämä	1 028	1 897		1 897	4 635	2 738	244 %

Suorite	TP2022	TA2023	TP2023
Toimintamenot €/asukas	1 605	1 137	1 302

Toimisto

Toiminta-ajatus

Hallinnon ja talouden tulosalue tukee lautakunnan työskentelyä, vastaa hallinnon ja talousprosessien sujuvuudesta sekä osallistuu toimialarajat ylittävään hallinnon ja talouden sekä muiden tukipalveluihin rinnastettavien toimintojen kehittämisen ja ylläpitotyöhön kaupungin muiden toimialojen ja tulosalueiden kanssa.

Hallinto ja talous – tulosalueen keskeisiä tehtäväkokonaisuuksia ovat talouden suunnittelu, seuranta ja ohjaaminen sekä sisäinen valvonta. Tulosalue tuottaa toimisto- ja paikkatietopalvelut koko yhdyskuntatekniikan toimialalle operatiivisen toiminnan ja lautakunnan työskentelyn tukemiseksi sekä vastaa kaupungin ateriapalveluiden tuottamisesta.

Talouden toteutuminen ja tunnusluvut

Ulk (1 000 €)	TP2022	TA2023	TA muutos	TA+ muutos	TP2023	Poikkeama	Käyttö%
Toimintatuotot	646	217		217	193	- 24	89 %
Valmistus omaan käyttöön							
Toimintakulut	- 4 457	- 496		- 496	- 403	92	81 %
Toimintakate/jäämä	- 3 812	- 279		- 279	- 210	69	75 %

Ulk+sis (1 000 €)	TP2022	TA2023	TA muutos	TA+ muutos	TP2023	Poikkeama	Käyttö%
Toimintatuotot	3 967	217		217	193	- 24	89 %
Valmistus omaan käyttöön							
Toimintakulut	- 5 390	- 563		- 563	- 484	79	86 %
Toimintakate/jäämä	- 1 423	- 346		- 346	- 291	55	84 %

Suorite	TP2022	TA2023	TP2023
Toimintamenot €/asukas	356	37	32

Rakennusvalvonta

Toiminta-ajatus

Maankäyttöpolitiikan avulla suunnitellaan (kaavoitus) kaupungin eri toimintojen mukaiset maankäyttöratkaisut perustuen ajantasaiseen paikkatietoon. Rakennusvalvonnan tavoitteena on järjestää rakentaminen niin, että siinä luodaan edellytykset hyvälle elinympäristölle sekä edistetään ekologisesti, taloudellisesti, sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestävä kehitystä.

Maankäyttö vastaa yleis- ja asemakaavoituksesta, muun maankäytön yksityiskohtaisen suunnittelun ohjauksesta ja rantarakentamiseen liittyvien poikkeamislupien käsittelystä.

Rakennusvalvonta huolehtii yleisestä rakentamisen ohjauksesta ja neuvonnasta. Rakennusvalvonta toimii maankäyttö- ja rakennuslain mukaisena lupaviranomaisena sekä käsittelee poikkeamisluvat. Rakennusvalvonta valvoo rakennuspaikkojen siisteyttä, ulkoasua ja turvallisuutta.

Talouden toteutuminen ja tunnusluvut

Ulk (1 000 €)	TP2022	TA2023	TA muutos	TA+ muutos	TP2023	Poikkeama	Käyttö%
Toimintatuotot	463	283		283	286	3	101 %
Valmistus omaan käyttöön	9				5	5	
Toimintakulut	- 845	- 519		- 519	- 514	4	99 %
Toimintakate/jäämä	- 373	- 236		- 236	- 224	12	95 %

Ulk+sis (1 000 €)	TP2022	TA2023	TA muutos	TA+ muutos	TP2023	Poikkeama	Käyttö%
Toimintatuotot	465	283		283	291	8	103 %
Valmistus omaan käyttöön	9				5	5	
Toimintakulut	- 941	- 589		- 589	- 584	4	99 %
Toimintakate/jäämä	- 467	- 306		- 306	- 289	17	94 %

Suorite	TP2022	TA2023	TP2023
Toimintamenot €/asukas	62	39	39

Ympäristö

Toiminta-ajatus

Tulosalue tuottaa yhteistyösopimuksen mukaisesti ympäristöterveydenhuollon (terveysvalvonta ja eläinlääkintähuolto) ja ympäristönsuojelun palvelut Kuusamon, Posion ja Taivalkosken kuntien alueella.

Ympäristö- tulosalue ja ympäristöjaosto toimivat lakisääteisenä viranomaisena ympäristöterveydenhuollon, ympäristönsuojelun ja maaseutuhallinnon osa-alueilla. Tulosalue tuottaa ympäristön ja maaseudun kehittämiseen liittyviä palveluita sekä toimii maa-ainelain mukaisena lupa- ja valvontaviranomaisena.

Toiminnan tavoitteena on turvata eläinten hyvinvointi, turvalliset elintarvikkeet, terveellinen, turvallinen, viihtyisä sekä luonnontaloudellisesti kestävä ja monimuotoinen ympäristö.

Ympäristöterveyden ja ympäristönsuojelun tulosityksikkö turvaa asukkaille terveelliset ja turvalliset elintarvikkeet sekä elinympäristön ja valvoo tuotteiden ja palvelujen turvallisuutta. Tulosityksikkö työskentelee myös ympäristön pilaantumisen ja siitä aiheutuneiden vahinkojen ehkäisemiseksi ja vähentämiseksi tarkkailun, lupien ja valvonnan sekä ympäristön tilaa parantavien hankkeiden avulla. Sen lisäksi tulosalue valvoo maa-ainesten ottoa yhteistoiminta-alueella. Tulosityksikön käytössä on toimipisteet Kuusamon lisäksi Taivalkosken ja Posion kunnanvirastoilla.

Eläinlääkinnän tulosityksikkö tuottaa yhteistoiminta-alueella eläinlääkintähuoltolain mukaiset peruspalvelut sekä suorittaa eläinlääkäreille kuuluvat virkatehtävät. Tulosityksikön käytössä on hyvin varusteltu vastaanottotila Kuusamossa sekä vastaanottotilat Taivalkoskella ja Posiolla. Tulosityksikkö huolehtii myös eläinlääkäripäivystyksestä Kuusamon, Posion ja Taivalkosken kuntien alueella.

Maaseutuhallinnon tulosityksikkö tarjoaa alkutuotantoa harjoittaville yrittäjille ja maaseudun eri toimijoille maaseutuelinkeinoviranomaisen viranomaistehtävät ja palvelut sekä tuottaa asiantuntijapalveluita maaseudun kehittämiseen liittyvissä asioissa. Tulosityksikön käytössä on toimipisteet Kuusamon lisäksi Taivalkosken ja Posion kunnanvirastoilla.

Talouden toteutuminen ja tunnusluvut

Ulk (1 000 €)	TP2022	TA2023	TA muutos	TA+ muutos	TP2023	Poikkeama	Käyttö%
Toimintatuotot	749	716		716	884	168	123 %
Valmistus omaan käyttöön							
Toimintakulut	- 1 473	- 1 638		- 1 638	- 1 745	- 107	107 %
Toimintakate/jäämä	- 725	- 922		- 922	- 861	61	93 %

Ulk+sis (1 000 €)	TP2022	TA2023	TA muutos	TA+ muutos	TP2023	Poikkeama	Käyttö%
Toimintatuotot	758	716		716	888	172	124 %
Valmistus omaan käyttöön							
Toimintakulut	- 1 608	- 1 789		- 1 789	- 1 898	- 109	106 %
Toimintakate/jäämä	- 850	- 1 073		- 1 073	- 1 010	63	94 %

Suorite	TP2022	TA2023	TP2023
Toimintamenot €/asukas	106	118	126
Tarkastukset	538	500	499

Kiinteistöt

Toiminta-ajatus

Tulosalue huolehtii niistä asiakokonaisuuksista, joilla saavutetaan kaupungin omistamien rakennusten ja kiinteistöjen mahdollisimman tehokas, taloudellinen, turvallinen ja tuottava käyttö koko elinkaaren aikana.

Tulosalue toimii rakennusten omistajan edustajana. Tulosalue varmistaa omistamisen ohjauksella, isännöinnillä sekä palveluilla, että rakennukset ja tilat ovat tarkoituksenmukaiset, toimivat sekä tehokkaasti käytössä. Tulosalue vuokraa tiloja sisäisesti ja ulkoisesti.

Talouden toteutuminen ja tunnusluvut

Ulk (1 000 €)	TP2022	TA2023	TA muutos	TA+ muutos	TP2023	Poikkeama	Käyttö%
Toimintatuotot	2 606	5 648		5 648	6 362	715	113 %
Valmistus omaan käyttöön	760	770		770	833	63	108 %
Toimintakulut	- 9 031	- 10 009		- 10 009	- 8 399	1 609	84 %
Toimintakate/jäämä	- 5 665	- 3 591		- 3 591	- 1 204	2 387	34 %

Ulk+sis (1 000 €)	TP2022	TA2023	TA muutos	TA+ muutos	TP2023	Poikkeama	Käyttö%
Toimintatuotot	17 138	18 599		18 599	19 581	983	105 %
Valmistus omaan käyttöön	760	770		770	833	63	108 %
Toimintakulut	- 10 847	- 11 720		- 11 720	- 10 403	1 318	89 %
Toimintakate/jäämä	7 052	7 648		7 648	10 012	2 363	131 %

Suorite	TP2022	TA2023	TP2023
Huoneistoneliöt (htm2)	138 600	135 400	137 000
Valm./ostetut/laaj.rak. (htm2)	1 777	6 096	6 126
Poistettut rakennukset (htm2)	5 346	6 523	7 561
Toimintamenot €/asukas	717	773	693

Kunnallistekniikka

Toiminta-ajatus

Tulosalue huolehtii niistä asiakokonaisuuksista, joilla saavutetaan kaupungin omistaman rakennetun ympäristön (mm. maa-alueet, puistot, tiestö, reitistöt) mahdollisimman tehokas, taloudellinen, turvallinen ja tuottava käyttö koko elinkaaren aikana. Tulosalue tuottaa lisäksi jätehuollon palvelut.

Tulosalue toimii alueiden ja infrarakenteiden omistajan edustajana ja vastaa maaomaisuuden hallinnasta. Tulosalue varmistaa omistamisen ohjauksella sekä palveluilla, että ne ovat tarkoituksenmukaiset, toimivat sekä tehokkaasti käytössä. Tulosalue tuottaa mm. jätehuolto-, kunnan öljyntorjunta- sekä romuajoneuvojen viranomaispalvelut. Lisäksi yksityisteitä avustetaan päätettyjen avustusperiaatteiden mukaisesti.

Talouden toteutuminen ja tunnusluvut

Ulk (1 000 €)	TP2022	TA2023	TA muutos	TA+ muutos	TP2023	Poikkeama	Käyttö%
Toimintatuotot	829	751		751	802	52	107 %
Valmistus omaan käyttöön	291	275		275	374	99	136 %
Toimintakulut	- 4 335	- 4 639		- 4 639	- 4 634	5	100 %
Toimintakate/jäämä	- 3 216	- 3 613		- 3 613	- 3 458	155	96 %

Ulk+sis (1 000 €)	TP2022	TA2023	TA muutos	TA+ muutos	TP2023	Poikkeama	Käyttö%
Toimintatuotot	1 942	1 296		1 296	2 023	727	156 %
Valmistus omaan käyttöön	291	275		275	374	99	136 %
Toimintakulut	- 5 516	- 5 597		- 5 597	- 6 183	- 587	110 %
Toimintakate/jäämä	- 3 283	- 4 026		- 4 026	- 3 787	239	94 %

Suorite	TP2022	TA2023	TP2023
Toimintamenot €/asukas	364	369	412

Tulevaisuus toimiala

Toiminta-ajatus

Tulevaisuustoimiala edistää kaupunkistrategian toteuttamista, tehokasta ja toimivaa alue-, elinkeino- ja palvelurakennetta sekä työllisyydenhoitoa ja kansainvälistymistä.

Tehtävänsä toteuttamiseksi toimiala osallistuu maankäyttöpolitiikan harjoittamiseen sekä vastaa maankäytön suunnittelusta, merkittävien investointi- ja kehittämishankkeiden valmistelusta yhteistoiminnassa eri toimijoiden kanssa, maaseudun ja kylien kehittämisestä, työllisyyden hoidosta sekä kansainvälisyyteen ja maahanmuuttoon liittyvistä palveluista.

Toimialajohtajan katsaus

Tulevaisuustoimialan ensimmäinen täysi toimintavuosi osoittautui erittäin hyväksi määrällisten, laadullisten ja toiminnallisten tavoitteiden osalta. Sitova toimintakate alittui yli 400 000 euroa. Toimialalle on vahvistettu henkilöstövoimavaruussuunnitelma. Työhyvinvointikyselyn tulokset osoittivat toimialan olevan hyvällä tasolla. Palvelun laadun ja asiakaskokemuksen mittaus on tehty. Laatu on hyvä ja parantunut edellisvuodesta.

Kaavoittajan viran kelpoisuusehtoja on muutettu. Virkaan siirretty henkilö toimii myös kaupungin kaavanlaatijana (FISE sertifiointi). Resursseja vahvistetaan edelleen. Kaavoitusinsinöörin viran täyttö on kesken. Toimialalle on rekrytoitu kaavasuunnittelija,

suunnitteluassistentti (oppisopimus), kotoutumisohjaaja ja koulutusohjaaja.

Alueiden kehityksen tulosalue on valmistellut tärkeitä kaavahankkeita sekä lausuntoja. Kaupungilla on paljon kaavahankkeita vireillä (21 kpl). Rukan ydinalueen yleiskaavan etenemistä viivästyttää Natura -kuuleminen. Uuttuahan alueesta on teetetty Master Plan. Stadionin asemakaavan käynnistyspäätös on tehty, samoin toteutettavuusselvitys. Kortteli 98:n osalta odotetaan tontinluovutuskilpailun tuloksia. Kirkonseudun asemakaavan osittainen muutos ja laajennus Mäntyselän teollisuusalueen asemakaava on ollut kaavaluonnoksena nähtävillä.

Keskustaajaman kehittämisen kannalta tärkeät asemakaavan muutokset ja laajennukset (korttelit 4-6 ja ns. Pappilan peltojen alue) on hyväksytty valtuustossa. Asemakaavan muutos ja päivitys Rukan ajantasa-asemakaavan reuna-alueilla (vaihe 1 länsiosa, kartat 2-3 ja kartta 1) kaava on saanut lainvoiman. Ranta-asemakaavoista lainvoiman on saanut Raivioniemi, Junganharju, Kuorinki, Kantojärvi ja Viipusjärvi.

Tulevaisuustoimialalla on ollut vireillä noin 6,1 miljoonan euron investointi- ja kehittämishankkeet. Suurin on JTF- rahoitteinen energiapuuterminaalien investointi (2,5 milj.) joka sai rahoituksen. ESR+ rahoitteinen Kokonainen elämä Koillismaalla - Work & Stay -ryhmähanke (2,2 milj. josta kaupungin osuus on 0,53 milj.) sai myös rahoituksen. Rahoitus on tullut myös Portti kansallispuistoon - vaihe 1- hankkeeseen. Kohde on lähes valmis. Kylien Kuusamo hankkeen rahoitushakemus on hyväksytty Koillismaa Leaderin hallituksessa. Ruka2030 – hankehakemus on vireillä (JTF - rahoitus). Te24- uudistukseen liittyvä valmistelu on edennyt suunnitellusti, sopimukset on hyväksytty. Kotouttamisohjelma on hyväksytty valtuustossa, samoin maaseutuohjelman päivitys. Tulevaisuustoimiala on rekrytoinut maaseutuasiiantuntijan. Kylätoiminta- ja elinvoimaa vahvistavien avustusten perusteet on hyväksytty ja tuet on maksettu.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

2. Kansainvälinen ja kasvava Kuusamo	
Vuositavoite	Tila
900 tulomuuttajaa, joista ulkomailta 150	Valmis
Osallistuttiin aluemarkkinointiin mm. tuottamalla materiaalia Maan Pinnalla - konseptiin. Vastaanotettiin 25 uutta kiintiöpakolaista. Tiedotettiin vastaanottokeskuksen asiakkaille kuntaan siirtymisen mahdollisuudesta, vastaanottokeskuksesta kuntaan siirtyi 2023 aikana noin 50 henkilöä. Käynnistettiin asettautumispalveluiden ja työllisyyspalveluiden kehittämiseen liittyvä hanke (ESR+) 1.12.2023. Ulkomaamuuttajat (kpl): Toteuma 142.0, Tavoite 150.0 Tulomuuttajat (kpl): Toteuma 588.0, Tavoite 900.0	
Asettautumispalvelut järjestetty Ohjaamoon	Valmis
Hankerahoituksesta riippumatta on valmisteltu järjestämismalli, joka osittain jo otettiin käyttöön kv-palveluissa. Mallia jatkokehitetään ja se otetaan täysimääräisesti käyttöön 1.12.2023 alkaneen ESR+ työllisyys Hankkeen toimesta. Järjestämismalli valmis: Toteuma 100.0, Tavoite 100.0	
3. Kuusamon biopuisto investoinnit	
Vuositavoite	Tila
Lämpölaitoksen suunnittelu valmis	Työn alla
Ei muutosta edelliseen arvioon. EVO:n hanke ja tiedotusvastuu. Suunnittelun valmiusaste: Tavoite 100.0	

Sahainvestoinnin valmistelu käynnissä	Valmis
Sahainvestoinnin edistämiseksi on käyty suoria keskusteluja eri toimijoiden kanssa. Aluemarkkinointia on toteutettu ja valmisteltu sitä tukevaa materiaalia. Lisäksi teetetty ja tullaan teettämään lisäselvityksiä mm puunhankintaan liittyen. Valmistelu käynnissä (Ei=0 ja Kyllä=100): Toteuma 100.0, Tavoite 100.0	
4. Kuusamon kampus. Kuusamon luontoakatemia.	
Vuositavoite	Tila
Kampuksen toiminnallinen suunnitelma valmis ja tarvekartoitus sekä hankepäätökset tehty	Työn alla
Toimiala on osallistunut Kampus- hankkeen ohjausryhmätyöskentelyyn ja mm kaavallisten selvitysten muodossa. Toiminnallinen suunnitelma valmis: Tavoite 100.0	
5. Maapoliittisen ohjelman toteutus	
Vuositavoite	Tila
Kaavoitus; Pappilan pellot; kaava valmis, Ruka; yleiskaavaehdotus hyväksytty, Tatanki-Koukkulampi; kaava hyväksytty, Kuubio; asemakaavaluonnos valmis	Työn alla
Teollisuusalueen (Kuubio) asemakaavaluonnos on valmis ja ollut nähtävillä. Pappilan peltojen kaava on valmis ja hyväksytty valtuustossa. Rukan yleiskaavaehdotus on ollut luonnoksena nähtävillä ja Natura- kuuleminen käynnissä. Tatanki-Koukkulampi kaava on ollut toisen kerran ehdotuksena nähtävillä. Pappilan pellot kaava valmis: Toteuma 100.0, Tavoite 100.0 Ruka yleiskaavaehdotus hyväksytty: Toteuma 35.0, Tavoite 100.0 Tantanki-Koukkulampi kaava hyväksytty: Toteuma 85.0, Tavoite 100.0 Teollisuusalue asemakaavaluonnos valmis: Toteuma 100.0, Tavoite 100.0	
6. Maaseudun kehittäminen	
Vuositavoite	Tila
Kylien kehittämishankkeet, Energiapuuhankintaselvitys tehty, Maiseman hoitohanke	Työn alla
Kylien kehittämishanke on valmisteltu ja hakemus jätetty rahoittajan käsiteltäväksi. Maisemanhoitotyöt sisältyvät osittain em hankkeeseen (työpaketti). Energiapuun hankintaselvitystä on valmisteltu tehtäväksi puuyhdistyksen toimesta. Energiapuuhankintaselvitys: Toteuma 50.0, Tavoite 100.0 Kylien kehittämishanke valmisteltu: Toteuma 100.0, Tavoite 100.0 Maiseman hoitohanke: Toteuma 100.0, Tavoite 100.0	
Maaseutuohjelman päivitys valmis	Valmis
Maaseutuohjelma on hyväksytty valtuustossa 13.6.2023 § 27. Ohjelman valmiusaste: Toteuma 100.0, Tavoite 100.0	
7. Rukan stadion alueen kehittäminen	
Vuositavoite	Tila
Hotelli -investorin haku stadion alueelle käynnistynyt	Valmis
Haku on käynnistynyt esittelemällä kohdetta eri hanketoimijoille. Aktiivista kilpailuttamista tms ei ole käynnistetty mm kaavatilanteen johdosta, sekä 98 korttelin kilpailutuksen takia. Toteutettavuusselvitys on valmis. Haku käynnistetty (Ei=0, Kyllä=100): Toteuma 100.0, Tavoite 100.0	
Olympiavalmennuskeskuksen ja Rukan yläkoulun toiminnallinen suunnitelma valmis ja tarvekartoitus sekä hankepäätökset tehty	Työn alla
Toiminnallinen suunnitelma on lähes valmis, samoin tarvekartoitus. Toteutettavuusselvitys on valmistunut. Linjaukset yläkoulun toimintojen osalta on tehty. Toiminnallinen suunnitelma valmis: Toteuma 75.0, Tavoite 100.0	

9. TE-palvelu 2024 uudistus	
Vuositavoite	Tila
Kaupungin TE-palveluiden toimintamalli on valmis	Valmis
Työllisyysaluevalmistelu eteni tavoitellusti ja Kainuu - Koillismaan työllisyysalueen yhteistoimintasopimuksen luonnos hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 18.9.2023 ja lopullinen sopimusversio kaupunginhallituksessa 30.10.2023. ESR+ rahoitteinen työllisyysuhanke, jonka avulla työllisyyspalveluita kehitetään, sai rahoituksen ja sen toiminta käynnistyi 1.12.2023. Oppisopimuksella kaupungilla oli vuoden aikana 10 työllisyyspalveluiden palveluiden piirissä ollutta henkilöä, edellisenä vuonna heitä oli 8. Oppisopimusten lisääminen 20%: Toteuma 100.0, Tavoite 100.0 Toimintamallin toteuma: Toteuma 100.0, Tavoite 100.0	
Työllisyysaluesopimus on tehty	Valmis
Työllisyysalueen yhteistoimintasopimus on tehty ja hyväksytty valtuustossa sekä lopullinen sopimus kaupunginhallituksessa. Sopimus tehty (Ei=0, Kyllä=100): Toteuma 100.0, Tavoite 100.0	
10. Uusiutuva energia	
Vuositavoite	Tila
Matkavaaran tuulivoimahankkeen kaava valmis	Työn alla
Viranomaisneuvottelu pidetty 3.3.2023. Luonnosvaiheen palaute on käsitelty lautakunnassa lokakuussa, kaava on ehdotuksena nähtävillä kevät 2024. Kaavan valmiusaste, ehdotusvaiheessa. Kaavan valmiusaste: Toteuma 85.0, Tavoite 100.0	
Nuunajärven tuulivoimapuiston kaavaehdotus valmis	Työn alla
Lisää selvityksiä valmisteilla. Konsultti valmistelee luonnosta. Viranomaisneuvottelu 23.3.2023. Porohoitolain kaltainen neuvottelu pidetty 9.5.2023. Kaava on vireillä (osallistumis- ja arviointisuunnitelma), kaavaluonnos tulee nähtävillä kevät 2024. Natura-arviointi tehty. Kaavaehdotuksen valmiusaste: Toteuma 10.0, Tavoite 100.0	

Talousarviovuoden ja suunnitelmakauden painopistealueet ja toiminnalliset muutokset

1. Organisaation kehittäminen ja vakiinnuttaminen

Henkilöstövoimavarasuunnitelman laatiminen ja täytäntöönpano toteutui

Toimialan henkilöstö ja lautakunta on tutustunut kehittämiskohteisiin mm Ruka, Kuubion alue

2. Kaavoitusohjelman toteuttaminen

MAPO:n kaavoitusohjelmaa ja tuloskorttitavoitteita on noudatettu. Pappilan peltojen ja kortteleiden 4 ja 6 asemakaavat on hyväksytty kaupunginvaltuustossa. Kuubion asemakaavaluonnos valmistui. Rukan yleiskaavaehdotus ei valmistunut, luonnonsuojelulain 65 §:n mukainen Natura kuuleminen on viivästyttänyt hankkeen etenemistä. Tatanki-Koukkulammen asemakaavaehdotus (II) oli nähtävillä.

Matkavaaran tuulivoimahankkeen yleiskaava oli luonnoksena nähtävillä. Nuunajärven tuulivoimapuiston osallistumis- ja arviointisuunnitelma oli nähtävillä.

Lainvoiman saaneita kaavoja ovat asemakaavan muutos ja päivitys Rukan ajantasakaavan reuna-alueilla (vaihe 1 länsiosa) kartat 2-3 ja kartta 1. Ranta-asemakaavoista lainvoiman ovat saaneet Raivioniemen muutos, Junganharjun muutos, Kuoringin osittainen muutos, Kantojärven osittainen muutos ja Viipusjärven osittainen muutos.

3. TE24 uudistukseen varautuminen ja KV- toiminnan kehittäminen

Työllisyysuhanke (Work and Stay) sai rahoituspäätöksen ja käynnistyi. Työllisyysalueen

yhteistoimintasopimus on vahvistettu. Kotouttamisohjelman päivitys on hyväksytty. Asettautumispalveluiden järjestämismalli Kieppiin on valmisteltu.

4. Hankevalmistelu

Kuusamon bio- ja kiertotalouspuiston energiapuuterminaalin hankkeeseen saatu myönteinen rahoituspäätös (70 prosenttia, 1,8 miljoonaa euroa). Biokaasulaitoksen toteuttamisedellytyksiä on selvitelty. Rukan stadionin valmisteltu kehittämishanke muutettu Ruka2030 hankkeeksi, ja vireille JTF rahoitushakuun. Portti kansallispuistoon, vaihe 1- investointihanke sai myönteisen rahoituspäätöksen, kohde lähes valmis. Kylien Kuusamo hanke on vireillä, ja saatu puoltava lausunto. Pessararin alikulkutunnelit-hankkeen rahoitushakemus on vireillä.

Talouden toteutuminen ja tunnusluvut

Ulk (1 000 €)	TP2022	TA2023	TA muutos	TA+ muutos	TP2023	Poikkeama	Käyttö%
Toimintatuotot	4	317		317	431	115	136 %
Valmistus omaan käyttöön		2		2		- 2	
Toimintakulut	- 369	- 2 600	- 75	- 2 675	- 2 345	331	88 %
Toimintakate/jäämä	- 365	- 2 282	- 75	- 2 357	- 1 913	444	81 %

Ulk+sis (1 000 €)	TP2022	TA2023	TA muutos	TA+ muutos	TP2023	Poikkeama	Käyttö%
Toimintatuotot	4	317		317	438	122	138 %
Valmistus omaan käyttöön		2		2		- 2	
Toimintakulut	- 371	- 2 785	- 75	- 2 860	- 2 529	330	88 %
Toimintakate/jäämä	- 366	- 2 466	- 75	- 2 541	- 2 091	450	82 %

Suorite	TP2022	TA2023	TP2023
Toimintakulut asukasta kohden		184	156

Kasvu ja kehitys

Toiminta-ajatus

Tulosalueen toiminta perustuu verkostomaiseen työskentelytapaan. Tulosalue toimii tiiviissä yhteistoiminnassa kaupungin muiden toimialojen ja kehittämissyhtiö Naturpolis Oy:n kanssa sekä eri elinkeinohaaroja edustavien organisaatioiden kanssa.

Pääpaino toiminnassa on Kuusamon kaupungin valmistelu- ja/tai toteutusvastuulla olevissa hankkeissa, mutta voi tuottaa valmisteluun liittyviä palveluita myös muiden organisaatioiden hankkeisiin, jotka palvelevat kaupungin strategisia tavoitteita.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Tulevaisuustoimialan painopistealueet vuodelle 2023 ja niiden arviointi tulosalueen osalta:

1. Kuusamon bio- ja kiertotalousalueen infrahankkeitten jatkorahoitus valmisteltu Energiapuuterminaali sai myönteisen rahoituspäätöksen. Toteutus käynnissä.

2. Kuusamon kylien Master Plan, alkutuotannon ja Rukan stadionin kehittämishankkeet valmisteltu ja vireillä
Kylien Kuusamo -hanke vireillä, yhteistyösopimukset kirkonkylän ja haja-alueen kylien kehityskuvien luomisesta vahvistettu Oulun yliopiston arkkitehtuurin osaston kanssa. Rukan stadionin kehittämishanke päivitetty Ruka2030- hankkeeksi ja saatettu vireille.
3. Ulkopuolisen asiantuntijatuen saatavuus varmistettu puitesopimuksin.
Puitesopimuskilpailutus on tehty, sopimukset valmisteltu (YKT). Maankäytön osalta valmistelussa.

Talouden toteutuminen ja tunnusluvut

Ulk (1 000 €)	TP2022	TA2023	TA muutos	TA+ muutos	TP2023	Poikkeama	Käyttö%
Toimintatuotot					1	1	
Valmistus omaan käyttöön							
Toimintakulut	- 114	- 356	- 45	- 401	- 386	15	96 %
Toimintakate/jäämä	- 113	- 356	- 45	- 401	- 385	16	96 %

Ulk+sis (1 000 €)	TP2022	TA2023	TA muutos	TA+ muutos	TP2023	Poikkeama	Käyttö%
Toimintatuotot					1	1	
Valmistus omaan käyttöön							
Toimintakulut	- 115	- 404	- 45	- 449	- 434	15	97 %
Toimintakate/jäämä	- 115	- 404	- 45	- 449	- 433	16	96 %

Suorite	TP2022	TA2023	TP2023
Valmistuneet hankesuunnitelmat ja rahoitushakemukset		5	5

Alueiden kehitys

Toiminta-ajatus

Maankäyttöpoliitiikan avulla suunnitellaan (kaavoitus) kaupungin eri toimintojen mukaiset maankäyttöratkaisut perustuen ajantasaiseen paikkatietoon.

Maankäyttö vastaa yleis- ja asemakaavoituksesta, muun maankäytön yksityiskohtaisen suunnittelun ohjauksesta ja poikkeuslupien käsittelystä.

Kylien kehittämisen ohjaus on maankäytön tehtäväkenttää. Tavoitteena on maapoliittisen ohjelman mukainen kylien kehittämistyö.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

1. Kaavoitusohjelman mukaisten yleis- ja asemakaavojen käynnistäminen ja/ tai loppuunsaattaminen
Rukan ydinalueen yleiskaavan eteneminen on viivästynyt Natura -kuulemisesta johtuen. Oivangin rantayleiskaavan uudistuksesta ja ajantasaistamisesta on tehty

käynnistämispäätös (MAPO:n mukaan vireille 2023). Muutoin tavoitteet ovat pääosin toteutuneet ja loppuun saatettu.

2. Uusia asemakaavahankkeita: stadionin alue, Rukan kortteli 98 Uuttuaho, Kivivaara
Stadionin alueen asemakaavan muutoksesta on käynnistyspäätös. Rukan korttelin 98 asemakaavamuutoksen osalta hankkeen käynnistys toteutuu, kun 10/2023 käynnistynyt tontinluovutuskilpailu on päätynyt. Uuttuahon- ja Kivivaaran asemakaavan laajennukset odottavat yleiskaavan etenemistä/valmistumista.

Talouden toteutuminen ja tunnusluvut

Ulk (1 000 €)	TP2022	TA2023	TA muutos	TA+ muutos	TP2023	Poikkeama	Käyttö%
Toimintatuotot	3	67		67	49	- 18	73 %
Valmistus omaan käyttöön		2		2		- 2	
Toimintakulut	- 191	- 731	- 40	- 771	- 588	183	76 %
Toimintakate/jäämä	- 188	- 662	- 40	- 702	- 539	163	77 %

Ulk+sis (1 000 €)	TP2022	TA2023	TA muutos	TA+ muutos	TP2023	Poikkeama	Käyttö%
Toimintatuotot	3	67		67	54	- 13	80 %
Valmistus omaan käyttöön		2		2		- 2	
Toimintakulut	- 191	- 820	- 40	- 860	- 678	183	79 %
Toimintakate/jäämä	- 188	- 751	- 40	- 791	- 624	167	79 %

Työllisyys ja kansainvälisyys

Toiminta-ajatus

Työllisyys ja kansainvälisyys -tulosalue vastaa työllisyydenhoitoon, työperäiseen maahanmuuttoon, asettautumiseen sekä kotouttamiseen liittyvien ohjaus- ja neuvontapalveluiden järjestämisestä ja tuottamisesta.

Palveluiden järjestäminen perustuu monituottajamalliin ja laajaan osallistamiseen sekä eri tasojen yhteistyöhön (kaupunki, seutukunta, maakunta).

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Talousarviovuoden toiminnalliset tavoitteet:

Keskeisinä tavoitteina vuodelle 2023 olivat valmistautuminen työllisyydenhoidon palvelurakennemuutokseen ja kotoutumislain uudistukseen, asettautumispalveluiden luominen, kotouttamisohjelman päivitys ja siihen liittyvän seurannan järjestäminen. Kuntouttavien palveluiden ja Nuorten Ohjaamon toimintamallin jatkokehittäminen ja niihin liittyvien palveluiden jatkaminen yhteistoiminnassa Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen kanssa olivat myös tulosalueen toiminnan kehittämisen kannalta keskeisiä toimienpiteitä.

Tavoitteiden toteutuminen

- Hyvinvointiyhteistyömalli Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen kanssa
Työllisyydenhoitoa koskeva yhteistyösopimus hyväksyttiin kaupunginhallituksessa

2. Kotouttamisohjelman päivitys
Kotouttamisohjelma hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa
3. Työssäoppiminen ja koulutustarjonnan lisääminen
Oppisopimuskoulutuksen toteuttamista kaupungilla edistettiin tarjoamalla toimialoille neuvontaa ja konkreettista tukea koulutusten käynnistämiseen
4. Asettautumispalveluiden järjestäminen
 - Järjestämismalli luotiin ja osittain otettiin käyttöön kv-palveluissa. Mallia jatkokehitetään ja se otetaan täysimääräisesti käyttöön 1.12.2023 alkaneen Work & Stay - Kokonainen elämä Koillismaalla hankkeen toimesta.

Talouden toteutuminen ja tunnusluvut

Ulk (1 000 €)	TP2022	TA2023	TA muutos	TA+ muutos	TP2023	Poikkeama	Käyttö%
Toimintatuotot	1	250		250	381	131	153 %
Valmistus omaan käyttöön							
Toimintakulut	- 65	- 1 514	10	- 1 503	- 1 371	133	91 %
Toimintakate/jäämä	- 63	- 1 264	10	- 1 254	- 990	264	79 %

Ulk+sis (1 000 €)	TP2022	TA2023	TA muutos	TA+ muutos	TP2023	Poikkeama	Käyttö%
Toimintatuotot	1	250		250	383	134	154 %
Valmistus omaan käyttöön							
Toimintakulut	- 65	- 1 560	10	- 1 550	- 1 418	133	91 %
Toimintakate/jäämä	- 63	- 1 311	10	- 1 301	- 1 034	266	80 %

Suorite	TP2022	TA2023	TP2023
Nuorten Ohjaamon asiakasmäärät		300	839
Palveluiden piirissä olevat maahanmuuttajat		100	214
Palveluiden piirissä olevat työnhakijat		200	160

Kiinteistö Oy Kuusamon Vuokratalot

Asunnot

Yhtiön tehtävänä on rakentaa ja ylläpitää kohtuuhintaisia vuokra-asuntoja kuntalaisten vuokra-asuntotarpeen tyydyttämiseksi huomioiden taloudelliset ja toiminnalliset vaatimukset. Yhtiön omistuksessa on 45 kohteessa yhteensä 844 huoneistoa sekä erillisenä kohteena 60 paikkainen tehostetun palveluasumisen yksikkö. Kaikkien kohteiden yhteenlaskettu huoneistoala on 51 589,5 m².

Toimintakatsaus

Asukkaiden vaihtuvuus on jatkunut edelleen suurena. Vaihtuvuus on kuitenkin hieman pudonnut verrattuna edellisiin vuosiin, ollen 22 % vuonna 2023. Hakijamäärä laski 17,68 % edellisestä vuodesta. Kysyntä kohdistui pääosin pieniin asuntoihin. Sijainnin osalta kysyntä painottuu keskustan alueella oleviin asuntoihin.

Kuusamon Vuokratalot on jo usean vuoden ajan suorittanut toimenpiteitä, jotka tähtäävät energian säästöön. Energiatohokkuusprojektia jatketaan pääosin omana työnä ja Schneider Electric Oy:n kanssa.

Rakennustoiminta oli vilkasta, huhtikuussa käyttöönotettiin Rukalla 4 huoneiston rivitalo, sekä päiväkodin laajennus. Näiden lisäksi tehtiin laajasti huoneistoremontteja, sekä aloitettiin keskustan alueella kaksi omaa uudiskohde hanketta, joihin valmistuu yhteensä 44 huoneistoa vuoden 2024 aikana. Vapailta markkinoilta hankitun koko osakekannan sisältävän kohteen rakentaminen aloitettiin myös vuonna 2023. Suuret korjausrakentamisen hankkeet siirrettiin pois vuodelta 2023 kohonneiden kustannusten takia.

Kiinteistökannalle tehtiin kuntoarviot syksyllä 2023, jonka perusteella aloitettiin laatimaan kokonaisvaltaista kiinteistöjen toimenpidesuunnitelmaa. Toimenpidesuunnitelma valmistuu vuoden 2024 aikana ja sitä päivitetään tarvittavilta osin vuosittain. Syksyllä 2023 aloitettiin myös yhtiön strategian päivitys. Päivitetty strategia valmistuu loppu kevästä 2024.

Henkilökunta

Yhtiön toimitusjohtaja 1.1.2023 alkaen on Janne Haapala.

Toimistotyöntekijöitä, jotka toimivat asiakaspalvelun sekä toimistosihteerin tehtävissä oli kolme henkilöä. Näiden lisäksi toimistotöissä on kiinteistöpäällikkö, sekä heinäkuussa palkattu palveluvastaava, joka toimii samalla kiinteistöhoidon lähiesihenkilönä.

Kiinteistöhoidon tehtävissä toimii täysiaikaisena 4 henkilöä minkä lisäksi loppuvuodesta palkattiin osa-aikaiseksi yksi henkilö. Uudiskohteita valvomaan palkattiin yksi henkilö määräaikaiseen työsuhteeseen.

Kesätyöntekijöitä oli palkattuna 7 henkilöä, heidän tehtävänsä olivat pääasiassa ulkoalueiden hoito.

Kaikki työsuhteet kokoaikaiseksi muutettuna oli yhtiön palveluksessa vuoden aikana keskimäärin 13 henkeä.

Yhtiö hoitaa isännöinnin ja pääosan kiinteistöhoitotehtävistä omalla henkilöstöllä.

Ostopalveluina hoidetaan kiinteistöjen korjaustoiminta. Taloushallinnon palvelut ostetaan Kuusamon kaupungilta. Siivouspalvelu ostetaan ulkopuolelta. Keskustassa, Rukalla ja Käylässä kiinteistöhoitotöistä osa ostetaan Kuusamon kaupungilta. Kaupunki ostaa kiinteistöhoitopalvelut yhtiöltä Tolpanniemen koulun ja Kolvangintien ryhmäperhepäiväkodin osalta. Tolpanniemen koulun ja Kolvangintien ryhmäperhepäiväkodin hoitovastuu siirrettiin takaisin kaupungille vuoden 2023 aikana.

Korjaus- ja uudisrakennustoiminta

Huoneistojen vuosikorjauksiin käytettiin n. 1 016 700 €. Vakuutuskorvauksia ei saatu vuonna 2023.

Lapinväylä 7-9 kohteen rakennustyöt aloitettiin huhtikuussa ja valmistumisen arvio kohteelle 3/2024. Kohteeseen valmistuu 15 huoneistoa, huoneisto jakauma 10 kpl kaksiota ja 5 kpl kolmiota. Kohde on vapailta markkinoilta hankittu AS Oy:n koko osakekanta.

Kitkantie 17 kohde kilpailutettiin alkuvuodesta ja kohteen rakennustyöt aloitettiin kesäkuussa, valmistumisen arvio kohteelle 8/2024. Kohteeseen valmistuu 38 huoneistoa, huoneisto jakauma 26 kpl kaksioita ja 12 kpl yksiöitä.

Maaseläntie 27 kohde kilpailutettiin alkuvuodesta ja kohteen rakennustyöt aloitettiin heinäkuussa, valmistumisen arvio kohteelle 5/2024. Kohteeseen valmistuu 6 huoneistoa, huoneisto jakauma 4 kpl kaksiota ja 2 kpl kolmiota.

Asuntomarkkinaselvitys

Vuokra-asuntohakemuksen jätti vuoden 2023 aikana yhteensä ruokakuntaa 802 (2022 881). Hakijamäärä laski 17,58 % edellisestä vuodesta. Hakijoista 65,34 % oli yhden hengen talouksia. Hakijamäärän laskun todennäköisiä syitä ovat Ukrainan sodan aiheuttaman kysyntäpiikin tasaantuminen sekä taloudellisen epävarmuuden aiheuttama muutoshaluttomuus ja asuntokauppojen määrän lasku.

Vaihtuvuus laski, ja varsinkin vuoden ensimmäisinä kuukausina irtisanomismäärät olivat vähäisiä. Vuoden 2023 aikana yhtiön vuokra-asunnoista 22,39 %:ssa (27,68 %) vaihtui asukkaat.

Kuusamon vuokra-asuntojen kysyntä on edelleen keskittynyt keskustan pienimpiin asuntoihin. Taloudellisen epävarmuuden ja yleisen hintatason nousun myötä haetaan yhä pienempiä ja edullisempia asuntoja läheltä palveluja. Moni yksin kaksiossa asuva haluaisi vaihtaa asunnon yksiöön.

Yhtiön asunnot sijaitsevat pääosin taajaman reuna-alueilla ja ovat kysyntään nähden väärän kokoisia. Kerros- ja luhtitalojen hissittömyys laskee ikäihmisten ja lapsiperheiden vuokraushalukkuutta.

Vuokra-asuntoa jonottaa 31.12.2023:

(suluissa edellisen vuoden vastaavan ajankohdan lukema)

- 141 (147) hakijaruokakuntaa
- näistä asunnon vaihtajia on 30 (21) hakijaruokakuntaa
- nettihakijamäärä on siten 111 (126) hakijaruokakuntaa

Vuoden 2023 aikana vuokrasopimuksia on tehty 205 kappaletta (256), joista sopimusmuutoksia oli 19 kappaletta. Yksióiden väháisen määrán takia isompia asuntoja on vuokrattu soluasunnoiksi, ja niissä on useampi yhden hengen vuokrasopimus.

Vuokra-asunnon vuonna 2023 saaneet talouden koon mukaan

- 1 hengen talouksia 106 kpl
- 2 hengen talouksia 57 kpl
- 3 hengen talouksia 18 kpl
- 4 hengen ja sitä suurempia talouksia 14 kpl

Yrityssopimukset ja tulevaisuuslautakunnan vuokrasopimukset eivät ole mukana talouden koon mukaisessa jaottelussa.

Huoneistotyyppijakauma

	2023	2022	2021	2020	2019
1h+k/kk	32	30	33	27	40
2h+kk	43	44	59	65	76
2h+k	77	93	95	83	72
3h+k	49	74	74	75	67
4-5h+k	8	6	7	6	12

Huomioita huoneistotyyppi jakaumasta:

- pieniä asuntoja on tarjolla kysyntään nähden vähän
- isoja kaksioita on kysyntään nähden runsaasti tarjolla
- kolmioita on vapautunut vähemmän edelliseen vuoteen verrattuna

Vaihtuvuus on ollut viimeisten viiden vuoden aikana seuraava:

- v.2023 22 %
- v.2022 28 %
- v.2021 29 %
- v.2020 30 %
- v.2019 31 %

Taloudesta

Tyhjät huoneistot aiheuttivat 316 786 €:n tulonmenetykset (v. 2022 399 638 €) eli 5,03 % liikevaihdosta (v. 2022 6,75 %).

Liikevaihto oli 6 298 669 €. Nousua edelliseen vuoteen verrattuna oli 6,38 %.

Vuokrasaamiset pienenevät nettomääräisesti 12 155 €. Luottotappioiksi kirjattiin 94 781 €. Jälkiperinnästä saatiin 15 473 €.

Vuokrantarkistus tehtiin 1.3.2023 lukien. Pääosin vuokrat pysyivät ennallaan. Vuoden 2023 aikana koko yhtiön omistamien huoneistojen keskivuokra oli hoitomenojen osalta 7,56 €/m²/kk ja tasauskertoimella korjattujen pääomamenojen osalta 3,37 €/m²/kk, eli yhteensä 10,93 €/m²/kk.

Vuosimaksulainojen korko pysyi pääosin edellisen vuoden tasolla, muutaman korkosuojaamattoman lainan osalta korot nousivat edelliseen vuoteen verrattuna.

Lyhennykset toteutuivat lyhennysohjelman mukaisesti. Lainoja lyhennettiin 1 335 201,95 €.

Kiinteistöjen hoitomenot olivat 4 012 793,20 €. Taseen rahoitusasema parani edelliseen vuoteen verrattuna 1 618 338,82 €. Kirjanpidon tulos tilinpäätössiirtojen jälkeen näytti voittoa 103 231,21 €. Asuintalovarausta tehtiin 239 220 €. Vuonna 2013 tehty asuintalovaraus 304 255,61 € purettiin.

Kiinteistöjen arvo kirjanpidossa on 32 883 579,93 €.

Yhtiön käytössä olevaan Svop-rahastoon kaupunki sijoitti 1 100 000 €. Varoja on käytetty rakentamiseen sekä huoltoon. Lisäksi kaupungilta haettiin Svop-rahastoon 1 000 000 €, joka nostettiin tammikuussa 2024.

Kuntarahoitukselta haettiin Kitkantie 17 hankkeelle valtioneuvoston korkotukilainaa 5 524 440 €. Vuonna 2023 lainaa on nostettu 1 988 798 €, ja loppu laina nostetaan vuoden 2024 aikana lainaehtojen mukaisesti. Lisäksi Kitkantie 17 kohteelle saatiin Aralta erityisryhmäavustusta 2 008 147 €, jota nostettu tammikuussa 2024, 602 444 €. Loput avustuksesta nostetaan vuoden 2024 aikana avustusehtojen mukaisesti.

Tulevaisuuden toimintanäkymät

Kuusamon vuokra-asuntomarkkina on pysynyt ennallaan vuoden 2023 aikana. Vuokra-asumisen pieni lisääntyminen ja perheeseen pieneminen näkyy edelleen pienten vuokra-asuntojen tasaisena kysyntänä.

Hakijakunnan rakenne on edelleen painottunut yhden hengen talouksiin. Yhtiön vuokra-asuntojen nykyinen, pääsääntöisesti Kuusamon kaupungin taajaman reuna-alueilla sijaitseva asuntokanta ei vastaa kysyntää, sillä kysyntä painottuu pieniin, sijainniltaan Kuusamon keskustassa oleviin kohteisiin. Pienistä asunnoista on pula ja suurempiin ei välttämättä saada uusia vuokralaisia.

Kuusamossa vanhusväestön osuus nousee seuraavan kymmenen vuoden sisällä huomattavasti. Tähän yhtiö on reagoinut aloittamalla rakennuttamaan yli 65-vuotiaille suunnattua kerrostaloa osoitteeseen Kitkantie 17

Korkotasotaso on lähtenyt nousemaan vuoden 2023 aikana, ennusteet kuitenkin näyttävät, että korkotasojen huippu olisi saavutettu ja korot lähtisivät vuonna 2024 laskemaan. Korkotason lasku parantaisi mahdollisuuksia tehdä laajempia remontteja olemassa olevaan kiinteistö kantaan.

Asuintalovarauksia on tehty vuodesta 2011 saakka.

Konserniyhteistyötä korjaustoiminnan ja taloushallinnon (kirjanpito ja palkanlaskenta) osalta päätettiin jatkaa Kuusamon kaupungin kanssa. Kiinteistöhoitoon osalta osa palveluista ostetaan kaupungilta keskustan ja Käylän kiinteistö osalta.

Osittainen verovapaus mahdollistaa voiton tekemisen tilinpäätöksessä ja näin vahvistaa taseen omia pääomia/omavaraisuusastetta.

Talouden toteuma

Talous	TP2022	TA2023	TP2023
Liikevaihto	5 921 038	6 585 698	6 298 670
(muut kiinteistön tuotot)	18 524	15 000	16 514
(Käyttökate) Liikevoitto	159 258	1 247 198	405 723
Tilikauden tulos	102 120	195 198	103 231
Oma pääoma	4 834 339		6 037 570
Vieras pääoma	25 775 199		27 659 621

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

2. Kansainvälinen ja kasvava Kuusamo	
Vuositavoite	Tila
K Oy Kv hankkii markkinoilta valmiita asuntoja 20 kpl. Selvitetään yksityisten omistamien asuntojen lanseerausta vakituiseen asumisen asuntomarkkinoille.	Valmis
Asuntopoliittinen ohjelma valmistui Q1/2024 Vapailta markkinoilta hankittu 15 asuntoa Asuntojen lukumäärä: Toteuma 15.0, Tavoite 20.0 Asuntopoliittisen ohjelman päivityksen valmiusaste: Toteuma 95.0, Tavoite 100.0	
Kitkantien kerrostalon, kk, Käylä, Ruka rivitalojen rakentaminen käynnissä. Seuraavien rakennettavien kerrostalojen ja kahden rivitalon suunnitelmat valmiit sekä kk kerrostalojen saneeraussuunnitelma valmis.	Työn alla
Kitkantien rakentaminen aloitettu Rukalle valmistui uusi rivitalo Uudiskohteiden suunnitelmia ei ole aloitettu, suunnitelmaa varten tulisi olla tontti/tontin koko tiedossa. Saneeraus suunnitelmat aloitettu Kitkantien kerrostalon suunnitelman valmiusaste: Toteuma 50.0, Tavoite 100.0	
6. Maaseudun kehittäminen	
Vuositavoite	Tila
Puutalokylähanke selvitys tehty	Aloittamatta
Hankkeen selvityksen tila (%): Tavoite 100.0	
10. Uusiutuva energia	
Vuositavoite	Tila
Kaupunkikonsernin uudisrakennus- ja saneerauskohteissa toteutetaan kannattavat aurinkopaneeli-investoinnit.	Valmis
Uudiskohteisiin ei ole hankittu paneeleita. Kitkantie 17 kohteelle tehty valmius, jotta paneelit voidaan tarvittaessa asentaa myöhemmin Päätös toteuttamisesta 2 kpl: Tavoite 100.0	

Tunnusluvut

Suorite	TP2022	TA2023	TP2023
Henkilöstön lkm	10	11	11
Henkilöstökulut eur/henkilö	56	54	62
Käyttöaste, eur	95	94	95
Vaihtuvuus	28	24	22
Saamiset/liikevaihto	2,84	3	2,39

KSAK Oy

Yleistä

Tärkeimmistä kehittämiskohteista on käynnistää Luontoakatemia toiminta aiheeseen liittyvien hankkeiden kautta. Luontoakatemia toiminta on tehty näkyväksi, syksyllä 2023 avattujen nettisivujen kautta. Nettisivujen sisällön tuotannon osalta olemme verkostoituneet alueellamme tällä hetkellä toimivien toisen asteen ja korkea-asteen koulutusorganisaatioiden, yhdistyksien sekä muiden kehittämisorganisaatioiden kanssa. Eryteisesti luontoalaan ja matkailuelinkeinoihin keskittyvien koulutuspalvelujen sekä tutkimus- ja kehittämisosaamisen yhdistäminen, mahdollistaa uuden toimintamallin. Se tulee tuottamaan uusia kestävästä kehitystä tukevia luontolähtöisiä ammatteja sekä lisäämään alueen tunnettavuutta ja elinvoimaa.

Yhtiön ympäri Suomea toteuttamat luontoalan koulutukset ovat jo osaltaan tehneet tunnetuksi Kuusamo ja sen luontoarvoja sekä alueella olevaa korkean tason osaamista mm. lintukuvauksen saralla.

Koillis-Suomen Aikuiskoulutus on tuottanut työ- ja elinkeinoelämän tarpeisiin erilaisia innovatiivisia koulutuspalveluja ja toimintamalleja joita toteutetaan yksin tai yhteistyökumppaneiden kanssa koko valtakunnan alueelle.

KSAK Oy:n tarjoamat koulutus ja elinkeinoelämän kehittämispalvelut tukevat yhtiön nykyisten osakkaiden yhteistä aluekehitystyötä sekä koulutus- ja elinkeinopolitiikkaa. Yhtiön omistajat ja omistusosuudet yhtiön osakekannasta jakautuvat seuraavasti: Kuusamon kaupunki 88 % ja Taivalkosken kunta 12 %.

Liikevaihto vuonna 2023 oli 1 065 684 euroa. Vähennystä edelliseen vuoteen oli noin 7,4 %. Toimintavuoden 2023 tulos on -106 673 euroa.

VOS - rahoituksella suunniteltuihin ammatillisiin koulutuksiin oli opiskelijoiden rekrytointi edelleen haastavaa. Yhtiön tuloksen teon haasteellisuutta lisäsi työvoima- ja kasvupalvelu kilpailutusten vähäinen määrä.

Haasteista huolimatta saimme meille VOS - rahoitusosuuden osalta määritetyt tavoitteet toteutettua hyvin. Markkinaehtoiset koulutukset toteutettiin laadukkaasti, mutta markkinaehtoisten koulutuksen ja valmennuspalvelujen volyymi oli huomattavasti edellisvuotta pienempi.

Yhtiön hyvä hanketilanne, kustannustehokkuus, hyvät kumppanuussuhteet, etätö- ja

etäopetusvalmius sekä henkilökunnan voimakas sitoutuminen KSAK Oy:n toimintaan, auttoivat yhtiötä eteenpäin kuluneella vuodella.

Osoituksena hyvästä taloudenpidosta ja hallintotavasta sekä vertailtaessa muihin saman sektorin toimijoihin KSAK Oy:lle on myönnetty Kauppalehden Menestyjä -sertifikaatti sekä Suomen Asiakastiedon myöntämä Suomen Vahvimmat -sertifikaatti.

Koillis-Suomen Aikuiskoulutus/KSAK Oy on tuottanut koulutuspalveluja 49 vuotta itsenäisesti ja ilman omistajiensa taloudellista tukea.

Talouden toteuma

	TP2022	TA2023	TP2023
Liikevaihto	1 150 818	1 000 000	1 065 684
Liiketoiminnan muut tuotot	578 930	600 000	484 531
Liikevoitto/tappio	-78 993	-12000	-102 609
Tilikauden tulos	-210 980	0	-106 673
Oma pääoma	2 947 504	3 600 000	2 840 831
Vieras pääoma	413 703	400 000	339 616

Tunnusluvut

Suorite	TP2022	TA2023	TP2023
Omavaraisuusaste %	89	90	89,8
Quick ratio	3,3	5	4,3
Henkilöstön lkm	26	23	23

Koillis-Suomen kehittämissyhtiö Naturpolis Oy

Yleistä

Naturpolis Oy:n perustehtävänä on varmistaa, että alueen yritykset, luonto ja ihmiset voivat hyvin ja menestyvät tulevaisuudessakin. Naturpolis johtaa alueen liiketoimintaekosysteemiä tarjoamalla ajantasaisen tilannekuvan, luomalla yhdessä näkemyksen tulevasta, kehittämällä vetovoimatekijöitä ja välittämällä parhaita osaajia. Naturpolis on kansainvälisesti verkottunut asiantuntija -organisaatio.

Vuoden 2023 toiminta perustui päivitettyyn strategiaan ja toimintaympäristössä tapahtuviin yrityskehittämistä, aluekehitystä ja alueen markkinointia ohjaaviin tekijöihin. Strategia on linjassa Kuusamon kaupunkistrategian ja Taivalkosken kuntastrategian kanssa.

Yrityskehittäminen tavoitteena oli palveluiden saatavuuden ja saavutettavuuden parantaminen sekä palveluvalikoiman laajentaminen yrityksen eri elinkaarivaiheita tukeviksi. Aluemarkkinoinnilla parannettiin alueen imagoa, tunnettuutta ja vetovoimaa. Aluekehityksen tavoitteena oli käynnistää ja toteuttaa omistajakuntien tavoitteisiin ja

elinkeinoelämän tarpeisiin pohjautuvia laajempia kehittämisohjelmia ja hankkeita, hyödyntäen samalla mahdollisimman tehokkaasti eri kehittämistoimintaan tarkoitettuja rahoitusmahdollisuuksia.

Vuoden 2023 lopussa Naturpoliksen palveluksessa oli 23 henkilöä.

Operatiivinen toiminta

Vuoden 2023 toiminta perustui toimintaympäristössä tapahtuviin yrityskehityspalveluita, aluekehitystä ja alueen markkinointia ohjaaviin tekijöihin. Yrityskehityspalveluiden tavoitteena on palveluiden saatavuuden ja saavutettavuuden parantaminen sekä palveluvalikoiman laajentaminen yrityksen eri elinkaarivaiheita tukeviksi. Aluekehityspalveluiden osalta on tavoitteena muodostaa ohjelmallinen kokonaisuus. Aluemarkkinoinnilla parannetaan alueen imagoa, tunnettuutta ja vetovoimaa. Työllisyyspalveluilla vaikutetaan työvoiman saatavuuteen, työpaikan löytymiseen ja työvoimapalveluiden palvelurakennemuutokseen.

Naturpoliksen (yrityspalvelut, hankkeet, aluemarkkinointi) järjestämiä tapahtumia toteutettiin vuoden 2023 aikana yhteensä 56 kappaletta:

Vuoden mittaan järjestettiin useita työpajoja, infotilaisuuksia ja seminaareja alueen yrittäjille ja sidosryhmille, mm. yrittäjien aamukahvitilaisuudet, BioInno -seminaari, Villiruokajuhlat -tapahtuma sekä Business Forum Ruka -seminaari.

Yrityskehityspalvelut

Yrityskehityspalveluiden neuvontapalvelut kattoivat kaikki yritystoiminnan elinkaaren mukaiset tehtävät: aloittavat yrittäjät, kasvavat yritykset ja yritysten muutostilanteet ml. omistajanvaihdokset sekä sukupolvenvaihdokset. Lisäksi yrityskehitykseen liittyvissä tehtävissä on hyödynnetty Koillismaan seudullisten yrityspalveluiden tarjoamia palveluita. Henkilöresursseina oli kaksi yrityskehittäjää, toinen Kuusamossa ja toinen Taivalkoskella. Yrityskehityspalveluita pyritään edelleen kehittämään, jotta kyetään tarjoamaan asiantuntevaa ja tasalaatuista palvelua seutukunnan yrityksille. Yrityskehityspalvelut järjestivät vuoden mittaan aktiivisesti erilaisia tilaisuuksia, mm. yrittäjien aamukahveja sekä infotilaisuuksia.

Tärkeimpiä sidosryhmiä ovat omistajakuntien Taivalkosken ja Kuusamon lisäksi Oulun kauppakamarin Koillismaan osasto, Koillismaan Leader ry ja seudulliset yrityspalvelut, Kuusamon ja Taivalkosken elinkeinotyöryhmät, Taivalkosken Yrittäjät ry, Taivalkosken Matkailuyhdistys ry, Kuusamon Yrittäjät ry, Ruka-Kuusamo Matkailu ry, Koillis-Suomen Aikuiskoulutus Oy, Kainuun Ammattiopisto, Oulun Seudun Ammattiopisto, ELY-keskus, TE-toimisto, Verohallinto ja Finnvera Oyj.

Yrityskehityspalveluiden toteumat vuodelle 2023 olivat (tavoitteet sulussa):

- Asiakastapaamiset: Kuusamo 235 (200) ja Taivalkoski 48 kpl (60)
- Perustetut yritykset: Kuusamo 88 (75) ja Taivalkoski 20 (15)

Aluekehityspalvelut

Aluekehityspalveluilla vahvistettiin seudun elinvoimaisuutta ja kilpailukykyä edistämällä ja koordinoimalla elinkeinoelämäältä tulleita kehittämistarpeita sekä omistajakuntien toimintasuunnitelmien toimeenpanoa. Elinvoiman kehitystä seurattiin kuukausittain laatimalla sisältöä yhtiön tuottamaan ajankohtaiskatsaukseen, joka toimitettiin yhtiön

hallitukselle ja seudulliselle kehittämistyöryhmälle. Sidosryhmäyhteistyötä tehtiin mm. kuntien, rahoittajien, tutkimuslaitosten, yliopistojen ja korkeakoulujen, kehittämisorganisaatioiden, yrittäjäjärjestöjen, matkailuyhdistysten, metsä- ja puutoimialayhdistyksen sekä oppilaitosten kanssa.

Vuonna 2023 käynnissä olleet hankkeet:

- KeMu - Ketterän muutokkyvykkyyden valmennusohjelma
- Via Karelia - Vastuullista ruokamatkailu verkostoituen
- Metsiin perustuvat matkailun hiilipäästöjen kompensointimallit - esimerkkinä Koillis-Suomi (MAHIS)
- SEUTUREkry
- Ketterää osaamista
- Hankitaan työtä!
- Digikyvykkyyden ja tiedolla johtamisen kehittäminen
- Kansainvälisesti kasvava kesä Ruka-Kuusamon alueella
- Gems of Kuusamo
- Ruka Nordicin tiedot ja taidot talteen
- LookUP - Supporting Tourism SMEs Triple Transition by Uncovering the Value of Sky as Destination
- OMinGW Ordinary Man in a Great War
- Hiiliviisaan biotalouden innovaatioekosysteemi
- Mahdollisuuksien pohjoinen - JobBoost Koillis-Suomi
- Biomassat kiertoon Koillismaalla
- KASVA - Kestävää kasvua mikro- ja pienyrityksiin TKI- toimijoiden ja yrityspalveluiden maakunnallisella yhteistyöllä
- Rethinking North - Ympärivuotisuus matkailun menestystekijäksi (ReiNo)

Vuonna 2023 käynnissä olleiden hankkeiden kokonaisvolyymi oli noin 4,7 M €, jossa ei ole mukana mahdollisten osatoteuttajien budjetit. Kuntarahoituksen osuus oli noin 20 %.

Naturpolioksen toteuttamien hankkeiden lisäksi muut hankkeet ja kehittämistoimenpiteet, joille myönnettiin rahoitusta seudullisesta kehittämisrahastosta vuonna 2023:

Kuusamon ja Taivalkosken yhteisestä rahastosta myönnettyt rahoitukset:

- Kuusamon ja Taivalkosken kuntakorttipalvelut
- Kuusamon ja Taivalkosken toimialatietojen päivitys
- Vetovoimaisuuden seurantatutkimuksen rahoitus
- Telia Crowd Insight -palvelun rahoitus
- Maan pinnalla -konseptin toimenpiteiden rahoittaminen ajalla 9-12/2023
- Tulevaisuuden koillinen ulottuvuus -visiotyön rahoitus
- Elintarvikejalostuksen kehitysohjelman 1. vaiheen rahoitus
- Lentoliikenteen tulevaisuus Pohjois-Suomessa-hankkeen rahoitus
- Luontoalan vastuullinen moniosaaja -hankkeen rahoitus

Kuusamon rahastosta myönnettyt rahoitukset:

- Ruka-Kuusamo Matkailu ry:n tuki Kuusamon tapahtumatuotantoon
- Ruka-Kuusamo Matkailu ry:n tuki lentoyhteyksien kehittämiseen
- Ruka-Kuusamo Matkailu ry:n tuki matalasesonkiaikojen markkinoinnin henkilöresursoinnin vahvistamisen
- Matkailun tulo- ja työllisyyspalveluiden rahoitus
- Ruka Nordic oheistapahtuman, Iskelmäviikkojen, tuki
- Kuusinkijoki kuntoon ry:n toiminta-avustus siirtävävaiheeseen

- Business Forum Ruka 2023 -tapahtuman rahoitus
- Kuusamon Pallo-Karhut Lentopallo ry:n tuki
- Northern Forest & Wood ry:n tuki Kuubion toteutettavuusselvitykseen
- Visitory -matkailutilastopalvelun rahoitus
- Oulun lentoaseman tukihankkeeseen osallistuminen
- Tuki OSAO Taivalkosken metsäoppilaitoksen toimintaan

Yhteisestä rahasto-osuudesta myönnettiin rahoitusta 303 716 euroa, Kuusamon kuntakohtaisesta rahastosta 548 015 euroa ja Taivalkosken rahastosta 56 564 euroa. Loppuvuonna 2023 Kuusamon kaupunki päätti lisämäärärahasta 250 000 euroa, minkä johdosta Kuusamon rahastossa vuonna 2023 oli myönnettävissä 650 000 euroa. Yhteisen rahaston suuruus oli 400 000 euroa ja Taivalkosken rahaston 100 000 euroa.

Aluemarkkinointi

Aluemarkkinoinnilla tuetaan yrittäjyyttä ja toimintaympäristön kehittämistä sekä lisätään alueen houkuttelevuutta yritysten, investointien ja uusien asukkaiden sekä osaavan työvoiman saamiseksi Koillismaalle. Tärkeimpiä markkinointivälineitä ovat verkkosivut, sähköinen uutiskirje sekä sosiaalinen media. Ajankohtaisista asioista tiedotettiin pääasiassa lehdistötiedottein sekä sähköisiä medioita (verkkosivut, sosiaalinen media) hyödyntämällä. Paikallislehdet uutisoivat yhtiön toiminnasta säännöllisesti (hankkeet, tapahtumat ym.), ja yhtiön palveluja markkinoitiin myös lehti-ilmoituksin. Kuusamo Region – sähköinen uutiskirje sekä muita lähetyksiä uutiskirjetyökälulla tehtiin kahdeksan kertaa vuoden aikana. Kuusamo Region -jakelulistalla on noin 1400 vastaanottajaa.

Metan alustoissa ja Googlen kanavissa tavoitettiin kattavasti eri kohderyhmiä ja yleisöjä. Metan alustoissa näyttöjä kertyi mainonnassa 7 514 923 kappaletta ja sillä tavoitettiin 1 276 648 yksittäistä käyttäjää. Google-mainonnan kautta saavutettiin 2 858 470 näyttökertaa ja 21 527 linkin klikkausta.

Yhtiön avoimista työpaikoista tehtiin useita somekampanjoita vuoden 2023 aikana, tuoden esille Koillismaan aluetta houkuttelevana työskentelypaikkana. Lisäksi markkinointikampanjoita on tehty kesätyömarkkinoinnin, yksittäisten toimialojen työllisyysmahdollisuuksien ja Taivalkosken kunnan sekä Kuusamon kaupungin rekrytointien tukena.

Tapahtumia toteutettiin hankkeissa ja yhtiön omasta toimesta yhdessä sidosryhmien kanssa. Syyskuussa järjestettiin Villiruokajuhlat-tapahtuma, joka tavoitti noin 1000 kävijää yhden päivän aikana. Marraskuussa järjestettiin Business Forum Ruka, johon ilmoittautui 140 osallistujaa.

Yhtiön kuvamateriaalia täydennetään säännöllisesti sähköiseen kuvat.fi -kuvapankkiin, josta ne ovat helposti saatavissa kuvia tarvitsevien tahojen käyttöön. Lisäksi hyödynnetään kehittämishankkeissa kuvattuja video- ja kuvamateriaaleja aluemarkkinoinnin työkaluna.

Maan pinnalla-konsepti osaaja- ja asukasmarkkinoinnin työkaluna

JobBoost-hankkeessa luotu yhtenäisen työssäkäyntialueen Maan pinnalla-konsepti tavoitti viime vuonna yli miljoona silmäparia digitaalisen markkinoinnin kanavissa. www.maanpinnalla.fi sivustolla vieraili yhteensä 15 000 yksilöllistä kävijää ja markkinoinnissa siirryttiin brändisisällöistä kohti yksittäisten toimialojen ja työpaikkojen mainontaa.

Wild Food Kuusamo Lapland, Wild Food Taivalkoski sekä Wild Lifestyle Kuusamo -brändit

Viestintä- ja markkinointipäällikkö toimi Wild Food Kuusamo Lapland ja Wild Food Taivalkoski -brändien johtoryhmän sihteerinä. Wild Food ja Wild Lifestyle-brändien somekanavia hyödynnettiin Villiruokajuhlat-tapahtuman markkinointikanavana. Tavaramerkkiä käyttää nyt yhteensä 26 yritystä tai tahoa. Brändin kehittämistyö jatkui asiantuntijoiden ja johtoryhmän toimesta.

Kuubio-bioteollisuusalueen brändäys, markkinointimateriaali ja verkkosivusto

Hiiliviisas innovaatioekosysteemi -hankkeessa toteutettiin Mäntyselän teollisuusalueen brändäys Kuubio-bioteollisuusalueeksi sekä tuotettiin invest in-markkinointimateriaaleja ja verkkosivusto kuubio.fi viestinnän ja markkinoinnin toteuttamiseksi. Lisäksi hankkeessa laadittiin monikanavainen markkinointisuunnitelma ja tuotettiin natiiviartikkeleita alueen tunnettuuden lisäämiseksi ja investoreiden houkuttelemiseksi alueelle. Samassa yhteydessä tuotettiin myös Invest in Kuusamo-kattoilme hyödynnettäväksi myös muissa investointihankkeissa.

Talouden tunnusluvut

Talous

	TP 2022	TA 2023	TP 2023
Liikevaihto	1 805 775	939 748	2 056 689
Liiketoiminnan muut tuotot	2 052 093	785 090	1 335 812
(Käyttökate)			
Liikevoitto (-tappio)	47 950	0	-35 921
Tilikauden tulos	35 679	0	-30 804
Oma pääoma	802 936	600 000	614 968
Vieras pääoma	565 270	630 000	635 194

Tunnusluvut

	TP 2022	TA 2023	TP 2023
Henkilöstön lkm	31	30	26
Palkat/€ / henkilö	55 605	56 000	54 974
Asiakaskontaktit	2 200	2 200	2 000

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

6. Maaseudun kehittäminen	
Vuositavoite	Tila
Alkutuotannon kehittämishankkeet, Luonnontuotealan hankkeet	Valmis
<p>Hankkeita on aina suunnittelussa, valmistelussa, käynnissä ja päättymässä, eli kehittäminen on jatkuvaa työtä. Biomassat kiertoon Koillismaalla -hanke on käynnissä. Hiiliviisaan biotalouden innovaatioekosysteemi (HIB) -hanke päättyi vuoden vaihteessa, ja samalla vuoden 2024 alussa käynnistyi Hiiliviisasta kiertotaloutta -hanke sekä Ilmastonmuutokseen sopeutuminen Koillismaalla -hanke. Kestävästi kehittyvät maatilat -hankkeelle on haettu rahoitus, ja rahoitus tullaan myöntämään, mutta hankkeen aloitus viivästyy keväälle 2024 rahoittajan Hyrrä-järjestelmästä johtuen. Elintarvikealalle haettua rahoitusta ei saatu. Elintarvikejalostuksen mahdollisuuksia on kartoitettu laajalla toimijakyselyllä konsulttityönä loppuvuonna 2023, joten alan kehittämistarpeet ja -näkökulmat ovat tiedossa jatkotoimenpiteiden suunnittelun pohjaksi. Luonnontuotealan hankkeiden valmiusaste (%): Toteuma 80.0, Tavoite 100.0 Alkutuotannon kehittämishankkeet (%): Toteuma 90.0, Tavoite 100.0</p>	
8. Saavutettava ja vetovoimainen Kuusamo	
Vuositavoite	Tila
Lentoliikenteen kasvun turvaaminen ja edistäminen. Neuvottelut strategisten kumppaneiden kanssa käyty.	Valmis
<p>Lentoliikenteen kasvun turvaaminen ja edistäminen sekä neuvottelut ovat jatkuvaa työtä. Käynnissä on ylimatekunnallinen kansainvälistä matkailua kasvattava matkailuhanke Rethinking North - Ympärivuotisuus matkailun menestystekijäksi. Vuonna 2023 on myös tehty yhteistyötä Pohjois-Pohjanmaan liiton Lentoliikenteen tulevaisuus Pohjois-Suomessa -hankkeen kanssa. Päätettiin myös osallistumisesta Oulun lentoaseman kehittämiseen tähtäävään hankkeeseen ja sen puitteissa alueelle tärkeiden matkaketjujen kehittämiseen. Matkustajamäärätavoite ylitettiin, ja se oli Kuusamon kentällä kaikkien aikojen paras tulos. Saavutettavuuden parantamiseksi ja matkaketjujen kehittämiseksi suunnitellaan myös jatkuvasti uusia toimenpiteitä. Lentoyhteyksistä neuvotteluja käytiin vuoden aikana 6 eri toimijan kanssa (Finnairin, Finavian, Lufthansan, Swiss Airin, Edelweissin ja Eurowingsin) kanssa, yhteensä 21 kertaa. Vuonna 2023 Kuusamon lentoasemalle tuli suoria reittilentoja Frankfurtista, Düsseldorfista sekä Zürichistä. Tämän lisäksi suorat lennot Helsingistä Kuusamoon. Lentomäärät (laskeutumiset ja lento-ohjelmakäytöt) (kpl): Toteuma 1,554.0, Tavoite 1,500.0 Matkustajamäärä lentoasemalla (kotim ja kv) (kpl): Toteuma 120,551.0, Tavoite 120,000.0 Neuvottelut yhteistyökumppaneiden kanssa (kpl): Toteuma 21.0, Tavoite 10.0 Saapuvat lennot (kpl): Toteuma 777.0, Tavoite 750.0 Lähtevät lennot (kpl): Toteuma 777.0, Tavoite 750.0</p>	
9. TE-palvelu 2024 uudistus	
Vuositavoite	Tila
Työllisyysuhankehakemus jätetty	Valmis
<p>Tulevaisuustoimiala jätti Work and Stay - kokonainen elämä Koillismaalla -hankkeen rahoitushakemuksen maaliskuussa 2023. Naturpolis on hankkeessa osatoteuttajana. Hanke on käynnissä. Hakemus jätetty: Toteuma 100.0, Tavoite 100.0</p>	

Tunnusluvut

Suorite	TP2022	TA2023	TP2023
Henkilöstön lkm	31	30	26
Palkat €/hlö	55 605	56 000	54 974

Nuoriso- ja luontomatkailukeskus Oivanki Oy

Tilinpäätöksen esitys, joka käsitellään yhtiön hallituksen kokouksessa 22.2.2024

Toiminta-ajatus

Nuoriso- ja luontomatkailukeskus Oivangissa tarjotaan toiminnallisia mahdollisuuksia ihmisenä kasvamiseen, uutta oppien – ”lähemmäksi luontoa. Oivanki on valtakunnallinen nuorisokeskus, joka tarjoaa yhteisöllisyyttä ja ihmisenä kasvua tukevia toiminnallisia mahdollisuuksia. Toiminta perustuu nuorisolain mukaisiin tehtäviin. Rahoitus nuorisotoimintaan saadaan pääosin opetus- ja kulttuuriministeriön kautta sekä EU hankkeista.

Toimitusjohtajan katsaus

Nuorisokäytön osuus koko keskuksen käytöstä oli 83 % ja elinkeinon osuus 17 %, jolla tuettiin nuorisotoimintaa. Elinkeinokäytön tärkeä tehtävä on tukea nuorisotoimintaa.

Leirikoulujen ohjelmien sisältöjen kehittäminen on osa leirikoulutoimintaa. Vuoden 2023 aikana Oivangissa vieraili 1789 kasvatuksen ja koulutuksen asiakasta (2022 vuonna 2295 ja 2021 vuonna 1223). Tämä luku sisältää mm. varhaiskasvatuksen asiakkaita 180, perusopetuksen asiakkaita 1108, toisen asteen asiakkaita 329. Leirikoululaisia oli 1108 henkilöä, joiden yhteenlaskettu majoitusvuorokausien määrä oli 3175 kappaletta ja ohjausvuorokausia oli 4229 kappaletta. Leirikoulujen määrä on koko maassa laskenut, mutta Oivangissa sen vaikutus on vielä vähäinen.

Nuotta- valmennushanke vuonna 2023 oli jälleen kerran suosittu, ryhmiä olisi ollut tulossa enemmän kuin rahoitus mahdollisti (78 000 euroa OKM 100 % tuki). Ja palaute oli hyvää, toimintamalli on osoittautunut hyvin nuoria ja heidän ohjaajiaan tukevaksi. Vuonna 2023 Nuottavalmennukseen osallistui 280 nuorta ja 67 aikuista, yhteensä 31 ryhmää. Majoitusvuorokausia 438 ja toimintapäiviä yhteensä päivätoiminnat mukaan lukien 690. Jokainen Nuotta -valmennus suunnitellaan yksilöllisesti vastaamaan kyseisen ryhmän tarpeita ja tavoitteita.

Vuodelle 2023 saimme opetus- ja kulttuuriministeriöltä rahoituksen perheleiri -toiminnalle 65 000 €. Perheleirien tavoitteena on tukea Kuusamon ja lähialueen kuntien perheitä, joilla on erilaisia haasteita arjessa. Korona -sulkujen aiheuttamat sosiaaliset eristykset vaikuttivat myös niin aikuisiin kuin nuoriinkin. Perheleirien monipuoliset ohjatut ohjelmat ja Oivangin turvallinen luonto -toimintaympäristö auttavat perheitä irtautumaan arjesta ja voimaantumaa. Leirit tukevat heidän kykyään osallistua aktiivisemmin yhteiskunnan toimintaan ehkäisemällä syrjäytymistä. Perheet ovat kokeneet toiminnan hyvin tärkeäksi. Kaupungin perhetyöntekijöiden kanssa käydyn palaverin perusteella tarvetta tällaiselle perheleiri -toiminnalle selkeästi on. Vuonna 2023 kuusamolaisien perheidenlisäksi perheitä saatiin Pudasjärveltä, Taivalkoskelta ja Posiolta. Mukana oli ukrainalaisia perheitä.

Seurakunnan 845 edustajaa (valtakunnallisesti) käytti Oivangin tarjoamia tiloja ja palveluita vuonna 2023 useampana viikkona. Rippileiritoiminnan majoitusvuorokausia kertyi 3809 kpl ja muusta seurakuntien työstä 559 kpl. Seurakunnat ovat olleet hyvin tyytyväisiä Oivangin palveluihin ja ovatkin tehneet varauksia pitkälle tuleville vuosille.

Kesällä 2023 pidettiin purjehduskerhoa optimistijollilla. Tämä on hyvä lisä -aktiiviteetti kesäisin alueen nuorille.

Kansainvälisyys on yksi nuorisokeskustoiminnan edellytys. Oivangin tavoitteena on olla luotettava, osaava ja aktiivinen kumppani ja koordinaattori nuoria koskevissa kansainvälisissä hankkeissa. Tuemme sekä nuorten että nuorten kanssa toimivien liikkuvuutta tavoitteellisten oppimiskokemusten saamiseksi, toteuttaen näin yhtä nuorisokeskusten palvelutehtävää. Maailman kriisitilanteiden valossa kansainvälinen nuorisotoiminta on tärkeä satsaus tulevaisuuteen. Kansainvälinen työ pohjaa nuorisolakiin, OKM:n linjauksiin sekä Suomen Nuorisokeskusten ja Oivangin omaan strategiaan.

Vuonna 2023 käynnissä olevia hankkeita ja toimenpiteitä oli mm. seuraavat:

Tuettiin inklusiota nuorisovaihto-ohjelmien toteutuksessa. Olemme osallistaneet toimintaan nuorisotyöntekijöitä ja nuoria, erityisesti Pohjois-Pohjanmaan alueelta (hankkeen kohdealue). Kevään aikana järjestimme verkkoyhteyksillä valmistelevia kokouksia, joissa sovimme toimintojen jakautumisesta kunnittain. Hankkeen työntekijä tuki osallistujien valmisteluja sekä matkustamista Euroopassa ja auttoi tarvittavissa asioissa. Olemme tiedottaneet mahdollisuuksista myös muille nuorisotoimijoille.

Järjestimme kv-toiminnasta kertovan infotilaisuuden nuorille (Kuusamo 30.8.2023)

Erasmus+ Training course for Inclusion in Mobility projects (Galbiate, Italia, 7.-14.3.2023). Lähetettiin inklusiivista työtä koskevaan koulutusseminaariin Italiaan Suomesta etsivä nuorisotyöntekijä (Suomussalmi) sekä työpajaohjaaja (Kuusamo) koulutukseen sekä valmistelemaan nuorisovaihtoa vuodelle 2024.

Erasmus+ Youth exchange: Outdoor activities and sport for all (Galbiate, Italia, 25.7.-1.8.2023). Valmennettiin ja lähetettiin nuorisovaihtoon poikaryhmä ohjaajineen Kainuun alueelta.

Erasmus+ Youth exchange: toteutettiin yhteistyössä Koillismaan nuorten leaderin (Taivalkoski) kanssa Suomi - Itävalta nuorisovaihto Oivangissa 6.-12.8.2023. Erasmus+ Partnership building activity: PBA on inclusive youth exchanges for minors (Galbiate, Italia 27.11.-1.12.2023). Valmennettiin ja lähetettiin nuorisotyöntekijä Suomesta osallistumaan seminaariin ja valmistelemaan nuorisovaihtoa elokuulle 2024.

Erasmus+ training course: Adventure Education as a Prevention Tool For Mental Health Issues in Youth Work. Haettiin rahoitus ja koordinoitiin 7 maan nuorisotyöntekijöiden (27) liikkuvuus -hanke joka sisälsi koulutusseminaarin Oivangissa 13.-21.12.2023. Toteutettiin innovatiivista hanketoimintaa (ulkona tehtävän toiminnan kehittäminen ja henkisen hyvinvoinnin tukeminen).

Kansainvälinen leiri- ja leirikoulumyynti, markkinointi ja leirien järjestäminen. Tehtiin alueellista yhteistyötä mm. Educational travel-toimijaverkoston ja suomalaisten koulujen kanssa. Keskus järjesti omia ns. tutustumis- ja opintovierailuja.

Oivanki tekee yhteistyötä Suomen nuorisokeskukset ry:n (SNK) viestintä ja markkinointitiimin kanssa. Olemme olleet mukana SNK:n kautta seuraavissa: Kirkon kasvatuksen päivät verkossa, muu rippileirimarkkinointi, Nuori23 -tapahtuma, yhteinen markkinointivideo, kuvapankki, Sanoma median kampanja opettajille ja vanhemmille (leirikoulut) toukokuussa ja elo-lokakuussa, Selkeää ja saavutettavaa viestintää koulutus, Lasten joulurauhan julistus, vaikuttamistyö uuteen nuorisolakiin -> Nuorisokeskukset nähdään edelleen tärkeinä toimijoina ja ovat nuorisolaissa, Google-markkinointi 12 kk, yhteinen brändi ja tunnettuus.

Nuoriso- ja luontomatkailukeskus Oivangille myönnettiin kansainvälinen Greenkey -ympäristösertifikaatti. Greenkey -sertifikaatin saanut yritys on todennetusti vastuullisuuden edelläkävijä. Sertifikaatti perustuu YK:n kestävä kehityksen tavoitteisiin ja sen vaatimukset ylittävät lain ja säädösten perustason. Sertifioitu yritys sitoutuu jatkuvasti lisäämään toimintansa sosiaalisia ja taloudellisia hyötyjä sekä minimoimaan ympäristökuormitustaan. Käytännön toimina on tehty töitä energian ja veden säästämiseksi, lajittelun ja kierrätyksen

tehostamista, siirtymistä ympäristömerkittyjen tuotteiden käyttöön, kestävästi tuotetun ruuan lisäämistä ja ruokahävikin vähentämistä sekä asiakkaiden ja henkilökunnan vastuullisuustietoisuuden lisäämistä ohjeistuksin ja koulutuksin. STF- Ympäristöohjelman suorittaminen jatkui sertifikaatin tultua voimaan.

Elämää Eljärvellä 2 hankkeessa jatkettiin Eljärvän kunnostamista talvisella ilmastuksella sekä ympärivuotisella hapetuksella. Eljärvän nykytilan kartoittamiseksi mitattiin säännöllisesti veden happipitoisuutta, näkösyvyyttä, sinilevän määrää sekä suoritettiin Nordic -koekalastus.

Oivangin ympäristön monimuotoisuuden lisäämiseksi alueella vielä elävien vaarantuneiden ja uhanalaisten lapintiaisten ja hömötiaisten elinmahdollisuuksien parantamiseksi kunnostettiin ja huollettiin alueen 57 linnunpönttöä sekä jatkettiin lintujen talviruokintaa.

Keskeisimmät tunnusluvut

Suoraan myynnistä saatua liikevaihtoa oli 824 534 euroa (2022 vuonna 712 519 euroa ja 2021 vuonna 492 014). Vuoden 2023 myynti kasvoi 16 % edellisvuodesta. Vuosi oli ennätysellinen koronavuosien jälkeen. Kansainväliset ryhmät liikkuvat, Suomesta Eurooppaan ja sieltä Kuusamoon. Teimme loppuvuodesta paljon tarjouksia mm. kiinalaisille leirikouluille. Opetus- ja kulttuuriministeriöltä saatiin nuorisotoimintaan yleisavustusta 305 000 euroa ja Nuotta valmennuksen rahoitusta 78 000 euroa (100 %). Perheleirit saivat toistamiseen rahoituksen 65 000 euroa (95 %). Tällä kertaa avustus oli 44 % edellisvuotta suurempi.

Tilikauden tulos oli -25 760 euroa. Saimme myynnillisesti alkuvuoden ennustetta parannettua 75 %. Lämmityskustannukset (pelletti ja öljy) painoivat tuloksen silti tappiolliseksi, sillä niiden kustannukset kasvoivat 40 000 euroa edellisvuoteen verrattuna.

Yleiskustannusten jako nuoriso- ja elinkeinotoiminnan välillä on tehty vuonna 2023 edellisen vuoden (2022) käyttäjätietojen mukaan. Tuolloin suhdeluku oli 89 % nuorisokäyttö ja 11 % elinkeinokäyttö. Tilinpäätösvaiheessa vuonna 2023 toteutuneet käyttäjätiedot olivat nuoriso 83 % ja elinkeino 17 %. Tarvittiin oikaisu yleiskustannusten jakoon, sillä suhdeluku oli eri kuin edellisvuonna. Suhdeluku perustuu rahoittajan (opetus- ja kulttuuriministeriön) keräämään tietoon käyttäjistä Sarvi -järjestelmän kautta. Rahoittaja vaatii vuodesta 2022 alkaen, että tilinpäätösvaiheessa jako oikaistaan toteutuneen mukaiseksi.

Talouden toteuma

TILI	Nuoriso	Elinkeino	Yhteensä
Liikevaihto	669 367	155 168	824 534
Liiketoiminnan muut tuotot	474 316	-19,3	474 297
-Materiaalit ja palvelut	-272 760	-12 509	-285 269
-Henkilöstökulut	-597 740	-71 766	-669 506
-Poistot ja arvonalennukset	-9 710	-1 130	-10 839
-Liiketoiminnan muutu kulut	-320 088	-45 464	-365 552
=Liikevoitto	-56 615	24 280	-32 335
-Rahoitustuotot ja kulut	13 029	-2,45	13 027
-Tuloverot	0	-6 453	-6 453
=Tilikauden voitto/tappio	-43 586	17 825	-25 761

Tunnusluvut

Suorite	TP2022	TA2023	TP2023
Matkustajat	9 282	12 000	13 842
Päiväkävijät	4 202	4 000	5 219

9.2 Tuloslaskelmaosan toteutuminen

Tuloslaskelma	TA2023	TA muutos	TA+ muutos	TP2023	Poikkeama	Käyttö%
Toimintatuotot	16 524 340,00		16 524 340,00	15 441 640,38	-1 082 699,62	93 %
Myyntituotot	3 712 100,00		3 712 100,00	4 341 235,80	629 135,80	117 %
Maksutuotot	2 783 300,00		2 783 300,00	1 973 637,52	-809 662,48	71 %
Tuet ja avustukset	1 723 500,00		1 723 500,00	1 933 094,70	209 594,70	112 %
Vuokratuotot	6 318 440,00		6 318 440,00	6 775 727,49	457 287,49	107 %
Muut toimintatuotot	1 987 000,00		1 987 000,00	417 944,87	-1 569 055,13	21 %
Valmistus omaan käyttöön	1 062 000,00		1 062 000,00	1 260 080,33	198 080,33	119 %
Toimintakulut	-62 537 840,00	-275 000,00	-62 812 840,00	-59 071 748,51	3 741 091,68	94 %
Henkilöstökulut	-31 427 990,00	32 550,00	-31 395 440,00	-31 796 648,49	-401 208,30	101 %
Palvelujen ostot	-21 934 750,00	-100 550,00	-22 035 300,00	-19 364 647,55	2 670 652,45	88 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5 627 200,00	-2 000,00	-5 629 200,00	-4 290 327,37	1 338 872,63	76 %
Avustukset	-2 650 200,00	-205 000,00	-2 855 200,00	-2 473 852,83	381 347,17	87 %
Vuokramenot	-753 200,00		-753 200,00	-838 706,36	-85 506,36	111 %
Muut toimintakulut	-144 500,00		-144 500,00	-307 565,91	-163 065,91	213 %
Toimintakate/jäämä	-44 951 500,00	-275 000,00	-45 226 500,00	-42 370 027,80	2 856 472,39	94 %
Verotulot	32 478 000,00		32 478 000,00	33 947 776,07	1 469 776,07	105 %
Valtionosuudet	17 663 500,00		17 663 500,00	17 208 199,00	-455 301,00	97 %
Rahoitustuotot ja -kulut	-90 000,00		-90 000,00	-358 286,41	-268 286,41	398 %
Korkotuotot	10 000,00		10 000,00	50 583,00	40 583,00	506 %
Muut rahoitustuotot	730 000,00		730 000,00	495 840,01	-234 159,99	68 %
Korkokulut	-640 000,00		-640 000,00	-1 160 966,42	-520 966,42	181 %
Muut rahoituskulut	-190 000,00		-190 000,00	256 257,00	446 257,00	-135 %
Vuosikate	5 100 000,00	-275 000,00	4 825 000,00	8 427 660,86	3 602 661,05	175 %
Poistot ja arvonalentumiset	-6 000 000,00		-6 000 000,00	-6 797 509,71	-797 509,71	113 %
Suunnitelman mukaiset poistot	-6 000 000,00		-6 000 000,00	-6 652 605,36	-652 605,36	111 %
Arvonalentumiset				-144 904,35	-144 904,35	
Tilikauden tulos	-900 000,00	-275 000,00	-1 175 000,00	1 630 151,15	2 805 151,34	-139 %
Rahastojen lisäys/vähennys	900 000,00		900 000,00	902 097,59	2 097,59	100 %
Tilikauden yli/alijäämä		-275 000,00	-275 000,00	2 532 248,74	2 807 248,93	-921 %

Verotulot (1000 €)	TA2023	TA muutos	TA+ muutos	TP2023	Poikkeama
Verotulot	32 478 000,00		32 478 000,00	33 947 776,07	1 469 776,07
Kunnan tulovero	20 335 000,00		20 335 000,00	21 183 307,00	848 307,00
Kiinteistövero	7 766 000,00		7 766 000,00	8 048 306,58	282 306,58
Osuus yhteisöverosta	4 377 000,00		4 377 000,00	4 716 162,49	339 162,49

Veroprosentit ja kunnallisveroa vastaava määrä

	Tulovero-%	Verotettavat ansio- ja pääomatulot	Muutos-%
Verovuosi 2010	19,5	195 671 717,95	0,28
Verovuosi 2011	19,5	199 226 092,31	1,82
Verovuosi 2012	19,5	202 425 107,69	1,61
Verovuosi 2013	19,5	209 616 661,54	3,55
Verovuosi 2014	20,0	211 044 960,00	0,68
Verovuosi 2015	20,0	209 381 005,00	-0,79
Verovuosi 2016	20,0	209 551 100,00	0,08
Verovuosi 2017	20,0	201 807 730,00	-3,7
Verovuosi 2018	20,0	206 140 000,00	2,15
Verovuosi 2019	20,0	209 777 070,00	1,76
Verovuosi 2020	20,0	213 675 130,00	1,86
Verovuosi 2021	20,0	219 545 000,00	2,7
Verovuosi 2022	20,0	230 072 137,00	4,8

Kiinteistöveroprosentit	
Yleinen	1,10%
Vakituinen asuinrakennus	0,50%
Muu asuinrakennus	1,10%
Voimalaitokset	3,10%
Yleishyödylliset yhteisöt	0%
Rakentamaton rakennuspaikka	-

Valtionosuudet (1000 €)	TA2023	TA muutos	TA+ muutos	TP2023	Poikkeama
Valtionosuudet	17 663 500,00		17 663 500,00	17 208 199,00	-455 301,00
Veromenetysten kompensaati	2 812 200,00		2 812 200,00	2 761 084,00	-51 116,00
Kunnan peruspalv. vo (ilm. tasauksia)	11 311 900,00		11 311 900,00	10 880 805,00	-431 095,00
Verotuloihin perustuva vo:n tasaus	4 281 700,00		4 281 700,00	4 277 388,00	-4 312,00
Opetus- ja kultt.toimen muut valt.os.	-742 300,00		-742 300,00	-711 078,00	31 222,00

9.3 Investointiosa

	TA2023	TA muutos	TA+ muutos	TP2023	Poikkeama	Tot%
KUUSAMON KAUPUNKI INVESTOINNIT						
Menot	-34 350 000,00	-300 000,00	-34 650 000,00	-23 132 425,21	11 517 574,79	67 %
Tulot	2 390 000,00	0,00	2 390 000,00	1 996 200,45	-393 799,55	84 %
Netto	-31 960 000,00	-300 000,00	-32 260 000,00	-21 136 224,76	11 123 775,24	66 %
1. IRTAIMISTOHANKINNAT						
Menot	-2 300 000,00	0,00	-2 300 000,00	-1 981 042,64	318 957,36	86 %
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0 %
Netto	-2 300 000,00	0,00	-2 300 000,00	-1 981 042,64	318 957,36	86 %
Irtaimisto, keskushallinto						
Menot	-100 000,00	0,00	-100 000,00	-19 020,61	80 979,39	19 %
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0 %
Netto	-100 000,00	0,00	-100 000,00	-19 020,61	80 979,39	19 %
Irtaimisto, sivistystoimi						
Menot	-1 100 000,00	0,00	-1 100 000,00	-1 030 754,69	69 245,31	94 %
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0 %
Netto	-1 100 000,00	0,00	-1 100 000,00	-1 030 754,69	69 245,31	94 %
Irtaimisto, yhdyskuntatekniikka						
Menot	-1 100 000,00	0,00	-1 100 000,00	-931 267,34	168 732,66	85 %
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0 %
Netto	-1 100 000,00	0,00	-1 100 000,00	-931 267,34	168 732,66	85 %
2. PERUSTEHTÄVIEN INVESTOINNIT						
Menot	-10 850 000,00	0,00	-10 850 000,00	-10 151 417,86	698 582,14	94 %
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0 %
Netto	-10 850 000,00	0,00	-10 850 000,00	-10 151 417,86	698 582,14	94 %
2.1 PERUSKORJAUS						
Menot	-6 050 000,00	0,00	-6 050 000,00	-3 793 259,09	2 256 740,91	63 %
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0 %
Netto	-6 050 000,00	0,00	-6 050 000,00	-3 793 259,09	2 256 740,91	63 %
Kaupungintalon peruskorjaus						
Menot	-1 600 000,00	0,00	-1 600 000,00	-908 179,63	691 820,37	57 %
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0 %
Netto	-1 600 000,00	0,00	-1 600 000,00	-908 179,63	691 820,37	57 %
Sisäharjoittelutilan rakentaminen						
Menot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0 %
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0 %
Netto	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0 %
Toisen asteen kampusalueen kehittäminen						
Menot	-400 000,00	0,00	-400 000,00	-348 424,44	51 575,56	87 %
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0 %
Netto	-400 000,00	0,00	-400 000,00	-348 424,44	51 575,56	87 %
Kampusalueen asuntolajärjest						
Menot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0 %
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0 %
Netto	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0 %
Nilon koulun peruskorjaus ja laajennus (yläkoulu)						
Menot	-400 000,00	0,00	-400 000,00	-991 467,81	-591 467,81	248 %
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0 %
Netto	-400 000,00	0,00	-400 000,00	-991 467,81	-591 467,81	248 %
Kirkkokedon koulun muutostyöt						
Menot	-300 000,00	0,00	-300 000,00	-63 059,79	236 940,21	21 %
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0 %
Netto	-300 000,00	0,00	-300 000,00	-63 059,79	236 940,21	21 %

Valmiussuunnitteluun liittyvät työt						
Menot	-150 000,00	0,00	-150 000,00	-12 162,07	137 837,93	8 %
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0 %
Netto	-150 000,00	0,00	-150 000,00	-12 162,07	137 837,93	8 %
Vesikatkojen peruskorjaukset						
Menot	-300 000,00	0,00	-300 000,00	-330 140,30	-30 140,30	110 %
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0 %
Netto	-300 000,00	0,00	-300 000,00	-330 140,30	-30 140,30	110 %
Torangin koulun peruskorjaus						
Menot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0 %
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0 %
Netto	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0 %
Kiinteistöjen peruskorjaus + takuuajan työt						
Menot	-2 000 000,00	0,00	-2 000 000,00	-792 786,19	1 207 213,81	40 %
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0 %
Netto	-2 000 000,00	0,00	-2 000 000,00	-792 786,19	1 207 213,81	40 %
Tolpanniemen koulun laajennus ja muutostyöt						
Menot	-200 000,00	0,00	-200 000,00	0,00	200 000,00	0 %
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0 %
Netto	-200 000,00	0,00	-200 000,00	0,00	200 000,00	0 %
Naturpolis 1 saneeraus						
Menot	-700 000,00	0,00	-700 000,00	-347 038,86	352 961,14	50 %
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0 %
Netto	-700 000,00	0,00	-700 000,00	-347 038,86	352 961,14	50 %
Rukan koulun ja varhaiskasvatuksen tilatarpeet						
Menot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0 %
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0 %
Netto	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0 %
2.2 UUDISRAKENTAMINEN						
Menot	-4 800 000,00	0,00	-4 800 000,00	-6 358 158,77	-1 558 158,77	132 %
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0 %
Netto	-4 800 000,00	0,00	-4 800 000,00	-6 358 158,77	-1 558 158,77	132 %
Nilonkankaan koulun rakentaminen						
Menot	-4 500 000,00	0,00	-4 500 000,00	-6 349 578,77	-1 849 578,77	141 %
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0 %
Netto	-4 500 000,00	0,00	-4 500 000,00	-6 349 578,77	-1 849 578,77	141 %
Nissinvaaran koulun rakentaminen						
Menot	-300 000,00	0,00	-300 000,00	-8 580,00	291 420,00	3 %
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0 %
Netto	-300 000,00	0,00	-300 000,00	-8 580,00	291 420,00	3 %
3. KULTTUURI- JA VAPAA-AJAN INVESTOINNTI						
Menot	-1 850 000,00	0,00	-1 850 000,00	-1 351 680,60	498 319,40	73 %
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0 %
Netto	-1 850 000,00	0,00	-1 850 000,00	-1 351 680,60	498 319,40	73 %
Kuusamotalon peruskorjaus						
Menot	-600 000,00	0,00	-600 000,00	-64 653,51	535 346,49	11 %
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0 %
Netto	-600 000,00	0,00	-600 000,00	-64 653,51	535 346,49	11 %
Matkailu- ja kulttuurikeskus Karhuntassu						
Menot	-200 000,00	0,00	-200 000,00	-93 119,97	106 880,03	47 %
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0 %
Netto	-200 000,00	0,00	-200 000,00	-93 119,97	106 880,03	47 %

Yhdyskunnan peruskorjaus						
Menot	-700 000,00	0,00	-700 000,00	-1 172 734,04	-472 734,04	168 %
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0 %
Netto	-700 000,00	0,00	-700 000,00	-1 172 734,04	-472 734,04	168 %
Kirjaston peruskorjaus						
Menot	-200 000,00	0,00	-200 000,00	-21 173,08	178 826,92	11 %
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0 %
Netto	-200 000,00	0,00	-200 000,00	-21 173,08	178 826,92	11 %
Kirkkokedon koulun asuinrakennus I						
Menot	-150 000,00	0,00	-150 000,00	0,00	150 000,00	0 %
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0 %
Netto	-150 000,00	0,00	-150 000,00	0,00	150 000,00	0 %
4. ELINVOIMAINVESTOINNIT						
Menot	-6 600 000,00	0,00	-6 600 000,00	-3 426 896,87	3 173 103,13	52 %
Tulot	0,00	0,00	0,00	116 459,00	116 459,00	0 %
Netto	-6 600 000,00	0,00	-6 600 000,00	-3 310 437,87	3 289 562,13	50 %
4.1 MAANKÄYTTÖSOPIMUSVAROJEN KÄYTTÖ						
Menot	-1 100 000,00	0,00	-1 100 000,00	-501 059,13	598 940,87	46 %
Tulot	0,00	0,00	0,00	116 459,00	116 459,00	0 %
Netto	-1 100 000,00	0,00	-1 100 000,00	-384 600,13	715 399,87	35 %
Kuusamon kaupunkiympäristön kehittäminen						
Menot	-200 000,00	0,00	-200 000,00	-5 045,15	194 954,85	3 %
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0 %
Netto	-200 000,00	0,00	-200 000,00	-5 045,15	194 954,85	3 %
Rukan kaupunkiympäristön kehittäminen						
Menot	-900 000,00	0,00	-900 000,00	-496 013,98	403 986,02	55 %
Tulot	0,00	0,00	0,00	116 459,00	116 459,00	0 %
Netto	-900 000,00	0,00	-900 000,00	-379 554,98	520 445,02	42 %
4.2 OMAISUUDEN HANKINTA						
Menot	-5 500 000,00	0,00	-5 500 000,00	-2 925 837,74	2 574 162,26	53 %
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0 %
Netto	-5 500 000,00	0,00	-5 500 000,00	-2 925 837,74	2 574 162,26	53 %
Omaisuuuden hankinta						
Menot	-3 000 000,00	0,00	-3 000 000,00	-2 862 362,82	137 637,18	95 %
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0 %
Netto	-3 000 000,00	0,00	-3 000 000,00	-2 862 362,82	137 637,18	95 %
Kuubion tonttien kehittäminen						
Menot	-2 000 000,00	0,00	-2 000 000,00	0,00	2 000 000,00	0 %
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0 %
Netto	-2 000 000,00	0,00	-2 000 000,00	0,00	2 000 000,00	0 %
Kiinteistöjen kehittäminen						
Menot	-500 000,00	0,00	-500 000,00	-63 474,92	436 525,08	13 %
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0 %
Netto	-500 000,00	0,00	-500 000,00	-63 474,92	436 525,08	13 %
5. PERUSTEHTÄVÄT						
Menot	-12 750 000,00	-300 000,00	-13 050 000,00	-6 221 387,24	6 828 612,76	48 %
Tulot	2 370 000,00	0,00	2 370 000,00	1 866 641,92	-503 358,08	79 %
Netto	-10 380 000,00	-300 000,00	-10 680 000,00	-4 354 745,32	6 325 254,68	41 %
5.1 PERUSINFRASTRUKTUURI						
Menot	-8 950 000,00	-300 000,00	-9 250 000,00	-6 153 261,47	3 096 738,53	67 %
Tulot	1 400 000,00	0,00	1 400 000,00	1 866 641,92	466 641,92	133 %
Netto	-7 550 000,00	-300 000,00	-7 850 000,00	-4 286 619,55	3 563 380,45	55 %

Viherrakentaminen						
Menot	-50 000,00	0,00	-50 000,00	-19 590,54	30 409,46	39 %
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0 %
Netto	-50 000,00	0,00	-50 000,00	-19 590,54	30 409,46	39 %
Yksityistiet						
Menot	-300 000,00	-300 000,00	-600 000,00	-672 750,84	-72 750,84	112 %
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0 %
Netto	-300 000,00	-300 000,00	-600 000,00	-672 750,84	-72 750,84	112 %
Liikenneväylät ja -alueet sekä yhteishankkeet ELY:n kanssa						
Menot	-1 000 000,00	0,00	-1 000 000,00	-663 596,69	336 403,31	66 %
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0 %
Netto	-1 000 000,00	0,00	-1 000 000,00	-663 596,69	336 403,31	66 %
Rukan stadionalueen kehittäminen						
Menot	-300 000,00	0,00	-300 000,00	0,00	300 000,00	0 %
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0 %
Netto	-300 000,00	0,00	-300 000,00	0,00	300 000,00	0 %
Kevyenliikenteen yhteys Kormasentie-Raja						
Menot	-1 600 000,00	0,00	-1 600 000,00	-1 104 465,18	495 534,82	69 %
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0 %
Netto	-1 600 000,00	0,00	-1 600 000,00	-1 104 465,18	495 534,82	69 %
Reitistöt ja ulkoliikuntapaikat						
Menot	-900 000,00	0,00	-900 000,00	-563 501,07	336 498,93	63 %
Tulot	0,00	0,00	0,00	76 641,92	76 641,92	0 %
Netto	-900 000,00	0,00	-900 000,00	-486 859,15	413 140,85	54 %
Kevyen liikenteen väylähankkeet						
Menot	-1 600 000,00	0,00	-1 600 000,00	0,00	1 600 000,00	0 %
Tulot	800 000,00	0,00	800 000,00	0,00	-800 000,00	0 %
Netto	-800 000,00	0,00	-800 000,00	0,00	800 000,00	0 %
Uuden teollisuusalueen toteuttaminen						
Menot	-3 200 000,00	0,00	-3 200 000,00	-3 129 357,15	70 642,85	98 %
Tulot	600 000,00	0,00	600 000,00	1 790 000,00	1 190 000,00	298 %
Netto	-2 600 000,00	0,00	-2 600 000,00	-1 339 357,15	1 260 642,85	52 %
5.2 MUUT HANKKEET						
Menot	-3 800 000,00	0,00	-3 800 000,00	-68 125,77	3 731 874,23	2 %
Tulot	970 000,00	0,00	970 000,00	0,00	-970 000,00	0 %
Netto	-2 830 000,00	0,00	-2 830 000,00	-68 125,77	2 761 874,23	2 %
Slope-rinne						
Menot	-2 200 000,00	0,00	-2 200 000,00	-12 376,87	2 187 623,13	1 %
Tulot	970 000,00	0,00	970 000,00	0,00	-970 000,00	0 %
Netto	-1 230 000,00	0,00	-1 230 000,00	-12 376,87	1 217 623,13	1 %
Teollisuustilojen rakentaminen						
Menot	-1 600 000,00	0,00	-1 600 000,00	-55 748,90	1 544 251,10	3 %
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0 %
Netto	-1 600 000,00	0,00	-1 600 000,00	-55 748,90	1 544 251,10	3 %
6. KÄYTTÖOMAISUUDEN MYYNTI						
Menot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0 %
Tulot	20 000,00	0,00	20 000,00	13 099,53	-6 900,47	65 %
Netto	20 000,00	0,00	20 000,00	13 099,53	-6 900,47	65 %
Käyttöomaisuuden myynti						
Menot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0 %
Tulot	20 000,00	0,00	20 000,00	13 099,53	-6 900,47	65 %
Netto	20 000,00	0,00	20 000,00	13 099,53	-6 900,47	65 %

9.4 Rahoitusosan toteutuminen

Tulorahoitus muodostuu vuosikatteesta ja sen jälkeen esiintyvistä mahdollisista satunnaisista eristä. Lisäksi otetaan huomioon tulorahoituksen korjaukset. Käyttöomaisuusinvestoinnit ovat 23,1 miljoonaa euroa, joihin saatiin rahoitusosuuksia 2,0 miljoonaa euroa sekä pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustuloja 0,3 miljoonaa euroa. Toiminnan ja investointien rahavirraksi jäi 12,7 miljoonaa euroa.

Vuonna 2023 on nostettu uutta lainaa 30,0 miljoonaa euroa, vuoden 2023 lopussa ei ollut käytössä kuntarahoitusluottoa. Pitkäaikaisia lainoja lyhennettiin 7,5 miljoonaa euroa.

	Budjetti	Bu-muutos	Budjetti +	Toteutuma	Poikkeama	Käyttö
	2023	2023	muutos	01-12 2023		%
RAHOITUSLASKELMA						
Toiminnan ja investointien rahavirta						
Toiminnan rahavirta						
Vuosikate	5 100 000	-275 000	4 825 000	8 427 660,86	-3 602 660,86	175
Tulorahoituksen korjaukset						
Muut tulorahoituksen korjaukset	-1 912 000		-1 912 000,00	-238 141,18	-1 673 858,82	12
Pakolliset varaukset				1 375,92	-1 375,92	-100
Tulorahoituksen korjaukset	-1 912 000		-1 912 000,00	-236 765,26	-1 675 234,74	12
Toiminnan rahavirta	3 188 000	-275 000	2 913 000	8 190 896	-5 277 895,60	281
Investointien rahavirta						
Investointimenot	-34 350 000	-300 000	-34 650 000	-23 132 425,21	-11 517 574,79	67
Rahoitusosuudet investointimenoihin	2 370 000		2 370 000	1 983 444,02	386 555,98	84
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovut	1 932 000		1 932 000	250 897,61	1 681 102,39	13
Investointien rahavirta	-30 048 000	-300 000	-30 348 000	-20 898 083,58	-9 449 916,42	69
Toiminnan ja investointien rahavirta	-26 860 000	-575 000	-27 435 000	-12 707 187,98	-14 727 812,02	46
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten lisäys	-4 000 000		-4 000 000	-2 450 000,00	-1 550 000,00	61
Antolainasaamisten vähennys	445 000		445 000	335 040,87	109 959,13	75
Antolainauksen muutokset	-3 555 000		-3 555 000	-2 114 959,13	-1 440 040,87	59
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	20 000 000	12 000 000	32 000 000	30 000 000,00	2 000 000,00	94
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-7 468 000		-7 468 000	-7 469 530,14	1 530,14	100
Lainakannan muutokset	12 532 000	12 000 000	24 532 000	22 530 469,86	2 001 530,14	92
Muut maksuvalmiuden muutokset						

Toimeksiantojen varojen ja pääomien muut				-14 236,72	14 236,72	-100
Saamisten muutos	20 000		20 000	11 440,98	8 559,02	57
Korottomien velkojen muutos				-5 012 280,43	5 012 280,43	-100
Muut maksuvalmiuden muutokset	20 000		20 000	-5 015 076,17	5 035 076,17	-25075
Rahoituksen rahavirta	8 997 000	12 000	20 997 000	15 400 434,56	5 596 565,44	73
Rahavarojen muutos	-17 863 000	11 425 000	-6 438 000	2 693 246,58	-9 131 246,58	-42
Rahavarat 31.12.				19 228 503,69	-19 228 503,69	-100
Rahavarat 1.1.				16 535 257,11	-16 535 257,11	-100
Rahavarojen muutos				2 693 246,58	-2 693 246,58	-100

Vuoden 2022 edellisten tilikausien yli/alijäämään kirjattu alv oikaisu 40 604,76 eur.

Vuoden 2022 nettoapporttikirjauksesta johtuva ero -1 628 euroa.

9.5 Yhteenvedo määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

	Sito- vuus	Määrärahat						
		KA alv 0 %	TA/KA alv 0%	TA-muutos	Muutettu TA	Toteutuma	Poikkeama	Tot %
KÄYTTÖTALOUSOSA								
Kaupunginhallitus	N		-7 323 800	-200 000	-7 523 800	-5 620 881	-1 902 919	75
Kasvatus- ja sivistyslautakunta	N		-40 151 640		-40 151 640	-40 388 028	236 388	101
Yhdyskuntatekniikka	N		1 897 100		1 897 100	4 635 246	-2 738 146	244
Tulevaisuus	N		-2 465 900	-75 000	-2 540 900	-2 090 964	-449 905	82
Yhteiset erät	N		1 795 800		1 795 800	140 148	1 655 652	8
Maankäyttösopimukset	*)		1 082 700		1 082 700	398 614	684 086	37
Rukan pysäköintilaitos	**)		321 000		321 000	459 377	-138 377	143
Kuusamon jäteasema	**)		-96 360		-96 360	102 034	-198 394	106
INVESTOINTIOSA								
1. Irtaimisto								
Keskushallinto/irtaimisto	N		-100 000		-100 000	-19 021	-80 979	19
Kasvatus- ja siv.lautakunta/irtaimisto	N		-1 100 000		-1 100 000	-1 030 755	-69 245	94
Yhdyskuntatekniikan lautakunta/irtaimisto	N		-1 100 000		-1 100 000	0	-1 100 000	
2. Perustehtäviin liittyvät investoinnit	N		-10 850		-10 850	-10 151 418	-698 582	94
* Kaupungintalon peruskorjaus	KA	-6 100 000	1 600 000		-1 600 000	-38 195	-1 561 805	2
* Nilon koulun peruskorjaus ja laajennus	KA	-1 900 000	-400 000		-400 000	-979 055	579 055	245
* Kirkkokedon koulun muutostyöt	KA	-11 400	-300 000		-300 000	2 003	-297 997	1
* Tolpanniemen koulun laajennus ja muutostyöt	KA		-200 000		-200 000	0		
* Toisen asteen kampusalueen kehittäminen	KA		-400 000		-400 000	-348 424	-51 576	87
* Naturpolis 1 saneeraus	KA	-800 000	-700 000		-700 000	-347 039	-352 961	50
* Vesikatkojen peruskorjaukset	N		-300 000		-300 000	-8861,17	-291 139	3
* Kiinteistöjen peruskorjaus ja takuuajan työt	N		2 000 000		-2 000 000	0		
* Nilonkankaan koulun rakentaminen 2019-2023	KA	-19 000 000	-4 500 000		-4 500 000	-6 349 579	1 849 579	141
* Nissinvaaran koulun rakentaminen	KA	-3 600 000	-300 000		-300 000	0		
3. Kulttuuriin ja vapaa-aikaan liittyvät investoinnit			-1 850 000		-1 850 000	-1 351 681	-498 319	73
* Kuusamotalon kunnostustyöt	KA		-600 000		-600 000	-64 654	-535 346	11
* Matkailukeskus Karhuntassu	KA	-1 200 000	-200 000		-200 000	-93 120	-106 880	47
* Yhdyskulman peruskorjaus	KA	-700 000	-700 000		-700 000	-1 172 734	472 734	168
4. Elinvoimainvestoinnit			-6 600 000		-6 600 000	-3 310 438	-3 289 562	50
4.1. Matkailuinvestoinnit			-1 100 000		-1 100 000	-501 059	-598 941	46
* Rukan kaupunki ympäristön kehittäminen	N		-900 000		-900 000	-97 053	-802 947	11
* Kuusamon kaupunkiympäristön kehittäminen	N		-200 000		-200 000	-5 045	-194 955	3
4.2. Omaisuuden hankinta			-5 500 000		-5 500 000	-2 925 868	-2 574 162	53
* Omaisuuden hankinta	N		-3 000 000		-3 000 000	-2 693 843	-306 157	90
* Kiinteistöjen kehittäminen	N		-500 000		-500 000	-37 682	-462 318	8
* Kuubion tonttien kehittäminen	N		-2 000 000		-2 000 000	0		
5. Muut investoinnit			-10 380 000	-300000	-10 680 000	-4 354 745	-6 325 255	41
* Rukan stadionalueen kehittäminen	N		-300 000		-300 000	0	-300 000	
* Liikenneväylät ja alueet	N		-1 000 000		-1 000 000		-1 000 000	
* Reitistöt ja ulkoliikuntapaikat	N		-900 000		-9 000 000	-278 891	-621 109	31
* Kevyen liikenteen yhteys Kormasentie-Raja	N		-1 600 000		-1 600 000	-1 104 465	-495 535	69
* Kevyen liikenteen väylähankkeet	N		-800 000		-800 000	0	-800 000	

* Yksityistiet	N		-300 000	-300000	-600 000	-672 751	72 751	112
* Uuden teollisuusalueen toteuttaminen	N		-2 600 000		-2 600 000	-27 906	-2 572 094	1
* Slope-rinne	KA	-750 000	-1 230 000		-1 230 000	-12 377	-12 377	1
* Teollisuustilojen rakentaminen	KA	-1 800 000	-1 600 000		-1 600 000	-55 749	-1 544 251	4
6. Käyttöomaisuuden myynti	N		20 000		20 000	13 100	6 900	66

N = sitovuus nettomääräraha/-tuloarvio

KA = Kun hankkeen toteutus ajoittuu useammalle vuodelle, on sitovuustasona hankkeen kokonaiskustannusarvio, alv 0 %.

*) Laskennallisia rahavaroja ei saa ylittää.

**) Tilikauden yli-/alijäämä.

Tilinpäätöslaskelmat ja liitetiedot

10 Tuloslaskelma

Ulkoiset	Toteutuma 2023	Toteutuma 2022
Toimintatuotot	15 441 640,38	29 667 250,57
Myyntituotot	4 341 235,80	11 009 750,39
Maksutuotot	1 973 637,52	6 303 240,52
Tuet ja avustukset	1 933 094,70	4 091 045,00
Vuokratuotot	6 775 727,49	3 758 451,99
Muut toimintatuotot	417 944,87	4 504 762,67
Valmistus omaan käyttöön	1 260 080,33	1 096 206,39
Toimintakulut	-59 071 748,51	-133 934 158,12
Henkilöstökulut	-31 796 648,49	-58 170 011,02
Palkat ja palkkiot	-25 939 773,78	-46 307 640,32
Henkilöstökorvaukset	402 168,10	765 384,18
Henkilösivukulut	-6 259 042,81	-12 627 754,88
Eläkekulut	-5 665 929,40	-10 849 029,29
Muut henkilösivukulut	-593 113,41	-1 778 725,59
Palvelujen ostot	-19 364 647,55	-59 200 082,59
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 290 327,37	-9 531 708,78
Avustukset	-2 473 852,83	-4 310 939,69
Vuokramenot	-838 706,36	-2 396 836,12
Muut toimintakulut	-307 565,91	-324 579,92
Toimintakate/jäämä	-42 370 027,80	-103 170 701,16
Verotulot	33 947 776,07	59 005 814,35
Valtionosuudet	17 208 199,00	54 345 022,00
Rahoitustuotot ja -kulut	-358 286,41	-1 335 752,11
Korkotuotot	50 583,00	30 125,69
Muut rahoitustuotot	495 840,01	687 234,98
Korkokulut	-1 160 966,42	-378 582,24
Muut rahoituskulut	256 257,00	-1 674 530,54
Vuosikate	8 427 660,86	8 844 383,08
Poistot ja arvonalentumiset	-6 797 509,71	-6 855 638,21
Suunnitelman mukaiset poistot	-6 652 605,36	-6 855 638,21
Arvonalentumiset	-144 904,35	
Tilikauden tulos	1 630 151,15	1 988 744,87
Rahastojen lisäys/vähennys	902 097,59	1 119 656,66
Tilikauden yli/alijäämä	2 532 248,74	3 108 401,53

11 Rahoituslaskelma

	2023	2022
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	8 427 660,86	8 844 383,08
Satunnaiset erät		
Tulorahoituksen korjauserät	-236 765,26	-3 952 143,56
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-23 132 425,21	-21 188 482,42
Rahoitusosuudet investointimenoihin	1 983 444,02	231 396,38
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	250 897,61	3 966 210,20
Toiminnan ja investointien rahavirta	-12 707 187,98	-12 098 636,32
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-2 450 000,00	-2 805 809,66
Antolainasaamisten vähennykset	335 040,87	277 144,09
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	30 000 000,00	16 530 959,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-7 469 530,14	-10 917 682,58
Lyhytaikaisten lainojen muutokset		
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-14 236,72	-1 366,57
Vaihto-omaisuuden muutos	0,00	7 164,95
Saamisten muutos	11 440,98	1 257 673,69
Korottomien velkojen muutos	-5 012 280,43	459 184,61
Rahoituksen rahavirta	15 400 434,56	4 807 267,53
Rahavarojen muutos	2 693 246,58	-7 291 368,79
Rahavarojen muutos	2 693 246,58	-7 330 345,55
Rahavarat 31.12.	19 228 503,69	16 535 257,11
Rahavarat 1.1.	16 535 257,11	23 865 602,66

Vuoden 2022 edellisten tilikausien yli/alijäämään kirjattu alv-oikaisu 40 604,76 euroa.

Vuoden 2022 nettoapporttikirjauksesta johtuva ero -1 628,00 euroa.

Vuoden 2022 toteutumassa pitkäaikaisten lainojen lisäyksessä ja pitkäaikaisten lainojen vähennyksessä näkyy jälleenrahoituslaina 3 157 498,00 euroa ja parkkihallin lainan kirjausmuutos 1 373 065,00 euroa.

12 Tase

	2023	2022	Muutos
			%
TASE			
VASTAAVAA			
A PYSYVÄT VASTAAVAT			
I Aineettomat hyödykkeet			
1. Aineettomat oikeudet	139 461,10	206 636,31	-33
2. Muut pitkävaikutteiset menot	120 348,53	169 841,75	-29
I Aineettomat hyödykkeet	259 809,63	376 478,06	-31
II Aineelliset hyödykkeet			
1. Maa- ja vesialueet (sis. arvonkorotukset)	19 687 637,69	18 360 251,95	7
2. Rakennukset	75 823 188,75	54 682 603,84	39
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	17 335 561,91	13 616 381,42	27
4. Koneet ja kalusto	2 936 318,91	1 642 913,33	79
5. Muut aineelliset hyödykkeet	132 144,68	132 144,68	
6. Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	1 288 724,09	15 487 350,67	-92
II Aineelliset hyödykkeet	117 203 576,03	103 921 645,89	13
III Sijoitukset			
1. Osakkeet ja osuudet	7 721 142,82	10 543 367,29	-27
3. Muut lainasaamiset	9 391 957,19	7 276 998,06	29
4. Muut saamiset	234 174,10	349 982,31	-33
III Sijoitukset	17 347 274,11	18 170 347,66	-5
A PYSYVÄT VASTAAVAT	134 810 659,77	122 468 471,61	10
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT			
2. Lahjoitusrahastojen varat	47 518,85	29 258,05	62
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	47 518,85	29 258,05	62
C VAIHTUVAT VASTAAVAT			
I Vaihto-omaisuus			
1. Aineet ja tarvikkeet	63 507,15	197 401,55	-68
3. Valmiit tuotteet	54 852,40	54 852,40	
I Vaihto-omaisuus	118 359,55	252 253,95	-53
II Saamiset			
Pitkäaikaiset saamiset			
1. Myyntisaamiset	563 142,82	594 395,63	-5
3. Muut saamiset	398 400,00	326 766,66	22
Lyhytaikaiset saamiset			
1. Myyntisaamiset	1 167 335,17	2 465 482,35	-53
3. Muut saamiset	861 089,92	762 457,35	13

4. Siirtosaamiset	2 783 328,95	1 635 635,85	70
II Saamiset	5 773 296,86	5 784 737,84	0
III Rahoitusarvopaperit			
1. Osakkeet ja osuudet	10 562 913,98	15 062 057,42	-30
III Rahoitusarvopaperit	10 562 913,98	15 062 057,42	-30
IV Rahat ja pankkisaamiset	8 665 589,71	1 473 199,69	488
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	25 120 160,10	22 572 248,90	11
VASTAAVAA	159 978 338,72	145 069 978,56	10

	2023	2022	Muutos
			%
VASTATTAVAA			
A OMA PÄÄOMA			
I Peruspääoma	53 202 448,57	54 181 838,32	
II Arvonkorotusrahassto	175 000,00	175 000,00	
III Muut omat rahastot	4 046 853,30	4 948 950,89	-18
IV Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	19 981 699,60	16 873 298,07	18
V Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	2 532 248,74	3 108 401,53	-19
A OMA PÄÄOMA	79 938 250,21	79 287 488,81	1
C PAKOLLISET VARAUKSET			
2. Muut pakolliset varaukset	657 000,00	655 624,08	0
C PAKOLLISET VARAUKSET	657 000,00	655 624,08	0
D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT			
2. Lahjoitusrahastojen pääomat	70 882,30	65 469,84	8
3. Muut toimeksiantojen pääomat	0,00	1 388,38	-100
D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	70 882,30	66 858,22	6
E VIERAS PÄÄOMA			
I Pitkäaikainen			
Pitkäaikainen (korollinen vieras pääoma)			
2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	55 661 989,00	35 874 907,00	55
3. Lainat julkisyhteisöiltä	8 053,79	14 622,95	-45
Pitkäaikainen (korollinen vieras pääoma)	55 670 042,79	35 889 529,95	55
I Pitkäaikainen	55 670 042,79	35 889 529,95	55
II Lyhytaikainen			
Lyhytaikainen (korollinen vieras pääoma)			

Pitkäaikaisten lainojen seuraavan vuoden lyhennykset, lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	9 212 918,00	6 462 918,00	43
Pitkäaikaisten lainojen lyhennykset, lainat julkisyhteisöiltä	6 827,03	6 870,01	-1
Lyhytaikainen (korollinen vieras pääoma)	9 219 745,03	6 469 788,01	43
Lyhytaikainen (koroton vieras pääoma)			
5. Saadut ennakot	4 242 783,03	3 475 986,92	22
6. Ostovelat	4 833 016,20	8 916 677,54	-46
7. Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	520 393,83	1 012 561,74	-49
8. Siirtovelat	4 826 225,33	9 295 463,29	-48
Lyhytaikainen (koroton vieras pääoma)	14 422 418,39	22 700 689,49	-36
II Lyhytaikainen	23 642 163,42	29 170 477,50	-19
E VIERAS PÄÄOMA	79 312 206,21	65 060 007,45	22
VASTATTAVAA	159 978 338,72	145 069 978,56	10

13 Konsernilaskelmat

	2023	2022
Tuloslaskelma		
Toimintatuotot	25 738 345,37	58 453 689,02
Toimintakulut	-66 456 889,86	-159 746 607,64
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	78 400,17	-105 962,29
Toimintakate	-40 640 144,32	-101 398 880,91
Verotulot	33 812 636,18	58 885 980,58
Valtionosuudet	17 208 199,00	54 345 022,00
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	43 061,52	14 151,30
Muut rahoitustuotot	541 719,49	739 563,40
Korkokulut	-1 523 650,73	-618 840,92
Muut rahoituskulut	225 776,78	-1 738 818,05
Rahoitustuotot ja -kulut	-713 092,94	-1 603 944,27
Vuosikate	9 667 597,92	10 228 177,40
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-8 035 116,38	-9 105 637,28
Omistuksen eliminointierot		48,73
Poistot ja arvonalentumiset	-8 035 116,38	-9 105 588,55
Tilikauden tulos	1 632 481,54	1 122 588,85
Tilinpäätössiirrot	911 118,37	1 102 043,50
Tilikauden verot	-5 133,44	-19 416,38
Laskennalliset verot	13 007,12	28 574,93
Vähemmistöosuudet	19 438,67	-1 985,32
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	2 570 912,26	2 231 805,58

Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin luvut sisältyvät vertailuvuoden tuloslaskelmaan.

	2023	2022
Rahoituslaskelma		
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	9 667 597,92	10 228 177,40
Satunnaiset erät		
Tilikauden verot ja laskennalliset verot	-5 133,44	-19 416,38
Tulorahoituksen korjauserät	-307 671,79	-4 030 575,01
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-26 997 426,59	-31 818 750,64
Rahoitusosuudet investointimenoihin	1 983 444,02	241 286,78
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	250 897,61	4 085 076,42
Toiminnan ja investointien rahavirta	-15 408 292,27	-21 314 201,43
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset		
Antolainasaamisten vähennykset	15 624,72	15 624,72
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	31 988 798,00	21 987 354,24
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-8 500 315,96	-12 645 717,07
Lyhytaikaisten lainojen muutos		-9 165,73
Oman pääoman muutokset	942 836,20	
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-14 236,72	-1 415,38
Vaihto-omaisuuden muutos	-993,54	67 357,10
Saamisten muutos	736 686,90	680 285,92
Korottomien velkojen muutos	-6 581 524,26	3 796 149,55
Rahoituksen rahavirta	18 586 875,36	13 890 473,34
Rahavarojen muutos	3 178 583,08	-7 423 728,43
Rahavarojen muutos	3 178 583,08	-7 404 919,16
Rahavarat 31.12.	23 122 686,68	21 455 904,68
Rahavarat 1.1.	19 944 103,60	28 860 823,84

Vuonna 2022 Edellisten tilikausien yli/alijäämiin tehdyt korjaukset 17 181,27.

Vuonna 2022 nettoapportin kirjauksesta johtuva ero 1 628,00 euroa.

Vuoden 2022 pitkäaikaisten lainojen lisäyksessä ja pitkäaikaisten lainojen vähennyksessä näkyy kaupungin jälleenerahoituslaina 3 157 794,00 euroa ja kaupungin pysäköintilaitoksen lainan kirjaus tasetililtä toiselle 1 373 065,00 euroa. Vertailuvuoden lukuihin sisältyy Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin luvut.

	2023	2022
Tase		
Vastaavaa		
Pysyvät vastaavat		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	172 826,89	364 858,54
Muut pitkävaikutteiset menot	126 588,56	342 885,49
Ennakkomaksut		344 945,39
Aineettomat hyödykkeet	299 415,45	1 052 689,42
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	21 340 902,67	20 506 909,06
Rakennukset	106 059 410,71	90 017 975,91
Kiinteät rakenteet ja laitteet	17 335 561,91	14 037 161,84
Koneet ja kalusto	3 045 672,86	2 951 266,64
Muut aineelliset hyödykkeet	132 144,68	146 223,66
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	4 990 154,94	31 455 533,25
Aineelliset hyödykkeet	152 903 847,77	159 115 070,36
Sijoitukset		
Osakkuusyhteisöosuudet	737 680,42	742 558,81
Muut osakkeet ja osuudet	4 751 332,01	5 040 753,90
Muut lainasaamiset	356 764,90	478 312,00
Muut saamiset	236 796,70	372 216,84
Sijoitukset	6 082 574,03	6 633 841,55
Pysyvät vastaavat	159 285 837,25	166 801 601,33
Toimeksiantojen varat		
Valtion toimeksiannot	730 878,57	311 281,83
Lahjoitusrahastojen varat	47 518,85	29 258,05
Muut toimeksiantojen varat	407 007,29	504 975,61
Toimeksiantojen varat	1 185 404,71	845 515,49
Vaihtuvat vastaavat		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	82 580,53	556 990,46
Valmiit tuotteet	54 852,40	54 852,40
Vaihto-omaisuus	137 432,93	611 842,86
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	563 142,82	594 395,63
Muut saamiset	398 400,00	327 554,22
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	1 115 294,49	4 502 084,46

Muut saamiset	896 223,08	1 343 560,88
Siirtosaamiset	3 642 994,34	3 461 640,43
Saamiset	6 616 054,73	10 229 235,62
Rahoitusarvopaperit		
Osakkeet ja osuudet	10 562 913,98	15 062 342,33
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	430 000,00	670 965,16
Muut arvopaperit		
Rahoitusarvopaperit	10 992 913,98	15 733 307,49
Rahat ja pankkisaamiset	12 129 772,70	5 722 596,95
Vaihtuvat vastaavat	29 876 174,34	32 296 982,92
Vastaavaa	190 347 416,30	199 944 099,74
	2023	2022
Vastattavaa		
Oma pääoma		
Peruspääoma	53 202 448,57	54 181 838,32
Säätiöiden ja yhdistysten peruspääomat		4 578,90
Arvonkorotusrahassto		
Muut omat rahastot	5 367 669,13	6 555 546,32
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	27 526 877,03	25 646 323,91
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	2 570 912,26	2 231 805,58
Oma pääoma	88 667 906,99	88 620 093,03
Vähemmistöosuudet	471 928,71	616 405,77
Pakolliset varaukset		
Muut pakolliset varaukset	657 000,00	1 430 784,58
Pakolliset varaukset	657 000,00	1 430 784,58
Toimeksiantojen pääomat		
Valtion toimeksiannot	730 878,57	311 281,83
Lahjoitusrahastojen pääomat	70 882,30	65 648,31
Muut toimeksiantojen pääomat	407 038,81	506 395,51
Toimeksiantojen pääomat	1 208 799,68	883 325,65
Vieras pääoma		
Pitkäaikainen		
Pitkäaikainen (korollinen vieras pääoma)		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	69 947 580,75	65 862 712,63
Lainat julkisyhteisöiltä	1 232 013,36	1 589 561,10
Pitkäaikainen (korollinen vieras pääoma)	71 179 594,11	67 452 273,73
Pitkäaikainen (koroton vieras pääoma)		
Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat		
Siirtovelat		44 591,58

Laskennalliset verovelat		17 547,50
Pitkäaikainen (koroton vieras pääoma)		62 139,08
Pitkäaikainen	71 179 594,11	67 514 412,81
Lyhytaikainen		
Lyhytaikainen (korollinen vieras pääoma)		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	400 000,00	400 000,00
Pitkäaikaisten lainojen seuraavan vuoden lyhennykset, lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	9 563 780,00	7 419 738,87
Pitkäaikaisten lainojen seuraavan vuoden lyhennykset, lainat julkisyhteisöiltä	379 416,99	828 719,49
Lyhytaikainen (korollinen vieras pääoma)	10 343 196,99	8 648 458,36
Lyhytaikainen (koroton vieras pääoma)		
Saadut ennakot	4 341 785,19	3 623 191,92
Ostovelat	5 814 892,05	11 357 976,90
Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	1 000 264,44	3 633 287,19
Siirtovelat	5 875 916,06	12 817 024,33
Laskennalliset verovelat	786 132,08	799 139,20
Lyhytaikainen (koroton vieras pääoma)	17 818 989,82	32 230 619,54
Lyhytaikainen	28 162 186,81	40 879 077,90
Vieras pääoma	99 341 780,92	108 393 490,71
Vastattavaa	190 347 416,30	199 944 099,74

Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin luvut sisältyvät vertailuvuoden lukuihin.

14 Liitetiedot

Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Kaupungin tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

1) Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti. Suoritusperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysjankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Pysyvät vastaavat

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa. Lisäpoistoja vuonna 2022 tehtiin 1 462 485,38 euroa ja lisäpoistoja ja arvonalennuksia tehtiin 1 269 798,64 euroa vuonna 2023. Lisäpoistot ja arvonalennukset perustuvat olennaisiin muutoksiin pysyvien vastaavien tulonodotuksissa tai arvoon kunnan palvelutuotannossa. Hyödykkeen käyttömäärässä tai -tavassa palvelutuotannossa on tapahtumassa muutoksia lähitulevaisuudessa.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseessa hankintamenoon tai sitä alempaan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa. Pysyvien vastaavien sijoitusluontoiset erät on merkitty taseessa hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuuden arvostus Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen keskihinnan tai sitä alemman todennäköisen hankintameno tai todennäköisen luovutushinnan määräisenä.

Rahoitus-omaisuus

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon. Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoa tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Johdannaissopimusten käsittely

Johdannaiset sisältävät koronvaihtosopimuksia. Kaupungin koronvaihtosopimukset on tehty suojaamistarkoituksessa. Suojaamistarkoituksessa tehdyt koronvaihtosopimukset on esitetty liitetiedoissa. Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt. Kaupunki on sitonut pitkäaikaisten lainojen vaihtuvan koron koronvaihtosopimuksilla kiinteään korkoon. Korkojohdannaisista aiheutuneet kassavirrat on kirjattu tilikauden aikana korkokulujen oikaisuksi. Sopimukset ovat voimassa 27.5.2033 asti. Irtsanottuja johdannaissopimuksia ei ole.

2) Tuloslaskelman tai taseen esittämistavan muutos

Ei ole.

3) Oikaisut edelliseltä tilikaudelta

Ei ole.

4) Edellisten tilikausien tietojen vertailukelpoisuus

Tilikauden tietojen vertailussa edelliseen tilikauteen tulee ottaa huomioon, että vastuu sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisestä siirtyi hyvinvointialueille 1.1.2023. Vuonna 2023 on korjattu avaavaa tasetta omaisuus-, pääomaerien ja lomapalkkavelan osalta alkusaldojen muutoksina peruspääomaa vastaan. Avaavan taseen korjaukset koneisiin ja kalustoon on 76 091,44 euroa, osakkeisiin ja osuuksiin 4 035 394,58 euroa, aineisiin ja tarvikkeisiin 133 894,40 euroa ja lomapalkkavelkaan 3 265 990,67 euroa. Peruspääomaan korjaus on 979 389,75 euroa. Vertailuvuoden lukuihin sisältyi hyvinvointialueelle siirtyvien toimintojen ulkoisia tuloja 13,3 miljoonaa euroa, ulkoisia menoja 75,2 miljoonaa euroa ja suunnitelman mukaisia poistoja 46 tuhatta euroa.

5) Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvat merkittävät tuotot ja kulut sekä virheiden korjaukset

Vuonna 2022 on korjattu aikaisempiin tilikausiin kohdistuva laskennallisen arvonlisäveron korjaus 40 604,76 euroa.

Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen 2023 on yhdistelty kaikki yhteisöt, joissa kaupungilla on määräamisvalta sekä kuntayhtymät, joissa kaupunki on osakkaana. Osakkuusyhteisö PPP-Köökki Oy on yhdistelty 1.3.2024 päivättyjen talousraporttien mukaisesti. Vuonna 2022 konsernitilinpäätökseen on yhdistelty Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri. Hyvinvointialueuudistuksesta johtuen Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin toiminta lakkasi 1.1.2023 alkaen.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisön ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät katteet on vähennetty. Konserniyhteisöjen kiinteistöverot on eliminoitu.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa vapaaehtoiset ja verotusperusteiset varaukset sekä poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan. Jako on otettu huomioon omistuksen eliminoinnissa, vähemmistöosuuksien erottamisessa sekä osakkuusyhteisöjen yhdistelemisessä.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen sekä kuntayhtymien keskinäinen omistus on eliminoitu.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on eroteltu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Asunto-osakeyhtiöiden ja muiden kiinteistötytäryhteisöjen aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi. Jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhteisöjen poistojen oikaisuksi ja aikaisemmille tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli- tai alijäämän oikaisuksi.

Oikaisut edelliseen tilikauteen

KSAK Oy on korjannut vuoden 2022 tilinpäätöstään, konsernitilinpäätöksen vertailuvuoteen ei ole tehty ko. korjausta. Korjaus vaikuttaa vuoden 2022 tilikauden tulokseen -129 665,96 eurolla, taseen osakkeiden ja osuuksiin -129 665,96 euroa sekä vähemmistöosuuteen -15 559,91 euroa.

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Tilikauden tietojen vertailussa edelliseen tilikauteen tulee ottaa huomioon, että vastuu sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisestä siirtyi hyvinvointialueille 1.1.2023. Vuonna 2023 on korjattu avaavaa tasetta omaisuus-, pääomaerien ja lomapalkkavelan osalta alkusaldojen muutoksina peruspääomaa vastaan. Avaavan taseen korjaukset koneisiin ja kalustoon on 76 091,44 euroa, osakkeisiin ja osuuksiin 4 035 394,58 euroa, aineisiin ja tarvikkeisiin 133 894,40 euroa ja lomapalkkavelkaan 3 265 990,67 euroa. Peruspääomaan korjaus on 979 389,75 euroa. Vertailuvuoden lukuihin sisältyi hyvinvointialueelle siirtyvien toimintojen ulkoisia tuloja 13,3 miljoonaa euroa, ulkoisia menoja 75,2 miljoonaa euroa ja suunnitelman mukaisia poistoja 46 tuhatta euroa. Lisäksi vertailuvuoden lukuihin sisältyi Pohjois-Pohjanmaan Sairaanhoitopiirin osalta tilikauden

alijäämä -1,5 miljoonaa euroa. Tasearvot 23,8 miljoonaa euroa.

Osakkuusyhteisö

Osakkuusyhteisöt on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä konsernitilinpäätökseen.

Poikkeavat arvostus- ja jaksotusperiaatteet ja menetelmät

Ei ole.

Tuloslaskelman liitetiedot

6) Toimintatuotot

(ulkoisista eristä)

	Kaupunki		Konserni	
	2023	2022	2023	2022
Yleishallinto	224 664,16	850 544,98	1 563 820,90	2 054 382,04
Perusturva	0,00	13 099 245,82	0,00	32 662 418,56
Kasvatus- ja sivistys	3 104 596,63	2 848 855,62	5 874 490,65	5 551 700,44
Yhdyskuntatekniikka	8 527 760,02	5 292 308,26	8 527 760,02	5 292 308,26
Tulevaisuus	431 338,29		431 338,29	
Muut palvelut	3 153 281,28	7 576 295,89	9 340 935,51	12 892 879,72
Toimintatuotot yhteensä	15 441 640,38	29 667 250,57	25 738 345,37	58 453 689,02

Konsernin v 2022 tilinpäätöslukuun sisältyy P-P SHP toimintatuotot 19 563 172,74 euroa.

7) Verotulojen erittely

	Kaupunki	
	2023	2022
Kunnan tulovero	21 183 307,00	44 512 224,00
Osuus yhteisöveron tuotosta	4 716 162,49	6 667 026,12
Kiinteistövero	8 048 306,58	7 826 564,23
Muut verotulot	0,00	0,00
Verotulot yhteensä	33 947 776,07	59 005 814,35

8) Valtionosuuksien erittely

	Kaupunki	
	2023	2022
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	15 158 193,00	45 997 652,00
Siitä: Verotuloihin perustuva valt.os. tasaus	4 277 388,00	10 909 288,00
Siitä: Harkinnanvarainen valt.os. korotus	0,00	0,00
Opetus- ja kultt.toimen rah.lain muk.valt.os.	-711 078,00	-745 181,00
Verotulomenetysten korvaus	2 761 084,00	9 092 551,00
Verotulojen maksun lykkäysmenettely		
Muut valtionosuudet		
Valtionosuudet yhteensä	17 208 199,00	54 345 022,00

9) Palvelujen ostojen erittely

	Kaupunki	
	2023	2022
Asiakaspalvelujen ostot	1 667 652,53	37 208 894,66
Muiden palvelujen ostot	17 696 995,02	21 991 187,93
Palvelujen ostot yhteensä	19 364 647,55	59 200 082,59

10) Valtuustoryhmille annetut tuet

Kaupunki	
2023	2022
Ei ole	Ei ole

11) Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet

Poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan.

Kv on 21.12.2021 § 57 päivittänyt poistosuunnitelman.

Päivitettyä poistosuunnitelmaa sovelletaan v. 2021 ja sen jälkeen valmistuneisiin kohteisiin.

Aineettomat hyödykkeet

Aineettomat oikeudet 2 - 5 vuotta

Muut pitkävaikutteiset menot

Kehittämismenot 2 - 5 vuotta

Konserniliikearvo 2 - 5 vuotta

Liikearvo 2 - 5 vuotta

Tietojärjestelmät 2 - 5 vuotta

Osallistuminen toisen yhteisön tiehankkeisiin 15 - 20 vuotta

Muut 2 - 5 vuotta

Lentoasema 20 vuotta

Aineelliset hyödykkeet

Maa- ja vesialueet ei poistoaikaa

Rakennukset ja rakennelmat

Hallinto- ja laitosrakennukset 20 - 50 vuotta

Tehdas- ja tuotantorakennukset 20 - 30 vuotta

Talouksrakennukset 10 - 20 vuotta

Vapaa-ajan rakennukset 20 - 30 vuotta

Pysäköintihalli 40 vuotta

Asuinrakennukset 30 - 50 vuotta

Kiinteät rakenteet ja laitteet

Kadut, tiet, torit ja puistot 15 - 20 vuotta

Sillat, laiturit ja uimalat 10 - 30 vuotta

Muut maa- ja vesirakenteet 15 - 30 vuotta

Vedenjakeluverkosto 30 - 40 vuotta

Viemäriverkko 30 - 40 vuotta

Kaukolämpöverkko 20 - 30 vuotta

Sähköjohdot, muuntoasemat ja ulkovalaistuslaitteet 15 - 20 vuotta

Puhelinverkko, keskusasema ja alakeskukset 10 - 12 vuotta

Maakaasuverkko 20 - 25 vuotta

Muut putki- ja kaapeliverkot 15 - 20 vuotta

Sähkö-, vesi- yms. laitosten laitoskoneet ja laitteet 10 - 20 vuotta

Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet 15 - 20 vuotta

Liikenteen ohjauslaitteet 10 - 15 vuotta

Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet 10 - 15 vuotta

Koneet ja kalusto

Rautaiset alukset 15 - 20 vuotta

Puiset alukset ja muut uivat työkoneet 8 - 15 vuotta

Muut kuljetusvälineet 4 - 7 vuotta

Muut liikkuvat työkoneet	5 - 10 vuotta
Muut raskaat koneet	10 - 15 vuotta
Muut kevyet koneet	5 - 10 vuotta
Sairaala- terveydenhoito yms. laitteet	5 - 15 vuotta
Laitteet (tietohallinto)	3 - 5 vuotta
Muut laitteet ja kalusteet	3 - 5 vuotta

Katujen, teiden, torien ja puistojen osalta käytetään teknistaloudellisin perustein poistoaikana ylärajaa 20 vuotta.

Pysyvien vastaavien hankinnat, joiden hankintameno on alle 10.000 euroa on kirjattu vuosikuluksi.

Korjausrakentamismeno lisätään poistamattomaan hankintamenoon, jollei erilliseen hyödykkeen poistosuunnitelmaan ole erityistä syytä. Kaupunginhallitus päättää teknis-taloudellisin perustein hyödykekohtaisesti edellä mainittua pidemmistä poistoaajoista tai alemmista poistoprosenteista poistosuunnitelmassa olevien ohjeellisten arvojen puitteissa.

Kaupunginhallitus päättää asiasta joko talousarvion tai hyödykkeen lopputilityksen yhteydessä tai erikseen.

Kaupunginhallitus on päivittänyt poistosuunnitelmaa seuraavasti:

15.12.2021 § 258 Porkkatörmän päiväkodin ja nuoris- ja järjestötilan poistoaika 30 vuotta

15.5.2023 § 100 Nissinahon teollisuushallin laajennuksen poistoaika 30 vuotta

9.10.2023 § 183 Nilonkankaan uuden koulun poistoaika 40 vuotta

5.12.2023 § 228 Yhdyskylmän peruskorjauksen poistoaika 40 vuotta

12) Pakollisten varausten muutokset

	Kaupunki		Konserni	
	2023	2022	2023	2022
Varaus kaatopaikan sulkemiseen 1.1.	632 000,00	607 000,00	632 000,00	607 000,00
Lisäykset tilikaudella	25 000,00	25 000,00	25 000,00	25 000,00
Vähennykset tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00
Varaus kaatopaikan sulkemiseen 31.12.	657 000,00	632 000,00	657 000,00	632 000,00
Metsän uudistamiskustannukset 1.1.	23 624,08	56 559,28	23 624,08	56 559,28
Lisäykset tilikaudella			0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	23 624,08	32 935,20	23 624,08	32 935,20
Metsän uudistamiskustannukset 31.12.	0,00	23 624,08	0,00	23 624,08
Potilasvahinkovakuutusmaksu 1.1.				835 154,05
Lisäykset tilikaudella				
Vähennykset tilikaudella				59 993,55
Potilasvahinkovakuutusmaksu 31.12.			0,00	775 160,50

Yhteensä 657 000,00 655 624,08 657 000,00 1 430 784,58

Vuoden 2022 konsernitilinpäätösluvuissa näkyy P-P Shp:n pakollinen varaus potilasvahinkomaksusta 775 160,50 euroa.

13) Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot

	Kaupunki		Konserni	
	2023	2022	2023	2022
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden myyntivoitot	202 299,41	3 946 829,56	202 299,41	3 946 829,56
Rakennusten myyntivoitot			0,00	0,00
Muut myyntivoitot	41 145,16	2 032,26	41 145,16	2 669,76
Myyntivoitot yhteensä	243 444,57	3 948 861,82	243 444,57	3 949 499,32
Muut toimintakulut				
Rakennusten myyntitappiot	5 303,30	4 653,46	5 303,30	4 653,46
Muut myyntitappiot			0,00	
	5 303,30	4 653,46	5 303,30	4 653,46

14) Satunnaiset tuotot ja kulut

	Kaupunki		Konserni	
	2023	2022	2023	2022
Satunnaiset tuotot	0,00	0,00	0,00	0,00
Satunnaiset kulut	0,00	0,00	0,00	0,00

15) Muut rahoitustuotot, jotka saatu osuuksista muista yhteisöistä

	Kaupunki	
	2023	2022
Osinkotuotot saman konsernin yhteisöistä		
Osinkotuotot muista yhteisöistä	157 837,64	120 619,83
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä		
Ylijäämän jako	86 921,95	92 360,48
Osuuspääoman korot	3 683,64	3 064,45
Yhteensä	248 443,23	216 044,76

16) Erittely poistoeron muutoksista

	Kaupunki	
	2023	2022
	Ei ole	Ei ole

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

17) Lainan liikkeeseen laskemisesta aiheutuneet kuluksi kirjaamattomat menot ja pääoma-alennukset

	Kaupunki	
	2023	2022
	Ei ole	Ei ole

18) Arvonkorotukset

	Kaupunki		Konserni	
	2023	2022	2023	2022
Maa- ja vesialueet				
Arvo 1.1.	175 000	2 425 000	0	0
Arvonkorotukset				
Arvonkorotusten purku		2 250 000		
Arvo 31.12.	175 000	175 000	0	0

Arvonkorotukset on peruttu konsernitilinpäätöksessä.

Rukan asemakaava-alueella kortteleissa 99, 104 ja 118 Kuusamon kaupungin omistamiin tontteihin tehty arvonkorotukset v. 2007. Arvonkorotuksen kohteena olevien maa-alueiden arvo on määritetty varovaisuuden

periaatetta noudattaen. Arvonkorotus perustuu Länsi-Rukan asemakaava-alueella toteutuneiden kiinteistökauppojen hintatasoon, joka on ollut 250 €/k-m². Kaupunginhallitus on 14.2.2022 § 39 on myynyt korttelin 104 tontit 3 ja 4 ja korttelin 99 tontin 1.

19) Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet sekä pysyvien vastaavien sijoitukset

	Aineettomat hyödykkeet			Yhteensä
	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Ennakkomaksut ja kesken-eräiset	
Poistamaton hankintameno 1.1.	206 636,31	169 841,75		376 478,06
Lisäykset tilikauden aikana	67 525,00			67 525,00
Rahoitusosuudet tilikaudella				0,00
Vähennykset tilikauden aikana				0,00
Siirrot tase-erien välillä				0,00
Tilikauden poisto	-134 700,21	-49 493,22		-184 193,43
Arvonlennukset ja niiden palautukset				
Aktivoidut korkomenot				
Poistamaton hankintameno 31.12.	139 461,10	120 348,53	0,00	259 809,63
Arvonkorotukset				
Kirjanpitoarvo 31.12.	139 461,10	120 348,53	0,00	259 809,63
Olennaiset lisäpoistot				
Erittely olennaisista lisäpoistoista				

	Aineelliset hyödykkeet						Yhteensä
	Maa-alueet	Rakennukset ja rakennelmat	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Arvo- ja taide-esitteet	Ennakkomaksut ja kesken-eräiset	
Poistamaton hankintameno 1.1.	18 360 251,95	54 682 603,84	13 616 381,42	1 566 821,89	132 144,68	15 487 350,67	103 845 554,45
Lisäykset tilikauden aikana	1 481 694,71	24 828 823,12	6 833 053,91	2 069 955,05		-15 698 283,48	19 515 243,31
Rahoitusosuudet tilikaudella			-1 033 100,92			-950 000,00	-1 983 100,92
Vähennykset tilikauden aikana	-4 896,04	-7 860,39					-12 756,43
Siirrot tase-erien välillä						2 449 656,90	2 449 656,90
Tilikauden poisto	-4 508,58	-3 680 377,82	-2 080 772,50	-700 458,03			-6 466 116,93
Arvonlennukset ja niiden palautukset	-144 904,35						-144 904,35
Aktivoidut korkomenot							
Poistamaton hankintameno 31.12.	19 687 637,69	75 823 188,75	17 335 561,91	2 936 318,91	132 144,68	1 288 724,09	117 203 576,03
Oikaisut							
Arvonkorotukset							0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	19 687 637,69	75 823 188,75	17 335 561,91	2 936 318,91	132 144,68	1 288 724,09	117 203 576,03
Olennaiset lisäpoistot							
Erittely olennaisista lisäpoistoista, sis tilik poistoihin		692 957,82	401 702,48	30 234,00			1 124 894,30

Koneiden ja kaluston poistamaton hankintameno 1.1. sisältää avaavaan taseeseen tehdyn irtaimen omaisuuden siirron hyvinvointialueelle, -76 091,44 euroa.

Pysyvien vastaavien sijoitukset

	Osakkeet ja osuudet			Jvk-, laina- ja muut saamiset			Yhteensä
	Osakkeet konserniyhtiöt	Osakkeet omistus- yht. yhteisöt	Kuntayhtymä- osuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Saamiset konserniyhteisöt	Saamiset muut yhteisöt, liittymismaksut	
Hankintameno 1.1.	3 926 534,53	524 500,00	21 282,33	2 035 655,85	7 261 373,32	365 607,05	14 134 953,08
Lisäykset	1 100 000,00				2 450 000,00	-343,10	3 549 656,90
Vähennykset						-2 295,00	-2 295,00
Lainan lyhennykset					-319 416,13	-15 624,74	-335 040,87
Muut vähennykset							0,00
Siirrot tase-erien välillä		113 170,11				-113 170,11	0,00
Hankintameno 31.12.	5 026 534,53	637 670,11	21 282,33	2 035 655,85	9 391 957,19	234 174,10	17 347 274,11
Arvonlennukset							0,00
Arvonkorotukset							
Kirjanpitoarvo 31.12.	5 026 534,53	637 670,11	21 282,33	2 035 655,85	9 391 957,19	234 174,10	17 347 274,11

Olennaiset kuntayhtymäosuuksien arvon muutokset

Pohjois-Pohjanmaan Sairaanhoidopiirin kuntayhtymä on lakannut siten, että toiminta on siirtynyt hyvinvointialueelle 1.1.2023 alkaen. Kuusamon kaupungin jäsenosuus Pohjois-Pohjanmaan Sairaanhoidopiiristä oli 4 033 394,58 euroa.

Maa- ja vesialueet erittely

	Kaupunki		Konserni	
	2023	2022	2023	2022
Maa- ja vesialueet				
Kiinteistöjen liittymismaksut	75 886,99	80 009,65	1 701 140,73	1 602 934,22
Muut maa- ja vesialueet	19 611 750,70	18 280 242,30	19 639 761,94	18 903 974,93
	19 687 637,69	18 360 251,95	21 340 902,67	20 506 909,15

Vuoden 2022 konsernitilinpäätöksen luku sisältää P-P Shp:n maa- ja vesialueita 595 721,30 euroa.

20-22) Omistukset tytäryhteisöissä, kuntayhtymissä ja muissa yhteisöissä

Nimi	Y-tunnus	Kuntakonsernin osuus (1.000 euroa)				
		Kaupungin omistusosuus	Konsernin omistusosuus	omasta pääomasta	vieraasta pääomasta	tilikauden voitosta/tappiosta
Tytäryhteisöt						
Kiinteistö Oy Kuusamon Vuokratalot	0663137-2	100%	100%	6 038	27 660	103
KSAK Oy	0832600-5	88%	88%	2 500	299	-94
YPK Valmennus Oy	0727579-5	--	88%	13	0	-1
Koillis-Suomen kehittämissyhtiö Naturpolis Oy	1940705-4	79%	79%	486	502	-24
Nuoriso- ja luontomatkailukeskus Oivanki Oy	2660727-3	100%	100%	603	192	-26
Kuntayhtymät						
Pohjois-Pohjanmaan Liitto	0922484-4	4,88%	4,88%	89	47	2
Osakkuusyhteisöt						
Kuusamo Food Invest Oy	2701800-8	48,00%	48,00%	455	462	-1
Tropiikin Rantasauna Oy	2772107-8	50,00%	50,00%	68	3	0
PPP-Köökki Oy	3297457-1	34,10%	34,10%	217	422	79

23) Vaihtuvien vastaavien saamisten erittely

Kaupunki

	2023		2022	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset		7 134,72		94 856,05
Lainasaamiset (sijoitusten ryhmässä)	8 482 355,89	447 601,30	6 456 611,08	342 761,81
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				
Yhteensä	8 482 355,89	454 736,02	6 456 611,08	437 617,86
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset				1 681,00
Lainasaamiset				
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	1 681,00
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistus-yhteisöiltä				
Myyntisaamiset				
Lainasaamiset	462 000,00		462 000,00	
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				
Yhteensä	462 000,00	0,00	462 000,00	0,00
Saamiset yhteensä	8 944 355,89	454 736,02	6 918 611,08	439 298,86

24) Siirtosaamiin sisältyvät olennaiset erät

	Kaupunki		Konserni	
	2023	2022	2023	2022
Pitkäaikaiset siirtosaamiset				
Menoennakot				
Siirtosaamiset				
Pitkäaikaiset siirtosaamiset yhteensä				
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Tulojäämät				
Siirtyvät korot	2 585,45	126,54	646 800,48	126,54
Kelan korvaus työterveyshuollosta	136 423,58	231 611,14	141 709,35	284 408,49
EU-tuet ja avustukset	118 584,38	158 584,38	222 567,20	343 574,71
Valtion avustukset ja korvaukset	2 117 825,32	751 073,98	2 138 019,36	751 073,98
Muut tulojäämät	407 910,22	494 239,81	493 897,95	2 082 456,71
Tulojäämät yhteensä	2 783 328,95	1 635 635,85	3 642 994,34	3 461 640,43
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	2 783 328,95	1 635 635,85	3 642 994,34	3 461 640,43

Vuoden 2022 konsernitilinpäätöksen lukuihin sisältyy P-P Shp:n osalta Kela korvaukset työterveyshuollosta 47 953,94 euroa ja muut tulojäämät 368 276,93 euroa.

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

25) Oma pääoma

	Kaupunki		Konserni	
	2023	2022	2023	2022
Peruspääoma 1.1.	53 202 448,57	54 181 838,32	53 202 448,57	54 181 838,32
Lisäykset				
Vähennykset				
Peruspääoma 31.12.	53 202 448,57	54 181 838,32	53 202 448,57	54 181 838,32
Vuoden 2023 avaavaan taseeseen sisältyy hyvinvointialueelle siirtyvät peruspääomaan kirjatut omaisuus- ja pääomaerät -979 389,75 euroa.				
Yhdistysten ja säätiöiden peruspääoma 1.1			4 578,90	4 578,90
Vähennetään P-P Shp:n osuus			-4 578,90	
Lisäykset				
Vähennykset			0,00	
Yhdistysten ja säätiöiden peruspääoma 31.12.	0	0	0,00	4 578,90
Arvonkorotusrahasto 1.1.	175 000,00	2 425 000,00	0,00	0,00
Lisäykset				
Vähennykset		-2 250 000,00	0,00	
Arvonkorotusrahasto 31.12.	175 000,00	175 000,00	0,00	0,00
Arvonkorotus peruttu konsernitilinpäätöksessä				
Muut omat rahastot				
Kuusamon kehittämis- ja inv.rahasto 1.1.	4 476 993,97	5 582 884,56	4 476 993,97	5 582 884,56
Siirrot rahastoon				
Siirrot rahastosta	-900 006,50	-1 105 890,59	-900 006,50	-1 105 890,59
Kehittämisrahaston pääoma 31.12.	3 576 987,47	4 476 993,97	3 576 987,47	4 476 993,97
Henkilöstön kehittämisrahasto 1.1.	123 208,38	136 974,45	123 208,38	136 974,45
Siirrot rahastoon				
Siirrot rahastosta	-2 091,09	-13 766,07	-2 091,09	-13 766,07
Henkilöstön kehittämisrah. pääoma 31.12.	121 117,29	123 208,38	121 117,29	123 208,38
Vakuutusrahasto 1.1.	348 748,54	348 748,54	348 748,54	348 748,54
Siirrot rahastoon				
Siirrot rahastosta			0,00	0,00
Vakuutusrahaston pääoma 31.12.	348 748,54	348 748,54	348 748,54	348 748,54
Muut omat rahastot				
Rahaston pääoma 1.1.	0,00	0,00	1 606 595,43	1 558 830,46
Vähennetään P-P Shp:n osuus			-291 399,95	
Siirrot rahastoon			15 310,43	755 307,91
Siirrot rahastosta			-9 690,08	-707 542,94
Eliminointierot				
Muut omat rahastot 31.12.	0,00	0,00	1 320 815,83	1 606 595,43
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 1.1.	19 981 699,60	16 913 902,83	27 878 129,49	25 829 170,11
Vähennetään P-P Shp:n osuus			-96 590,75	
Muutos		-40 604,76	-144 307,09	-182 846,20
Eliminointierot			-110 354,62	
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 31.12.	19 981 699,60	16 873 298,07	27 526 877,03	25 646 323,91
Tilikauden yli-/alijäämä	2 532 248,74	3 108 401,53	2 570 912,26	2 231 805,58
P-P Shp:n osuus v 2022 tilinpäätöksessä -970 274,96 euroa				
Oma pääoma yhteensä	79 938 250,21	79 287 488,81	88 667 906,99	88 620 093,02

26) Erittely poistoeroista

Kaupunki	
2023	2022
Ei ole	Ei ole

27) Pitkäaikainen vieras pääoma

Kaupunki	
2023	2022

Velat, jotka eräännyvät myöhemmin

kuin viiden vuoden kuluttua

Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta

31 172 024,00 18 572 024,00

Lainat julkisyhteisöiltä

31 172 024,00 18 572 024,00

28) Liikkeeseen lasketut joukko-
velkakirjalainat

Kaupunki	
2023	2022
Ei ole	Ei ole

29) Pakollisiin varauksiin sisältyvät erät

Kaupunki		Konserni	
2023	2022	2023	2022

Muut pakolliset varaukset

Kaatopaikan sulkeminen -varaus

657 000,00 632 000,00 657 000,00 632 000,00

Metsän uudistaminen

23 624,08 0,00 23 624,08

Potilasvakuutusmaksuvastuu

775 160,50

Muut pakolliset varaukset yhteensä

657 000,00 655 624,08 657 000,00 1 430 784,58

P-P Shp:n osuus v 2022 tilinpäätöksessä
775 160,50 euroa.

30) Vieras pääoma

Kaupunki			
2023		2022	
Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset

Velat tytäryhteisöille

Saadut ennakot

Ostovelat

311 762,73 144 752,42

Muut velat

Siirtovelat

Yhteensä

0,0 311 762,73 0,0 144 752,42

Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä

Saadut ennakot

Ostovelat

1 374 768,19

Muut velat

Siirtovelat

Yhteensä

0,0 0,00 0,0 1 374 768,19

Konsernitilinpäätöksessä v 2022 lyhytaikainen velka kuntayhtymille on kaupungin ostovelka

P-P Shp:ltä.

Velat osakkuus- sekä muille

omistusyhteisöille

Saadut ennakot

Ostovelat

452 236,15

Muut velat

Siirtovelat

Yhteensä

0 452 236,15 0 0

Vieras pääoma yhteensä

0,0 763 998,88 0,0 1 519 520,61

31) Sekkilimiitti

Kaupunki	
2023	2022
Ei ole	Ei ole

32) Muut velat

Muut velat

	Kaupunki		Konserni	
	2023	2022	2023	2022
Liittymismaksut	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut velat	520 393,83	1 012 561,74	999 139,92	3 633 287,19
Muut velat yhteensä	520 393,83	1 012 561,74	999 139,92	3 633 287,19

Konsernitilinpäätöksen v 2022 luku sisältää P-P Shp:n muita velkoja 287 378,27 euroa.

33) Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

Lyhytaikaiset siirtovelat

	Kaupunki		Konserni	
	2023	2022	2023	2022
Tuloennakot	488 906,04	405,40	751 889,91	395 192,79
Menojäämät				
Lomapalkkavelan ja hlösivukulujen jaks.	3 098 148,68	6 210 629,10	3 472 622,90	8 499 810,03
Muut palkkojen ja hlösivukulujen jaks.	741 763,13	1 627 172,18	944 977,79	1 934 093,16
Korkojaksotukset	473 173,63	108 872,62	564 100,00	200 375,24
Muut menojäämät	24 233,85	1 348 383,99	142 325,46	1 787 553,11
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	4 826 225,33	9 295 463,29	5 875 916,06	12 817 024,33

Konsernitilinpäätöksen v 2022 lukuun sisältyy P-P Shp:n tuloennakoita 125 748,33 euroa, lomapalkkavelan ja henkilöstösivukulujen jaksotuksia 1 768 978,93 euroa, muita palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotuksia 246 238,28 euroa, korkojaksotuksia 42 977,09 euroa ja muita menojäämiä 326 786,98 euroa.

Vakuuksia, vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot

34) Kiinnitykset, panttaukset tai muu omaisuus velkojen vakuutena

Velat, joiden vakuudeksi on annettu kiinnityksiä kiinteistöihin

	Kaupunki		Konserni	
	2023	2022	2023	2022
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	0,00	0,00	14 940 203,75	13 272 189,00
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	0,00	0,00	11 504 916,00	
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00	10 631 741,82	9 196 160,52
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	0,00	0,00	24 643 011,00	33 671 251,47

Velat, joiden vakuudeksi on annettu panttauksia

	Kaupunki		Konserni	
	2023	2022	2023	2022
Pantatut tonttien vuokraoikeudet	Ei ole	Ei ole	Ei ole	Ei ole

Velat, joiden vakuudeksi on annettu osakkeita

35-37) Vakuudet

Omasta puolesta annetut vakuudet

	Kaupunki		Konserni	
	2023	2022	2023	2022
Vakuudeksi annetut kiinnitykset				108 899,60
Pantatut arvopaperit				81 674,70
Muut				495 493,18
Yhteensä			0,00	686 067,48

Kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta
annetut vakuudet
Vakuudeksi annetut kiinnitykset
Pantatut arvopaperit
Yhteensä
Muiden puolesta annetut vakuudet
Vakuudeksi annetut kiinnitykset
Pantatut arvopaperit
Yhteensä
Vakuudet yhteensä
Omasta puolesta annetut vakuudet
konsernitilinpäätöksessä ovat P-P Shp:n lukuja.

0,00 686 067,48

38) Vuokravastuut

	Kaupunki		Konserni	
	2023	2022	2023	2022
Vuokravastuut yhteensä	753 961,16	851 921,54	773 685,70	1 521 839,29
Siitä seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	430 036,60	441 921,27	442 494,21	608 086,22
Sopimuksiin sisältyvät lunastusveloitteet				
Leasingvastuut yhteensä	270 365,20	181 610,12	358 216,17	471 961,91
Siitä seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	125 045,72	92 072,06	129 850,31	177 086,74
Siitä kiinteistöihin liittyvät rahoitusleasingvastuut				
Yhteensä	1 024 326,36	1 033 531,66	1 131 901,87	1 993 801,20

Konsernitilinpäätöksen v 2022 luku sisältää P-P Shp:n vuokravastuita yhteensä 636 873,96 euroa, josta seuraavalla tilikaudella maksettava osuus on 152 993,78 euroa, leasingvastuita yhteensä 282 866,55 euroa, josta seuraavalla tilikaudella maksettava osuus on 83 038,64 euroa.

39-40) Vastuusitoumukset

	Kaupunki		Konserni	
	2023	2022	2023	2022
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma	14 386 500,00	14 386 500,00	14 386 500,00	14 386 500,00
Jäljellä oleva pääoma	10 531 206,75	10 834 048,00	10 531 206,75	10 834 048,00
Takaukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma	6 800 998,00	5 384 698,00	6 800 998,00	5 466 372,70
Jäljellä oleva pääoma	2 126 209,45	927 341,81	2 126 209,45	980 852,87

Konsernitilinpäätöksen v 2022 luku sisältää P-P Shp:n takauksia muiden puolesta alkuperäinen pääoma 81 674,70 euroa ja jäljellä oleva pääoma 53 511,06 euroa.

Vastuu kuntien takauskeskuksen takausvastuista

	Kaupunki	
	2023	2022
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	125 648 630,00	114 808 425,00
Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12.	0,00	0,00
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	100 019,00	66 392,00

41) Muut taloudelliset vastuut

Kaupunki		Konserni	
2023	2022	2023	2022

**Koronvaihtosopimus, Nordea
1606226/2219301**

Koronvaihtosopimus on tehty DanskeBank Oy:n lainan
nro FI89 8119 9710 0200 27 korko-

riskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella muutetaan vaihtuvat korot kiinteiksi.

Lainan ja koronvaihtosopimuksen pääoma, eräpäivä sekä koronmaksupäivät vastaavat toisiaan.

Sopimus erääntyy 1.9.2025

Käypä arvo	35 704,00	57 112,00	35 704,00	57 112,00
Kohde-etuuden arvo	1 000 000,00	1 500 000,00	1 000 000,00	1 500 000,00

**Koronvaihtosopimus, Pohjola Pankki Oyj,
436190**

Koronvaihtosopimus on tehty suojaamaan lainasalkun
korkoriskiä.

Koronvaihtosopimuksella muutetaan
vaihtuvat korot kiinteiksi. Lainan ja koronvaihtosopimuksen
pääoma, eräpäivä sekä koronmaksupäivät vastaavat toisiaan.

Sopimus erääntyy 9.12.2024

Käypä arvo	-5 905,45	16 422,28	-5 905,45	16 422,28
Kohde-etuuden arvo	250 000,00	500 000,00	250 000,00	500 000,00

**Koronvaihtosopimus, Nordea
1701908/2536144**

Koronvaihtosopimus on tehty suojaamaan lainasalkun
korkoriskiä.

Koronvaihtosopimuksella muutetaan
vaihtuvat korot kiinteiksi. Lainan ja koronvaihtosopimuksen
pääoma, eräpäivä sekä koronmaksupäivät vastaavat toisiaan.

Sopimus erääntyy 17.1.2024

Käypä arvo	5 163,00	14 040,00	5 163,00	14 040,00
Kohde-etuuden arvo	250 000,00	750 000,00	250 000,00	750 000,00

	Kaupunki		Konserni	
	2023	2022	2023	2022
Koronvaihtosopimus, Kuntarahoitus 55419				
Koronvaihtosopimus on tehty puoleen Kuntarahoitus Oyj:n lainan nro 18475/16 korkoriskin suojaamiseksi.				
Koronvaihtosopimuksella muutetaan vaihtuvat korot kiinteiksi. Lainan ja koronvaihtosopimuksen pääoma, eräpäivä sekä koronmaksupäivät vastaavat toisiaan.				
Sopimus erääntyy 7.10.2026				
Käypä arvo	36 860,13	68 553,60	36 860,13	68 553,60
Kohde-etuuden arvo	975 000,00	1 300 000,00	975 000,00	1 300 000,00
Koronvaihtosopimus, Pohjola Pankki Oyj, 2108934				
Koronvaihtosopimus on tehty puoleen Kuntarahoitus Oyj:n lainan nro 18475/16 korkoriskin suojaamiseksi.				
Koronvaihtosopimuksella muutetaan vaihtuvat korot kiinteiksi. Lainan ja koronvaihtosopimuksen pääoma, eräpäivä sekä koronmaksupäivät vastaavat toisiaan.				
Sopimus erääntyy 7.10.2026				
Käypä arvo	-43 658,37	71 993,54	-43 658,37	71 993,54
Kohde-etuuden arvo	975 000,00	1 300 000,00	975 000,00	1 300 000,00
Koronvaihtosopimus, Pohjola Pankki Oyj, 12031615				
Koronvaihtosopimus on tehty puoleen Kuntarahoitus Oyj:n lainan nro 19051/18 korkoriskin suojaamiseksi.				
Koronvaihtosopimuksella muutetaan vaihtuvat korot kiinteiksi. Lainan ja koronvaihtosopimuksen pääoma, eräpäivä sekä koronmaksupäivät vastaavat toisiaan.				
Sopimus erääntyy 28.2.2028.				
Tulevaisuudessa alkava koronvaihtosopimus.				
Käypä arvo	-104 838,94	152 848,21	-104 838,94	152 848,21
Kohde-etuuden arvo	1 350 000,00	1 650 000,00	1 350 000,00	1 650 000,00
Koronvaihtosopimus, Kuntarahoitus 165925				
Koronvaihtosopimus on tehty suojaamaan lainasalkun korkoriskiä.				
Koronvaihtosopimuksella muutetaan vaihtuvat korot kiinteiksi. Lainan ja koronvaihtosopimuksen pääoma, eräpäivä sekä koronmaksupäivät vastaavat toisiaan.				
Sopimus erääntyy 30.3.2028				
Käypä arvo	146 745,32	248 099,43	146 745,32	248 099,43
Kohde-etuuden arvo	2 368 421,00	2 894 736,80	2 368 421,00	2 894 736,80
Koronvaihtosopimus, Danske Bank A/S,5B6B9S32SA-BP3QT				
Koronvaihtosopimus on tehty Kuntarahoitus Oyj:n lainan 19051/18 korkoriskin suojaamiseksi.				
Koronvaihtosopimuksella muutetaan vaihtuvat korot kiinteiksi. Lainan ja koronvaihtosopimuksen pääoma, eräpäivä sekä koronmaksupäivät vastaavat toisiaan.				
Sopimus erääntyy 28.2.2028.				
Käypä arvo	99 417,00	144 843,00	99 417,00	144 843,00
Kohde-etuuden arvo	1 350 000,00	1 650 000,00	1 350 000,00	1 650 000,00

Kaupunki		Konserni	
2023	2022	2023	2022

Koronvaihtosopimus, Danske Bank A/S, 60294924SA-BQ933

Koronvaihtosopimus on tehty Kuntarahoitus Oyj:n puoleen lainan 20090/20 korkoriskin suojaamiseksi.

Koronvaihtosopimuksella muutetaan vaihtuvat korot kiinteiksi.

Lainan ja koronvaihtosopimuksen pääoma, eräpäivä sekä koronmaksupäivät vastaavat toisiaan.

Sopimus erääntyy 11.6.2030

Käypä arvo	208 926,00	324 815,00	208 926,00	324 815,00
Kohde-etuuden arvo	2 275 000,00	2 625 000,00	2 275 000,00	2 625 000,00

Koronvaihtosopimus, Danske Bank A/S, 63611829SA-BS41L

Koronvaihtosopimus on tehty Kuntarahoitus Oyj:n puoleen lainan 20090/20 korkoriskin suojaamiseksi.

Koronvaihtosopimuksella muutetaan vaihtuvat korot kiinteiksi. Lainan ja koronvaihtosopimuksen

pääoma, eräpäivä sekä koronmaksupäivät vastaavat toisiaan.

Sopimus erääntyy 11.6.2030

Käypä arvo	206 945,00	322 262,00	206 945,00	322 262,00
Kohde-etuuden arvo	2 275 000,00	2 625 000,00	2 275 000,00	2 625 000,00

Koronvaihtosopimus Op, 20880360

Koronvaihtosopimus on tehty Kuntarahoitus Oyj:n lainan 20971/22 korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella on muutettu osa vaihtuvista koroista kiinteiksi. Koronvaihtosopimuksen pääoma

suoja osittain lainaa. Lainan ja koronvaihtosopimuksen

pääoma, eräpäivä sekä koronmaksupäivät vastaavat toisiaan.

Sopimus erääntyy 4.5.2032

Käypä arvo	30 441,37	104 921,96	30 441,37	104 921,96
Kohde-etuuden arvo	4 800 000,00	4 800 000,00	4 800 000,00	4 800 000,00

Koronvaihtosopimus Kuntarahoitus 258242

Koronvaihtosopimus on tehty Kuntarahoitus Oyj:n lainan 20932/22 korkoriskin suojaamiseksi.

Koronvaihtosopimuksella muutetaan vaihtuvat korot kiinteiksi. Lainan ja koronvaihtosopimuksen

pääoma, eräpäivä sekä koronmaksupäivät vastaavat toisiaan.

Sopimus erääntyy 30.3.2028

Käypä arvo	58 475,72	116 298,73	58 475,72	116 298,73
Kohde-etuuden arvo	2 368 423,00		2 368 423,00	0,00

**Koronvaihtosopimus DanskeBank
70206304SA-C0079**

Koronvaihtosopimus on tehty Kuntarahoitus Oyj:n lainan 21276/23 korkoriskin suojaamiseksi.

Koronvaihtosopimuksella muutetaan vaihtuvat korot kiinteiksi. Lainan ja koronvaihtosopimuksen

pääoma, eräpäivä sekä koronmaksupäivät vastaavat toisiaan.

Sopimus erääntyy 13.1.2033

Käypä arvo	-92 140,00		-92 140,00	0,00
Kohde-etuuden arvo	6 800 000,00		6 800 000,00	0,00

Kaupunki		Konserni	
2023	2022	2023	2022

Koronvaihtosopimus DanskeBank 72614362SA-

C2C3PKoronvaihtosopimus on tehty Kuntarahoitus Oyj:n puolel-

lainan S100007/23 korkoriskin suojaamiseksi.

Koronvaihtosopimuksella muutetaan vaihtuvat korot

kiinteiksi. Lainan ja koronvaihtosopimuksen

pääoma, eräpäivä sekä koronmaksupäivät vastaavat toisiaan.

Sopimus erääntyy 26.5.2033

Käypä arvo	-212 442,00	-212 442,00	0,00
Kohde-etuuden arvo	5 700 000,00	5 700 000,00	0,00

Koronvaihtosopimus Nordea Bank

2377306/4445929

Koronvaihtosopimus on tehty Kuntarahoitus Oyj:n puolel-

lainan S100007/23 korkoriskin suojaamiseksi.

Koronvaihtosopimuksella muutetaan vaihtuvat korot

kiinteiksi. Lainan ja koronvaihtosopimuksen

pääoma, eräpäivä sekä koronmaksupäivät vastaavat toisiaan.

Sopimus erääntyy 27.5.2033

Käypä arvo	-140 524,00	-140 524,00	0,00
Kohde-etuuden arvo	5 700 000,00	5 700 000,00	0,00

Kaupungin tilinpäätöshetken suojausaste 31.12.2023 on n. 68 %.

Kun huomioidaan lisäksi arvioitu tuleva lainanotto laskee suojausaste noin 61 %:iin vuonna 2024.

Kaupungilla on uusien investointien lisäksi myös vanhojen lainojen jälleenrahoitusriski.

Korkojen noustessa +1 % nousisivat nykyiset korkokulut nettomääräisesti suojaukset huomioiden n. 0,3 milj. euroa,

korkojen noustessa +2 % korkokulut nousisivat n. 0,6 milj.euroa.

	Kaupunki		Konserni	
	2023	2022	2023	2022

Maankäyttösopimuksista aiheutuvat vastuut	n. 4,2 milj.	n. 3,5 milj.	n. 4,2 milj.	n. 3,5 milj.
Yrityskorttien rahoitusvastuut	2 532,48	1 230,22	2 532,48	1 230,22
Arvonlisäveron palautusvastuu	4 260 144,46	3 049 847,57	4 260 144,46	3 065 684,57
Vakuus Ely-keskukselle (vanha jätteenkäsittelyalue)	1 447 000,00	1 447 000,00	1 447 000,00	1 447 000,00

Hannu Hautala -säätiön sääntöjen 6 §:n mukaan Kuusamon kaupungilla on pääasiallinen vastuu ko. säätiön toiminnan käytännön järjestelyissä ja sen jatkuvuuden turvaamisessa (kaupunginhallitus 20.6.2007 § 151).

Henkilöstöä koskevat liitetiedot

42) Henkilöstön lukumäärä

Kaupunki	
2023	2022

Henkilöstön lukumäärä 31.12.

Kaupunginhallitus	35	72
Perusturvalautakunta	0	521
Kasvatus- ja sivistyslautakunta	478	498
Yhdyskuntatekniikan lautakunta	115	167
Tulevaisuuslautakunta	19	16
Eriytetyt yksiköt	4	3
Yhteensä 31.12.	651	1 277

43) Henkilöstökulut

	Kaupunki	
	2023	2022
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	31 796 648,49	58 170 011,02
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	0,00	0,00
Henkilöstökulut yhteensä	31 796 648,49	58 170 011,02

44) Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut

	Kaupunki	
	2023	2022
Kuusamon keskusta ry	12 125,70	12 144,20
Kuusamon perussuomalaiset ry	1 111,00	3 084,40
Kuusamon kokoomus ry	4 076,93	4 380,30
Kuusamon sos.dem. työväenyhdistys ry	816,55	757,40
Koillismaan vihreät ry	1 863,24	1 990,44
Vasemmistoliitto	1 502,80	2 038,20
Yhteensä	21 496,22	24 394,94

45) Tilintarkastajan palkkiot

	Kaupunki	
	2023	2022
BDO Audiator Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	12 931,59	24 577,57
Tilintarkastajan lausunnot, hanketarkastukset	10 879,05	1 897,45
Tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävät	15 781,84	15 220,81
Muut palkkiot	0,00	9 300,00
Palkkiot yhteensä	39 592,48	50 995,83

46) Kunnan ja intressitahojen liiketoimet

Kaupunki on antanut kokonaan omistamalleen Kiinteistö Oy Kuusamon Vuokrataloille lainoja, joista 31.12.2023 on avoimena 7 479 957,24 euroa. Seitsemästä lainasta peritään korkoa. Ennen kuntalain 2015 voimaantuloa annetuille lainoille ei ole saatu turvaavaa vakuutta. Vuonna 2023 kaupunki teki kaksi sijoitusta SVOP rahastoon sekä myönsi lainan. Vuonna 2022 myönnetyn pääomallainan takaisinmaksuaikaa pidennettiin 20 vuodesta 40 vuoteen ja vuonna 2023 myönnetyn lainan takaisinmaksuaikaa pidennettiin 30 vuodesta 40 vuoteen.

Kaupunki on antanut osakkuusyhteisölle Kuusamon Food Invest Oy:lle pääomallainan 462.000 euroa. Pääomallainasta ei ole peritty korkoa. Alun perin laina erääntyi 28.7.2020. Kaupunginhallitus päätti 16.6.2020 § 142 jatkaa laina-aikaa viidellä vuodella 28.7.2025 saakka.

Kaupunginjohtajan kanssa on tehty 2.11.2015 johtajasopimus, jossa on sovittu 8 kuukauden palkkaa vastaavasta erokorvauksesta.

Kuusamon Erä-Veikot ry ja Kuusamon kaupunki on tehnyt yhteistyösopimuksen vuosille 2023-2025 liittyen Ruka Nordic MC-tapahtumaan sekä continental-cup, SM- ja Suomen Cup ja FIS -kisojen järjestämiseen. Vuosittainen avustussumma on 346 500 euroa (alv 0 %). Kaupungin ja Kuusamon Erä-Veikkojen välillä on tehty toistaiseksi voimassa oleva yhteistyösopimus tiloista ja toiminnoista. Kaupunki on myöntänyt avustusta Kuusamon Pallo-Karhut, lentopallo ry:lle 38 000 eur/kausi kausina 2022-2023 sekä 2023-2024 naisten edustusjoukkueelle. Avustus kattaa myös mahdolliset europelit.

47) Yhteenlaskettu arvo konsernitilinpäätökseen yhdisteltävän yhteisön ja säätiön antamista muista kuin edellä 34-35 kohdissa tarkoitetuista vakuuksista lajeittain eriteltynä
Ei ole.

Eriytettyjen tilinpäätökset ja muut eriytetyt laskelmat

15 Muiden eriytettyjen yksiköiden tilinpäätökset

Maankäyttösopimukset

Tuloslaskelma

	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022
Liikevaihto	468 160	1 043 853
Materiaalit ja palvelut	-69 541	-54 613
Palvelujen ostot	-69 454	-54 228
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-87	-385
Poistot ja arvonalentumiset	-281 764	-248 463
Suunnitelman mukaiset poistot	-281 764	-248 463
Liiketoiminnan muut kulut	-5	
Liikelylijäämä/alijäämä	116 850	740 778
Ylijäämä/alijäämä ennen satunnaisia eriä	116 850	740 778
Ylijäämä/alijäämä ennen varauksia	116 850	740 778
Tilikauden yli/alijäämä	116 850	740 778

Rahoituslaskelma

	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022
Toiminnan rahavirta		
Liikelylijäämä (-alijäämä)	116 850	740 778
Poistot ja arvonalentumiset	281 764	248 463
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-501 059	-941 006
Rahoitusosuudet investointimenoihin		
Pysyvien vastaavien luovutustulot		
Investointitulot	116 459	148 495
Toiminnan ja investointien rahavirta	14 014	-100 261
Rahoituksen rahavirta		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Pitkäaikaisten saamisten muutokset	-71 633	305 458
Lyhytaikaisten saamisten muutokset	-977 780	
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos	774 508	-937 938
Rahoitustoiminnan netto	-274 905	-632 479
Rahavarojen muutos	-260 891	-732 740
Laskennalliset rahavarat 31.12.	2 574 134	2 835 025
Laskennalliset rahavarat 1.1.	2 835 025	3 567 766

Tase

VASTAAVAA	31.12.2023	31.12.2022
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	2 793 099	1 815 319
Rakennukset	267 811	275 264
Kiinteät rakenteet ja laitteet	2 836 153	2 395 088
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	83 316	414 093
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Muu vaihto-omaisuus	54 852	54 852
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Muut saamiset	398 400	326 767
Lyhytaikaiset saamiset		
Muut saamiset		
	6 433 631	5 281 382
Laskennalliset rahavarat 31.12	2 574 134	2 835 025
	9 007 765	8 116 407

VASTATTAVAA	31.12.2023	31.12.2022
OMA PÄÄOMA		
Jäännöspääoma	147 488	147 488
Edellisten vuosien ylijäämä	4 500 644	3 759 867
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	116 850	740 778
VIERAS PÄÄOMA		
Lyhytaikainen		
Saadut ennakot	4 242 783	3 468 275
	9 007 765	8 116 407

Rukan pysäköintilaitos

Tuloslaskelma

	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022
Liikevaihto	680 282	4 362 625
Materiaalit ja palvelut	-208 880	-178 514
Palvelujen ostot	-143 181	-104 542
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-65 699	-73 972
Henkilöstökulut	-11 822	-15 270
Palkat ja palkkiot	-9 873	-12 700
Henkilösivukulut	-1 949	-2 570
Eläkekulut	-1 566	-2 075
Muut henkilösivukulut	-383	-495
Poistot ja arvonalentumiset	-176 963	-177 000
Suunnitelman mukaiset poistot	-176 963	-177 000
Liiketoiminnan muut kulut	-202	-1 124
Liikelyijäämä/alijäämä	282 415	3 990 716
Rahoitustuotot ja -kulut		-39 829
Korkokulut		-39 202
Muut rahoituskulut		-628
Ylijäämä/alijäämä ennen satunnaisia eriä	282 415	3 950 887
Ylijäämä/alijäämä ennen varauksia	282 415	3 950 887
Tilikauden yli/alijäämä	282 415	3 950 887

Rahoituslaskelma

	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022
Toiminnan rahavirta		
Liikelyijäämä (-alijäämä)	282 415	3 990 716
Poistot ja arvonalentumiset	176 963	177 000
Rahoitustuotot ja -kulut		-39 829
Tulorahoituksen korjauserät, sisäinen korko		3 730
Investointien rahavirta		
Investointimenot		
Rahoitusosuudet investointimenoihin		
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot		
Toiminnan ja investointien rahavirta	459 377	4 131 617
Rahoituksen rahavirta		
Lainankannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen muutos muilta		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Lyhytaikaisten saamisten muutokset		1 738
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos	270	-21 645
Rahoituksen rahavirta	270	-19 907
Rahavarojen muutos	459 647	4 111 710

Vaikutus kunnan kassavaroihin tilikaudella	459 647	4 111 710
Vaikutus kunnan kassavaroihin edell.tilinpäätös	2 799 703	-1 312 007
Vaikutus kunnan kassavaroihin yhteensä	3 259 350	2 799 703

Tase

VASTAAVAA	31.12.2023	31.12.2022
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	175 000	175 000
Rakennukset	4 929 831	5 106 793
Osakkeet ja osuudet	556	556
Muut saamiset	50 846	50 846
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset		
Rahat ja pankkisaamiset		
Pysäköintilaitoksen kassatili	700	700
	5 156 933	5 333 895

VASTATTAVAA	31.12.2023	31.12.2022
OMA PÄÄOMA		
Jäännöspääoma	-608 258	-148 610
Arvonkorotusrahasto	175 000	175 000
Edellisten vuosien alijäämä	5 304 458	1 353 571
Tilikauden ylijäämä	282 415	3 950 887
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta		
Lainat julkisyhteisöiltä		
Sisäinen laina kaupungilta/rahoitusosuus		
Lyhytaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta		
Ostovelat		
Muut velat	3 318	3 047
Siirtovelat		
	5 156 933	5 333 895

Kuusamon jäteasema

Tuloslaskelma

	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022
Liikevaihto	1 752 263	1 579 312
Valmistus omaan käyttöön	48 893	36 388
Materiaalit ja palvelut	-1 391 355	-1 261 193
Palvelujen ostot	-1 332 066	-1 231 295
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-59 289	-29 898
Henkilöstökulut	-223 128	-152 552
Palkat ja palkkiot	-166 588	-105 644
Henkilösivukulut	-56 540	-46 908
Eläkekulut	-52 344	-43 284
Muut henkilösivukulut	-4 196	-3 623
Poistot ja arvonalentumiset	-49 329	-74 063
Suunnitelman mukaiset poistot	-49 329	-74 063
Liiketoiminnan muut kulut	-103 396	-115 052
Liikelyijäämä/alijäämä	33 947	12 839
Rahoitustuotot ja -kulut	-15 134	-47
Muut rahoituskulut	-15 134	-47
Ylijäämä/alijäämä ennen satunnaisia eriä	18 814	12 791
Ylijäämä/alijäämä ennen varauksia	18 814	12 791
Tilikauden yli/alijäämä	18 814	12 791

Rahoituslaskelma

	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022
Tulorahoitus		
Liikelyijäämä (-alijäämä)	33 947	12 839
Poistot ja arvonalentumiset	49 329	74 063
Rahoitustuotot ja -kulut	-15 134	-47
Muut tulorahoituksen korjaukset	25 000	25 000
Investoinnit		
Tulorahoitus ja investoinnit, netto	93 142	111 855
Rahoitustoiminta		
Lyhytaikaisten saamisten muutokset	-9 896	216 551
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos	6 072	-135 797
Rahoitustoiminnan netto	-3 824	80 754
Vaikutus kunnan kassavaroihin	89 318	192 609
Vaikutus kunnan kassavaroihin tilikauden alussa	472 529	279 921
Vaikutus kunnan kassavaroihin tilikaudella	89 318	192 609
Vaikutus kunnan kassavaroihin yhteensä	561 847	472 529

Tase

VASTAAVAA	31.12.2023	31.12.2022
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	95 951	95 951
Rakennukset	65 645	72 210
Kiinteät rakenteet ja laitteet	384 878	427 643
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset		
Muut saamiset	10 373	624
Kaatopaikan kassatili	479	331
	557 326	596 758

VASTATTAVAA	31.12.2023	31.12.2022
OMA PÄÄOMA		
Jäännöspääoma	-561 848	-472 529
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	419 046	406 255
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	18 814	12 791
PAKOLLISET VARAUKSET		
Muut pakolliset varaukset	657 000	632 000
VIERAS PÄÄOMA		
Lyhytaikainen		
Ostovelat		
Muut velat		
Siirtovelat	24 314	18 242
	557 326	596 758

16 Muut eriytetyt laskelmat

Tuloslaskelma (euroa)	Tytäryhtiöiden talous- ja henkilöstöpalvelut TP 2023	Uimahallin kahvio TP 2023	Toimitilat TP 2023
Toimintatuotot			
Myyntituotot	60 000	17 447	
Maksutuotot			
Tuet ja avustukset		33	
Vuokratuotot			
Muut tuotot			
Toimintatuotot yhteensä	60 000	17 480	5 537 579
Toimintakulut			
Henkilöstökulut	-42 904	-30 506	
Palvelujen ostot	-35 501	-86	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 315	-12 197	
Avustukset			
Vuokratulut	-7 500		
Muut kulut			
Muut toimintakulut			
Toimintakulut yhteensä	-88 220	-42 789	-3 415 490
Toimintakate	-28 220	-25 309	2 122 089
Rahoitustuotot ja -kulut			
Poistot ja arvonalentumiset			
Tilikauden tulos	-28 220	-25 309	2 122 089
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-28 220	-25 309	2 122 089

Allekirjoitukset ja merkinnät

Kuusamossa 27.3.2024

KUUSAMON KAUPUNKI

Mika Määttä
Kaupunginhallituksen pj

Martti Turunen
Hallituksen 1. vpj

Ulla Parviainen
Hallituksen 2. vpj

Hannu Ervasti
Hallituksen jäsen

Inka Hokkanen
Hallituksen jäsen

Leena Haataja
Hallituksen varajäsen

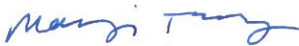
Tarja Leinonen-Viinikka
Hallituksen jäsen

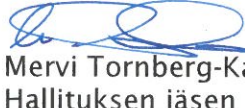
Veli Määttä
Hallituksen jäsen

Juha Säkkinen
Hallituksen jäsen

Marja Tornberg
Hallituksen jäsen

Mervi Tornberg-Karjalainen
Hallituksen jäsen

Hannu Tuovila
Hallituksen jäsen

Jouko Manninen
Kaupunginjohtaja

Tilintarkastusmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Kuusamossa 18. päivänä huhti kuuta 2024

BDO Audiator Oy

Tiina Mikkonen-Brännkärr
JHT, KHT

Tilinpäätöstä varmentavat asiakirjat

Tilinpäätöskirja säilytetään sidottuna kirjana keskusarkistossa pysyvästi.

Päiväkirja LapIT:n Säilö -arkistointijärjestelmässä.

Pääkirja LapIT:n Säilö -arkistointijärjestelmässä.

Palkanlaskennan palkkaluettelot ja tiliraportit LapIT:n Säilö -arkistointijärjestelmässä.

Laskutusten laskutuslistat paperitulosteina toimialoittain.

Myyntireskontran suorituspäiväkirjat LapIT:n Säilö -arkistointijärjestelmässä.

Varastojen, palvelukassojen, käyttöomaisuuskirjanpidon ja konekeskuksen kirjanpitokirjat paperitulosteina toimialoittain.

KÄYTETYT TOSITESARJAT		
RONDO R8 järjestelmän arkistointijärjestelmässä		
Rondo-laskut	80	800000 - 819361
PSEF	86	770000 - 770006
Avaussaldon korjaus	95	10000 - 10019
Vyörytykset	99	980000 - 980046
Paperitulosteina kirjausjärjestyksessä		
Kirjanpito	1	1 - 1042
Personec palkat	65	300000 - 300049
Myyntireskontrasuoritukset	3	30001 - 31560
Kassanhoito	10	240000 - 241038
Ostoreskontrasuoritukset	11	260000 - 260375
Yleislaskutus/terveyskeskus	13	400000 - 400022
Yleislaskutus/keskushallinto	15	500000 - 500233
Populus matkalaskut	23	220000 - 220012
Yleislaskutus/sivistystoimi	24	510000 - 514137
Palvelukassat, Ceepos	25	620000 - 620316
Yleislaskutus/kultt. ja vapaa-aika	29	530000 - 530739
Yleislaskutus/yhdyskuntatekniikka	35	550000 - 564995
Yleislaskutus/Tulevaisuustoimiala	36	580000 - 580060
Käyttöomaisuuskirjanpito	9	700000 - 700011
Konekeskus	50	750000 - 750010

